

መንፈስ ቅዱስ ከማን ሠረጸ ?

(ከሲራክ ገ/ክርስቶስ)

በዚህ በያዝነው ርእስ ባለፈው ዕትማችን እንደተገለጸው በዓለም አቀፋዊው የሲኖዶስ ውሳኔ መንፈስ ቅዱስ ከአብ ብቻ መሥረጹን ተመልክተናል። ተከታዩን ክፍል ይዘን እንደምንቀርብ ቃል መግባታችንን እናስታውሳለን። የአበው ሊቃውንት አምላክ ምሥጢሩን ይገልጻልንና ከዚህ እንደሚቀጥለው ስለ መንፈስ ቅዱስ ሥርዓት የቤተ ክርስቲያንን ቀኖና ታሪካዊ አመጣጥ እናያለን።

እግረ መንጃችንን ከሕትመት ግድፈት የተነሣ በስሕተት ባለፈው ዕትም በገጽ ፲፯ በመጀመሪያው ግምድ ከመስመር ፳፭-፳፱ “እግዚአብሔር ወልድም ለዘላለም በሠራጺነት ግብሩ ይኖራል። እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስም ለዘላለም በተወላዲነት ግብሩ አለ ይኖራል።” ተብሎ ተጽፏል። ትክክለኛው መኾን የነበረበት “እግዚአብሔር ወልድም ለዘላለም በተወላዲነት ግብሩ አለ ይኖራል። እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስም ለዘላለም በሠራጺነት ግብሩ አለ ይኖራል።” ነው።

በተጨማሪም በገጽ ፲፯ በመሥመር ፴፫ ሥርዓት /processioin/ በማለት በስሕተት የተጻፈው ሥርዓት /procession/ ተብሎ ታርግሏል። መንፈስ ቅዱስ ከአብ ብቻ መሥረጹን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ከሌሎች እህት የአሪየንታል ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት ጋር በጎብከረት በመኾን ትቀበላለች። አሪየንታል /የምሥራት ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ/ አብያተ ክርስቲያናት የሚባሉት የእስክንድርያ፣ የኢትዮጵያ፣ የሶርያ፣ የአርመንያና የሕንድ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት ናቸው። የአርየንታል ኦርቶዶክስ

ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት በመጀመሪያውና በሁለተኛው ዓለም አቀፋዊ የቤተክርስቲያን ሲኖዶላዊ ውሳኔ መሠረት ይኸውም በኒቅያ ጉባኤና በቁስጥንጥንያ ጉባኤ የተወሰነውን የሃይማኖት ቀኖና በመቀበላቸው ስለ መንፈስ ቅዱስ ከአብ ብቻ መሥረጽ ያላቸው እምነት እስከ ዛሬ ጸንቶ አለ ይኖራል።

ኬልቄዶናውያን የምዕራብ የሮማ ካቶሊክና የምሥራቅ የግሪክ ኦርቶዶክስ ወገኖችም የኒቅያውንና የቁስጥንጥንያውን የጸሎተ ሃይማኖት ውሳኔ በመጀመሪያ ተቀብለው ይኖሩ ነበር። በኋላ ግን የሮማ ካቶሊካዊት ጉባኤ ቀኖናውን ሽራ በመጽሐፍ ቅዱስና በቤተክርስቲያን የሌለውን ቀኖና ጨምሮ ዘሠረፀ እምወልድ “ከወልድ የሠረፀ” በማለት ከአርየንታል አብያተ ክርስቲያን ብቻ ሳይሆን ከግሪክ ኦርቶዶክስም ለይቷት ይኖራል።

በጸሎተ ሃይማኖትም ኾነ በመጽሐፍ ቅዱስ የመንፈስ ቅዱስ መሥረጽ ከአብ ብቻ መኾኑ እየታወቀ የሮማ ካቶሊክ ማኅበር እንደ አ.ዘ.አ. በ፩ሺ ፮ ዓ.ም እንደ እ.ዘ.አ. በ፩ሺ፲፬ ዓ.ም “ከወልድም ሠረፀ” በማለት ከግሪክ ኦርቶዶክስ ተለየች። ይህ በታሪክ ኬልቄዶናውያን በምሥጢረ ሥላሴ ትምህርት ለመጀመሪያ ጊዜ ተወጋግዘው የተለያዩበት ወቅት ነው። በዚህ ክርክር ውስጥ አርየንታል ኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት ተሳታፊዎች አልነበሩም ምክንያቱም ከመጀመሪያውኑ ኬልቄዶናውያን ከተዋሕዶ በኋላ ሁለት ባሕርይ ባዮች ስለ ኾኑ ተለያይተዋልና ነው። አርየንታል አብያተ ክርስቲያናት በምሥጢረ ሥጋዊ ያላቸው እምነት ክርስቶስ መለኮቱ ከትስብእቱ በባሕ

ርያዊ ተዋሕዶ አንድ ስለኾነ በተዋሕዶ አንድ አካል አንድ ባሕርይ ነው ብለው የምንታወቅን ትምህርት ያወግዛሉ። ከላይ እንደተገለጸው በምሥጢረ ሥላሴም ስለ መንፈስ ቅዱስ ሠራጺነት ያላቸው እምነት በጸሎተ ሃይማኖትና በመጽሐፍ ቅዱስ እንደተደነገገው “ከሠረጸ እምአብ ከአብ የሠረጸ” በማለት ነው። ይኸውም በመንፈስ ቅዱስም እናምናለን እርሱም ጌታ ሐይወትን የሚሰጥ።

ከአብ የሠረጸ ከአብና ከወልድ ጋራ በአንድነት እንሰግድለታለን። “ጸሎተ ሃይማኖት ዘኒቀያ” ወሰበ መጽሐ ጳራቅሊጦስ ዘአነ እፊት ለክሙ ዘይወጽእ እምአብ ውእቱ ሰማዕትየ” ከአብ የሚወጣ እኔ የምልክላቸሁ ጳራቅሊጦስ በመጣ ጊዜ ምስክራ ነው። /የሐ ፲፭ቁ፳፮/ ተብሎ እንደተጻፈው ነው።

በቁስጥንጥንያዊት የግሪክ ኦርቶዶክስና በምዕራብ የሮማ ካቶሊካዊት ጉባኤ መካከል የመንፈስ ቅዱስን ሠራጺነት በተመለከተ ተነሥቶ የነበረው ውዝግብ በውጭ ቋንቋ ፊሊዩክ ኮንትሮቨርሲ /FILOQUE CONTROVERSY/ ተብሎ ይታወቃል። ፊሊዩክ /FILOQUE/ ላቲናዊ ቃል ነው። ትርጉሙም and from the Son “ከወልድም ሠረጸ እንደማለት ነው። ይህ የሚገልጽ ማህበራዊ/የሃይማኖት ውሳኔ/ መንፈስ ቅዱስ ሁለት ጊዜ እንደ ሠረጸ ይገልጻል። በኒቅያና በቁስጥንጥንያ የሃይማኖት መግለጫ ላይ በጸሎተ ሃይማኖት ማለት ነው። ምንም እንኳን በምዕራብ የካቶሊካዊት ማኅበር “ከአብ የሠረጸ” በሚለው ሐረግ ላይ የጨመረችው ቃል ነው። ምንም እንኳን

በምዕራብ የካቶሊክ አብያተ ክርስቲያናት በይፋ “ከወልድም ሠረጸ” የሚለው ቃል በዐሥራ አንደኛው ምዕተ ዓመት የተጨመረ መኾኑ ቢታወቅም የታሪኩ መንገድ ወደ ጎሳ ሄዶ በስድስተኛው ምዕተ ዓመት ላይ ያርፋል። ሐሳቡ ለመጀመሪያ ጊዜ የፈለቀው በስፓኝ ግዛት ነው። የስፓኝ ቤተክርስቲያን በአርዮሳውያን ላይ ያላትን ተቃውሞ ለማጠናከር ስትል የወሰደችው አቋም ነው። ይኸውም ወልድ ከአብ ጋር እኩል ነው ምክንያቱም ለመንፈስ ቅዱስም መገኛ ነውና ስለዚህ ከአብ የሚያንሰበት እንዳት ሰበብ የለም በማለት ወልድ ከአብ ጋር ትክክል መኾኑን ያመለክታል ስትል ተጠቅማለች።

እንደ ኤውሮፓውያን የዘመን አቆጣጠር በ፳፻፹፱ ዓ.ም የእስፓኝ የቶሌዶ ሪከርድ ጉባኤ የውግዘት ረቂቅ” በመንፈስ ቅዱስ የማያምን ወይም ከአብና ከወልድ መሥረጹን የማያምንና ከአብና ከወልድ ጋር በአንድነት ለዘለዓ ለማወቅ እኩል መኾኑን የሚክድ ቢኖር የተወገዘ /የተለየ/ ይሁን” በማለት ፊልዮክን ያጸድቃል። ዘሠረጸ እምወልድ” ሲል ይገልጻል ይህ በኒቅያና ቁስጥንጥያ የሃይማኖት ቀኖና

የሌለ ጭማሪ ፊልዮክ የተባለው ቃል ከእስፓኝ ወደ ፈረንሳይ ተዛመተ ከዚያም ወደ ጀርመን አምርቶ ከ፲፱፻፵፪-፳፻፲፬ /በቻርልማይን ተቀባይነት አገኘ በተጨማሪም በ፲፱፻፺፬ ዓ.ም በፍራንክ ፈርት በተደረገው በሴሚ አይኮኖ ክላስት ጉባኤ /Semi-Iconoclast Council/ተቀባይነት ማግኘቱ ተረጋገጠ በቻርልማይን ችሎት የነበሩት ጸሐፊዎች «ፊልዮክን» ለመጀመሪያ ጊዜ የክርክር አጀንዳ አደረጉት። ግሪኮች ይህ መናፍቅነት ነው ብለው በከፊቸው በአጸፋው የችሎቱ ጸሐፍትም ግሪኮችን አዲሱን ውሳኔ ሳይቀበሉ በጥንቱ የሃይማኖት ቀኖና ሥርዓት አምልኮአቸውን በመፈጸማቸው በተመሳሳይ ከሰሷቸው። የቁስጥንጥንያው ፓትርያርክ ፎቲዮስ በ፱ኛው ምዕተ ዓመት እንደገለጸው የፊልዮክ ስርጭት ቡልጋሪያ፣ በፈረ

ንሳይ ሚሲናውያን አማካይነት ሊገባና ሊተዋወቅ እንደቻለ ገልጸዋል። ይኸውም ሊሆን የቻለው ቡልጋሪያውያን በቅርብ ጊዜ በግሪኮች አማካይነት ተሰብከው የግሪክ ኦርቶዶክስ ክርስትናን በመቀበላቸውና በቢዛንታይን ፓርትርያርክ ሥር መዋላቸው ስለታወቀ ይኸንን ለማክሸፍ በሚሲናውያን አማካይነት የተወሰደ ፀረ-ቢዛንታይን ቅስቀሳ ነበር። ክርክሩ በጀርመንና በቢዛንታይን መካከል ስለቀጠለ ሮማ ሽምግልና ያዘች በ፳፻፳ ዓ.ም ፓፓ ልዩን ሣልሳዊ /፲፱፻፳፭-፳፻፲፯ ዓ.ም/ ለቻርልማይን ደብዳቤ እንዲህ ሲል ጻፈለት “ምንም እንኳን ራሴም ብሆን የትምህርትነቱን ጤናማነት ብቀበልም ፊልዮክ ከጥንቱ የቤተክርስቲያን ቀኖና ጋር ስለሚቃረን ስሕተት እንደኾነ እንዘባለሁ” አለ ፓፓ ቤኔዲክት ሳምናዊ /፲፯፻፸፭-፲፯፻፳፬ ዓ.ም/ በመጨረሻ ፊልዮክን ስላጸደቀ በሥልጣኑ ተቀባ

ይነት እንዲኖረው ስለወሰነ በምዕራብና በቢዛንታይን አብያተ ክርስቲያናት ታላቅ መከፋፈልን ፈጠረ ሁለቱም ክፍሎች ተወጋግዘው ተለያዩ። እንግዲህ ከኒቅያናቁስጥንጥንያ የሌለ በጸሎተ ሃይማኖት ላይ የሮማ ካቶሊክ የጨመረችው ከዓለም አቀፋዊውም የቤተክርስቲያን ቀኖና ውጭ ስለሆነ “መንፈስ ቅዱስ ከወልድም ሠረፀ” የሚለውን የፊልዮክ አስተሳሰብ መቀበል መናፍቅነት መሆኑን ያመለክተናል። ቤተክርስቲያናቸን የፊልዮክን መጨመር አትደግፍም፣ በኒቅያ-ቁስጥንጥንያ ውሳኔ ጸንታ “ዘሠረፀ እምአብ” ብላ ስትመሰክር ትኖራለች።

የሮማ ካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን የፊልዮክን ሐሳብ ተቀብላ በጸሎተ ሃይማኖት ላይ የደረበችው ዘግይታ ከመኾኑም በላይ ቀደም ሲል የነበሩት ፓፓዎቿ ግን ይኸን ሐሳብ ሲቃወሙት እንደነበር የታሪክ ምስክርነት አለ። ስምንተኛው መቶ ዘመን ማብቂያ ላይ ሉክዮስ የተባለ መናፍቅተኛ በቁስጥንጥንያ ፻፶ ሊቃውንት በወሰኑት ዘሠረፀ እምአብ ሚሊው የሃይማኖት ውሳኔ ላይ “ዘሠረጸ እምወልድ” ሲል ፊልዮክን ጨመረ በሰይጣን ምክርተኝ ሥራ ኑፋቄውን ለማሰራጨት በኢየሩሳሌም አውራጃ እየተመላለሰ ማስተማር ጀመረ ቅዱስ ጎርጎርዮስ ኢየሩሳሌም ለመሳለም ሄዶ ነበርና የከሐዲውን ቃል ሰምቶ በአባታዊ ምክርገሰጸው ያም ከሃዲ ሰው እምቢ አልሰማም ብሎ በግትንነት ወደ ሮም ሄዶ ትምህርቱን ሲነግራቸው የሮሜ ሰዎች አክብረው ተቀበሉ። ከዚህ በኋላ ወደ ፈረንሳይ ሄዶ ለንጉሠ ለታላቁ ካርሎስ ክህደቱን ሰበከለት ሰይጣናዊ ስብከቱን ንጉሠ እንደተቀበለው አይቶ ጉባኤ ይደረግልኝ ሲል ለመነው። ንጉሡም እንደሰማ ጉባኤ አላደርግም ብሎ ወደ ሮሜ ጳጳስ ወደ ፫ኛ ልዩን ከሚባል ላክ ልዩንም ይህ ከሕደት አዲስ ኑፋቄ ነውና አልቀበልም ብሎ ወደ ንጉሥ ምላሽ ሰደደ ወዲያውም እንዲህ አደረገ በ፫ቱ ዓባይት ጉባኤ አበው ቅዱሳን ሊቃውንት የወሰኑትን የኒቂያ፣ የቁስጥንጥንያና፣ የኤፌሶን ውሳኔ

ማረሚያ

በ፬ኛ ዓመተ ቁጥር ፩ ዕትማችን በውኑ ታቦት ጣዖት ነውን? በሚለው ርዕሳችን ሥር ቀርቦ በነበረው ጽሑፍ ገጽ ፬ ላይ በቁጥር ፲፩ መግለጫ ላይ “በታቦትና በጣዖት መካከል ያለው ብሎ ሃሳቡን ሳይጨርስ ወደ ቁጥር ፲፩ ጽሑፍ ይገባና” በዘመነ ሐዲስ ታቦት ብሎ የጀመረው ጽሑፍ ምክንያቱም ቅዱስ ሥጋውና ክቡር ደሙ የሚፈተትበት መንበሩ ነውና። ብሎ ያጠቃላል። በቀጣዩ መስመር “ልዩነት በብርሃንና በጨለማ መካከል በማለት የሚጀምረው ጽሑፍ የቁጥር ፲፩ ተከታይ መሆኑን እየገለፀን ጽሑፍ “ዳገንን የገለበጠ አምላክ ዛሬም አስተሳሰባቸውን እንደሚገለብጠው እናምናለን።” በማለት የሚጨርስ መሆኑን በተህትና እና ሳስባለን።

በላቲንና በዮናኒ ቋንቋ በሁለት ሰሌዳ ላይ አስቀርጾ በቅዱስ ጴጥሮስ ካቴድራል ደጅ ሰቀላቸው የሚገባውም የሚወጣውም ሁሉ ተመልክቶ ከአዲሱ ኑፋቄ እንዲጠበቅ ነግዝት በርግማን ወስኖ አኖራቸው።

ሁለተኛም በ፳፻፶፮ ዓ.ም የተሾመው ፓፓ በናድክቱስ ሣልላዊ ወደ ምሥራቅ ሊቃነ ጳጳሳት/ወደ ቢዛን ታይን/ እንዲህ ሲል ላከ “መንፈስ ቅዱስ ከአብ ብቻ ይሠርዳል እንጂ ከወልድ አይሠርዳም። ይህን በተቀደሱት ጉባኤዎች የተወሰነውን ሃይማኖት ከሚጠበቅ በቀር የሮሜ ካህናትና አለቆች ከማንም ጋር አይሳተፉም የጥፋት ልጆች መንፈስ ቅዱስ ከወልድም ሠሪዎ ያሉትን የሚቀበል እንደ እነርሱ ርጉም ይሁን” የሚል ነበር።

ሦስተኛም በሮሜ በ፳፻፸፱ ዓ.ም የተሾመው ስምንተኛ የሐንስ የሚባለው ፫፻፹፫ ጌዲሲ ቆጶሳትን ሰብስቦ እንዲህ አለ። “አስቀድሞ በቀስ ጥንጥንያ ጉባኤ ከወሰኑት ሌላ አሁንም እፈታችን ከተነበበው በቀር ደፍሮ አዲስ ሃይማኖት ቢያወጣ እምነት ነው ብሎ ቢይዘው መንፈሳውያን አበው ከደነገጉት ላይ የሚጨመር የሚያጉድል ቢገኝ ካህን እንደሆነ ከህናቱን እንሸረዋለን ምዕመንም ቢሆን ገዝተን እንረግ መዋለን ከእኛ በፊት የነበሩት ጉባኤዎች ያደርጉት እንደነበረ” ብሎ የግዝት ውሳኔ በማስተላለፍ “ከወልድ ሠሪዎ” የሚል ውጤት መኾኑን ገልጠዋል።

ከዚህ በላይ ታሪካዊ መረጃዎችን በማቅረብ እንደተነተነው የፊሊዩክ በጸሎተ ሃይማኖት ላይ መጨመር ትክክለኛ አለመሆኑን ያሳውቀናል ስለሆነም መንፈስ ቅዱስ ከአብ ብቻ እንደሠሪዎ እናምናለን እንጂ ጭማሪውን ከወልድም ሠሪዎ የሚለውን ሐረግ መቀበል እንችልም ግዝት ነው አይገባም።

የፊልዩክን መጨመር በተመለከተ ጭማሪውን በመቃወም ረገድ ኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት ለምን እንደማይቀበሉ የሚያቀርቡት መረጃ

ምን እንደሆነ እንደሚከተለው እንገልጻለን።

(የኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያን ስንል የኦሪጎስታልና የግሪክ ኦርቶዶክስን ያጠቃልላል። ኬልቄዶንያውያን ያልሆኑትንና የሆኑትን ያቅፋል።)

፩/ ጌታ ክርስቶስ መንፈስ ቅዱስ ከአብ ብቻ መሥሪዎን /መውጣቱን/ አረጋግጠዋልናል /የሐ ፲፩ቁ ፳፮/ ስለሆነም የኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት መንፈስ ቅዱስ ከአብ ብቻ መሥሪዎን ያምናሉ። መንፈስ ቅዱስ ከወልድ እንደሠሪዎ ክርስቶስ ያልገለጸው አንዳንዶች እንደሚያስቡት ለትሕትና ብሎ አይደለም። ለትሕትና ቢሆንም ኑሮ ጳራቅሊጦስን /አጽናፕን/ እልክላችኋለሁ ባለሙያ ነበር። ባለማለቱ ለትሕትና ሳይኾን መንፈስ ቅዱስ ከወልድ ሠሪዎ ያላለው መንፈስ ቅዱስ ከአብ ብቻ መሥሪዎን ለማስረዳት በመፈለጉ ነው። መንፈስ ቅዱስን እልክላችኋለሁ ካለ ዘንድ እውነት ቢሆን ኑሮ ከእኔ የሠሪዎውን ይል ነበር እንጂ ከአብ የወጣውን /የሠሪዎውን/ ብሎ ብቻ ባልተናገረም ነበር።

፪/ የኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን የፊልዩክ መጨመር አግባብ አለመሆኑን አበክራ የምትቃወምበት ምክንያት በሃይማኖታዊ ቀናዎቿ ከጥንት ጀምሮ በትምህርቷም ሆነ በታሪካዊ ጉዞዋ የሌለ በመኾኑ ነው። በጥንት ሃይማኖታዊ ቀናዎቿም ሆነ በሥርዓተ አምልኮዋ የፊልዩክ ምልክት ተጨምሮ በአንድም መግለጫ ታቅርና ታክሎ አይገኝም።

፫/ የሥላሴን አካላት መኖር በሚመለከት ጥንታውያን የቤተክርስቲያን አባቶች ሲገልጹ መንፈስ ቅዱስ ከአብ ብቻ መሥሪዎን አረጋግጠዋል። ጥቂቶቹን የአበው መግለጫ እንመልከት

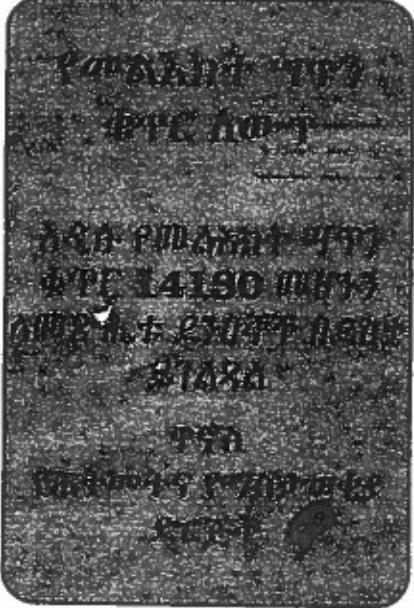
* «ቅዱስ መንፈስ አውነተኛ መንፈስ» ነው ከአብ በእርግጥ ይወጣል መገኘቱም እንደወልድ ተወልዶ አይደለም በመሥሪዎ ነው እንጂ

(ቅዱስ ጉርጉርዮስ ዘእንዚዘተ)

* «የአብ አካላዊ ግብር የወልድን የመንፈስ ቅዱስን ግብር ለመኾን አይለወጥም ለስገኝ ምክንያት ሳይኖረው በአስገኝነት /በመሠረትነት/ መኖር የአብ የብቻው ጠባይ ነው። ይህ የአስገኝነት ጠባይ ለወልድ ወይም ለመንፈስ ቅዱስ አይሆንም። ምክንያቱም ወልድ ከአብ ይወጣልና /ይወለዳልና/ መንፈስ ቅዱስም ከእግዚአብሔር አብ ይወጣል /ይሠርዳል/ እንዲህ እንደኾነ ቅዱሳን መጻሕፍት ይመሰክራሉ።» /የሐ ፲፯፣፳፰ የሐ ፲፯፣፳፯/ (ቅዱስ ጉርጉርዮስ ዘኩሲስ)

* የእስክንድርያው ቅዱስ አትናቴዎስና ቅዱስ ባስልዮስ በግልጽ «መንፈስ ቅዱስ ከአብ ይሠርዳል» ሲሉ ወልድን ሳይጠቀሱ ጽፈዋል።

ምንም እንኳን የፊልዩክ በሃይማኖት ቀናና ላይ መታከል ትክክለኛ አለመኾኑ በትምህርተ መለኮት በቀናና ቤተክርስቲያን ሥርዓተ አምልኮና በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት መሠረት የለሽ እንደኾነ የታወቀ ቢኾንም የፊልዩክ ደጋፊዎች ፍንክኝ አንልም በማለት ይሟገታሉ። ለምሳሌ ያህል

ከመጽሐፍ ቅዱስ አንዳንዶችን ጥቅሶች እየለቀሙ በሚሰጡት የተሳሳተ አመለካከት ላይ ጥቂት ማብራርያ መስጠት ይገባልና እንመልከት።

ሀ/ “ለእኔ ካለኝ ወስዶ ይነግራችኋልና” /ዮሐ ፲፮ቁ፲፱/ ይኸን ይዘው ጥቅሱ መንፈስ ቅዱስ ከወልድም የሠረጸ መኾኑን የሚያመለክት ነው ይላሉ። ቃሉ ግን እንዲህ አይልም ለእኔ ካለኝ ወስዶ ይነግራችኋል ማለቱ እኔ የነገርኳ ችሁንና የረሳችሁትን ያስታውሳችኋል። ሳልነግራችሁ የቀረሁትንም በመለኮታዊ አንድነታችን እኔ የማውቀውን ኹሉ እርሱም የሚያውቅ እንደመኾኑ እኔ የምነግራችሁን ያኸል እርሱም ይነግራችኋል ማለቱ ነው። በተጨማሪም መውሰድ ማለት መሥረጽ (መውጣት) ተብሎ ሊተረጎም አይችልም። ስለዚህ መንፈስ ቅዱስ ከወልድ ቃልነትን ገንዘብ አድርጎ በወልድ ቃልነት ያስተምራል በጌትን በመምህርነት ከወልድ ጋር አንድ ስለኾነ የወልድ ገንዘብ ሁሉ ለመንፈስ ቅዱስም ገንዘብ መኾኑን ያመለክታል። ተብሎ ይተረጎማል እንጂ ከወልድ ሠረጸ አያሰኝም።

ለ/ ስለ መንፈስ ቅዱስ “የልጁ መንፈስ” “የክርስቶስ መንፈስ”፣ “የኢየሱስ ክርስቶስ መንፈስ” ብሎ ቅዱስ ጳውሎስ በገለጸው ይቁጥር ፮፣ ሮሜ ፳፣ ፱፣ ፊሊጵ ፩፣ ፲፱ የተናገረውን ቃል ይዘው መንፈስ ቅዱስ ከወልድ ሠረጸ ይላሉ። እነርሱ አሉ እንጂ ጥቅሱ አያስረዳላቸውም። ቅዱስ ጳውሎስ በዚህ አነጋገሩ ወልድ ለመንፈስ ቅዱስ መገኘት ምክንያት ነው ለማለት አልጠቀሰውም። እርሱ ለማለት የፈለገው መንፈስ ቅዱስ ከወልድ ጋር በሕልውና የተገናዘበ በባሕርይ አንድ የኾነ ከወልድ ጋር አንድነት ያለው ነው ብሎ ለመግለጽ ነው።

“የልጁ መንፈስ” የሚለው ሐረግ የሚያስረዳን መንፈስ ቅዱስ ከወልድ ጋር አንድ ዓይነት ባሕርይ ያለው በባሕርይ ክብሩ ምስጋናው ጌትነቱ እገዛዙ ሁሉ ከወልድ ጋር እንደወልድ ተክክል ክብር ያለው መኾኑን ነው። ቅዱስ ጳውሎስ በዚህ ቃል መሠረት

መንፈስ ቅዱስ ከወልድ ጋር በክብር አንድ ዓይነት ባሕርይ እንዳለው ለመግለጽ ተናገረ እንጂ የሥርጸቱን መንግሥት ምክንያት ለማመልከት አይደለም።

መንፈስ ቅዱስ የጥበብ መንፈስ፣ የማስተዋል መንፈስ፣ የእውቀት መንፈስ፣ የፍቅር መንፈስ ራስን የመግዛት መንፈስ፣ የልጅነት መንፈስ” ተብሎ ይጠራል። /ኢሳ ፲፩ቁ፪፣ ፪፻፳፯ ጢሞ ፩ቁ፯ ሮሜ ፳ቁ፲፮/ ወዘተ እንዲህ ስለተባለ ግን መንፈስ ቅዱስ ከጥበብ ከማስተዋል ከእውቀት ከፍቅር ራስን ከመግዛትና ከልጅነት ሠረጸ ማለት አይደለም። ከላይ የልጁ መንፈስ” የተባለውም ጥቅስ በዚህ መልክ መታየትና መተርጎም ይኖርበታል።

ሐ/ በዮሐንስ ወንጌል ስለመንፈስ ቅዱስ መላክ መስጠት ተነግሮዋል
፩/ “ከእናንተ ጋር አንዳደር ሌላ አጽናኝ ይሰጣችኋል” /ዮሐ ፲፬ቁ፲፯/
፪/ “ዳሩ ግን እኔ ከሌላ

ዘንድ የምልክላችሁ አጽናኝ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ” /ዮሐ ፲፮ቁ፳፯/

፫/ “እኔ ብዛድ ግን እርሱን /ጳ ራቀሊጦስን/ አልክላችኋለሁ” /ዮሐ ፲፮ቁ፳፯/

በመንፈስ ቅዱስ መላክ /ተፈናዊነት/ በሠራጺነቱ መካከል ትልቅ ልዩነት እንዳለ መታወቅ አለበት። መንፈስ ቅዱስ ከአብ የመሥረጹ ሥራ ዘላለማዊነት ያለው የአካሉ ግብር ሲኾን የተፈናዊነቱ/ የመላኩና የመሰጠቱ/ ነገር ማለትም በበዓለ ሃምሳ በሐዋርያት ላይ የማደሩ ሥራ በውሱን ጊዜ ውስጥ የተከናወነ የመለኮታዊ ቃል ኪዳን ፍጻሜ ማግኘት ስለኾነ ሠራጺነቱንና መላኩን አንድ አድርጎ ማየት ስሕተት መኾኑ መታወቅ አለበት። በማጠቃለያው መንፈስ ቅዱስ ከአብ ብቻ መሥረጹን ዐውቀን በኋላ የመጣውን ኑፋቄ ከመቀበል ጳራቅሊጦስ መንፈስ ቅዱስ ያድነን ይጠብቀን አሚን።

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

ከረሀብ ነፍስ ድካን ሌሎችን ለማዳን አንነሳ

ሰው ከፀሐይ በታች ካሉት ፍጥረታት ተለይቶ እንደ ሰማያውያን መላእክት ፈጣሪውን ዐውቆ እንዲያመልከው፣ እንዲገዛለት ተፈጥሮአል። እንደ እንስሳት ሥጋዊ ፈቃድ ቢኖረውም እንደ መላእክት ደግሞ መንፈሳዊ ፍላጎት አለው። የደቂቀ አዳምን ታሪካዊ ሂደት ስንመረምር ከእንስሳት ልዩ የሆኑበትን ምክንያት ተረድተናል። እንስሳት በደመነፍስ ሕያዋን ሁነው እንደዐቅማቸው ደማቸው ዕውቀት ቢኖራቸውም እንደሰው የአምልኮት ሥርዓት እንደሌላቸው ማንም ይረዳዋል። ሰው ብቻ ከእነርሱ ተለይቶ በማንኛውም የታሪክ ዘመኑ ያለ አምልኮት ኖሮ አያውቅም።

እንስሳት የሚነጨት ሣር፣ የሚቀነጥቡት ቅጠል፣ የሚልሱት ደም፣

የሚጣጡት አጥንት፣ የሚጎነጨት ውሀ ካገኙ ስለሌላው ነገር እንደ ሰው ሲጨነቁ አይገኙም። ምክንያቱም ተፈጥሮአቸው ከሥጋ ብቻ በመሆኑ ነው። ሰው ግን በእርዳታ ሥላሴ የተፈጠረች ለባዊት ነባቢት ሕያዊት ነፍስ ስላላችው ምንጊዜም ቢሆን በሥጋዊ ነገር ብቻ አይረካም። ምክንያቱም ተፈጥሮው ከሥጋ ብቻ ሳይሆን ከረቂቅ ነፍስም የተሠራ በመሆኑ ነው።

በቅዱስ ወንጌል እንደተጻፈው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በገዳመ ቆሮንቶስ ፵ መዓልትና ፵ ሌሊት ስለ እኛ ጸሞ፣ በተራብ፣ ጊዜ በስስት የመጣውን ፈታኝ በትዕግስት ድል ነስቶ ካባረረው፣ በኋላ በጸም ኃይል መኖር እንደሚቻል ለክርስቲያኖች ትምህርት

ሰጥቷል። “ሰው ከእግዚአብሔር አፍ በሚወጣ ቃል ሁሉ እንጂ በእንጀራ ብቻ አይኖርም” ብሏል ማቴ ፬ ቁ ፬ ከዚህ ኃይለ ቃል ለመረዳት የምንችለው የሰው ሕይወት በምግብ ሥጋ ብቻ ሊሟላ እንደማይችልና ኑሮው ጎዶሎ እንደሆነ ነው። የሰው ኑሮው ሙሉ የሚሆነው ምግብ ነፍስ ቃለ እግዚአብሔርን በመመገብ ስለሆነ፤ ነፍሱ እንደ ትረካለት በሕገ እግዚአብሔር በትእዛዝ እግዚአብሔር መመራት ይኖርበታል። ከመንፈሳዊ ትምህርት በራቀ ቁጥር በነፍሱ በኩል ከባድ አደጋ ይደርስ በታል፤ ይህም አደጋ ለሥጋውም ተርፎ ሲያስጨንቀው ይኖራል። የመንፈስ ረሀብና ጥማት በዓለም ላይ እንደሚመጣ ነቢዩ አሞጽ ትንቢት ተናግሯል በዚህም ጠንቅ ወጣቶችና ደናግል ሞተ ነፍስ ይደርስባቸዋል። “እነሆ በምድር ላይ ራሀብን የምሰድበት ዘመን ይመጣል ይላል ጌታ እግዚአብሔር እርሱም የእግዚአብሔርን ቃል ከመስማት እንጂ እንጀራን ከመራብና ውኃን ከመጠማት አይደለም። ከባሕርም እስከ ባሕር ድረስ ከሰሜንም እስከ ምሥራቅ ድረስ ይቅበዘ በሳሉ የእግዚአብሔርን ቃል ለመሻት ይሯሯጣሉ አያገኙትም በዚያ ቀን መልካሞች ደናግል ጎበዛዝትም በጥም ይዝላሉ” አሞጽ ምዕ ፱ቁ፲፩-፲፫

ይኸን ትንቢት በአትኩሮተ ኅሊና ስንመረምረው ከምንጊዜውም ይልቅ በያዝነው ምዕተ ዓመት በሥራ ተተርጉሞ ወይም ተፈጽሞ እናገኘዋለን። እርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተክርስቲያናችን ከተመሠረተች ዘመናት አልፏል። ጥንታውያን የቤተክርስቲያን ሊቃውንት በየመቃብር ቤቱ በየገዳማቱ ኑሮአቸውን በምናኔ መደበው ቅዱሳት መጻሕፍት በማስተማር ደቀመዛሙርትን አፍርተው እምነትን በሥራ በመግለጻቸው በሞት ቢያልፉም ሥራቸው ሕያውሆኖ በዚህ ክፍለ ዘመን ውጤቱን ለማየት በቅተናል።

ይሁን እንጂ ወጣቱ ትውልድ ስለ ሃይማኖትና ምግባር የሚያስተምረው በማጣቱ በየጊዜው እየኮበለለ ከከባድ የክህደትና የነፋቂ አዘቅት ወደቆ ከእው

ነተኛው የተዋሕዶ ሃይማኖትና ምግባር ተለይቶ ከጽድቅ ተርቦና ተጠምቶ እናየዋለን። ከፊሉ የማኒን ትምህርት ተከትለው «አልቦ እግዚአብሔር» ብለው ለዚች ዓለም ሠራዲ መጋቢ የላትም ውጎች በዘልማድ ይፈሳሉ፤ ነፋሳት በዘልማድ ይነፍሳሉ፤ ብርሃናት በዘልማድ ይመላለሳሉ፤ መዓልትና ሌሊት፤ በጋና ክረምት በዘልማድ ይፈራረቃሉ፤ ትንሣኤ ሙታን ነፍስ ጽደቅና ኩነኔ የለም ወዘተ ወደሚሉ ሲነጉዱ፤ ብዙ ሕዝብ ደግሞ የአርዮስን፤ የመቅደን የሰን፤ የልዮንንና የመሳሰሉትን የመናፍቃን ትምህርት ሰምተው አምላክ ሥላሴ አይደለም እንደ አካል አንድ ገጽ ነው፤ ወልድ በመለኩ፤ ፍጡር ነው፤ መንፈስ ቅዱስ አምላክ አይደለም አካል የሌለው ኃይል ነው ክርስቶስ ከአብና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር እኩል አይደለም፤ ደንግል ማርያም አታማልድም፤ የዘወትር ደንግል አይደለችም በሚለው የሰህተት ትምህርት ተሰበው በልዩ ልዩ የመናፍቃን ድርጅቶች ገብተዋል። ሌሎች ደግሞ ለጤሌ፤ ለዛር አንጋሽ፤ ለቃልቻ፤ እየሰገዱ ለአጋንንት እየገበሩ በዘልማድ ይመላለሳሉ። ይኸንና ይኸን የመሳሰለውን ስንመለከት ከእውነተኛች ክርስቲያናች እጅግ ብዙ እንደሚጠበቅ ለመገንዘብ እንችላለን።

የአርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት ተከታዮች ነን ካልን እምነታችንን ለማጠናከር በስብከተ ወንጌል እየተሳተፍን ስለ ሃይማኖታችን ማወቅና መረዳት ያስፈልገናል። በስም ብቻ ሃይማኖት አለን እያልን ከተቀመጥን በተከላ ከመነጠቅ አናመልጥም። የቤተክርስቲያን ህልውና እንዲጠበቅ በገንዘብ፤ በሐሳብና በጉልበት መሥዋዕት መሆን የምንችለው መጀመሪያ ስለ ሃይማኖታችን ስናውቅ ነው። አለበለዚያ በልማድ እኛ ክርስቲያን ነን ማለት ከንቱ ነው። ራሳ ለመቅበር ዕድር፤ ገንዘብ ለማግኘት ዕቁብ፤ ለመረዳት የቤተዘመድን፤ የጓደኝነት የመረዳጃ ማኅበር እያቋቋምን ለሥጋችን ሌት ተቀን ስንሯሯጥ እንኛለን፤ ድርጊቱ የሚያስተች አይደለም ነገር ግን ለነፍሳችን ደግሞ ልናስብ ይገባናል።

ማስተካከያ

በ፪ኛ ዓመተ ቁጥር ፩ ዕተማቸን በገጽ ፴፬ ላይ ኩ! የእግዚአብሔርን ቤተ ጳጳሥ ራ፤ በሚለው ርዕዣችን ሥር ባቀረብነው ጽሑፍ ለደሴ መርቅሬዎስ ቤተክርስቲያን ዕርዳታ ለመስጠት የምትሹ የባንክ ቁጥር 2871822 ተብሎ የተገለጸው በስህተት ስለሆነ ስለ ስህተቱ ይቀጭታ እየጠየቀን ተክክሮኛው የባንክ ሂሳብ ቁጥር 14321 ሊትዮጵያ ንግድ ባንክ ደሴ ቀጭጫፍ መሆኑን በልክብርት እገልጻለን።

ለሎቹን ማዳን የምንችለው እኛ ስለ ሃይማኖታችን በቂ እውቀት ሲኖረን ነውና በየአጥቢያ ቤተክርስቲያን ስብከተ ወንጌልን እየተካፈልን ለዘለዓለ ማዊት ቤታችን (ገነት) መንግሥተ ሰማያት፤ ለቤተክርስቲያን ህልውና፤ ጠቃሚ ለሆነው ለስብከተ ወንጌል መስፋፋት እንደየሰጠታችን እምነታችንን በሥራ ለመተርጎም ታጥቀን መነሣት ይኖርብናል።

ሐዋርያው ያዕቆብ እምነት ከሥራ ተለይቶ ጥቅም እንደማይሰጥ ገልጦ አስተምሮናልና ልብ ገዝተን ለእናታችን ቤተክርስቲያን የተግባር ተቆርቋሪዎች ለመሆን እንበቃ!!

“እግዚአብሔር አንድ እንደሆነ አንተ ታምናለህ መልካም ታደርጋለህ አጋንንት ደግሞ የምናሉ ይንቀጠቀጠማል፤ አንተ ከንቱ ሰው እምነት ከሥራ ተለይቶ የሞተ መሆኑን ልታውቅ ትወዳለህ? ከነፍስ የተለየ ሥጋ የሞተ እንደሆነ እንዲሁ ደግሞ ከሥራ የተለየ እምነት የሞተ ነው” ያዕ ምዕ ፪ ቁ ፲፱፡፳፮፡፳፮ ስለዚህ በየጊዜው ስብከተ ወንጌልን እየተከታተልን ለስብከተ ወንጌል መጠናከር በልባዊ ጸሎትና በሌሎቹም መንፈሳዊ ትሩፋቶች ተጋደሎቻችንን መቀጠል ይጠበቅብናልና። እምነታችንን በሥራ ለመግለጽ ኃይል አምላክ የባሕርይ ጌታ መድኃኔ ዓለም ክርስቶስ ይርዳን አሜን።

ዓምራ ዓምራዊት

የመንፈስ ቅዱስ ከማን ዓይነት ሰው ይመጣል?

በምስጢር ሥላሴ ትምህርት እንደ ሚታወቀው አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ ብለን ከምንጠራቸው ከሦስቱ መለኮታዊ አካላት ሦስተኛው አካል መንፈስ ቅዱስ በተለይ ግብሩ ሠራጺ በመሰል ይታወቃል። በባሕርያም ሕያው ወማገዳዊ ነው። ይኸም ማለት ሕያውነት ያለው ሲኾን ይኸንኑ ሕያው ነቱን በጸጋ ለፍጡራን ስለሚሰጥ ማገዳዊ ይባላል። አዳኝ ሕይወትን ሰጪ ማለት ነው። ስለ መንፈስ ቅዱስ ሥርዓት ማለትም መሥሪያ መውጣት መገኘት በጥልቀት ከማየታችን በፊት ሠራጺነት የሚለውን ቃል ፍታውን እንመልከት።

ሠራጺ የሚለው ቃል ሠረጸ ከሚለው የግእዝ ግሥ የወጣ ነው። ሠረጸ- ወጣ፣ በቀላሉ ተገኘ፣ ማለት ሲኾን ሠራጺ ሲል የሚሠርጽ የሚወጣ ወጪ ማለትን ያሳያል።

ለዚህም ትርጉም የቤተክርስቲያን ሊቃውንት ምስክርነት ስለሚያስፈልግ የቅዱስ አትናቴም በንግድ የቅዱስ ያዕቆብ በአለበረሃኢን ቃል ዋቢ እናደርጋለን። ቅዱስ አትናቴምስ “መንፈስ ቅዱስ ሠራጺ ወኪሊሥራጺ” ብሏል። ቅዱስ ያዕቆብም “ከዊነ ሠራጺ ለመንፈስ ቅዱስ ባሕርቲቱ” ይላል። የሁለቱም ትርጉም በአግርኛ “መንፈስ ቅዱስ ሠራጺ ይባላል አሥራጺ አይባልም አይደለም። የሠራጺነት ከዊን ወይም ሠራጺ መኾን የብቻው የመንፈስ ቅዱስ ግብር ነው” ማለት ነው።

ሥርዓት /Procesoion/ የመንፈስ ቅዱስ አካላዊ ግብር ስለኾነ በዚህ መለኮታዊ ግብር ማለትም በሠራጺነት አብና ወልድ አይላተፉም። ይኸም ማለት ሁለቱ አካላት አብ ወልድ በሕልውና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር የሚገ

ናዘቡ በሕልውና አንድነት ያላቸው ሲኾኑ በአካላዊ ግብር ግን እንደ መንፈስ ቅዱስ አይሠርጹም ወይም ሠራጺነት የላቸውም። ምንጊዜም ለዘላለም ሥላሴ በአካላት ግብር ልዩነት ስላላቸው በአካላዊ ግብር ሦስት ይባላሉ። የአካል ግብር ተብለው የሚታወቁትም ውስጣዊ ግብርጥ፣ መውለድ ማሥሪያ፣ መወለድና መሥሪያ ናቸው። በሌላ አነጋገር ወላጅነት አሥራጺነት፣ ተወላጅነት ሠራጺነት ተብለው የሚጠሩት ናቸው። ሥላሴ በእንደነዚህ ያሉት አካላዊ ግብር ልዩነት እንጂ አንድነት የላቸውም። የሥላሴ አንድነታቸውም በሕልውና ተገናዝበው በሚሠሩት አምላካዊ ግብር ተብለው በሚታወቁት የባሕርይ አንድነታቸው በመፍጠር በመግዛት፣ በማዳንና በመፍረድ፣ በመስጠትና በመንገድ ይኸን በመሳሰሉ ጠባይዓት ነው።

ስለዚህ ነው በተለየ ስሙ መንፈስ ቅዱስ በተለየ አካሉ ተፈናቂ /ተላኪ/ በተለየ ባሕርይ ሕያው ማገዳዊ ሲሆን በተለየ ግብር ሠራጺ የሚባለው። በመላ ኮትና በሕልውና ወይም ሦስቱን አካላት አንድ አምላክ በሚያስኘው የባሕርይ አንድነት ካልኾነ ሠራጺነት አብና ወልድ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር አይላተፉም። ወይም በሌላ አነጋገር አብ ወልድ እንደ መንፈስ ቅዱስ ሠራጺነት የላቸውም አይሠርጹም ማለት ነው።

የሥላሴን የአካላት ግብር ሊቃውንት ሁሉ መጽሐፍ ቅዱስን መሠረት በማድረግ ተርጉሞቹን አፈጻጸሙ መስክ ረዋል። ለምሳሌ ቅዱስ ቴዎድሮስ እንዲህ ሲል ይመሰክራል “አብ ወላጅ ወልድ ተወላጅ መንፈስ ቅዱስ ሠራጺ” ትርጉሙም “አብ ወላጅ ነው፣ ወልድ

ተወላጅ ነው፣ መንፈስ ቅዱስ የወጣ ነው” ማለት ነው።

ሱንትዮስ የተባለው ሊቅም “ነእምን በአብ በሥርዓተ አብና ወለ ወልድኒ በሥርዓተ ወልድና ወለ መንፈስ ቅዱስኒ በሥርዓተ ሥርዓጽ” ብሏል ይኸም ሲተረጎም “አብን በአባትነት ሥርዓት አባት ነው ብለን እናምናለን። ወልድንም በልጅነት ሥርዓት ልጅ ነው ብለን እናምናለን። መንፈስ ቅዱስንም በመሥሪያ/በመገኘት፣ በመውጣት/ ሥርዓት ሠራጺ ነው ብለን እናምናለን” ማለት ነው።

የአብ ግብሩ መውለድ ማሥሪያ ነው። ወልድን ይወልዳል መንፈስ ቅዱስን ያሠርዳል ስለዚህም አብ በአካላዊ ግብር ወላጅ አሥራጺ ይባላል። የወልድ ግብሩ መውለድ ነው ከአብ ይወልዳል ስለዚህም ተወላጅ ይባላል። የመንፈስ ቅዱስ ግብሩ መሥሪያ ነው ከአብ ይሠርዳል። ስለዚህም ሠራጺ ይባላል።

አብ እንደ ወልድ ተወላጅ እንደ መንፈስ ቅዱስ ሠራጺ አይባልም ለዘላለሙ ወላጅ አሥራጺ ይባላል እንጂ። ወልድም እንደ አብ ወላጅ አሥራጺ እንደ መንፈስ ቅዱስም ሠራጺ አይባልም ለዘላለሙ ተወላጅ ይባላል እንጂ። መንፈስ ቅዱስም እንደ አብ ወላጅ አሥራጺ እንደ ወልድም ተወላጅ አይባልም ለዘላለሙ ሠራጺ ይባላል እንጂ። እንዲህ ስለተባለ ግን በዚህ ዓለም ሥርዓት በሕገ ተፈጥሮ ወላጅ ከተወላጅ እንደሚቀድም እንደሚበልጥ ወይም የተገኘ (የወጣ) ከአስገኘው ወደኋላ እንደሚል እንደሚያንሰ የሥላሴ ግብር በዚህ ዓይነት አይመስልም አይተ

ረገምም በሥላሴ ዘንድ መቅደም መቀዳደም መብለጥ መበላለጥ የለምና ስለገንጠም አባቶቻችን ሊቃውንት እንዳ ስተማሩን እናምናለን እንታመናለን።

“አሐቲ ቅድምናሆሙ ለሥላሴ ወዕሩያን እሙንቱ በቅድምና አሐቲ ክዋኒሆሙ ለሥላሴ ለሥላሴ አልበሙ ሰዓት ከመቅጽበተ ዓይን” /ኤራቅሊስ/ “ኢሆሎ አብ ዘመነ ዘእንበለ ወልድ ወኢሃሎ ወልድ ዘመነ ዘእንበለ መንፈስ ቅዱስ ኢአሐተ ሰዓተ ወኢቅጽበተ “ዓይን /ሠለስቱ ምእት/ ትርጉማቸው እነሆ የሥላሴ” ቅድምናቸው አንዲ ትናት በቅድምና ትክክል አንድናቸው። የሥላሴ ከዊናቸው /በሦስትነት የመገ ሃታቸው/ አንዲት ናት ለሥላሴ አንድ ሰዓት እንኳን የዓይን ጥቅሻ ያህል መቀዳደም የለባቸውም። አባት ያለ ልጅ ብቻውን የኖረበት ዘመን ወልድም ያለ መንፈስ ቅዱስ አንድ ሰዓት እንኳ የዓይን ጥቅሻ ያሕል ተለይቶ የኖረበት ዘመን የለም።”

እግዚአብሔር አብ ለዘላለም በወላ ዲነት በእሥራዲነት ግብሩ አለ ይኖራል። እግዚአብሔር ወልድም ለዘላለሙ በሠራዲነት ግብሩ አለ ይኖራል። እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስም ለዘላለም በተወላዲነት

ግብሩ አለ ይኖራል። የአካላት ግብር ለዘላለሙ ጥንትና ፍጻሜ ሳይኖረው ከተመትሮ ከተፈልጠ፣ ከተደገሮ፣ የተለየ ገና ያለ ማቋረጥ ሲፈጸም የሚኖር እንጂ በሕገ ተፈጥሮ በሰው አኗኗር በስነ ፍጥረት ጠባይ እንደ ሚታወቀው አይደለም። በፍጥረት ሕግ በሰብአዊ ጠባይ አባትነትና ልጅነት ማስገኘትና መገኘት ተለዋዋጭና መቀዳደም መከታተል ያለበት ሲሆን መለየትና መቋረጥን የሚያስከትል ነው። በሥላሴ ዘንድ ግን ያለው የአካላት ግብር እንደዚህ አይደለም በስነፍጥረት አይመስልም ተመሳሳይ ተወዳዳሪ አይገኝለትም። ለምሳሌ በሰው ዘንድ ያለውን የተፈጥሮ ጠባይ ብንወስድ ልጅ የነበረው በወለደ ጊዜ አባት ይባላል። ልጅ ሳለ አባት አይባልም ልጅ የነበረው ከወለደ በኋላ ግን ወላጅ ይባላል። ለወለዱት ልጅ ለወለደው ወይም ለወለ

ዳቸው ግን አባት ሲባል ይኖራል። በወለጆቹ ሰውነት ሳለ ግን በዘር በሩካቤ ከመፀነሱ ከመወለዱ በፊት የልጅነትም ሆነ የአባትነት ስያሜ አልነበረውም ገና አልተፈጠረም አልተወለደም ልጅም አባትም ሲባል አይቻልም። ከተወለደ በኋላ ግን ማለት ከአባት አብራክ ከእናት ስያሜ ይወርሳል ከላይ እንደተባለው ወላጅ ሲሆንም በአባትነት ግብር ይታወቃል። በዚህም ስያሜ ወላጅ አባት ተብሎ ይጠራል። ከአባት አብራክ ከእናት ማገፀን የተገኘ ልጅ ከወላጆቹ በዘመን ያንሳል ወደ ኋላ ይላል ወላጆቹ በተገኘ ጊዜ የተገኘ አይደለም ኑሮ ኑሮ በልደት የታወቀ ከወላጆቹ በኋላ ጊዜ የተገኘ ነው እንጂ። ስለዚህ የግድ ተፈልጦ ተመትሮ፣ ተከፍሎና ተደገሮ ይከተለዋል። ተከፍሎ ማለት ሰውነቱ ከእናትና ከአባቱ ተከፍሎ የተገኘ ስለሆነ ሁል ጊዜ በአባቱ አብራክ በእናቱ ደም ማገፀን መኖር አይቻለውም። ተደገሮ ማለት ከወላጆቹ በኋላ የተገኘ ስለገኘ በዘመን ከወላጆቹ ወደ ኋላ እንጂ ተስተካክሎ አይገኝም

ተፈልጦ ማለት በባሕርይም በአካልም ከወላጆቹ ይለያል እንደቀድሞው ከተወለደ በኋላ በእነርሱ ውስጥ መኖር አይቻለውም ተመትሮ ማለትም ራሱን ችሎ ይኖራል እንጂ በልጅነት ጠባይ ከወላጆቹ ጋር ያለው አኗኗር በባሕርይ ተዘምዶ ያለው አንድነት በፈቃድም ሆነ በስሜት በአካልም በባሕርይ ግንኙነቱ ይቋረጣል። በተለይም ልጅ የነበረው ሁል ጊዜ ልጅ ተብሎ አይኖርም አባት ወደ መባል ይለወጣል ይሸጋገራል። ይኸ ጠባይ በሥላሴ ዘንድ የለም አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ የአካላት ግብራቸው ስማቸው ሳይለወጥ አብም ወላዲ አሥራዲ እንደተባለ ይኖራል ወልድም ተወላዲ መንፈስ ቅዱስም ሠራዲ እንደተባሉ ይኖራሉ። ስለዚህም ሲያስረዳ ቅዱስ አትናቴምስ የእስክንድርያ ሊቀ ጳጳሳት እንዲህ ብሏል። “አብስ ኢተወልደ አላ ውእቱ ወላዲ ወልድ እምቅድመ ዙሎ ዓለም” አብስ አልተወለደም ከዓለም ፍጥረት ሁሉ አስቀድሞ ወልድን የወለደው ነው

እንጂ /አትና- ክፍል ፬/ የሥላሴን የአካላት ግብር አለመለዋወጥ፣ መክፈል፣ ወደ ኋላ ማለት፣ መለየትና መቋረጥ እንደሌለበት በፀሐይ ምሳሌነት ለማየት እንሞክር፣ ሥላሴ በፀሐይ ይመሰላሉ፣ ለፀሐይ ሦስት ነገር አላት ከበብ /አካል/ ጸዳል/ ብርሃን/ የዕይ/ሙቀት/ አላት። በከበቧ አብ በብርሃና ወልድ በሙቀቷ መንፈስ ቅዱስ ይመሰላል። ከፀሐይ ከበብ ወይም አካለ ብርሃንና ሙቀት ይወጣሉ ይገኛሉ። ለብርሃንና ለሙቀት አስገኝ አካል ፀሐይ ነው ማለት ከበቧ አካል ነው። እግዚአብሔር አብ በአካሏ ተመስሏል በብርሃን የተመሰለ ወልድን ይወልዳል በሙቀት የተመሰለ መንፈስ ቅዱስን ያሠርዳል /ያስገኛል/ ብርሃንና ሙቀት ከፀሐይ ከበብ ይገኛሉ ወልድና መንፈስ ቅዱስም ከአብ ይወጣሉ / ይገኛሉ/ የወልድ ከአብ መገኘት መወለድ ሲባል የመንፈስ ቅዱስ ከአብ መውጣት /መገኘት/ መሥረጽ ይባላል።

ፀሐይ በከበብነቷ ፣ በብርሃንነቷና በሙቀቷ ሳትለዋወጥ መለያየት ሳይገጣማት ከተፈጠረች ጊዜ አንሥቶ አለች። እስከታልፍ በዚህ ዓይነት ትኖራለች። አብ በወላዲነቱ በአሥራ ጸነቱ ፣ ወልድም በተወላዲነቱ ፣ መንፈስ ቅዱስም በሠራዲነቱ ሳይለዋወጡ ይኖራሉ።

ከዚህ በላይ እንዳየነው አብ ወልድን ይወልዳል፣ መንፈስ ቅዱስን ያሠርዳል። ወልድም ከአብ ብቻ ይወለዳል። መንፈስ ቅዱስም ከአብ ብቻ ይሠርዳል። የፀሐይ ከበብ ብርሃንን እንደሚወልድ ሙቀትን እንደሚያወርድ /እንደሚያ ስገኝ/ ብርሃንም ከፀሐይ ከበብ ብቻ እንደሚወለድ /እንደሚወጣ/ ሙቀትም ከፀሐይ ከበብ ብቻ እንደሚሠርጽ /እንደሚገኝ/ ማለት ነው። እስከዚህ ድረስ አብ ለወልድ መወለድ፣ ለመንፈስ ቅዱስ መሥረጽ ምክንያት መሠረት መገኛ እንደገኘና ለእርሱ ግን ምክንያት እንደሌለው አይተናል። የአብን መሠረ ትነት ሲያስረዳ ዲዮናስዮስ ዘእርዮስ ፋጎስ “ልደተ ወልድ ወጸዓተ መንፈስ ቅዱስ እምአብ አይትነገር አላ

ረጎምም በሥላሴ ዘንድ መቅደም መቀዳደም መብለጥ መበላለጥ የለምና ስለሆነም አባቶቻችን ሊቃውንት እንዳ ስተማሩን እናምናለን እንታመናለን።

“አሐቲ ቅድምናሆሙ ለሥላሴ ወዕሩያን እሙንቱ በቅድምና አሐቲ ክዋረሆሙ ለሥላሴ ለሥላሴ አልበሙ ሰዓት ከመቅጽበተ ዓይን” /ኤራቅሊስ/ “ኢህሉ አብ ዘመነ ዘእንበለ ወልድ ወኢሃሉ ወልድ ዘመነ ዘእንበለ መንፈስ ቅዱስ ኢአሐተ ሰዓተ ወኢቅጽበተ “ዓይን /ሠለስቱ ምእት/ ትርጉማቸው እነሆ የሥላሴ” ቅድምናቸው አንዲ ትናት በቅድምና ትክክል አንድ ናቸው። የሥላሴ ከዊናቸው። /በሦስትነት የመገ ፕታቸው/ አንዲት ናት ለሥላሴ አንድ ሰዓት እንኳን የዓይን ጥቅሻ ያህል መቀዳደም የለባቸውም። አባት ያለ ልጅ ብቻውን የኖረበት ዘመን ወልድም ያለ መንፈስ ቅዱስ አንድ ሰዓት እንኳ የዓይን ጥቅሻ ያሕል ተለይቶ የኖረበት ዘመን የለም።”

እግዚአብሔር አብ ለዘላለም በወላ ዲነት በአሥራዲነት ግብሩ አለ ይኖራል። እግዚአብሔር ወልድም ለዘላለሙ በሠራዲነት ግብሩ አለ ይኖራል። እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስም ለዘላለም በተወላዲነት

ግብሩ አለ ይኖራል። የአካላት ግብር ለዘላለሙ ጥንትና ፍጻሜ ሳይኖረው ከተመትሮ ከተፈልጠ፣ ከተደኅሮ፣ የተለየ ሽና ያለ ማቋረጥ ሲፈጸም የሚኖር እንጂ በሕገ ተፈጥሮ በሰው አኗኗር በሰነ ፍጥረት ጠባይ እንደ ሚታወቀው አይደለም። በፍጥረት ሕግ በሰብአዊ ጠባይ አባትነትና ልጅነት ማስገኘትና መገኘት ተለዋዋጭና መቀዳደም መከታተል ያለበት ሲሆን መለየትና መቋረጥን የሚያስከትል ነው። በሥላሴ ዘንድ ግን ያለው የአካላት ግብር እንደዚህ አይደለም። በሰነፍጥረት አይመሰልም ተመሳሳይ ተወዳዳሪ አይገኝለትም። ለምሳሌ በሰው ዘንድ ያለውን የተፈጥሮ ጠባይ ብንወስድ ልጅ የነበረው በወለደ ጊዜ አባት ይባላል። ልጅ ሳለ አባት አይባልም ልጅ የነበረው ከወለደ በኋላ ግን ወላጅ ይባላል። ለወለዱት ልጅ ለወለደው ወይም ለወለ

ዳቸው ግን አባት ሲባል ይኖራል። በወለጆቹ ሰውነት ሳለ ግን በዘር በሩካቤ ከመጠነሱ ከመወለዱ በፊት የልጅነትም ሆነ የአባትነት ስያሜ አልነበረውም ገና አልተፈጠረም አልተወለደም ልጅም አባትም ሊባል አይቻልም። ከተወለደ በኋላ ግን ማለት ከአባት አብራክ ከእናት ማኅግን ከተገኘ በኋላ ግን የልጅነትን ስያሜ ይወርሳል ከላይ እንደተባለው ወላጅ ሲሆንም በአባትነት ግብር ይታወቃል። በዚህም ስያሜ ወላጅ አባት ተብሎ ይጠራል። ከአባት አብራክ ከእናት ማኅግን የተገኘ ልጅ ከወላጆቹ በዘመን ያንሳል ወደ ኋላ ይላል ወላጆቹ በተገኘ ጊዜ የተገኘ አይደለም ኑሮ ኑሮ በልደት የታወቀ ከወላጆቹ በኋላ ጊዜ የተገኘ ነው እንጂ። ስለዚህ የግድ ተፈልጦ ተመትሮ፣ ተከፍሎና ተደኅሮ ይከተለዋል። ተከፍሎ ማለት ሰውነቱ ከእናትና ከአባቱ ተከፍሎ የተገኘ ስለሆነ ሁል ጊዜ በአባቱ አብራክ በእናቱ ደም ማኅግን መኖር አይቻለውም። ተደኅሮ ማለት ከወላጆቹ በኋላ የተገኘ ስለሆነ በዘመን ከወላጆቹ ወደ ኋላ እንጂ ተስተካክሎ አይገኝም

ተፈልጦ ማለት በባሕርይም በአካልም ከወላጆቹ ይለያል እንደቀድሞው ከተወለደ በኋላ በእነርሱ ውስጥ መኖር አይቻለውም ተመትሮ ማለትም ራሱን ችሎ ይኖራል እንጂ በልጅነት ጠባይ ከወላጆቹ ጋር ያለው አኗኗር በባሕርይ ተዘምዶ ያለው አንድነት በፈቃድም ሆነ በስሜት በአካልም በባሕርይ ግንኙነቱ ይቋረጣል። በተለይም ልጅ የነበረው ሁል ጊዜ ልጅ ተብሎ አይኖርም አባት ወደ መባል ይለወጣል ይሽጋገራል። ይኸ ጠባይ በሥላሴ ዘንድ የለም አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ የአካላት ግብራቸው ስማቸው ሳይለወጥ አብም ወላዲ አሥራዲ እንደተባለ ይኖራል ወልድም ተወላዲ መንፈስ ቅዱስም ሠራዲ እንደተባሉ ይኖራሉ። ስለዚህም ሲያስረዳ ቅዱስ አትናቴዎስ የእስክንድርያ ሊቀ ጳጳሳት እንዲህ ብሏል። “አብስ ኢተወልደ አላ ውእቱ ወላዲ ወልድ እምቅድመ ዙሉ ዓለም” አብስ አልተወለደም ከዓለም ፍጥረት ሁሉ አስቀድሞ ወልድን የወለደው ነው

እንጂ /አትና- ክፍል ፬/

የሥላሴን የአካላት ግብር አለመለዋወጥ፣ መከፈል፣ ወደ ኋላ ማለት፣ መለየትና መቋረጥ እንደሌለበት በፀሐይ ምሳሌነት ለማየት እንሞክር። ሥላሴ በፀሐይ ይመሰላሉ፣ ለፀሐይ ሦስት ነገር አላት ክብብ /አካል/ ጸዳል/ ብርሃን/፣ ዋዕይ/ሙቀት/ አላት። በክብር አብ ብብርሃኗ ወልድ በሙቀቷ መንፈስ ቅዱስ ይመሰላል። ከፀሐይ ክብብ ወይም አካል ብርሃንና ሙቀት ይወጣሉ ይገኛሉ። ለብርሃንና ለሙቀት አስገኝ አካል ፀሐይ ነው ማለት ክብር አካሏ ነው። እግዚአብሔር አብ በአካሏ ተመስሏል ብርሃን የተመሰለ ወልድን ይወልዳል በሙቀት የተመሰለ መንፈስ ቅዱስን ያሠርጻል /ያስገኛል/ ብርሃንና ሙቀት ከፀሐይ ክብብ ይገኛሉ ወልድና መንፈስ ቅዱስም ከአብ ይወጣሉ / ይገኛሉ/ የወልድ ከአብ መገኘት መወለድ ሲባል የመንፈስ ቅዱስ ከአብ መውጣት /መገኘት/ መሥረጽ ይባላል።

ፀሐይ በክብብነቷ ፣ በብርሃንነቷና በሙቀቷ ሳትለዋወጥ መለያየት ሳይገጣማት ከተፈጠረች ጊዜ አንሥቶ አለች። እስከታልፍ በዚህ ዓይነት ትኖራለች። አብ በወላዲነቱ በአሥራዲነቱ ፣ ወልድም በተወላዲነቱ ፣ መንፈስ ቅዱስም በሠራዲነቱ ሳይለዋወጡ ይኖራሉ።

ከዚህ በላይ እንዳየነው አብ ወልድን ይወልዳል ፣ መንፈስ ቅዱስን ያሠርጻል። ወልድም ከአብ ብቻ ይወልዳል። መንፈስ ቅዱስም ከአብ ብቻ ይሠርጻል። የፀሐይ ክብብ ብርሃንን እንደሚወልድ ሙቀትን እንደሚያወርድ /እንደሚያ ስገኝ/ ብርሃንም ከፀሐይ ክብብ ብቻ እንደሚወለድ /እንደሚወጣ/ ሙቀትም ከፀሐይ ክብብ ብቻ እንደሚሠርጽ /እንደሚገኝ/ ማለት ነው። እስከዚህ ድረስ አብ ለወልድ መወለድ ፣ ለመንፈስ ቅዱስ መሥረጽ ምክንያት መሠረት መገኛ እንደሆነና ለእርሱ ግን ምክንያት እንደሌለው አይተናል። የአብን መሠረትነት ሲያስረዳ ዲዮናስዮስ ዘእርዮስ ፋንስ “ልደተ ወልድ ወጸዓተ መንፈስ ቅዱስ እምአብ ኢይትነገር አላ

ይትነከር" ብሏል። ይኸም ማለት ከአብ የወልድ መወለድ የመንፈስ ቅዱስ መሥሪጽ ይደነቃል ዕውቀት ዕውቀት ይባላል እንጂ አይነገርም አይመረ መርም ማለት ነው።

ለወልድ መወለድ ለመንፈስ ቅዱስ መሥሪጽ መሠረቱ ምክንያቱ መገኛው አብ ነው። መጽሐፍ ቅዱስም የአብን መሠረትነት ይገልጻል። ወልድ ከአብ መወለዱን /መውጣቱን/ መንፈስ ቅዱስም ከአብ መሥሪጹን /መገኘቱን/ ያስረዳል። “ወለድኩከ እመከርሥ እምቅድመ ኮከበ ጽባሕ” /መዝ ፩፻፱ ቁጥር ፫/ ዓለም ላይፈጠር አስቀድሞ ባሕርይ ዘእምባሕርይ አካል ዘእም አካል ወለድኩህ ይላል። አብ ወልድን የወለደ ወልድም ከአብ የተወለደ መኾኑን ያስረዳል። “ወሶበ መጽአ ጸራቅሊጦስ ዘአነ እፊት ለክሙ ዘይወጽእ እምአብ ውእቱ ሰማዕትየ” “ከአብ የሚወጣ እኔ የምልክላችሁ ጸራቅሊጦስ በመጣ ጊዜ ምስክሮ ነው” /ዮሐ ፲፮ ቁጥር ፩፻/

መንፈስ ቅዱስ ከአብ እንደሠረጸ /እንደወጣ/ አብ መንፈስ ቅዱስን እንዳ ሠረጸ /እንዳስገኘ/ የሚያስረዳ ነው። “እምነበ እግዚአብሔር ወጸእኩ ወመጸእኩ ውስተ ዓለም” /ዮሐ ፲፮ ቁ. ፳፰/ ትርጉም “ከአብ ወጣሁ ወደ ዓለም መጣሁ” ማለት ነው። ይኸውም ወልድ ከአብ የወጣ /የተወለደ/ ሰውን ለማዳን ሰው ሆኖ ወደ ዓለም የመጣ የተገለጸ መኾኑን ይመሰክራል። የአብን ወላዲነት የወልድን ተወላዲነት ከማረጋ ገጡም በላይ አብ ወልድን በመውለዱ ለውልድ መገኘት መሠረቱ እሱ መሆኑን ያስገነዝባል።

ስለዚህ በመጽሐፍ ቅዱስ ቃልና በቅዱሳን ሊቃውንት ምስክርነት የሥላሴ መሠረት አብ መኾኑንና ወልድና መንፈስ ቅዱስ ከአብ መገኘታቸውን በመረጃዎቹ ተገንዝበናል።

በቤተክርስቲያን ታሪክም በተደረገው ዓለም አቀፋዊ የሲኖዶስ ውሳኔ የተረጋገጠው ይኸው እውነት ነበር። መቅደንዮስ የተባለው ፀረ መንፈስ ቅዱስ ቁጥሩ ከመንፈቅ አርዮሳውያን የነበረው የቁስጥንጥንያ ሊቀጳጳስ የመንፈስ ቅዱስን አምላካነትና ከአብና

ከወልድ ጋር ያለውን የከብር የኔትነት አንድነት ክዶ በተነሣ ጊዜ እርሱን ለማውገዝ ቤተክርስቲያን በቁስጥን ጥንያ ጉባኤ አድርጋ ነበር። የተሰበሰበ ቡትም ሊቃውንት /ሊቃነ ጳጳሳት/ ቁጥራቸው ፩፻፶ ይሆናል። ከመጻሕፍት ጠቅሰው ምላሽ ካሳጡት በኋላ አልመ ለስም ብሎ እንደ አርዮስ በከህደቱ ፀንቶ በመገኘቱ እርሱንም ትምህርቱንም ከአወገዙ በኋላ ከሠለስቱ ምዕት የሃይ ማኖት ቀኖና ጋር አንድ አድርገው ስለ መንፈስ ቅዱስ የሚከተለውን የሃይ ማኖት አንቀጽ አስተላለፉ። ጉባኤውም የተደረገበት ዘመን በኢትዮጵያ ዘመን አቆጣጠር ፫፻፸፫ ዓ.ም. ሲሆን በእውር ፓውያን በ፫፻፹፩ ዓ.ም. ነው።

የቁስጥንጥንያ የሃይማኖት ወሳኔ ስል መንፈስ ቅዱስ

“ወነእምን በመንፈስ ቅዱስ እግዚአ ማኖዊ ዘሠረጸ እምአብ ንስግድ ሎቱ ወንሰብሐ ምስለ አብ ወወልድ ዘነበበ በነቢያት” ትርጉሙም እነሆ “በጌታ በአዳኝ ከአብ በሠረጸ ከአብና ከወልድ ጋር በነቢያት በተናገረ በመንፈስ ቅዱስ እናምናለን እንስገድለት እናመስ ግነው።” ወይም “በመንፈስ ቅዱስም እናምናለን እርሱም ጌታ ሕይወትን የሚሰጥ ከአብ የሠረጸ፤ ከአብና ከወልድ ጋር ባንድነት እንሰግድለታለን ፤ እናመ ሰግነዋልንም።” ርሱም በነቢያት አድሮ የተናገረ ነው። /ጸሎተ ሃይማኖት/ ማለት ነው። የሁለቱም አተረጓጉም ምሥጢር አያዛባም የአማርኛ ስልት

ልዩነት ብቻ ይኖረዋል። የግዕዙ ንባብ ግን ያው ነው ልዩነት የለውም። በመግቢያው ርእስ ላይ ስለ መንፈስ ቅዱስ መሥሪጽ ከማን እንደኾነ ምላሽ እንዲሰጥ በጥያቄ መልክ ቀርቧል። ጥያቄው መንፈስ ቅዱስ ከማን ሠረጸ? ከአብ ብቻ ወይስ ከወልድም? የሚል ነው። ከሊቃውንት ቃል ከመጽሐፍ ቅዱስና ከሁለተኛው የዓለም አቀፍ የቤተክርስቲያን ጉባኤ የሲኖዶስ ውሳኔ እንደተመለከትነው ከኾነ ምላሹ ተሰጥቷል። ሌላ የሚያነጋግር፣ የሚያጠያይቅ ጉዳይ አይኖርም። መንፈስ ቅዱስ የሠረጸው ከአብ ብቻ ነው እንጂ ከወልድም ሠረጸ ማለት አይቻልም። ከመጽሐፍ ቅዱስና ከጥንታዊት ቤተክርስቲያን ዓለም አቀፋዊ የሃይማኖት ቀኖና ውጭ መንፈስ ቅዱስ ከውልድም ሠረጸ ማለት ድፍረትም ከሀደትም ነው። ይሁን እንጂ ደፋሮች ስለማይጠፉ በልብ ወለድ ፈጠራ የቤተክርስቲያንን አንድነት የሚከፋፍሉ አሉ። ቤተክርስቲያን ግን በመጽሐፍ ቅዱስ ቃልና በቅዱሳን አብው ሊቃውንት ጉባኤ የተወሰነውን ዘሠረጸ እምአብ /ከአብ የሠረጸ/ የሚለውን ቀኖና የሃይማኖት ደግሞ ተቀብላ አምናና አሳምና ትኖራለች።

ተከታዩን ክፍል ይዘን እስከንቀርብ ላችሁ ድረስ ስለ መንፈስ ቅዱስ ሥርዓት የተሰጠውን ትምህርት እያጣጣማችሁ ቆይዱ። እግዚአብሔር ከአብው ሃይማኖት ፣ ከቤተክርስቲያን እርቶዶክሳዊ ትምህርት አያናውጸን አሚን።

አብ-ጸባጢ በጌዲቲ ቤተ ግብይት ሠራሪዎች ለቶ-ጥንታዊው ደብዳቤ ነው። በቤተክርስቲያን ላይ በብቅርብ ላይ የሚመጡ ይቻላል። ወደ ስለ መለሰው በሉ ጸሎት የገደቁትን ግዴታዎች ቆይተው የገደቁትን ግዴታዎች ጣይን እንዳይቀርቡ ስለተሰጠው ጸሎት ላይ ጠቅሞ መገኘት ለሰጠው ወይ ላይ ትንተና የሚከናወኑት ይመራ ከዚህ በኋላ እንዲሁ እንደ ለንዲት ለንዲት ስለ ሰጣቸው ፣ ጎው ከወዳድ ቤተ ወለ አደረጉ ላይ ይህን ለጽናት ስለተደገፈፈ ስለቸው ፣ ከገቢ ገብጠው ከአንደኛው ላይ ት እንዲሁ ይህ ለቤተ ልዩ ትን ለጽናት ስለሰጠው ፣ በላው አንዳንቱ የሰጠ ጸባጢን ቅድስና መስክረዋል።
እና ስለወንድሞቻችንና ለህጉ ትን ለስከሰን ይረብ እንረራለን
መጽሐፍተ መነበት
አረጋግ መንፈሳዊ ድርሰት ለቤተ መለከት

www.ethiopisnorthodox.org

ዓዓዓ ሃዓዓዓዓ

ከዚህ በፊት ስለመንፈስ ቅዱስ ግንኙነት ስንገልጽ በስነ ልቦና አመለካከት የታሉን አገባብ የትመጣቱን ለግስረዳት ምክረናል። በዚህ እትም ለግሳየት የምንፈልገው ስለመንፈስ ቅዱስና ምሳሌዎቹ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ለመንፈስ ቅዱስ ብዙ ምሳሌዎች አሉት። በብሉይ ነገር ተምሳሌ ላትም በተለያዩ ነገሮች ተምሳሌ እናገኛለን። መንፈስ ቅዱስ በምሥጢር ሥላሴ ትምህርታችን እንዳየው

ጭልጎው ሐሳብ እንመለከት ለመጥኑ መንፈስ ቅዱስ በምን በምን ይመስላል ምንም እንኳን ለመንፈስ ቅዱስ ከፍጡር ወገን እንደ መንፈስ ቅዱስነቱ ባሕርይና አካል ሊገልጽ የሚችል እሱን የሚመስል ምሳሌ ባይገኝለትም አባቶቻችን ሊቃውንት እንዳስረዱን በመጽሐፍ ቅዱሳችንም ተመዝግቦ እንደምናገኘው መንፈስ ቅዱስ በብዙ ነገሮች ይመስላል። በፀሐይ ሙቀት፣ በእሳት ሞገድ፣ በሰው ነፍስ እስትንፋስ፣ በባሕር

በዚህ አገባብ ጽላሉት ምሳሌ ተብሎ ይፈታል እንጂ ድንኳን አይባልም። የትርጉም ስሕተት ነው ካለው በዚህ ምእራፍ በቁጥር ፩ በምሳሌያዊ አነጋገር ስለ ስለነፍጥረት የፈጣሪን ህልውና አስረጅነት የተጠቀሰው ኃይለ ቃል በምሥጢራዊ ፍቼ የነቢያትና የሐዋርያት ትንቢትና ሰብከት በዓለም ሁሉ መዳረሱን የሚገልጽ መጥኑን በግስተዋል እንመርምር «ድምጻቸው ወደ ምድር ሁሉ ቃላቸውም እስከ ዓለም ዳርቻ ወጣ» (መዝ. 1፡፩።፩)

መንፈስ ቅዱስና ምሳሌዎቹ

ከቅድስት ሥላሴ ሶስተኛው አካል ነው። መንፈስ ቅዱስ ከአብ የሠረፀ በአካላዊ ግብሩ ሠራጺ ተብሎ የሚጠራ በዚህ ስም የሚታወቅ ነው። መንፈስ ቅዱስ ለአብና ለወልድ የባሕርይ እስትንፋሳቸው (የባሕርይ ሕይወታቸው) ነው። ከአብና ከወልድ ጋር በሕልውና ያለ የሚኖር እንደ አብ እንደወልድ ያለ አካል ያለው አካላዊ ባሕርያዊ እስትንፋስ ነው። መንፈስ ቅዱስ አካል የለሽ ዝርው ኃይል አይደለም መንፈስ ቅዱስ ከአብና ከወልድ ላይላይ የፍጥረት እስገኝ የሁሉ ፈጣሪ ነው። መንፈስ ቅዱስ በመለኮት በሕልውና በባሕርይ በአገዛዝ በፈቃድ ከወልድና ከአብ ጋር እንድንው። ልብነትን ከአብ ቃልነትን ከወልድ ነሥተ በአብ ልብነት ያስባል፤ በወልድ ቃልነት ይናገራል። እስከዚህ ድረስ ስለ መንፈስ ቅዱስ አጠቃላይ ዕውቀት እንዲኖረን የተገለጸው በቂ ሆኖ ለወደፊት በዝርዝር በግስረጃ አስደግፈን እስከንመጣበት ይቆያን።

ሐሰት፣ በነፋስ፣ በርግብ፣ በቅብዓ ዘይት፣ በወይንና በውኃ ይመስላል። መንፈስ ቅዱስ በእነዚህ ነገሮች እንዴት እንደሚመለስ አንድ በአንድ እንመልከት።

ሀ. መንፈስ ቅዱስ በፀሐይ ሙቀት ስለመመስሉ

ነቢዩ ዳዊት የሰነ ፍጥረትን ነገር የነቢያትን ትንቢት የሐዋርያትን ሰብከት በመንፈስ ቅዱስ ተቃኝቶ በተናገረበት ድርሳነ መዝሙር የምሥጢር ሥላሴን ነገር በፀሐይ መስሎ ተናግሮታል። ጠቅላላ ትርጓሜውን ለመረዳት የመዝሙረ ዳዊትን አንድ ምታ ይመለከቷል። የገዕዙ ዳዊት ንባቡ «ወውስተ ፀሐይ ሢመ ጽላ ሉቱ» ይላል (መዝ. 1፡፩።፭) ትርጉሙ በነጠላው ምሳሌውን በፀሐይ አኖረ ወይም ፀሐይን ምሳሌው አደረገ ግለት ነው። በአግርኛ መጽሐፍ ቅዱስ በመዝሙር 1፡፩/1፱ በቁጥር ፩ ላይ «በእነርሱም ውስጥ የፀሐይን ድንኳን አደረገ» ብሎ ይፈታዋል «ጽላሉት» ተብሎ በገዕዝ የተጠቀሰውን ድንኳን ብሎ ፈትቶታል።

ተብሎ የተነገረው ስለ ነቢያት ትንቢት ስለ ሐዋርያት ሰብከት በሁሉ ዘንድ መሰግቱን መታወቁን የሚገልጽ ትንቢታዊ ቃል ነው። ቅዱስ ጳውሎስ በሮሜ መልእክቱ ስለዚህ ነገር አረጋ ግጦ ጽፎልናል። ንባቡም ትርጓሜውም እነሆ ይመልከቱ «ወባሕቱ እብል ቦኑ ሊሰምው እስራኤል አኮኑ ይቤ መጽሐፍ ውስተኩሎ ምድር ወፅኦ ነገሮሙ እስከ አጽናፈ ዓለም በጽሐ ነቢዮሙ... ነገር ግን እስራኤል አልሰሙም እላሁን እንደሰሙ ሲያጠይቅ መጽሐፍ እንዲህ ብሎ የለምን። የነቢያት ትንቢታቸው የሐዋርያት ትምህርታቸው ባራቱ ግዕዝን ተነገረ ነገራቸው ከጽንፍ እስከ ጽንፍ ደረሰ ብሎ የለምን።» (ሮሜ. 1፡፩።፩) እንግዲህ ግስረጃውን እንደተመለከት ነው። «ወውስተ ፀሐይ ሢመ ጽላሉቱ ምሳሌውን በፀሐይ አኖረ ወይም ፀሐይን ምሳሌው አደረገ» ተብሎ የተጠቀሰው ትንቢታዊ ቃል በቁሙ ግዕዝን (አእምሮ ዕውቀት) ስለሌላቸው የሰነ ፍጥረት አካላት ለፀሐይ ለጨረቃና ለከዋክብት ለጠፈር ለዕለታት ብቻ የተነገረ

አድርገን እንገናኝብን ያደርገናል። በአገራዊ ስፍራ ትንቢታዊ ቃላት ለእኔ ያትና ለሌሎችም የተነገረ ስለ ሆኖ ማረ ሥላሴም የሚያስረዳ መሆኑን ያስገነዝባል።

መንፈስ ቅዱስ በፀሐይ ሙቀት ይመስላል ወደ ተባለው ሐሳብ እንመለስ እዚያ «የሳሌውን በፀሐይ አናረ» ብሏል ምን ግለት ነው ብለን እንጠይቅ ሙሉ ልዑል እግዚአብሔር የራሱን የሳሌ በፀሐይ አናረ ፀሐይን የሳሌው አደረገ ግለት ነው። እግዚአብሔር ሥላሴ መሆኑን በምሥጢር ሥላሴ ትምህርታችን ዐውቀናል። ፀሐይ ለእግዚአብሔር የሳሌ ነቱ እንዴት ነው? ብለን እንመርምር። ለፀሐይ ሶስት ነገር አላት ከበብ ብርሃን፣ ሙቀት አላት። በፀሐይ ከበብ (አካል) እግዚአብሔር አብ ይመስላል በብርሃኗ እግዚአብሔር ወልድ ይመስላል በሙቀቷ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ይመስላል። ከፀሐይ ከበብ (አካል) ብርሃን ይወለዳል። ሙቀት ይሰርዳል (ይወጣል) ብርሃን የሚገኘው ሙቀትም የሚወጣው ከፀሐይ አካል ነው የፀሐይ አካል የብርሃንና የሙቀት መገኛ መሠረት ነው።

አካል ፀሐይ (የፀሐይ ከበብ) ብርሃንና ሙቀትን ይላካል ብርሃንና ሙቀትም ከፀሐይ አካል ሳይለዩ ይወርዳሉ ጨለማና ቅዝቃዜን በግራት የፍጥረትን ሕይወት ይጠብቃሉ። ብርሃንና ሙቀት ወደ ዓለም የሚላኩት ከፀሐይ አካል በመገኘት ቢሆንም በዓለም ላሉ ከፀሐይ አካል ሳይለዩ በፀሐይ ከበብ ህልውህገው ይኖራሉ። ስለ ፀሐይ ምንነት በገለጽነው ተምሳሌት አኳያ የሥላሴን ነገር እንይ። ከፀሐይ ከበብ ብርሃን እንደሚወለድ ከአብ አካልና ባሕርይ በብርሃን የተመሰለው ወልድ ይወለዳል። ከፀሐይ አካል ሙቀት እንደሚለሰርፀ (እንደሚወጣ) ከአብ አካልና ባሕርይ ጳጳራዊ ስልጣን የተባለው መንፈስ ቅዱስ ይሠርዳል (ይገኛል) ብርሃን የሚገኘው ሙቀትም የሚወጣው ከፀሐይ አካል

እንደሆነ እንደዚሁም ብርሃን የተባለው ወልድ በሙቀት የተመሰለው መንፈስ ቅዱስ ከእውነተኛው ፀሐይ ከአብ አካልና ባሕርይ ይወጣሉ (ይገኛሉ) የወልድ ከአብ መገኘት በልደት ሲሆን የመንፈስ ቅዱስ መውጣት ደግሞ በሥርዐት ነው። የፀሐይ አካል የብርሃንና የሙቀት መገኛ መሠረት ነው ባልነውም የሳሌ በፀሐይ አካል የመሰለነው አብ ለወልድና ለመንፈስ ቅዱስ መገኛ መሠረት ነው። ለወልድ መወለድ ለመንፈስ ቅዱስ መሥረጽ መሠረቱ መገኛው አብ ብቻ ነው። ለዚህም ግስረጃው ቅዱስ አትናቴዎስ፣ ቅድስ ዲዮናስዮስ፣ ቅድስ ዮሐንስ አፈወርቅ፣ ቅዱስ ቄርሎስ በድርሳናቸው «የሥላሴ መሠረት አንድ ነው እሱም አብ» ብለው አስተምረውናል።

የፀሐይ አካል ብርሃንና ሙቀትን እንደሚላኩ አብም ወልድና መንፈስ ቅዱስን ይላካል። ብርሃንና ሙቀትም ከፀሐይ አካል ሳይለዩ እንደሚወርዱ ወልድና መንፈስ ቅዱስም ከአብ ሳይለዩ ይወርዳሉ የዚህም ትርጓሜው አብ በተለየ አካሉ ፈናዊ (ላኪ) የሁሉ መገኛ ነው። ወልድም በተለየ አካሉ ተፈናዊ (ተላኪ) ነው። መንፈስ ቅዱስም በተለየ አካሉ ተፈናዊ (ተላኪ) ነው ግለት ነው።

ብርሃንና ሙቀት ከከበበ ፀሐይ ሳይለዩ ጨለማና ቅዝቃዜን በግራት የፍጥረት ሕይወት ጠብቀው ሕይወት እንደሚሆኑ ወልድና መንፈስ ቅዱስም ከአብ አንድነት ሳይለዩ በኃጢአት ጨለማ የጠቆረውን በጽድቅ ብርሃን ያበራሉ በዓለም ፍቅር በከህደት በመናፍቅነት በአምልኮተ ጣዖት የተዘቀዘውን ሕይወት በፍቅረ እግዚአብሔርና በፍቅረ ቢጽ በጣዕመ መንግሥተ ሰጣዖት በጸጋ አውቀው ሕይወት ይሆኑታል። ይጠብቁታል። ብርሃንና ሙቀት ወደ ዓለም የሚላኩት ከፀሐይ አካል በመገኘት ቢሆንም በዓለም ላሉ ከፀሐይ አካል ሳይለዩ በፀሐይ ከበብ ህልው ህገው እንደ

ሚኖሩ ወልድና መንፈስ ቅዱስም ወደ ዓለም ተላኩ ስንል ከአብ አካል የተገኙ መሆናቸውን በግወቅ ቢሆንም በዓለም ላሉ ከዓለም ውጭም መኖራቸውን ከግጤን ጋር ከአብ ሳይለዩ በአብ ሕልው ህገው ይኖራሉ ግለታችን ነው።

ስለዚህም ከጳጳሩ ሐዲሳት መጽሐፈ ቀሌምንጦስ ሥላሴ በፀሐይ መመስላቸው ተጽፏል ለሐዋርያት ጌታችን የነገራቸው ቀሌምንጦስ ጽፎልናል። ቃሉም እንደዚህ የሚል ነው «አቡየ ፀሐይ ወክነ ብርሃኑ ወመንፈስ ቅዱስ ዋዕዮ... አባቴ ፀሐይ ነው ግለት ከበብ እኔ ብርሃኑ ነኝ መንፈስ ቅዱስም ሙቀቱ ነው። አባ ሕርያቱም በቅዱስ ግርያም አብ ፀሐይ ወልድ ፀሐይ መንፈስ ቅዱስ ፀሐይ አሐዱ ውለቱ ፀሐየ ጽድቅ ዘላሳለኩሉ» ብለዋል ትርጉሙም «አብ ፀሐይ ይባላል። ወልድም ፀሐይ ይባላል። መንፈስ ቅዱስም ፀሐይ ይባላል ለሁሉ የሚያበራ አንድ ባሕርያዊ ፀሐይ ይባላሉ» ግለት ነው ፀሐይ አንድ ሲሆን የትነት አለው ይሸውም አካሉ ብርሃኑ ሙቀቱ ነው ፀሐይ ወጣ ሲባል አካሉ ይታወቃል የፀሐይ ብርሃን ታየ ሲካል ብርሃኑ ይታወቃል ፀሐይ ጥተ ሲባል ሙቀቱ ይታወቃል። በአካሉ አብ ብርሃኑ ወልድ በሙቀቱ መንፈስ ቅዱስ ይመስላሉ።

መንፈስ ቅዱስ በፀሐይ ሙቀት ተመስሎ በጥላቻና በኃጢአት የተዘቀዘውን ሕይወታችንን በሚለገገን የጸጋ ፍቅርና ጽድቅ የመንፈሳዊነት ሙቀትን እየሰጠ በመንፈሳዊ ሕይወት ሰውነታችን እንዲነድ እንዲመሰገን ያደርጋል። ይሽንን በግስመልክት አባቶቻችን መንፈስ ቅዱስ ሰግዕታትን አናዶ ወደ ደም ጻድቃንን አናዶ ወደ ገዳም ይወስዳቸዋል ብለው ስለሙቀት መንፈስ ቅዱስ ይገልጻሉ። ስለዚህ ነው ቅዱስ ጳውሎስ በሮሜ ክታቡ «በመንፈስ የምትቃጠሉ ሁኑ» ያለው (ሮሜ ፲፮፥፲፩) የክርስቲያን ሕይወት በመንፈስ ቅዱስ ሙቀት የጋለ መሆን ይኖርበታል። መንፈስ

ሙሉት

የጥናት ሳይንስ

ቅዱስ የተለየው ሕይወት ሙቀት በተለየው በረዶና ቀዝቃዛ ፈላጊ ይመስላል። በረዶው ወይም ቀዝቃዛው ፈላጊ ሙቀት ስለተለየው አካባቢውን እንደሚያቀርብን ማንረስ ቅዱስ የተለየውም ክርስቲያን ለማንረሳዊ ሃገር ለቀና ሃይማኖትና ለበጎ ምግባር ስሜት የለሽ ይኾናል። ለጋጢአት ሥራና ለአዎልተ ጣዖት ለኑፋቱ ተግባር ግን ይነቃቃል። በቀዝቃዛ ስሜቱም በአካባቢው ያሉትን ክርስቲያኖች እያቀዘቀዘ ደንታ ቢሶች ዓለግውያን ያደርጋል። ከዚህ ተሻልኮ የሚለው ደግሞ ለብ ያለ መሐል ሠፋሪ ክርስቲያን አለ ይኸም ፍትህ ሙሉ ስላልሆነ በአደገኛ ሕይወት ውስጥ የሚገኝ ነው።

ተወዳጅነት ያለው ሕይወት ሙቀት የተሞላው ፈላጊ ሙሉ በሙሉ ትኩስ የሚፋጅ ያልቀዘቀው ለብ ያለው ነው። የአገዛዝነት መንፈስ በፍጹም እምነታችንና ታዛዥነታችን ካደረሰን ሕይወታችን በጸጋው የሞቀ የጋለ ይሆናል። ለአካባቢውም ማንረሳዊ ሙቀትን ያተርፋል።

ስለዚህ በፀሐይ ሙቀት የተመለሰው እገዛዝነት መንፈስ ቅዱስ እንዳይለየን ሰውነታችንን በጋጢአት ለብ አናድርገው ልቡናችንንም በጥርጥርና በጣዖት አምልኮት አናቀዝቅዘው ቅዱስ የሐንሰ ወንጌላዊ ክርስቶስ ተገልጿል። በራእዩ ያሠፈረውን ምክር እንስግ «በራድ ወይም ትኩስ እንዳይደለህ ሥራህን አውቃለሁ። በራድ ወይም ትኩስ ብትሆንህ መልካም በሆነበር እንዲሁ ለብ ስላለህ ከአረ ልተፋህ ነው።» ይላል። (ራእይ [ተ]፤፩-፲፮)

በራድ መኾን ግለት ማንረሳዊነትን ግጣት ዓለግሎ መኾን ግለት ነው። ዓለግሎ ነኝ የሚል ሰው ከጸጋ ማንረስ ቅዱስ ሙቀት የተለየ መኾኑን ተገንዝቦ ንስሐ ለመግባት ዕድል ይኖረዋል። ጋጢአተኝነቱን ስለሚያውቅ ማንረሳዊነኝ ብሎ አይመጸደቅምና፤ ትኩስ የሆነውም

እውነተኛ ማንረሳዊነት ያለው ክርስቲያን ነው። በንስሐ ተመልሶ በሥጋው ደሙ ተጠብቆ ምግባር ትፋፋት በሙሥራት በተሞላ ሃይማኖት ጸንቶ ስለሚኖር የማንረስ ቅዱስ የጸጋው ሙቀት ስለግይለየው በማንረስ የሚቃጠል ይሆናል። ለምሳሌ የእስክንድርያው ሰው አጸሎት በማንረስ ይቃጠል እንደነበር ወንጌላዊ ሉቃስ በግብረ ሐዋርያት የጻፈውን እንመልከት «የሐዋ.ሥራ [፩+፩፮-፩፮] ለብ ያለው ግን እንደ ይሁዳ አስቆርቱ ክርስቶስን ከመሸጥ ተሞላ ሃይማኖቱን ለገንዘብ ሲል ከመለወጥ ይደርሳል ወይም እንደ ደግሰ አስመሳይ ክርስቲያን ይሆናል። ለሆዱ ሲል ከመስቀል ሕይወት ይኮበልላል ከወንጌል ዓለግ ይወጣል እንዲህ ከመኾን መጠበቅ የሚቻለው የማንረስ ቅዱስ ሙቀትን እንዳይለይን ሲኾን ነው። (ግ.ቴ.፩፮+፲፮-፲፮፡፮፻ጢፑ.፮+፱)

ለ. ማንረስ ቅዱስ በእሳት ሞላይ ይመስላል። ሞላይ ሙቀት ግለት ነው ማንረስ ቅዱስ በሞላዎ ለሳት ወይም በእሳት ሙቀት ይመስላል። ከላይ በፀሐይ ምሳሌ እንዳየነው ሥላሴ በእሳት ይመስላሉ እሳት አንድ ሲሆን ሶስትነት አለው ይኸውም አካሉ ብርሃኑ ሙቀቱ ነው። አካሉ እሳት ነደደ ሲባል ይታወቃል። ብርሃኑ እሳት በራ ሲባል ይታወቃል። ሙቀቱ እሳት ሞቀ ሲባል ይታወቃል። በአካሉ አብ፣ በብርሃኑ ወልድ በሙቀቱ ማንረስ ቅዱስ ይመስላሉ እሳት አንድ ሲሆን ሶስትነት እንዳለው ሶስትነት ሳለው አንድ እንደሆነ ሥላሴም በአካል ሶስት በባሕርይ በሕልውና አንድ ናቸው። ስለዚህ ሃገር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱ ለሐዋርያት እንዲህ ሲል ነገሯቸዋል «አቡየ እሳት ወአነ ብርሃኑ ወማንረስ ቅዱስ ሞላይ» «አባቴ እሳት ነው እኔ ብርሃኑ ነኝ ማንረስ ቅዱስም ሞላይ ነው።» ብሏል (ቀ.ሥ.ገ.ጠ።)

አባሕርያቱንም በቅዱስ ግርያም «አብ እሳት ወልድ እሳት ወማንረስ ቅዱስ እሳት አሐዱ ውእቱ እሳት

ሕይወት ዘእምአርያም» «አብ እሳት ይባላል፤ ወልድ እሳት ይባላል፤ ማንረስ ቅዱስ እሳት ይባላል። በልዕል፤ ያለ ሕይወትነት ያለው አንድ እሳት ይባላሉ።» ብለዋል። በእሳቱ አካል አብ ብብርሃኑ ወልድ በሙቀቱ ማንረስ ቅዱስ ይመስላል የእሳት ሞላይ (ሙቀቱ) ከብርሃኑና ከእሳቱ አካል አይለይም። ማንረስ ቅዱስም ከአብና ከወልድ አይለይም። በአብና በወልድ ህልው ነው የእሳት ሞላይ (ሙቀት) ከእሳቱና ከብርሃኑ ሳይለይ በሥራው ግለትም በሙፋጅቱ ተለይቶ ይታወቃል ማንረስ ቅዱስም በባሕርይ በሕልውና ከአብና ከወልድ ሳይለይ በተለየ አካሉ በሠራዲነት ከአብና ከወልድ ተለይቶ ይታወቃል ሠራዲ ማንረስ ቅዱስ ይባላል እንጂ

ስጦጥ መነጽራን

የጻይ ብርሃን ረዞ ግዛት ስለልቻለ፤
 ወልግ ሁጥባት ሲደናወር ሞላ።
 የገዛ እካሌ እገራ ከእገራ ጋር፤
 ጎሳውን ስቶ ሲደገበር።
 ጥረር እንደለለው ካረገን መኪና፤
 የሚራራ ጠፍቶ በር ደጋጭና።
 እንዳልሆነ ሁጥ ተገብሎ ገደለ፤
 ያለአንጻች እርግና ጠኝ እንደሚውል፤
 እንደዚህ ሆኖብኝ የሕይወት ነገር፤
 የተፈጠረ ጻይ ቢከለል ቢታወር።
 እገራ ከእገራ ጋር ከእካሌ ተጋጭቶ፤
 ጠልር እንዳይገለጽ ማንገዱን አስቶ።
 መነጽራን ስጦጥ የጻይኖቹን ብርሃን፤
 አጉልቶ እንዲያሳኝ መስመር ጉላናውገ።
 ስጦጥ መነጽራን የጻይኖቹን ረዳት፤
 ከሕይወት ጎሳና ወጥቶ እንዳልሰት፤
 የጻይኖቹ መነጽር ደምግ በትጽባት።
 መነጽር ያልካችሁ ሰው ሠራሽ መስጫችሁ፤
 ከጥብቅ ሰቅ ከኪያሰክ ገዛታችሁ፤
 ገዙትን መስታወት ብትሰጡኝ ረጥናችሁ።
 የጥያቄን ወል ሐላይን ላታውቁ፤
 አታምሙ መነጽር ካህት ተጠንቀቁ።
 መነጽር ያልካችሁ ሁሉን የሚያሳኝ፤
 ወንጌል። ምሥጢር ያልተባ ጥገርኝ።
 የያዕቆብ መስታወት የቃሉን ትምህርት፤
 ስጦጥ መነጽራን ራሳን ለደባት።

ወላዲ አብ ተወላዲ ወልድ አይባልም።

መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔርን በእሳት ይመስለዋል የነቢያት አለቃ ሙሴ እግዚአብሔርን በእሳት መስሎ ይነገረናል። በኦሪት ዘጸጋም ምዕ. ፪፣፲፭ ላይ «እግዚአብሔር በኮረብ በእሳት ውስጥ ሆኖ በተናገራችሁ ጊዜ መልክ ከቶ እሳቶችሁምና እጅግ ተጠንቀቁ እንዳትረክሱ» ካለ በኋላ በኮረብ እሳት ውስጥ የተገለጸውን አምላክ በቁጥር ፳፪ «አምላክህ እግዚአብሔር የሚበላ እሳት ቀናተኛም አምላክ ነውና» ብሎ እግዚአብሔርን በእሳት ይመስለዋል። ስለዚህ ነው በሌላውን ትርጓሜ አብ እሳት ነው፤ ወልድ እሳት ነው፤ መንፈስ ቅዱስም እሳት ነው የተባለው እሳት ሁለት ጠባይ አለው ያቃጥላል ሕይወትም ይሆናል እግዚአብሔርም እንደ እሳት ፈቃሁነትም መሐሪነትም ስላለው በከፋዎች ላይ ፈርዶ ይቀጣቸዋል። ለደጋጎች ፈረዶ በምሕረቱ ይታደጋቸዋል፤ ያድናቸዋል። አባ ሕርያቶችም ስለዚህ ነበር እሳት ግንደዋል ለርቀኝ ልብ ለእለ ይገብሩ ፈቃድ እሳት በላዲ ለግግግ ለእለ ይከሁዱ ስሙ ያሉት (ቅዱ.ግር. ፩፣፯) ትርጉሙም «ፈቃድን ለሚፈጽሙ የሚያድን እሳት ነው። ስሙ አምላክነቱን ለሚከዱ ሰዎች የሚያቃጥል እሳት ነው» ግለት ነው። በቅዱስ ወንጌልም ተጽፎ እንደምናገኘው መጥምቁ መለኮት ቅዱስ ዮሐንስ የንስሐ ጥምቀት በየርዳናስ እያጠመቀ ወደ እርሱ እየተናዘዙ ለሚመጡት እንዲህ ይላቸው ነበር። «ውክሉን ያጠምቀክሙ በመንፈስ ቅዱስ ወበእሳት» በመንፈስ ቅዱስ በእሳትም ያጠምቃችኋል። (ግቴ. ፫፣፲፭) ክርስቶስ ሲመጣ በመንፈስ ቅዱስ እሳትነት ያመኑበትን የሚያጠምቅ እንቢተኞችን ግን በገሃነም እሳት የሚቀጣቸው አምላክ መኾኑን ሲገልጽላቸው የተናገረው የምስክርነት ቃል ነበር ከዚህ አነጋገር የምንወስደው ቁም ነገር አለ። መንፈስ ቅዱስ በእሳት ተመስሎ በአምላላ

እሳት ክርስቶስን ለሚከተሉ አግንያን የሚሰጥ መኾኑን ነው። የቅዱስ ዮሐንስ ትንቢት ጠብ አላለም በጊዜው በበዓል ሃምሳ (በዘመን ጳጳት ሊጦስ) ሐዋርያትና ሌሎችም በጠቅላላው መቶ ሃያው ቤተሰብ በተገኙበት መንፈስ ቅዱስ ጸጋውን በእሳት ላንቃ ከፋፍሎ ባደለ ጊዜ ተፈጽሞአል።

ቅዱስ ሉቃስ በሐዋርያት ሥራ ምዕ. ፪፣፫ ላይ እንዲህ ሲል የትንቢቱን ፍጻሜ ይተርክላል «ወአስተርአይዎሙ ልሳናተ እሳት ክፋላት ከሙ እሳት ዘይትከፈል ወነበረ ዲበኩሎሙ ወተመልኡ ኩሎሙ መንፈስ ኃይል» ይላል። ትርጉሙም እነሆ «ላንቃ ላንቃ ያለው እሳት ሆኖ ታያቸው በአምላላ እሳት ዘይትከፍል ይላል ላንቃ ላንቃ ባለው እሳት አምላላ ታያቸው ከሙ እሳት ዘይት ከፈል ይላል ላንቃ ላንቃ እንዳለው እሳት ሆኖ ታያቸው በሁሉም አደረባቸው ኃይል የሚሆናቸው ሀብትን ሀብት የሚሆናቸው ዕውቀትን ገንዘብ አደረጉ» ግለት ነው። ሀብት ያለው የመንፈስ ቅዱስ ጸጋው ነው። ጸጋውም መንፈሳዊ ጥበብን ሰግደዋል ዕውቀትን የወንጌልን ምሥጢር ወንጌልን ለግስተግር የሚችሉበትን መንፈሳዊ ኃይልንና በዓለም ያሉትን ልሳናት (ቋንቋዎች) ሳይግሩ ግወቅን ሁሉ የሚያጠቃልል የመንፈስ ቅዱስ ሀብት ለምዕመናንና ሐዋርያት የተሰጠ ስጦታ ግለት ነው።

ስለዚህ ነገር ከደቂቃ ነቢያት አንዱ የሆነው ነቢዩ ኢዮኤል በትንቢቱ ገልጾአል (ኢዮ. ፪፣፳፭-፴፪)

«ወይከውን እምድገረ ዝመዋዕል ይቤ እግዚአብሔር እስውጥ እምን መንፈስየ ዲበ ኩሎ ዘሥጋ» (የሐዋ. ሥራ ፪፣፲፯) «አምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን ሲፈጸም በሥጋዊ በደግዊ ሰው ሁሉ የባሕርይ ሕይወት መንፈስ ቅዱስን አሳድርበታለሁ» «ወይት ነቢዩ ደቂቅክሙ ወአዋልዲክሙ ወወራዙቲክሙ ወሊቃውንቲክሙ ሕልሙ የሐልሙ» «ወንዶች ልጆቻችሁ ሐዋርያት

ሌቶች ልጆቻችሁ ሠላሳ ስድስት ቅዱሳት እንስት ንበዞቻችሁ ሰብአ አርድአት ትንቢት ይናገራሉ። ራእይ ያያሉ ሽግግሌ ያቻችሁ ዲጥርስ በኢዮኤ ሰንነት፤ ዮሐንስ በፍጥም ደሴት ራእይ ያያሉ።»

«ወላዕል አግብረትየ ወአዕግትየ እክው እምን መንፈስየ ወይአተ አሚረ ይትኔበዩ» (ቁ.፲፭) «በወንዶችና በሌቶች ባሪያዎች ላይ ከመንፈሴ አፈሳለሁ ትንቢትም ይናገራሉ። ግለትም በቆርኔሊዎስ ቤተሰብ የባሕርይ ሕይወት መንፈስ ቅዱስን አሳድር ባችኋለሁ ያን ጊዜ ሁሉም በሰባ ሁለት ቋንቋ ይናገራሉ። ከቁጥር ፲፱-፳፩» «ወእሁብ ትእምርተ በሰግይ በላዕሎ ወመንክረ በምድር በታሕቱ ደመ ወእሳተ ወጢስ ፀሐይኒ ይጸልም ወወረኅኒ ደመ ይከውን ዘእንበለ ትብጻሕ ዕለተ እግዚአብሔር ዐባይ ወግርምት ወኩሎ ዘጸውዐ ስመ እግዚአብሔር ይድገን»

ትርጉሙም እነሆ «በሰግይ ምልክት አሳያለሁ በምድርም ምልክት አሳያለሁ በሰግይ ላለው «ወእሳተ» ብሎ አመጣ መንፈስ ቅዱስ በአምላላ እሳት ይሰጣል ደመ ብሎ ምድር ላለው አመጣ ደመወልድ እግዚአብሔር ይፈላል «ወጢስ» ግለት ጢስ (ጥጋግ) ይሆናል ግለትም የመንፈስ ቅዱስ ሀብቱ የግይቁጠር የግይሰፈር ነው ብሎ ስለ ሀብቱ ብዛት «ወጢስ» ይለዋል ሰግይ ላለው አመጣ ፀሐይ ይጨልግል ጨረቃም ደም ይሆናል ብሎ ቀጥሎም «ወኩሎ ዘጸውዐ» ብሎ ዕለተ እግዚአብሔር ዕለተ ትንሣኤ ጌታ የተነሣበት ሰንበተ ክርስቲያን እሁዱ ሳትደርስ ስመ እግዚአብሔርን የጠራ ሁሉ ይድናል በቀኙ የተሰቀለው ወንበዴ ትንሣኤ ሳይደርስ በመንግሥትህ በመጣህ ጊዜ አስበኝ ብሎ ድኗልና ከዚያን ጊዜ አንሥቶ እስከ ዕለተ ምጽአት ሸንዶ ፈያታዊ ዘየግን ስሙን የሚጠሩ ሁሉ መዳናቸውን መናገሩ ነው።»

ወደዚህ ሐተታ የገባነው አለ ምክንያት አይደለም በነቢዩ ኢዮኤል

መለኮት

እሳት ተብሎ የተጠቀሰው ትንቢት በዘመነ ሐዋርያት «በአምሳሌ እሳት ወይም በእሳት ላይ ተመስሎ መን ፈስ ቅዱስ ጸጋውን ግደሉን ለግስ ረዳት ትንቢትንና ፍጻሜውን አርእስትና ገጽ ገጽ ብሎይንና ሐዲስን በግስግማት ለግንኛዛብ እንዲረዳን ብለን ነው። በጥንቃቄ ከተመለከትነው ምሥጢሩ ገልጽ እንደሚሆንልን አንጠራጠርም።

አሁን ወደ ተነግገንበት ርእስ ተመልሰን መንፈስ ቅዱስ በእሳት አምሳሌ ለምን እንደተመሰለ እንመልከት መንፈስ ቅዱስ በእሳት መመስሉን በመጽሐፍ ቅዱስና በሉቃውንት ትርጉም ስላረጋገጥን እንዴት ይመስላል ግለት አይቻለንም አይሆንም መንፈስ ቅዱስ በእሳት የተመሰለበትን ምክንያት መምህራን ቤተክርስቲያን ያተኩሩን ሐተታ ትርጓሜያቸውን በግየት ግጥናቱ ይጠቅሙናል። «ውእቅስ ያጠምቀከሙ በመንፈስ

ቅዱስ ወደእሳት» (ግድ.፫+፲፩) «እሱ ግን በጅ ብትሉ በመንፈስ ቅዱስ በጅ ባትሉ በገንገም እሳት ያጠምቃችኋል። አንድም በመንፈስ ቅዱስ እሳትነት ያጠምቃችኋል» ትርጓሜው የወንጌሉ ከዚህ ላይ የገለጸው ነው። ወደ ሐተታው ሳንገባ መንፈስ ቅዱስ ለምን በእሳት ምሳሌ እንደተሰየመ እንረዳለን ቅዱስ የሐንስ መጥምቀ መለኮት መንፈስ ቅዱስን በእሳት ይመስለዋል ያለንብትን ምክንያት እንመርምር መንፈስ ቅዱስ በእሳት መመስሉ ስለ ብዙ ምክንያት ነው። እሳት የሌለበት ቦታ አይገኝም በሁሉ ቦታ ይገኛል። በእንጨቱም በብረቱም በድንጌያውም ጽንፍ እስጽንፍ ስለሚገኝ ምሉዕ ነው። በሁሉ ቦታ የሚገኝ ነው። መንፈስ ቅዱስም እንደእሳት ምሉዕ ነት የግደገኛበት ሥፍራ የለም መንፈስ ቅዱስ ምንም በእሳት ቢመሰል እንደ እሳት በጊዜና በቦታ አይወስንም። እሳት ፍጡር ስለሆነ ጉድለት አለበት እንደ መንፈስ ቅዱስ በሰማይና በምድር ከዚያም ውጭ መገኘት አይቻለውም የተፈጠረበት ጊዜና የሚያልፍበት ሰዓት አለው። በመንፈስ ቅዱስ ግን ይኸ ሁሉ የለበትም በሰማይና በምድር ከዚያም በላይና በታች እሱ ባወቀው በምልክት ከአብና ከወልድ ጋር ጊዜ ና ቦታ ሳይወሰነው ለዘላለም በምልክት ያለና የሚኖር ምሉዕ በኩለሄ አምኔ ፕረዘንት አምላክ ነው።

መጽሐፍ አእምሮ

ጊዜ ወርቅ ነው ሰለገናና በእንትላፍ ሊያልፍ አይገባውም ጊዜን ለሥራ ግላፍ የሰው ልጅ ግደገኛ ጠባይ ሊሆን ይገባል። ሰው ሆይ! ራስህን በየተኑ ጠይት። ጊዜን ሰለገናና አላፍሎትን? ወይስ ያለፈው ጊዜ በቀም ነገር የለን? እያልክ ጠይት። ሰለገናና ካላፍሎት ከእንገዳህ ወዲህ ይሄን ግደገኛ ፍራቢስ ለግት ተው። ጊዜህን በቀም ነገር አላፍ እንዲህ ያደረገህ እንደሆነ የጊዜን ወርቅነት ትረዳለህ።

ለታጠና የሚገባህን ሰውነት ለላይኛው ለገንዘብ አትትወር። ላይ ያንተ ቀን ነው። ነገ የሌለ ሊሆን ይችላል። በጊዜህ ሥራበት እንጂ ስንፍና በሕይወትህ እንዲሰለጥን አታድርገው።

በየተኑ ክርስቲያኖች ሕይወትህ ሊገለጽህ ይገባል። እገዛለብሁልሁ በዚች ግለጽ የተከለህ ላይ መሆንህን አትርሳ። ስለዚህም መልካም ፍራጊ ለግፍራት አትሰገን። በየተኑ ገበኛ ከአብባ ላይ ይተሰግሉ። የላሬውን ለገንዘብ አይገዛሉትም። ላይ የተሰጡትን ላሬውት የግር እንጂራ በግድርግ ይጋጥሩታል።

እንተ ታላቁ ፍጡር ሰው መሆንህን አትዘንጋ። ከገበኛ ግዛብ አይገባህም። ከሰለገና ጋር ተገር። ሁሉም በጊዜው ሥራውን ያጠናቅቃል። ከጊዜው ህገና አይልም። እንተሰበ በጊዜህ ለትወራ ሲገባህ ለገን ለምን ታላቁራለህ? በየተኑ ክርስቲያኖች ሕይወትን ለላይግ ከውስጥህ የምታርጩ አረፍ ካለ ላሬውት ይታረፍ። ላሬውት ሊያብብ የሚገባ ተግባር ካለህ ያብብ። የምታረፈው ፍራጊ ላሬውት አፍራው እንጂ በተጠራ አታላጅረው። በጊዜው ያላፈራችውን በሌለ አትምሰል። ባለግፍራጅ በመርገም ደርቃለች። እንተም እንደእርሷ አታድርግ። በጊዜህ መልካም ፍራጊ አፍራ። (ግድ.፩፥፲፩-፲፱) በላሬው ተን መጸለይ የሚገባህን ተገር። ጊዜ እየሰጠህ ዘወትር በተሰጠህ አእምሮ ሕይወትህን ረትኛት። በሰውነትህ ውስጥ የወለግ ጠባይ እንዳይኖር አስተውል። በጊዜው ጊዜ ሳይባለ እንደተረፀ የሻንተ እንጂራ አትሁን። የቀየ ነገር ይሻገታልና። ሕይወትህ በኃጢአት ሰለገናና አይሻገት። አእምሮው መጽሐፍ ነው። ሕሊናህ መስታወትህ ነው ግለት ነው። ራስን በራስ መሰጥ ጉድለትን ከግረፍ የበለጠ ምን ነገር አለ። ሰው በትድግያ ራሱን ግወት ይኖርበታል። ራሱን ያወቀ ሰው ከመጠኑ ወጥቶ በኩራት አይሆንም። ስሕተቱን ሌሎች ከግረግጥው በፊት በአእምሮው መጽሐፍ አስተውሎ ለግስግድ ይጥራል። በእውነት ራሳችንን በንግረፍ ለግት ብቻ ሳይሆን ጥፋትም ይገኛብናል። ቅንነት ብቻ ሳይሆን ጥፋት። ደገነት ብቻ ሳይሆን ክፋት የመሳሰለው በውስጥችን ይኖራል። በአጭር ቃል ድካማችንን እናስተውላለን። የሰውነትን ወይም የልብስን ፊድና ተሉ ተሉ በጊዜው በውጋ ግስለቱን አስፈላጊነት እያጠያይቅም የገናኛችንን ጉድፍ በየተኑ ካለባቸው የኃጢአት ጭትት በርካቶ የሕይወታችን ጠንቅ ሊሆን ይችላል።

ስለዚህ በጊዜያችን እንወቅደት። ጊዜያችንን በየግ ረዳ ሰለገና ክፍላልፍ። ፊድግያችንን ወዲታግ የሆነ ሥራ በግላቸው ብናላልፈው ይሻላል። ወገኖቻችን በጊዜያችን ቀም ነገር እንሥራበት። ሰውነታችን መልካም ፍራ ሳታረፈ የመቃባር ሲላይ አትሁን። ከመቃባር ግድ ጥያቄ እንዳለብን አንዘንጋ። በተሰጠን እድሜ ሰውነታችንን እየመረመርን በአእምሮ መጽሐፍችን (በሕሊና መስታወታችን) ራሳችንን እንወቅ። ስሕተታችንን እያረፍን በገስሐ ሕይወታችንን እናስተካክል። ወርቅ ጊዜያችንን ጠንቅ አናጠክን። ሕሊናችንም መስታወታችን ይሁን። በመልካም ሕሊና ለመመራት ቅዱሳት መጻሕፍትን መልክት እናውቅ። በሕይወታችን መልካም ፍራጊ ለግፍራት እንድንገልጽ ቅዱስ መጽሐፍ ነፍሳችንን የሚያጠግት የሕይወት ወገን መሆኑን እንወቅ። (መ.፩፥፩-፫) መድሃኔዓለም ክርስቶስ በድንገል እናቱ ምልክ በጊዜያችን ተጠቅመን የሕይወት ፍራ ለግፍራት ያብቃን አሜን።

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

እሳት በሁሉ ቦታ በደንጌያውም በእንጨቱም በብረቱም በምልክት ቢኖርም እሳትነቱ የሚገለጸው መኖሩ የሚታወቀው በላይ የመቱ እንደሆነ ነው። እሳት በላይ ካልመቱ ግለትም ካልሜሩት እንጨት ከእንጨት ካልበቁት ደንጌያን ከደንጌያ ብረትን ከብረት ካላፋውት ከርቢትን ከትፎው ጋር ካልሜሩትና ካላቀጣጠሉት የእሳት ህላዌ (አኗኗር) አይገለጽም አይታወቅም። መንፈስ ቅዱስም እንደ እሳት በቤተክርስቲያን አድር ሳለ ጥንትም በነቢያት ጳላም በሐዋርያት በረድኤትና በጸጋ አድር እያለ ጳጉዳ ሲያኖግር ምሥጢር ሲያስተረጉም

ትንቢት ሲገልጽ ራእይ ተከሥቶ ሲያመጣ ገቢረ ተእምራት ሲያሠራ ካልኾነ ግዳት መኖሩ አይታወቅም፤ አይከሰትም፤ እሳት ሲጭሩት ከቡላዱ ሲወጣ በመጠን ነው ሕላ በእንጨት እያቀጣጠሉ ያስተታል። የመንፈስ ቅዱስም ጸጋው ሀብቱ በጥምቀት ክርስትና ሲሰጥ ሲታይል በመጠን ነው ሕላ መንፈስ ቅዱስ የሚወደውን ሥራ ምግባር ትሩፋት እየሠሩ በሥራ ያሰተታል። ጸጋው እየበዛ ከወጣትነት ወደ ግዕዝላዊነት ከዚያም ወደ ፍጹምነት መድረስ ይቻላል። ስለዚህ ነበር ቅዱስ ጳውሎስ በመንፈስ ቅዱስ መታተግቸውን ለኤፌሶን ክርስቲያኖች በመንፈስ ቅዱስ ታተግቸው ብሎ በእምነትና በጥምቀት መንፈስ ቅዱስ እንዳደረገባቸው ካረጋገጠላቸው በኋላ በኃጢአት ምክንያት እንዳይለያቸው ሲያስጠነቅቅ «መንፈስ ይሙላባችሁ እንጂ በወይን ጠጅ አስትከሩ ይህ ግባክን ነውና» ብሎ የመከራቸው (ኤፌ.፩+፲፫ እና ፩+፲፭)

የመንፈስ ቅዱስ ጸጋው በየጊዜው የሚጨመረው ምዕመናን በንስሐ ከኃጢአት እየራቁ የመንፈስ ፍሬ ይኸውም የንስሐ ፍሬ በግፍራት ክርስቲያኖቹ ሕይወታቸውን በገድል በትሩፋት ሲያገለግሉ ነው። (ማቴ.፫+፭፣ ገላ.፩+፩፣ ፩ኛ ተሰሌ.፩+፩፣ ኤፌ.፩+፭፣ የሐዋ.ሥራ ፲፪+፩-፫) እሳት ጣዕምን መጻፍን ያመጣል። ጥሬውን እህል ብንቆላው ሊጡን ብንጋግረው ሥጋውን ብንቀቅለው ብንጠብሰው በእሳት ምክንያት ይጥጣል መጻፍውም ያማረ ነው። ምግቦች ለአፋችን የሚጥሙት ለአፍን ጫችን ደስ የሚያሰኙት ጥሩ ጣዕም መጻፍ የሚኖራቸው እሳት ሲነካቸው ነው። መንፈስ ቅዱስም በምዕመናን አድር ጣዕም ጸጋን መጻፍ ጸጋን እየሰጠ ደስ ያሰኛል። ሕይወታችንን በጸጋው ያጣፍጥልናል መጻፍ ገነትነት ጣዕም መንግሥተ ሰማያትን ያመጣልናል። በዚህም ነፍሳችን መከራውን ሁሉ ሳትሰቀቅ የክርስቶስን መከራውን የምትከክርበትን መስቀሉን ተሸክማ በደስታ ተውጣ ትገኛለች። (ማቴ.

፲፮+፳፯፣ የሐዋ.ሥራ ፩+፱-፵፪፣ ሮጪ.፩+፫-፭)

እሳት በመጠን ቢሞቁት ሕይወት ይሆናል ከመጠን ወጥቶ የሞቁት እንደሆነ ግን ያቃጥላል መንፈስ ቅዱስም በሚገባ በተጻፈው የመረመሩት እንደሆነ ሕይወት ይሆናል በግይገባ ከተጻፈው ወጥቶ የመረመሩት እንደሆነ ግን ይቀስፋልና «ስሙን ለሚከዱት አምላክነቱን ለሚጠራጠሩት እንደ እነ መቅዶንዮስ እንደ እነ ረስል የአርዮስ ተከታዮች ፍጡር ቢሉት እንደ ዝርው ኃይል ቢቆጥሩት ያለ ግብሩ ግብር ያለ ባሕርይ ባሕርይ ሲሰጡት የሚበላ እሳት ነው። ይፈርዳል ይቀጣል ይቀስፋል ከኃጢአትም አያንዳቸውም ለዘላለም በንስሐ ካልተመለሱ በወዲሁም በወዲያኛውም እሱ ባወቀ ይፈርድባቸዋል።

ለሚያምኑት ግን ፈቃዱን ለሚፈጽሙት ጸጋውን ያድላቸዋል። ከኃጢአት ይጠብቃቸዋል። በእምነት በተስፋ በፍቅር በመልካም ሥራ ሁሉ ያጸናቸዋል። ዘላለማዊ ሕይወትን ያጎናጽፋቸዋል። ነቢያትን ሐዋርያት ጻድቃን ሰግዕታት በጸጋው እንዳገለመላቸው ከፍጹምነት እንዳደረገላቸው በእውነት በፍጹም ትሕትና የሚገዙ ለትንንዱት ቅዱሳን ያደርጋቸዋል። ስለዚህም መንፈስ ቅዱስ የሚያድን፣ ሕይወትን የሚያድል እሳት ይባላል (ማቴ.፲፪+፵፩-፵፪፣ የሐዋ.ሥራ ፩+፩-፲፩፣ ዕብ.፮+፫-፭)

እሳት ያቀረቡለትን ሁሉ ያቃጥላል ውኃን ቢጥጹበት ያፈላዋል ሥጋውን ይጠብሰዋል ጥሬውን ይቆላል ይቀቅላል ከሰሎን ፍጥን ቅጠሉን ጭራሮውን የመሰለውን ሁሉ ያነድዋል። መንፈስ ቅዱስም ሕዝብ አሕዛብ የጸለዩትን ጸሎት ያቀረቡትን መሥዋእት መባቸውን ምጽዋታቸውን ትሩፋታቸውን ይቀበላል። ሰውነታቸውን በጸጋው ያሞቀዋል በመንፈሳዊ ፍቅር ያቀጣጥለዋል። ፈቃድ ሥጋን ይጠብሰዋል እንደገለባ አመድ አድርጎ ያሩን ሁሉ የሰይጣንን ተንኮል ሁሉ ያርቃል ያጠፋል ወጣኒውን ምዕመን በአእምሮ ያበስለዋል

ሥጋውን ነፍሱን ልቡናውን ይቀድሰዋል። የኃጢአትን ግብር ሁሉ አርቆ ንጽሕናን ቅድስናን ይሰጣል። (፩ኛ ተሰሌ. ፩+፳፫፣ ሮጪ.፩+፲፩፣ ቆር.፲፪+፲፩፣፲፫) እሳት ውሀ ገደል ካልከለከለው ሁሉን ግጥፋት ግቃጠል ይቻለዋል። የእሳት ኃይል ደንጊያውን እንደ ቅቤ ያቀልጠዋል ይኸውም በክርስቶስ ምድር ባለው እሳተ ገምራ ይታወቃል ግዕድናት ብረታ ብረት ሁሉ የሚቀልጠው በእሳት ኃይል ነው። መንፈስ ቅዱስም ችርነቱ ካልከለከለው ሁሉን ላጥፋ ቢል ይቻለዋል የሚላኩ አንዳች ነገር የለውም ሁሉን ግድረግ የሚቻለው ፈራጅ አምላክ ነውና ከሰዎች መካከል የመንፈስ ቅዱስን ከሃሊነት አምነው በትሕትና በእምነት ቢቀርቡት እሳት ደንጊያውን ብረቱን ግቅለጥ እንደ ተቻለው መንፈስ ቅዱስም በኃጢአት በሥጋ ፈቃድ የደነደጃን ልቡናቸውን በንስሐ ሲያቀልጥላቸው የሚቻለው ባለጸጋ ጸጋን የሚያድል ነው።

እሳት ዱር ይገልጻል እሳት የበላው መሪትም ለእህል ለተክል ይመቻል። መንፈስ ቅዱስም ምሥጢር ይገልጻል መንፈስ ቅዱስ ያደረበት ሰውነትም ለገድል ለትሩፋት ይመቻል ከዛጎላቸው ሳይሳተፍ ሰባቱን መጻፍናት እሳት ያደራቸዋል መጻፍናት ሁሉ ጥራት የሚያገኙት በእሳት ተፈትነው። መንፈስ ቅዱስም እንደ እሳት ከግብራቸው (ከሥራቸው) ሳይሳተፍ ሁሉን ይነጻልና።

እሳት ካንዱ ፋና (መብራት) አምሳ ስልሳ ፋና ቢያበሩለት ከዚያም በላይ ሲያበሩ ቢውሉ ቢያድሩ ተከፍሎ የለበትም አይቀነስም አይጎድልም። መንፈስ ቅዱስም ተከፍሎ ሳይኖርበት እስከ ምጽአት ድረስ ሲሰጥ ጸጋውን ሲያድል ይኖራልና ቢሰጥ የማያልቅበት በባሕርይ ተከፍሎ ጉድለት የሌለበት ነውና።

መንፈስ ቅዱስ በእሳት መመስሉና በአምሳሌ እሳትም ለሐዋርያትና ለሌሎችም የተሰጣቸው እሳትን ለመጻፍት እንጂ ለምሕረት አልተፈጠረም ብለው እንዳይሳሳቱ ነው።

መለከት

ቀድሞ የሰዶም የገምራን ሕዝብ ከእስራኤልም አንዱን ኅብር አጥፍቶበታል። በዚህ ምክንያት እሳት ለመቅዳት ለመቅዳት የተፈጠረ የሚመስላቸው ነበሩ። ይኖራሉም መንፈስ ቅዱስ ለመቶ ሃያው ቤተሰብ በበዓለ ሃምሳ ጸጋውን በአምሳለ እሳት በመስጠቱ ለምሕረት እንደተፈጠረ ሊረዱ ችለዋል። ይኸም እሳት ለመንፈስ ቅዱስ ምሳሌ በመኾኑ ለመግት ብቻ ሳይሆን ለደግ ነገርም የተሠራ መኾኑን አስገንዝቧቸዋል። (ዘፍጥ. 19፡1-25 ይሁዳ 5፡13። ፪ኛ ነገሥ. ፩፡፩-15) ሸክላ ሠሪ ሰርታ ሰርታ ስትጨርስ ነቅ ያገኘችበት እንደሆነ እንደገና መልሳከስክሳ በውሀ ለውሳ በእሳት ታደሰዋለች። በሸክላ የተመሰሉ አዳምና ልጆቿም ኃጢአት በመሥራት ነቅ (ጉድለት) ተገኝቶ ባቸው የነፍስ ብልየት እርጅና ቢገጥማቸው በንስሐ ውሀና በጥምቀት ክርስትና በመንፈስ ቅዱስ እሳትነት ታደሰው በክርስቶስ አምነው ስለተገኙ ታደሰዋል አዲስ ፍጥረት ሆነዋል። ይኸውም በመንፈስ ቅዱስ የተገኘ ጸጋ ነው። ይኸንና ይኸንን በመሰለ ምክንያት መንፈስ ቅዱስ በእሳት ተመስሏል። በአምሳለ እሳት ለቅድስት ቤተክርስቲያን ተሰጥቷል። (፪ኛ ቆር. ፭፡13)

ሐ. መንፈስ ቅዱስ በሰው ነፍስ በእስትንፋሱነቷ ስለመመሰሉ

ሰው በአርአያ ሥላሴ መፈጠሩን ስለ ሰው ተፈጥሮ በሚናገረው አሪት ዘፍጥረት ተገልጿል። ሰውን በምሳሌያችን በመልካችን እንፍጠር ባለ ጊዜ ለውሀ እግዚአብሔር ሥላሴነቱን ገልጿል ሰውም በአርአያ እግዚአብሔር መፈጠሩን አመልክቷል። ዝርዝር ሁኔታውን ለመገንዘብ በመጀመሪያው ዓመት የታተመችውን መለከት ቁጥር ፩ን መመልከት ይቻላል።

የሰው ነፍስ ሶስትነት አላት ልብ! ቃል! እስትንፋስ አላት። ይህ ሰው ለባዊ ነው ባልን ጊዜ ልቡን መናገራችን ነው። ነባቢ ነው ባልን ጊዜም

ቃሉን መናገራችን ነው። ሕያው ነው ባልን ጊዜ እስትንፋሱን መናገራችን ነው። ለነፍሳችን ልብ ቃል! ሕይወት ቢናራትም በዚህ ምክንያት የከዊን ሶስትነት አላት ይባላል። በአካል ግን አንድ ናት ሥላሴም በአካላት ሶስት በመለኮት ግን አንድ ይባላሉ በልብነቷ አብ! በቃልነቷ ወልድ በእስትንፋሱነቷ መንፈስ ቅዱስ ይመሰላል አረጋዊ መንፈሳዊ «ከመ ኢይት ፈለጡ እምነፍስ ንባባ ወእስትንፍሳ ወሕይወተ ዚአሃ ከግሁ ኢይትፈለጡ እምአብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ» ብሏል ትርጓሜውም ከነፍስ ንግግሯና ሕይወቷ የሚሆን እስትንፋሷ ከእርሷ እንደግይለዩ እንደዚሁ ወልድና መንፈስ ቅዱስም ከአብ አይለዩም። ግለት ነው። መንፈስ ቅዱስ በሰው ነፍስ በእስትንፋሱነቷ መመሰሉ ይኸን በመሰለ አኳኋን ነው።

መ. መንፈስ ቅዱስ በባሕር ሑስት (በቀላይ እንቅስቃሴ ወይም ሁከት) ይመሰላል

ባሕር ለአብና ለወልድ ለመንፈስ ቅዱስ ለሶስትነታቸውም ለአንድነታቸውም በምሳሌነት ያገለግላል የባሕር ሶስትነቱ ስፋቱ! ርጥበቱ! ሑስቱ (እንቅስቃሴው) ነው። በስፋቱ አብ! በርጥበቱ ወልድ! በሑስቱ መንፈስ ቅዱስ ይመሰላሉ።

ነገር ግን አንድ ባሕር ይባላል እንጂ ሶስት እንደግይባል አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስም አንድ አምላክ እንጂ ሶስት አማልክት አይባሉም አረጋዊ መንፈሳዊ ሥላሴን በባሕር መስሎ ሲያስረዳ ነጽርኪ ዘተብህለ በእንተ አበ ኩሉ ከመ መሰልዎ በሃቱ ባሕር እንተ ትትገሠሥ ወለወልድኑ ዘይሰገድ በገብ ኩሉ ከመመሰልዎ በርጥበተ ግይ ወለመንፈስ ቅዱስኒ ዘይሲባሕ በገብ ኩሉ ከመመሰልዎ በሁከተ ግይ ብሏል «የሁሉን አባት በጸጋ ሁሉን የወለደውን አብን በዚች ቀላይ (ባሕር) እንደመሰሉት ተመልክት በሁሉ ዘንድ የሚሰገድለትን በሁሉ

ዘንድ የሚመለከውን ወልድንም በውጋው ርጥበት መመሰላቸውን አስተውሎ በሁሉ ዘንድ በሰውም በመላእክትም የሚመሰገነውንም መንፈስ ቅዱስን በባሕሩ መናወጽ በንውድ ውድታው (በሁከቱ) እንደመሰሉት እይ።» ግለት ነው።

ስለዚህ መንፈስ ቅዱስ በባሕር ሑስት (እንቅስቃሴ) ተመስሏል የባሕሩ እንቅስቃሴ ንውድውድታው ከባሕሩ አካልና ርጥበት ሳይለይ እንደሚኖር ይታወቃል መንፈስ ቅዱስም ከአብና ከወልድ ሳይለይ በአብና በወልድ ይኖራል ከአብና ከወልድ ጋር በባሕርይ በህልውና አንድ ነው የባሕሩ የውጋ አካል ርጥበትና ሑስት በአንድነት ቀላይ (ባሕር) ተብሎ ይጠራል አንድ ባሕር ተብሎ ይታወቃል እንጂ ሶስት ባሕር አይባልም። በባሕሩ አካል የተመሰሰው አብ! በርጥበቱ የተመሰለው ወልድ በሑስት የተመሰለው መንፈስ ቅዱስ በአንድነት አንድ አምላክ አንድ እግዚአብሔር አንድ መለኮት ተብሎ ይጠራል። አንድ አምላክ ተብሎ ይታወቃል እንጂ ሶስት አማልክት ወይም ሶስት መለኮት ሶስት እግዚአብሔር አይባልም። መንፈስ ቅዱስ በሑስት ተመስሏል ብለናል ሑስት ከርጥበትና ከውጋው አካል አይለይም። ባልነው መሠረት መንፈስ ቅዱስ ለዘላለም ከአብና ከወልድ ጋር በባሕርይ በህልውና አንድ ሆኖ ያለመለየት መኖሩን ተገንዝበን ስንገነዘብ ስናመሰግንው እንኑር። †

እንንቃ

በዚህ ግለም ላለን ገና በሕይወት! ተገቡን እንተው ሳይጠልገን ያ ጥት። ዋ ብለን ብናለትስ ተይዘን በሥቃይ! ሕይወታችን እላፍ ሆንን የአረር ሲላይ ዶ ከተሩ ሳይገኝ የሚያድን ዐጥቺ!

ጽላ መት ጣር ሳይውጥሽኑት ተጠንቀቅ! ኑ እያልን እንግዘራት ነፍሳችንን ገቺ።

ዓምራ ሃይማኖት

በየኛ ዓመት ቁጥር ፪ የመጋቢት ወር መለከት መጽሐፍታችን መንፈስ ቅዱስና ምሳሌዎቹ በሚለው ዐቢይ ርእስ ሥር መንፈስ ቅዱስ ሀ. በፀሐይ መቀት ስለመመስሉ ለ. በእሳት ዋዕይ ስለመመስሉ ሐ. መንፈስ ቅዱስ በሰው

ቅድስ የሐንስ የመድሐኒታችንን ምሳሌያዊ ገለጻ እንዲህ ሲል ይገልጻል፤ «እስመ መንፈስ ገበ ፈቀደ ይነፍሕ ወቃሉ ትሰምዕ፤ ወኢተአ ምር እምገበ ይመጽእ ወጎበሂ የሐውር ከግሁኪ ውእቱ ኩሉ ዘይትወለድ እመንፈስ ቅዱስ» (ዮሐ:፫+፭) ትር

መኖር ይታወቃል። የሚመጣበትና የሚሄድበትን ግን አይታወቅም። በስነ ፍጥረት ትምህርት ለነፋስ በምሥራቅ ፮ በምዕራብ ፮ መሳካው (መስከፋት) ግለትም መውጫ መግቢያ አቅጣጫዎች እንዳሉት ይነገራል፤ ይታወቃል። ይሁን እንጂ በየትኛው ወተቶ በየትኛው ተመልሶ እንደሚገባ እንጂ ሚያመራ አይታወቅም። ስለነፋስ ዙሪትና አቅጣጫ በመጽሐፈ መክበብ ጥበበኛው ሰው ሰሎሞን ሲገልጽ «ነፋስ ወደ ደቡብ ይሄዳል ወደ ሰሜንም ይዞራል ዘወትር በዙሪቱ ይዞራል ነፋስም በዙሪቱ ደግሞ ይመለሳል» ብሏል። (መክ.፩+፮)

መንፈስ ቅዱስና ምሳሌዎቹ

ካሊሮ የተጠለ ጊራክ ነብርከርቶስ

ነፍስ በእስትንፋስነቷ ስለመመስሉና መ. መንፈስ ቅዱስ በባሕር ሐሰት (በቀላይ እንቅስቃሴ ወይም ሁከት) መመስሉን መግለጻችን ይታወሳል። ምንም ምሳሌ ዋናውን ነገር አክሎና ሙሉ በሙሉ ተመሳሰሎ መግለጽ ባይችልም በሌላ አባባል ምሳሌ ዘየሐፀፀ እንደሚባለው ቢሆንም በዚህ ጽሑፋችን መንፈስ ቅዱስ ከስነ ፍጥረት ክፍሎች በሌሎችም ነገሮች እንደሚመሰል የመጽሐፍ ቅዱስንና የሊቃውንትን ምስክርነት ዋቢ በመጥቀስ ለግስረዳት እንሞክራለንና አንባቢያን በጥንቃቄና በግስተዋል እንድትመለከቱት አደራ እንላለን።

ጉሙ በነጠላው እንደሚከተለው ይሆናል «ነፋስ በወደደው ይነፍሳል፤ ድምፁን ትሰማዋለህ የሚመጣበትን የሚሄድበትንም አታውቀውም። ከመንፈስ ቅዱስ የሚወለዱት ልደት እንዲህ ነው» ግለት ነው።

ነፋስ በወደደው ይነፍሳል ግለቱ ነፋስ ገዕዛን አለው ግለት አይደለም። ገዕዛን ያላቸው ከፍጡራን ሰውና መላእክት ናቸው። ገዕዛን ግለትም ነጻነት ወይም ነጻ ፈቃድ ግለት ነው። ወደ ፈቅዶ የመረጡትን መሥራት ያልፈቀዱትን መተው በተፈጥሮ በተሰጣቸው ነጻነት ነጻ ፈቃድ ላላቸው ለሰውና ለመላእክት የሚነገር ነው የሁላችን መምህርና ፈጣሪ ክርስቶስ ነፋስን ለመንፈስ ቅዱስና ሥራው ምሳሌ አድርጎ በሰም አነጋገር በገለጠ ጊዜ ወርቁን ግለትም ዋናውን መሥጢር በግጉላት «ገበ ፈቀደ ይነፍሕ። በወደደው ይነፍሳል» ብሏል። ምሥጢሩ ስለመንፈስ ቅዱስ የሚያሳይ ነው እንጂ በቁሙ ነፋስን አይመለከትም። የነፋስ መኖር የሚታወቀው ድምፁ ሲሰማ ነው፤ ነፋስ ሲነፍስ ባሕር ሲገስፀ፣ ዛፍ ሲያናውጽ ድምጹ ስለሚሰማ የነፋስ

የነፋስ እንቅስቃሴና መኖሩ በተገባሩ እንጂ እንዲያው እንደማይታወቅ የመንፈስ ቅዱስ ሥራውና ህልውናውም በቅዱሳን በሚሠራው ሥራ ካልኾን አይታወቅም። የነፋስ አካሄድ አለመታወቅ ለመንፈስ ቅዱስ ምሳሌ ሆኖ መቅረቡን እናስተውል። ምዕመናን ከውጋና ከመንፈስ ቅዱስ በጸጋ ርቂቅ ልደት ሲወለዱ በእምነት ካልኾን በሥጋዊ ምርምር በደማዊ ዕውቀት ከቶ ሊረዱት የማይቻል በመኾኑ ነፋስ ዓይነተኛ ምሳሌ ሆኖ ቀርቧል። የቤተክርስቲያናችን ሊቃውንት ምሳሌውን ወደ ምሥጢር በመለወጥ በአንድምታ አካሄድ እንደሚከተለው ይተነትኑታል። ነፋስ ወደ ግንኛውም አቅጣጫ ሊነፍስ እንደሚችል መንፈስ ቅዱስም በረድኤቱ በወደደው ያድራል። ነፋስ ባሕር ሲገሥጽ ዛፍ ሲያናውጽ ድምጹን እንደሚያሰማ መንፈስ ቅዱስም ትንቢት ሲያናገር ሱባዔ ሲያስቆጥር፤ ቋንቋ ሲገልጽ ምሥጢር ሲያስተረጉም

ሠ. መንፈስ ቅዱስ በነፋስ ስለመመስሉ፤
ቅዱስ መጽሐፍ መንፈስ ቅዱስ ንና ሥራውን በነፋስ ይመስለዋል። ዳግመኛ ከውጋና ከመንፈስ ስለመወለድ ለኒቆጂሞስ መምህራችን ክርስቶስ ሲያስረዳው፤ ምሥጢሩ ቢጸነው፣ ትምህርቱ ባይገባው ከተፈጥሮ ዕለታዊ ክስተት ከነፋስ ጠባይና እንቅስቃሴ እንዲረዳ የመንፈስ ቅዱስን ነገር በነፋስ መስሎ ነገርታል።

ይሰጣል። ነፋስ የሚመጣበትና የሚሄድበት እንደሚታወቅ የመን ፈሰስ ቅዱስ ሀብቱ (ሰጦታው) ከአንዱ ወደ ሌላው ሲተላለፍ ወይም ሲያድር አይታወቅም። ለምሳሌ ሀብተ ሙሴ በኢየሱስ ሀብተ ኤልያስ በኤልሳዕ ሲያድር አልታወቀም ነበር። ዳግመ ጥም በዘመነ ሐዲስ በቅዱስ ጴጥሮስ ያደረገው መንፈስ ቅዱስ በቆርኔሌዎስና በቤተሰቦቹ፣ በሐናንያ አድር የነበረው ሀብተ መንፈስ ቅዱስ በጓላ ጳውሎስ ተብሎ በተሰየመው በሳውል ሲያድር በት እንዳልታወቀ አይታወቅም ይኸም ግለት እንዴት እንደሚያድር ለይቶ ግወቅ አይቻልም ግለት ነው እንጂ አድርግ ሥራ ሲያሠራቸው በተገባሩ ግወቅ ይቻላል። ነፋስ ሲነፍስ ከወደት ተነሥቶ ወደየት እንደሚደርስ በውል መከታተል አይቻልም ከዚህ አለ ሲሉት ከወደዚያ ይገኛል ወዲያ አለ ሲሉት ከወዲሁ ይገኛል። መንፈስ ቅዱስም በሁሉም ቦታ ይገኛል። ከወዲያ አለ ከወዲህ የለም ከወዲያ ወዲህ ይመጣል ከወዲህ አለ ከወዲያ የለም ከወዲህ ወዲያ ይሄዳል አይባልም የመንፈስ ቅዱስ ህልውናው ሥራው የማይመረመር ምሥጢራዊ ነውና ስለኸንም መመር መር አይቻልም ከሰው ችሎታ በላይ ነው በአንክር በዕፁብ ሲደነቅ ይኖራል።

በሊቀ ነቢያት ሙሴ አድርበት የነበረው የመንፈስ ቅዱስ ሰጦታ ግለ ትም ሀብተ መንፈስ ቅዱስ በኢየሱስ ላይ ሲያድርበት በግልጽ አይታወቅም ነበር ሙሴ በአንብርተ ዕድ ኢየሱስን በባረከው ጊዜ ረቂቅ በሆነ ምሥጢር ሀብተ መንፈስ ቅዱስ ለኢየሱስ ሊሰጠው ችሏል። አንብርተዕድ ግለትም እጆቹን መጫን ግለት ነው እንደ ሙሴ ያለ ሰው መንፈስ ቅዱስ ያደረ በት እንደ ኢየሱስ ባለ ሰው ላይ እጆቹን በራሱ ጭና ሲባርከው የመንፈስ ቅዱስ ሰጦታው ከባራኪው ወደ ተባራ

ኪው ይተላለፋል። በሌላ አነጋገር መን ፈሰስ ቅዱስ በረድኤት ስለሚገበኘው ጸጋውንም ስለሚያሳድርበት የመንፈስ ቅዱስ ግደሪያ ይሆናል ግለት ነው። ለዚህም ግስረጃው «ሙሴም እጆቹን ስለ ጫነበት የነዌ ልጅ ኢየሱስ የጥበብን መንፈስ ተሞላ» ይላል (ዘጸግ.፴፬ ቁ.፱) መንፈስ ቅዱስ ያላደረበት ሰው በድፍረት ተነሥሥቶ በሐሰት ሳያድር በት አድርብኛል ብሎ እጆቹን ልጫ ንባችሁ ቢለን ልንቀበለው አይገባ ንም። መንፈስ ሰይጣን ያደረባቸው ቢጽሐሳውያን ሳይበቁ በቅተናል፤ ሳይጸድቁ ጸድቀናል፤ ጸጋ መንፈስ ቅዱስ ሳያድርባቸው አድርብኛል በግለት በርኩስ መንፈስ ሊያቂራኙን ስለሚችሉ መጠንቀቅ ይገባናል።

ሰይጣንም ለማሳሳት መንፈሳዊ መልአክን ተመስሎ ስለሚመጣ ልጆቹ አሳሳቸው ሐዋንን እንዳሳተ እባብ ግደሪያው በመኾን የማያታልሉት ግታለል ስለሌለ ክርስቲያን ሁሉ ሊጠበቅ ይገባዋል። (፪ኛ ቆሮ.፲፩+፩-፲፫ ፲፫-፲፮) በሙሴ ላይ አድር የነበረ የመንፈስ ቅዱስ ሰጦታ በአንብርተ ዕድ ለኢየሱስ ሊሰጥ የቻለው ሙሴ እውነተኛ ነቢይ የእግዚአብሔር መንፈስ ያደረበት በመኾኑና ኢየሱስም በረከቱን ለመቀበል የእግዚአብሔርን ነቢይ በአክብርት ተቀብሎ ይመላለስ ስለነበር ነው።

ኢየሱስ ሙሴን ሲያከብር ጌታዬ ሙሴ እያለ ነበር ሙሴ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ስላደረበት የጸጋ ጌትነት ነበረውና በዚህ ምክንያት ጌታዬ እያለ ያከብረው ነበር። በቅዱስ ወንጌል «ነቢይን በነቢይ ስም የሚቀበል የነቢ ይን ዋጋ ይወስዳል» (ማቴ.፲+፵፩) ተብሎ መነገሩ ነቢያትን በሚያከብሩ ሰዎች ላይ እንደ ዋጋ ሆኖ ሀብተ መንፈስ ቅዱስ ስለሚያድርና የረድ ኤታቸው የበረከታቸው ተሳታፊ ስለሚያደርግ ነው። በቅዱሳን እጅ

መጫን የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ መታ ደሉን ለማስረዳት ብንገልጽም ነፋስ ከምን ተነስቶ ወደየት እንደሚደርስ ለማወቅ እንደሚያዳግተን በዚህ አንጻር መንፈስ ቅዱስ ረድኤቱ ጸጋው እንዴት እንደሚያድር ለማወቅ እንቸገራለን።

በኤልያስ አድር የነበረው መን ፈሰስ ረድኤት ለኤልሳዕ ዕጥፍ ድርብ ሆኖ በነቢዩ መንገደሪያና በመልኩም እይታ ተሰጥቶታል። እንዴት እንደ ሚተላለፍ ግን አኳኋን እንደ ግዙፍ ነገር ግስረዳት ጥልቅነቱን ግወቅ አይቻልም በእምነት የሚታወቅ እንጂ በሥጋዊ አእምሮ ምርምር የሚከሰት አይደለምና። (፪ነገ.፪+፮-፲፭) መን ፈሰስ ቅዱስ አድር ሥራ ሲያሠራ እንጂ ከአንዱ ቅዱስ ነቢይ ወይም ሐዋርያ ወይም ጸድቅ ረድኤቱን ሀብቱን ከፍሎ ሲያሳድር አይታወቅም። የነፋስ ጉዞ አቅጣጫ ያለመታወቅ ሁኔታ ለመንፈስ ቅዱስ ምሳሌ መኾኑ ስለዚህ ነውና ሐተታው ሁሉ ለዚህ በማስረጃነት መጠቀሱን ተንገዝባን ለማስተዋል እንሞክር (ዘጉ.፲፩+፳፬-፴፫) የሐ.፲+፵፬-፵፰፤ የሐዋ.፱+፲፯-፲፰) በበዓል ሃምሳም በጽርሐ ጽዮን ሳሉ በመቶ ሃያው ቤተሰብ መንፈስ ቅዱስ ሲያድር መድኅኒታችን ስለ መንፈስ ቅዱስ አሰጣጥ በነፋስ መስሎ በተናገረው መሠረት መኾኑን ግስተ ዋል ይገባል። በግብሩ ሐዋርያት ምዕ.፪ ከ፩ እስከ ፪ ያለውን ንባብ ብንመለከት መንፈስ ቅዱስ በወረደ ላቸው ጊዜ ድምፁን በአምሳል ዓውሎ ነፋስ አሰምቶ እንደ ነበር ተጽፎ ይገኛል በተለይም «ሁሉም በአንድ ልብ ሆነው አብረው ሳሉ ድንገት እንደሚነጥቅ ዓውሎ ነፋስ ከሰማይ ድምፅ መጣ...በሁሉም መንፈስ ቅዱስ ሞላባቸው መንፈስም ይናገሩ ዘንድ እንደሰጣቸው በሌላ ልሳኖች የናገሩ ጀመር» ያለውን ሐረግ እንመልከት በግልጽ መንፈስ ቅዱስ

በአምላክ ነፋስ በዓውሎ ነፋስ አርአያ መሰጠቱን ያመለክተናል። በግዕዙም ያለው ንባብ ተመሳሳይ ነው። ግብረ ሐዋ ምዕ ፪ ቁ ፪ትን ብቻ ብናይ «መጽአ ግብተ እምሰማይ ድምፅ ከምድምፅ ነፋስ ዓውሎ» ሲል ይገኛል። ትርጉሙም ከወደ ሰማይ እንደ ዓውሎ ነፋስ ያለ ድምፅ ነጉዶ ተሰማ ግለት ነው። በዓውሎ ነፋስ የተመሰለው መንፈስ ቅዱስ ነው። ስለዚህ የቤተክርስቲያን መምህራን መንፈስ ቅዱስ እንዴት በነፋስ እንደሚመሰል በአንድምታው ሲተነተኑት ምሥጢሩ ደስ ያሰኛል። ከዚህ ቀጥሎ ነፋስ ለመንፈስ ቅዱስ ምሳሌነቱ እንዴት እንደሆነ እንመለከታለን።

ነፋስ በዓይን አይታይም ረቂቅ ነው፤ በተፈጥሮው ከጭቱ ባሕርያት አንዱ ቢሆንም እንደ ውሀ ወይም እንደ መረትና እሳት አይታይም፤ የማይታይ ረቂቅ በመሆኑ ለመንፈስ ቅዱስ ምሳሌ ሆኗል። ነፋስ ረቂቅ እንደሆነ መንፈስ ቅዱስም ረቂቅ ነውና። በመንፈስ ቅዱስ ረቂቅነትና በነፋስ አለመታየት መካከል ከፍተኛ ልዩነት አለ። መንፈስ ቅዱስ የነፋሳት ፈጣሪ ስለሆነ ርቀቱ በዚያው መጠን በፈጣሪና በፍጡር መካከል ያለውን ልዩነት ያሕል ነው።

ነፋስ ኃያል ነው ከኃያልነቱም የተነሣ ቤት እስከግፍረስ ግዕበል እስከ ግንሳት መርከብ እስከመገልበጥና የምድርን ትቢያ እስከመጠራረግ ይደርሳል። መንፈስ ቅዱስ እንደነፋስ ኃያል ነው። ከኃይሉም የተነሳ ሰማያትና ምድርን ያናውጻል ከኃጢአታቸው ከከሀደታቸው የማይመለሱትን ይቀሥፋል።

ዓመፀኞችን፣ መናፍቃንንና አጋንንትን ጣዖት አምላኪዎችን ፈርዶ ያጠፋቸዋል እንደትቢያ ይጠርጋቸዋል። እንደ ዛፍ ይነቃቅላቸዋል። ልብ አምላክ ዳዊት በመዝሙሩ እንዲህ ብሏል «ክፋዎች ግን እንዲህ

አይደሉም ነገር ግን ነፋስ ጠርጎ እንደ ሚወስደው ትቢያ ናቸው።» (መዝ.፩፥፩) ነፋስ ኃያል እንደመሆኑ ትቢያን ጠራርጎ እንደሚወስደው በነፋስ የተመሰለው መንፈስ ቅዱስም በኃጥአን በአጋንንት ፈርዶ ሊቀጣና ሊከንን የሚችለው ኃያል አምላክ መሆኑን ያመለክታል።

ስለዚህም መንፈስ ቅዱስን ሊዳፈሩ የሚሞክሩ ሁሉ መቀሠፋቸው የማይቀር ነው። የነፍስ ቅጣት የሥጋ መቅሠፍት እንዳይደርስብን መንፈስ ቅዱስንና ሥራውን እንደ ቤተ አይሁድና መናፍቃን ከመቃወም እንጠበቅ በቅዱስ ጲጥሮስ አድርሐናንያንና ሰጲራን እንደ ቀሠፈ እንዳይቀሥፈን በቅዱስ ጳውሎስ አድር በረያሱስ የተባለውን ጠንቋይ አስግተኛ የሐሰት ነቢይ እንዳሳወረው እንደቀጣው እንዳይቀጣን የመንፈስ ቅዱስን ሥራ ከማስተባበል ወይም የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያዎችን ቅዱሳንን ከመቃወም እንጠበቅ (የሐዋ. ምዕ.፭ ቁ.፩-፲፩ የሐዋ ሥራ ፯፥ ቁ.፶፩-፶፫ የሐዋ.ሥራ ፲፫ ቁ.፩-፲፪) በሌላ ቦታም መዝሙሩው ዳዊት ስለ መንፈስ ቅዱስ ኃያልነት ሲገልጽ «በእግዚአብሔር ቃል ሰማዮች ጸኑ ሠራዊታቸውም ሁሉ በአፋ እስትንፋስ» ይላል (መዝ.፱፪፥፮) ቃል የተባለው ወልድ ነው ወልድ የእግዚአብሔር አብ ቃል ነው። እስትንፋስ የተባለው መንፈስ ቅዱስ ነው መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቅዱስ እስትንፋስ ነውና። ቃል የተባለ ወልድና እስትንፋስ የተባለው መንፈስ ቅዱስ ለአብ ቃልና ሕይወት በመሆን በሕልውና ከአብ ሳይለዩ ሥራ እንደሚሠሩ በምሥጢረ ሥላሴ ትምህርታችን በሰፊው ስለተገለጸ ሐተታ አያስፈልገውም።

ነቢዩ እግዚአብሔር እንደተናገረው እግዚአብሔር አብ በቃሉ በወልድ ሰማያትን እንደ አፀና በእስትንፋሱ በመንፈስ ቅዱስም ሠራዊታ

ቸውን አፅንቷቸዋል። ግዛሬል አይደለም ሁሉም በሁሉ አሉ። አብ በቃሉ፤ በወልድና በእስትንፋሱ በመንፈስ ቅዱስ ሰማያትንም ሠራዊታቸውንም እንደሚያፀናቸው ወልድና መንፈስ ቅዱስም እንደ አብ ይሠራሉ ያፀናሉ፤ ይኸም ግለት በህልውና ስለሚገናዘቡ አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ ተለያይተው የሚሠሩት ሥራ የለም ግለት ነው። ስለዚህ መንፈስ ቅዱስ እንደ አብና እንደ ወልድ ሰማያትንና ሠራዊታቸውን በኃይሉ ያፀናቸዋል። ጥንቱንም ሰማያትን ከነሠራዊታቸው ጠቅላላውን ፍጥረት የፈጠረ አምላክ ስለሆነ ይኸን ይሠራል ያንን አይሠራም አይባልም። ሰማያትን ከነሠራዊታቸው የሚያፀናቸው ኃያል አምላክ ነው። ዝርው መንፈስ ወይም ዝርው ኃይል ፍጡር ቢሆን ነገር ይኸን ግድረግ ባልተቻለውም ነበር። የፍጥረታት አሰገኝ አካላዊ ባሕርያዊ መንፈስ ስለሆነ የአብና የወልድ እስትንፋስ መንፈስ ቅዱስ ሁሉን ግድረግ ይችላል በዚህም ሁሉን ቻይ ከሃሌ ኩሉ ይባላል። በውጭው ቋንቋ መንፈስ ቅዱስ እስትንፋስ እግዚአብሔር እንደ መሆኑ (Omnipotent) አምላካዊነት ይባላል ሁሉን ቻይ ኃያል አምላክ እንደግለት ነው። ነፋስ ኃያል አንደኛን መንፈስ ቅዱስም ኃያል ነው ብለናል። ነፋስ ኃያል ቢባልም ዝርው ኃይል ፍጡርና ውሱን ነው መንፈስ ቅዱስ ግን እንዲህ አይደለም የማይወሰን መለኮታዊ አካል ያለው ኃያል ፈጣሪ ነው። ፈጣሪ ስንል ከወልድና ከአብ ተለይቶ ብቻውን ፈጣሪ ነው ግለታችን አይደለም ከወልድ ከአብ ሳይለይ ሁሉን ያስገኘ ፈጣሪ መሆኑን መግለጻችን ነው እንጂ። በእግዚአብሔርነት ሦስቱም አካላት አብ፤ ወልድ፤ መንፈስ ቅዱስ አንድ ናቸው። እግዚአብሔር ሁሉን የሚችል አምላክ እንደሆነ ታጋሹ ኢዮብ እንዲህ ሲል ይገልጻል «ሁሉን በሚችል አምላክ ዘንድ ያለውን አልሸሸግም» (ኢዮ. ፩፯፥፲፩) ሁሉን የሚችል አምላክ በመንፈሱ ለሰማያት ፅንፍትን ውበትን ሰጥቷል። ሰማያትን ያፀናቸው በውበት ያስገጣቸው ሁሉን ቻይ አምላክ በመንፈሱ እንደሆነ ተነግሮዋል። ስለዚህ መንፈስ ቅዱስ

ሁሉን የሚችል አምላክ ይባላል።
(ኢ.ዮ.፩፮፥፲፫)

ሁሉን ቻይ ኃያል መንፈስ ቅዱስ ሰማያዊው ኃያላት መላእክትን በቦታቸው በአገልግሎታቸው በቅድስና እንደአፀናቸው ነቢያትን በትንቢት ሐዋርያዕትን በሰብከት ሰማዕታትንና ጻድቃንን በተጋድሎ አፅንቷቸዋል። ይኸውም ኃይሉን በማሳደር ጸጋውን በማደል ነው።

እኛንም በወልድ ውሉድ በክርስቶስ ክርስቲያን የተባለውን መንፈስ ቅዱስ በኃይሉ አፅንቶን ስለ ሃይማኖት የሚመጣብንን ፈተና በትዕግሥት ለመቋቋም ያስችለን ዘንድ በሃይማኖት ጸሎት ልንግፀው ይገባናል። በተሽከርካሪ መኪናዎች ጉግዎች የሚሞላው የነፋስ መጠን ገዙፋን ጭነት ሊሸከመው እንደሚችል ዘመናዊውን የቴክኔዎሎጂ ጥበብ ብናስተውል እንረዳለን። የግይታየው ነፋስ ገዙፋን ተሽከርካሪ የመሸከም ኃይል ካለው፣ መንፈስ ቅዱስን በሰውነታቸው ካደረገ በመከራ ጊዜ ገዙፋን እኛን ምን ያሕል በትዕግሥት ያፀናን ይሆን? ፍርሃትን አጥፍቶ ቅዱስ ድፍረትን፣ ጥርጥርን አጥፍቶ ፍጹም እምነትን በመለገስ በገድል በትሩፋት ግለትም በክርስቲያናዊ ሕይወት በበጎ ሥራ ሁሉ እንድንተጋ እንድንፀና እሱ መንፈስ ቅዱስ በኃይሉ ይርዳን። መድኃኒት ክርስቶስ ከዕርገት በሬት ለቅዱሳን ሐዋርያቱ ከላይ ኃይል እስከትለብሱ ድረስ በኢየሩሳሌም ቆዩ (ኡ.ቃ.፩፻፡፱) ካላቸው በኋላ መንፈስ ቅዱስን በዓውሎ ነፋስ አምሳል ልከላቸው የመንፈስ ቅዱስን ኃይል አልብሷቸዋል። ዓውሎ ነፋስ ኃያል እንደሆነ መንፈስ ቅዱስም ኃያል ነው። ኃያል መንፈስ ቅዱስ ኃይሉን ያልብሰን የኢየሩሳሌም አምላክ በሆነች በቤተክርስቲያን ያፀናን በክርስቲያናዊ ተግባር እንድንፀና ኃይል ይሁንን። በእምነትና በእውነት ከቤተክርስቲያን ጉባኤ ከቅዳሴ ሳንለይ ሐዋርያት አባቶቻችንን መሰለን ሁል ጊዜ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ለመጠበቅ በቤተ መቅደሱ እንትጋ። አንድ ልብ አንድ ነፍስ

ይኑረን። እንደ አንድ ልብ መካሪ፣ እንደ አንድ ቃል ተናጋሪ ሁነን በጸም በሰግደት፣ በጸሎት እንጽና፣ ደጅ ጥናታችንን አናጽርጥ። ለዚህም መንፈስ ቅዱስ ይርዳን በሐዋርያት ጉባኤ ተገኝታ ጸሎታቸው እንዲያርግ ምክንያት የሆነች የአምላካችን የአግቤት ሌል እናቱ ድንግል ግርያም ጸጋ መንፈስ ቅዱስ እንዳይለየን ዘወትር የቀደመ የምሕረት ቃል ኪዳኗን ታላላቅ ስላለን ታግልደን አሜን። (ኡ.ቃ.፩፻፡፱-፲፫፣ የሐዋ.፩፥፲፪-፲፪፣ የሐዋ.፪፥፱፫-፱፮)

ሌላው የነፋስ ጠባይ በምልክት መገኘት ነው ነፋስ በሁሉ ቦታ በዓለም ዙሪያ ከጸንፎ እስከ አጽናፎ በምላት ይገኛል። በሁሉ ቦታ ግለትም በምላት ሳለ መኖሩ የሚታወቀው ባሕር ሲገሥፅ ላይ ሲያኖውጥ ነው። መንፈስ ቅዱስም እንደነፋስ በምልክት ይገኛል። መንፈስ ቅዱስ የሌለበት ሥፍራ አይገኝም፤ በምድርና በሰማይ ከዚህም በታችና ከዚያም ላይ በሁሉ ቦታ በምልክት ይኖራል። መንፈስ ቅዱስ በምልክት ሳለ መኖሩ አይታወቅም። መኖሩ የሚታወቀው ትንቢት ሲያኖግር የሥጢር ሲያስተረጎም ገቢረ ተአምራት ወመንከራት ሲያሠራ ገድል ትሩፋት ሲያስፈጽም ነው። ነፋስ ላይን እንደሚያኖውጥ ባሕርን እንደሚገሥፅ መንፈስ ቅዱስም በላይና በባሕር የተመሰሉትን ፍጥረቶችን የሰዎችን ልጆች በቤተክርስቲያን አድር መምሕራንን ልኮ ይመክራል ይገሥጻል። በሰው ልጆች ላይ አድራው የሚያስቱ ርኩሳን መኖራትንም ያኖውጣቸዋል። ያርቃቸዋል። ሰዎችን በንስሐ እየገሠፁ ከኃጢአታቸው ተመክረው እንዲመለሱ ያደርጋቸዋል የነፋስ መኖሩ፣ በሥራው እንደታወቀ የመንፈስ ቅዱስ ሕልውናው በግብሩ ይታወቃል። በነፋስ ምልክትነት ጉድለት አለበት በቦታና በጊዜ ይወሰናል፤ ሕፁፅ ነው። በመንፈስ ቅዱስ ምልክትነት ግን ጉድለት የለም። መንፈስ ቅዱስ በሁሉም ጊዜና ቦታ ለመኖር የሚችል በቦታና በጊዜ የማይወሰን ምሉዕ በኩለሄ ነው። ምሉዕ በኩለሄ ግለትም በሁሉም ቦታ በማንኛውም ጊዜ በቦታና በጊዜ ሳይወሰን በሁሉ ቦታ

መኖር የሚችል ግለት ነው። የእግዚአብሔር መንፈስ ወይም መንፈስ ቅዱስ የሌለበት ቦታ አይገኝም። በሁሉም ቦታና ጊዜ ያለና የሚኖር ነው። ዳዊት እንዲህ ሲል ይዘምራል «አይቲኑ አሐውር እመንፈስከ ወአይቲኑ አጉይይ እምቅድመ ገጽከ እመኒ ዐረጉ ውስተ ሰማይ ሆየኒ አንተ ወእመኒ ወረድኩ ውስተ ተላይ ሆየኒ ሀሉከ» (መዝ.፩፻፱፥፮-፱) ትርጉሙም ከመንፈስ ወደት እሄዳለሁ? ከፈትህስ ወደት እሸሻለሁ? ወደ ሰማይ ብወጣ አንተ በዚያ ነህ ወደሲኦልም (ጥልቀም) ብወርድ በዚያ አለህ» ግለት ነው መንፈስ ቅዱስ በሁሉ ቦታ የሚኖር፤ ያለ ምሉዕ በኩለሄ መሆኑን የሚያስረዳ ገጸንባብ ነው። ስለዚህ የነፋስ ምልክት ጉድለት ቢኖረውም ለመንፈስ ቅዱስ ምልክት በምሳሌነት ያገለግላል። ስለሆነም መንፈስ ቅዱስ በነፋስ ምልክት ይመሰላል።

ነፋስ ፍራውን ከገለባው ይለያል ፍራው ተለይቶ በጎታ በጎተራ መቀመጥ እንዲችል በነፋስ ከገለባ መለየት ይኖርበታል እንደ ሰንደ እንደ አጃ ገብስ የመሳሰሉ የአህል ፍራዎች ከገለባ ተለይተው በጎተራ የሚቀመጡት ገበራው በነፋስ አግካይነት ፍራውን ከገለባ መለየት ሲችል ነው። (ግ.ቴ.፫፥፲፪)

እሱ ፍራውን ከገለባ እንደሚለይ መንፈስ ቅዱስም ጻድቃንን ከኃጥአን ምዕመናን ከመኖሩ ኃይል ይለያቸዋል። ፍራው በነፋስ አግካይነት ከገለባ ከተለየ በኋላ በሪቅ በጎተራ እንደሚቀመጥ በመንፈስ ቅዱስ አግካይነት ቅዱሳን ከርኩሳን ተለይ በኋላ በሪቅ በጎተራ በተግሉ በገነት በመንገዱ ሰማያዊ እንዲኖሩ ያደርጋቸዋል፤ ገለባው በእሳት እንደሚቃጠል ኃጥአን ርኩሳን በሲኦል በገነገሙ እሳት ከግይጠፋ እሳት ይቀጣሉ።

ነፋስ መንቅሊ ነው መቀተ ወሳኝ ያደበተውን ያፈዘዘውን ሰውነት ነፋስ ሲነፍስ ያነቃቃዋል ትጋትን፣ ጎቃትን ይሰጠዋል መንፈስ ቅዱስም መንቅሊ ነው በዓለም ፍቅር መቀተ በኃጢአት ወበቅ በሰይጣናዊ ፈተና የደከመ

ቸውን በጥርጥር የፈዘዘችውን ሰውነት መንፈስ ቅዱስ በክርስቶስ ፍቅር እንድትነቃ ትንግሌ ሕሊና እንዲኖራት ያደርጋል። የሰይጣንን ጾር (ፈተናውን) በትዕግሥት በትሕትና በእምነት አሸንፋ ለበጎ ሥራ ሁሉ የነቃች የተጋች ያደርጋታል።

ነፋስ በጎውን ሙዛ ሁሉ ያመጣል፤ የዘባድም ሆነ የሽቱ የአባባዎችን ሽታ እያመጣ ሰውነትን ደስ ያሰኛል፤ መንፈስ ቅዱስም ሙዛ ገነትን ተስፋ መንግሥተ ሰማያትን ጣዕመ መስቀልን ወደ አማኝ ነፍስ እያመጣ በተስፋ ደስ ያሰኛል። የዓለምንና የኃጢአትን መጥፎ ሽታ ያርቃል የገድል የትሩፋትን አበባዎች የመዓዛ ጣዕም እያሰማ ውስጣዊ ሰውነትን ያረካል የቅዱሳንን ገድል ትሩፋት ለምዕመናን እንዲጥግቸው ሙዛ ቅዱሳንን እያሰሰ እንዲመሰጡ ያደርጋል።

መንፈስ ቅዱስ በነፋስ የተመሰለ በት ሌላው ምክንያት ደግሞ ሰዎች ከእግዚአብሔር ፈቃድ ተለይተው የባቢሎንን ግንብ (ጥቅመራግውን) ባነፁ ጊዜ ግንባቸው የፈረሰባቸው በነፋስ ነበር። (ዘፍ.፲፩+፩-፱) ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ነፋስ ለመዓት እንጂ ለምሕረት እንደተፈጠረ የግያውቁ ሰዎች ነበሩ። መንፈስ ቅዱስ በነፋስ አምሳል በመሰጠቱ ነፋስ ለምሕረትም፣ እንደተፈጠረ ሊታወቅ ተችሏል። በሌላም በኩል ነፋስ የመዓት ለምህረትም መግለጫ ስለሆነ ስለነፍጥረት ፆት የምሕረት ነፋሳት ፍ የት የመዓት ነፋሳት እንዳሉ ታውቋል። አንድ ነፋስ የምሕረትም የመዓትም መግለጫ መሆን እንደሚችል መንፈስ ቅዱስም በቁጣው ገበጎ የግይገቡትን ሲቀጣቸው በምሕረቱ ተነሳሕያንን (ገስሐ የሚገቡትን) ሲያድናቸው ሲጠብቃቸው ማናን ያመለክታል።

አንድ ነፋስ የመዓትም የምሕረትም መግለጫ ሆኖ ዓመፀኞች ሲቀጥቡት የጽድቅ ሰዎች ሲጠቀሙበት ይገኛሉ። መንፈስ ቅዱስም ዓመፀኞችን የሚቀጣ ቅናችን ታዛዦችን የሚያድን ፍርድም ምሕረትም በእጁ ያለ አምላክ መሆኑን ዐውቀን መንፈስ ቅዱስን ከግላዘን እንጠበቅ። የሰናዖር

ሰዎች የኃጢአት ግንብ መገንባታቸው አልጠቀማቸውም። ከእግዚአብሔር ፈቃድ ተለይተን ያለ መንፈስ ቅዱስ መሪነት በሥጋዊ አምርታችን የምንገነባው የዓመፀ ካብ በተናደ ጊዜ የገዛ ሥራችን እኛን እንዳያጠፋን እንጠንቀቅ። ከፈጣሪ ቃል ፈቃድ ውጭ የሚገነባ ሰይጣናዊ ሥራ ሁሉ በእኛ ዘንድ ምናልባት እንደሥልጣኔ ተቆጥሮ ቢታይም የኋላ የኋላ የባቢሎን ግንብ ከመሆን አይዘልም።

መንፈስ ቅዱስ አምላክ እንደ መሆኑ በኃጢአት እልክኝነት የከህደት እብሪት የሚጓዙትን በመግታት ይገሥታል። የኃጢአት ካብ ሥልጣኔ ያችንንም ያፈርሰዋል። የሕይወታችንንም ሕንጻ በመቅሠፍቱ ይንደራል። ነፋስ በመጠኑ በነፈስ ጊዜ ለሰውም ለእንስሳትም ለዕፅዋትም ሕይወት ይሆናል። ከልኩ ሲያልፍ ግን የቁጣ ምልክት ነው። ሰውን ከአደጋ ላይ ይጥለዋል። የእንስሳትን ሕይወት ይቀጫል ዕፅዋትንም ከሥራቸው ይነቅላቸዋል። ወይም ቅጠላቸውን በግጠውለግ ያለ ፍራ ያስቀራቸዋል። መንፈስ ቅዱስን በትሕትና ላይዳፈሩ በእምነት ለሚቀበሉት ሕይወተ ሥጋቸውንም ሕይወተ ነፍሳቸውንም ጠብቆ ነፍራ ትሩፋት ከፍራ ከብር ያደርሳቸዋል። የሚዳፈሩትን ግን ነፍስ በሥጋ ይቀጣቸዋል።

መንፈስ ቅዱስ ሕይወት ሰጭ አዳኝ እንደመሆኑ ያመኑበትን ያድናቸዋል። በአንጻሩ ደግሞ መንፈስ ቅዱስ ፈታሒ ነው፤ በትክክል ፈርዶ ዓመፀኞችን ይቀጣቸዋል።

ሐናንያና (ሰጺራ የተቀጠት መንፈስ ቅዱስ ያገደረባቸውን ሐዋርያትንና ራሱን መንፈስ ቅዱስን ለግታለል ስለጥከሩ ነበር። ዛሬም ለሰው ይምሰል እንደእነ ሐናንያና ሰጺራ መንፈስ ቅዱስን የምናታልል የእግዚአብሔርን ሰዎች ለግሞጥት የምንሞክር እንኖር ይሆናል። እንጠንቀቅ በቅዱስ ጳጳርስ አድር በነሐናንያ የፈረደ አምላክ እሱ መንፈስ ቅዱስ ሊፈርድብን ይችላል። እነዚያ የእግዚአብሔርን መንፈስ እንደተፈታተኑት እንፈታተን፤ በመፈታተናቸውም ለመቅሰናት እንደተዳረጉ እኛም እየ

ተደፋፈርን ሕይወታችንን አናስቀጫት።

መንፈስ ቅዱስ ያደረገባቸውን ዓይነትና ቅዱሳንንም እናክብር የቅዱስ ጳጳርስንና የቅዱስ ዮሐንስን ጥላቸውን ሳይቀር የጥንት ክርስቲያኖች በግክበራቸው በነፍስ በሥጋ ተጠቅመዋል ተፈውሰዋል።

እንደ እነ ሐናንያ ያሉት ግን በመናቃቸው በግቃለላቸው ተቀሥፈዋል። ዛሬም ያ መንፈስ በቤተ ክርስቲያን አድር ምሕረት የሚገባቸውን ሲቀጣ ይኖራል (የሐዋ.፩+፲፪-፲፮) የመንፈስ ቅዱስ ፍሬው በውስጣችን ሳይኖር በአፋችን በመንፈስ ቅዱስ ተሞልተናል ብለን የምንሞሽ ሁሉ መንፈስ ቅዱስ ሳይቀጣን ቶሎ ከትዕቢታችን እንመለስ። ልባችንን በኃጢአትና በጥርጥር አደንድን እልክኛ አናድርገው፤ ሐናንያና ሰጺራ የጊታን መንፈስ እንደተፈታተኑት እንፈታተን። የመንፈስ ቅዱስ መቀረጫ ሥልጣኑ ፍርዶ የገስሐ ፍራ ካላፈራን ቆርጦ ለእሳት እንደሚዳርገን ዐውቀን ገስሐ እንግባ፤ እንደ እነ መቅደንዮስና የዘመኑ አርዮሳውያን መንፈስ ቅዱስን ፍጡር ከግለት እንጠበቅ። አጽናፕ ጳጳር ሊጠስ ተብሎ የሚጠራውን መንፈስ ቅዱስን ከፍጡር ጋር አናመሳሰለው። ያውም ከሐሰተኛ ነቢይና ከመሰሉቹ ጋር አናወዳድረው። አይሁድ የመንፈስ ቅዱስን ሥራ ለሰይጣን ሰጥተው ከሰይጣን ተግባር ጋር አመሳሰለው በመገኘታቸው ተፈርዶባቸዋል። እኛም እንደ እነርሱ እንዳይፈረድብን እንጠንቀቅ። ክርስቲያኖች ሆይ ቅዱስ ጳጳርስ የመከረንን አባታዊ ምዕዳን ሰምተን እንመክር እንገሠጽ። ቅዱሱን የእግዚአብሔርን መንፈስ እንዳናሳዝነው ከኃጢአት ሥራ እንድንቆጠብ። አታሳዘኑት ብሎ መክርናል አጽናኝ መንፈስ በውስጣችን ያለውን የሥጋን ርኩሰት ሁሉ በገስሐ እንድናስወግደው ይርዳን። ሰውነታችንን በንጽሕና በቅድስና ያጌጠች ያድርግልን። አሜን (ኤ.፩+፱-፴፪) ተ

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

ዓምደ-ሃይማኖት

መንፈስ ቅዱስ በቅብዓ ዘይት ይመሰላል። በዘመነ አበው ለነበረው ለያዕቆብ በኋላ ጊዜ ቤቴል (ቤተ እግዚአብሔር) ተብላ በተጠራችው በሉዛ እግዚአብሔር ከቅዱሳን መላእክት ጋር ከሰማይ ወደ ምድር በተተከለች መሰላል ተገለጸለት። ያዕቆብም ግልጽ ተነሣና ተንተርሶት የነበረውንም ድንጋይ ወስዶ ሐውልት አድርጎ አቆመው፤ በላዩም ዘይትን አረሰ

መንፈስ ቅዱስ እንዲታደላቸው ያደርጉ ነበር። ይኸንን በቅብዓ ዘይት የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ተሳታፊዎች መኾናቸውን በመልእክታቸው ይገልጹ እንደነበር ጽሑፎቻቸው ያስረዳሉ።

ቅዱስ ዮሐንስ «እናንተም ከቅዱስ ቅባት ተቀብላችኋል ሁሉንም ታውቃላችሁ... እናንተስ ከእርሱ የተቀበላችሁት ቅባት በእናንተ ይኖራል፤ ግንም ሊያስተምራችሁ አያስረዳል። ጋችሁም ነገር ገን የእርሱ ቅባት

መንፈስ ቅዱስና ምሳሌዎቹ

መንፈስ ቅዱስ በቅብዓ ዘይት ስለመመዘን

ሰበት፤ ስፍራውንም ቤቴል ብሎ ጠራው ቤቴል ግለትም የእግዚአብሔር ቤት ግለት ነው። (ዘፍ.፩፩+፲-፩፻)

ያዕቆብ የተላውስት ምሳሌ ሆኖ ደንጊያው የአሕዛብ ዘይት የመንፈስ ቅዱስ ምሳሌ ነበር። በምሳሌያዊ ትንቢት የቆየው የያዕቆብ አሠራር፤ በኋላ ጊዜ በሐዲስ ኪዳን ዘመን ፍጻሜውን አገኘ። በሐዲስ ኪዳን በተላውስት፤ በቤተክርስቲያን አባቶችና በያዕቆብ ወገኖች በሐዋርያት እጅ በዘይት የተመሰለው የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ይታደል ጀመር። ለምሳሌ የሰማርያ ሰዎች በወንጌል ባመኑ ጊዜ የመንፈስ ቅዱስን ጸጋ እንዲያገኙ ከሐዋርያት መካከል ቅዱስ ጴጥሮስና ቅዱስ ዮሐንስ ሄደው በአንብርተ ዕድ (እጃቸውን በመጫን) የጸጋ መንፈስ ቅዱስ ተሳታፊዎች አድርገዋቸዋል። (የሐዋ.፩+፲፩-፲፯)

ሰው እየበዛ ሲሄድ ግን በእጅ መጫን ረገታ ሐዋርያት ግርጌን አፍልተው (ግርጌን በጸሎት የከበረ ዘይት ነው) በየሀገረ ስብከቱ ለተሾሙት ጳጳሳት ቀላውስት በማካረል ምዕመናንን በግርጌን እየቀቡ ጸጋ

ስለ ሁሉ እንደሚያስተምራችሁ እውነተኛም እንደሆነ ውሸትም እንዳልሆነ እናንተም እንዳስተማራችሁ በእርሱ ኑሩ» በግለት ምዕመናንን በግርጌን (በቅብዓ ዘይት) የተቀበሉት መንፈስ ቅዱስ ከሣቲ (ምሥጢር ገላጭ) መምህር አስተማሪ መኾኑን ይገልጻላቸዋል። (፩ዮሐ.፪+፪፮፻፳፯)

ቅዱስ ጳውሎስም በተመሳሳይ መልኩ ሲያስረዳ በክርስቶስም ከእናንተ ጋር የሚጸናና የቀባን እግዚአብሔር ነው።» ብሎ ይገልጻል (፪ቆ.፩+፩፩) በመንፈስ ቅዱስ ዘይትነት ምእመናን በክርስቶስ አምነው እንዲከብሩ እንዲጸኑ እግዚአብሔር አብ በቸርነቱ የሚቀባቸው መኾኑን ያስረዳል።

በብሉይ ኪዳን ዘመን ደብተራ ስምዕ (የምስክርነት ድንኳን) ንዋየ ቅድሳት ካህናት ነቢያትና ነገሥታት በዘይት ተቀብተው ይከብሩ፤ ለእግዚአብሔር አገልግሎት ይቀድሱ (ይለዩ) እንደነበር ተጽፏል። (ዘጸ.፴+፩፻-፴፪) ነቢዩ ሳሙኤል ሳኦልንና ዳዊትን በቅብዓ ዘይት ቀብቶ ሀብተ

ነግረውና፡ ገ/ኅ/ር/ስ-ቶ/ስ
መንግሥትን አሳድርዳቸዋል። (፩ኅሙ.፲፡፩፤ ፩ኅሙ.፲፯፡፫)

ነቢዩ ኤልያስም ኢዩን ለንጉሥነት ኤልሳዕን ለነቢይነት በቅብዓ ዘይት ቀብቶ ሀብተ መንግሥት፤ ሀብተ ትንቢት እንዲያሳድርዳቸው እግዚአብሔር አገዘታል። (፩ነገ.፲፱+፲፮) በሐዲስ ኪዳን ዘመንም ልጅነት ሀብተ መንፈስ ቅዱስ በቅብዓ ግርጌን በአንብርተ ዕድ ይታደል እንደነበር ተገልጿል። ምዕመናንና ቀላውስት የሚከብሩት፤ ልዩ ልዩ የኾነውን የመንፈስ ቅዱስን ጸጋ የሚቀበሉት በልጅነት ከብረው ለልዩ ልዩ አገልግሎት የሚሰማሩት በአንብርተ ዕድ ወይም በግርጌን አግካይነት መንፈስ ቅዱስ ሲያድርዳቸው ነው። (፩ቆ.፩+፲፩፤ የሐዋ.፲፫+፩-፫) በብሉይም በሐዲስም ዘይት ለመንፈስ ቅዱስ ምሳሌው ሆኖ የመንፈስ ቅዱስ ረድኤት ሀብተ ጸጋ መቀበያ በመኾን ሲያገለግል ይገኛል። የሐዲስ ኪዳን ካህናት ሐዋርያትና ቀላውስት ሕመማንን ለግዳን ቅብዓ ቅዱስ ቀብተው የሃይማኖት ጸሎት ጸልዮ ረድኤት ሥጋዊ ረድኤት መንፈሳዊ እንዲቀበሉ ያደርጋሉ። በዘይት መቀባቸውም ዘይት ምሳሌነቱ ለመንፈስ ቅዱስ ስለኾነ ነው (ግር.፮+፲፫፤ ያዕ.፩+፲፩-፲፩)

በመዘመረ ዳዊት «ወይን ያስተረስሕ ልበ ሰብእ ወቅብዕ ለአብርሀን ገጽ እክል ያፀገዕ ኃይለ ሰብእ» (መዝ.፯፻፫+፲፭) ተብሎ በሰም ለበሰ ቅኔ ትንቢት ተነግሮዋል። ቃል በቃል ጥቅሱ ሲተረጎም «ወይን የሰውን ልብ ደስ ያሰኛል ዘይትም ያበራል እህልም የሰውን ጉልበት ያጠነክራል» ተብሎ ነው። ምሥጢራዊ ፍቺ ግን እንደሚከተለው ነው። ወይን ለደሙ እህል ለሥጋው ምሳሌ በመኾን የክርስቶስን ሥጋ ደም ያመለክታሉ። ወይን ልብን

ደስ እንደሚያሰኝ እህልም ጉልበትን እንደሚያጠነክር የክርስቶስ ሥጋና ደም የክርስቲያንን ነፍሳዊ ልብ ደስ ያሰኛል። የነፍሱንም ጉልበት ያወናሰታል።

ዘይት የሰውን ፊት እንደሚያበራረት በዘይት የተመሰለው መንፈስ ቅዱስም ሰውን ብሩህ መልአክ ያስመስለዋል። ለዚህም መረጃው መንፈስ ቅዱስ በቅዱሳን ላይ የፈጸመው ሥራው ነው። ለምሳሌ አባቶቻችን ሐዋርያት መንፈስ ቅዱስ ከተቀበሉ በኋላ የሚደርሰባቸውን መከራ ሁሉ በፍጹም ደስታ ሹመት ሽልማት እንደተሰጠው ሰው በብሩህ ገጽ በፍቅር ይቀበሉት ነበር። ቅዱስ እስጢፋኖስም የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ስለሆነ በሰማዕትነት መድረክ ላይ ሳለ ማንኛውንም የደረሰበትን ፈተና በረገገታ በፍቅር በደስታ ፊቱ ብሩህ መልአክ መስሎ ተቀብሎታል። (የሐዋ.፩+፱-፱፻፲፫፤ ምዕ.፮+፲፭ና ምዕ.፮+፶፱-፷)

በዘመነ መነኮሳትም አበው ጻድቃን መከራውን ሁሉ በደስታ ይቀበሉት ነበር። የሐንስ ሐጺር ከወንድሞቹ አንዱ ለፈተና ቢሰድበው ፊቱን ሳይቋጥር በደስታ በብሩህ ገጽ እንደተቀበለው በዜና አበው ተጽፏል። ይኸ የሆነው በዘይት የተመሰለው መንፈስ ቅዱስ ልቡን በፍቅር ስለሞላው በደስታ እንዲቀበለው በማድረጉ ነው። ጌታ (በሉቃስ ወንጌል ምዕ ፲+፴፫-፴፬) ሳህ

በምሳሌ የገለጸው ርኅሩኅ ሳምራዊ በወንበደዎች እጅ ለወደቀው ሰው ከአደረገለት ችሮታዎች አንዱ በቀስሎቹ ላይ ዘይትና የወይን ጣጅ ማፍሰሱ ነበር፤ ሳምራዊ የክርስቶስ ምሳሌ ሲሆን ወንበደዎች አጋንንት ናቸው። በወንበደዎች እጅ የወደቀው ሰው የአዳም ምሳሌ ነው። ቁስሉ በአዳም የደረሰበት መከራ ፍዳ ነው። ወይት የደመ ክርስቶስ ዘይት የመንፈስ ቅዱስ ምሳሌ ነው። ክርስቶስ በደመ ክሶ መንፈስ ቅዱስን ለአዳም መስጠቱን መናገር ነው። ሥጋወደሙ

ልጅነት (ሀብተ መንፈስ ቅዱስ) ለአዳም ዘር ሁሉ አምኖ ከተገኘ በወንጌል ከተመራ የማይነገገው መኾኑን ድንበት ጸጋ ለሁሉ መናኘቱን መሰጠቱን ያመለክታል። መንፈስ ቅዱስ በቅብዓ ዘይት መመሰሉን አይተናል። ቀጥለን መንፈስ ቅዱስ በውኃ መመሰሉን እንመለከታለን።

ሸ. መንፈሳዊ ቅዱስ በውኃ ስለመመሰሉ፤

በጥንተ ፍጥረት መንፈስ ቅዱስ በውኃ ላይ አድር ተገልጿል። መንፈስ ቅዱስ በፈጣሪነቱ የነፋስም የመራትም የእሳትም አስገኝ የሁሉ ፈጣሪ መኾኑ የታወቀ ነው። በተለይ ግን በውኃ ላይ አድር የመታየቱ ነገር ምሥጢር አዘል ሆኖ ይገኛል። በብዙ መልኩ መንፈስ ቅዱስ በውኃ እያደረ አድኖዋል። ለምሳሌ በየርዳኖስ ወንዝ ንዕማን ከለምጹ ሊነጻ የቻለው የመንፈስ ቅዱስ ጸጋው በውኃው ላይ ስለነበር ነው። ውኃ ብቻውን ፀበል መኾን አይቻለውም። መንፈስ ቅዱስ ያደረበት ውኃ የሆነ እንደሆነ ምክንያት ፈውስ ይሆናል። (ዘፍ.፩+፪፤ ፪ነገ.፩+፳-፲፬) ዛሬም ቢሆን መንፈስ ቅዱስ በዘይት አድር እንደሚያድን በውኃ አድር ሲያድን ይታያል። ፀበል የምንለውም የተቀደሰ ውኃ መዳኛ የሚሆነው አዳኝ (ማሕየዊ) መንፈስ ቅዱስ ስላደረበት ነው። (ሚኒራል) ንጥረ ነገር ወይም ሌላ ቅመማ ቅመም ስላለበት አይደለም። (ሚኒራልም) ኖረበት አልኖረበት በመንፈስ ቅዱስ የከበረ ውኃ ለፈውስ ምክንያት መኾኑ አያጠያይቅም። ይኸንንም ለማወቅ በፀበል አማካይነት የሚፈጸመውን ፈውስ ደኅና አድርጎ በማጥናት መረዳት ይቻላል።

መድኃኒታችን በየሐንስ ወንጌል የመንፈስ ቅዱስን ስጦታ በውኃ መስሎ አስትምርዋል። «ከበዓሉም በታላቁ በኋለኛው ቀን ጌታችን ኢየሱስ ቆም ግንም የተጠማ ቢኖር ወደ እኔ ይምጣና ይጠጣ። በእኔ የሚያምን መጽሐፍ እንዳለ የሕይወት ውኃ ወንዝ ከሆዱ ይፈልቃል ብሎ

አሰምቶ ተናገረ። ይህን ግን በእርሱ የሚያምኑ ሊቀበሉት ስላላቸው ስለ መንፈስ ቅዱስ ተናገረ፤ ኢየሱስ ገና ስላል ከበረ መንፈስ ገና አልወረደም ነበርና።» (ዮሐ.፮+፴፮-፴፱)

ክርስቶስ በመስቀል ሞቶ ከተነሣ በኋላ መንፈስ ቅዱስ ለሐዋርያት ተሰጠ እንግዲህ መድኃኒታችን የተናገረው ቃል ፍጻሜውን አገኘ። በውኃ የተመሰለው መንፈስ ቅዱስ የቤተ ክርስቲያንን ጥግት ለማርካት የሚነጻ የሚጠጣ፤ በመኾኑ ተሰጠ። ስለዚህ ነው መንፈስ ቅዱስ በውኃ ይመሰላል የተባለው። በቀሌምንጦስ መጽሐፍ ተጽፎ እንደሚገኘው መድኃኒ ክርስቶስ ውኃን ለአንድነት ለሶስትነት ምሳሌ አድርጎ ሲያስተምር «አቡየ ማይ ወእነ ጣዕሙ ወመንፈስ ቅዱስ ሕይወቱ» ብሏል «አባቲ በውኃው አካል እኔ ከውኃው ጣዕም መንፈስ ቅዱስ በውኃው ሕይወትነት ይመስላል» ማለት ነው።

ውኃ ሶስትነት አለው አካሉ ጣዕሙ ሕይወትነቱ ነው። በአካሉ አብ በጣዕሙ ወልድ በሕይወትነቱ መንፈስ ቅዱስ ይመሰላሉ። በሕይወት ለሚንቀሳቀስ ፍጥረት ለሰው ለእን ሰሳትና ለዕዕዋት ሁሉ ውኃ ሕይወታቸው ነው። ውኃ ካጡ በጥም ይሞታሉ በድርቅ ይጠወልጋሉ ከልምላሜ ከጽጌ (አበባ) ከፍራ ይለያሉ። ከሥራቸው ጀምሮ ግንዳቸው አገዳቸው ቅጠላቸው ይደርቃል። አበባቸው ፍራያቸው ይረገፋል ልምላሜያቸውን ያጣሉ ይጠወልጋሉ ይደርቃሉ ይኸ ሁሉ ችግር ውኃ በማጣት የሚከሰት ጣጣ ነው። በዚህ አንጻር ሰውም በውኃ የተመሰለው መንፈስ ቅዱስ ካላደረበት ከመንፈስ ቅዱስ ውኃነት ከተለየ በነፍሱ ይጠግል ደስታን እርካታን አያገኝም ሰላም ሕይወት አይኖረውም ልምላሜ ነፍስ ያጣል ከትፋት አበባ ከጽጌ ምግባር ከፍራ ጸጋ የተለየ መንፈሳዊ ሕይወቱ የጠወለገ የወየበ ይሆናል። በሃይማኖቱም ሥር የለሽ መሠረተቢስ ይሆናል መንፈሳዊ ሕይወቱ አደጋ ላይ ይወድቃል።

ሰለዚህ ልምላሚ ነፍሱን የሚሰጠው ልቡን በሃይማኖት የሚያጸናለት መንፈሳዊ ዕድገት እንዲኖረው የሚያደርግለት የትሩፋት አበባ እንዲያብብ የክብር ፍሬ እንዲያፈራ የሚያደርገው መንፈስ ቅዱስ ነው። ልብ አምላክ ዳዊት ስነፍጥረትን ምሳሌ በማድረግ ሲናገር «ዘአጽንዓ ለምድር ዲበማይ» ይላል (መዝ. ፲፱፭+፮) በዘይቤው ሲፈታ ጥቅሱ «ምድርን በውኃ ላይ አጽንቶ የፈጠረ እሱ ነው» ተብሎ ይነበባል። ምድር በውኃ ባትጸና ውስጥ ለውስጥም ውኃን ባትጠጣ እንደ ጎታ (እንደጎተራ) ሁሉ በፈረሰች ነበር። ይኸን ለመረዳት በድርቅ ወራት ውኃ በማጣታቸው ተራሮች ኮረብቶች ገደላ ገደሎች ሲፈርሱ ሲኖዱ ይታያሉ። ሌላውም ምድር ነፋስ ሲበትነው ሲዘራው ይታያል። ውኃ መራትን እንዳትፈርስ እንደሚያጸናት መንፈስ ቅዱስም በመራት የተመሰለውን ሰው በኃጢአትና በክህደት እንዳይፈርስ በሃይማኖትና በምግባር እንዲጸና ያደርገዋል። ጻድቃን ዱር ለብሰው ጤዛ ልሰው ደንጊያ ተንተርሰው በተባሕትም በምናኔ ከሰው ተለይተው ከበዓት ተከተው ጸብአ አጋንንቱን ድምፀ አራዊቱን ገርግ ሌሊቱን ሐሩረ ፀሐዩን ረሀቡን ጽሙን ታገሰው ችለው የሚኖሩት በገድል በትሩፋት የሚጸኑት መንፈስ ቅዱስ እያጸናቸው ነው።

ሰግዕታትም ስለቱን እሳቱን መስቀሉን ስደቱን ፀዋትወ መክራውን የሚታገሡት በጥብዓት (ጩክነው በሰግዕትነት) የሚሠውት የሚወገሩት የሚሰየቱት መንፈስ ቅዱስ ስለሚያጸናቸው ነው። ሕዝባውያን በሕግ በተከለል በሥርዓት በቁርባን መነኮሳት ደናግል በንጽሕና በድንገልና የሚፀኑት መንፈስ ቅዱስ ኃይሉን ስላሳደረባቸው ነው። እንግዲህ መንፈስ ቅዱስን በውኃ ሰውን በምድር መሰሉ ክቡር ዳዊት ትንቢት እንደተናገረ እናስተውል። የቤተክርስቲያን ምሁራን ምድር ሰውን እንደት እንደምትመስል ሲያመሳጥሩ

«ምድር ሰውን ትመስላለች ሰውም ከምድር ጋር ይመሳሰላል። በምድር ውስጥ ውኃ እንዳለ በሰው ውስጥም ደም ውኃ አለ ምድር በደንጊያ በእንጨት ጸንታ ትኖራለች ሰውም በአጥንት በሥር (በጅግት) ጸንቶ ይኖራል። የምድር መራትነቷ እንደ ሰው ሥጋ ነው በላይዋ ላይ ያለው ሣርም እንደ ሰው ፀጉር ነው። በሰው ፀጉር ይመሳሰላል» ይላሉ ሰው በምድር መመሰሉ በሊቃውንት ቃል ብቻ የታተተ የተገለጸ አይደለም። ራሱ ክቡር ዳዊትም በመዝሙሩ ገልጾ ታል። «ምድር ሁሉ እግዚአብሔርን አመስግኑ» ይላል (መዝ. ፲፭+፩) ሰዎች ሁሉ እግዚአብሔርን አመስግኑ ግለቱ እንደሆነ ግልጽ ነው።

ውኃ ምድርን እንደሚያጸናት በውኃ የተመሰለው መንፈስ ቅዱስም ሰውን በሃይማኖት በምግባር የሚያጸናው መኾኑን ተገንዝቦን በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ለመጠበቅ ቅዱሳንን እንምሰላቸው እንከተላቸው።

ውኃ ለፈለገ ሁሉ ለድሀውም ለባለጠጋውም ይገኛል የመንፈስ ቅዱስን ጸጋ በሃይማኖት ለፈለገ በጸሎት ደጅ ለጠና ሁሉ ያለ ልዩነት ሲሰጥ ይኖራል ስለዚህ እኛም የመንፈስ ቅዱስ ጸጋው እንዳይለየን በዝቶ እንዲሰጠን ፈጣሪያችንን ሁል ጊዜ ሌትም ቀንም በጸሎት በጠም ደጅ ልንጠናው ይገባናል። (ሉቃ. ፲፩+፲፫፣ ምዕ. ፲፭+፲፮)

ውኃ አጥናፍ እስከ አጥናፍ ይፈሳል መንፈስ ቅዱስም በሁሉ ቦታ ይገኛል በመላእክት በጻድቃን በቅዱሳን በነቢያትና በሐዋርያት በምዕመናን ላይ ሁሉ አድር ይኖራል።

ውኃ ያነፃል መንፈስ ቅዱስም መንጽሐፍ ነው ሰውን ከኃጢአት ያነጻል! በውኃ የታጠበ ልብስ በቶሎ አያረጅም ለብዙ ጊዜ በአዲስነቱ ይቆያል። መንፈስ ቅዱስም ያደረበት ሰውነትም በሥጋ በነፍስ በልቡና ገጹሕ ይሆናል። መንፈሳዊ ኃይል ጸናት ይኖረዋል በኃጢአት አያረጅም ሁል ጊዜ በመንፈስ ቅዱስ አዲስ ሕይወት አግኝቶ ከብልየት ታድሶ ይኖራል።

ቤት በእሳት ቢቃጠል መጥፋት የሚቻለው በውኃ ነው የሥላሴ ማደሪያ የሆነ የክርስቲያን ሰውነትም በኃጢአት በፍዳ በኩነኔ እንዳይቃጠል ከዚህ የሚያድነው በውኃ የተመሰለው መንፈስ ቅዱስ ነው። የኃጢአት እሳትነትን ፍዳውን ያጠፋለታልና።

በእርሻ የተዘራው መልካም ዘር አንዱ ቅንጣት ሠላሳ ስድሳ ሙቶ ፍሬ ሊሰጥ የሚችለው በመራቱ ለምነት ብቻ አይደለም ከላይ በሚወርድለት የዝናም ውኃም ነው እንጅ (ግቲ. ፲፫+፳፫፣ ፩ቆር. ፫+፱)

የእግዚአብሔር እርሻ በተባሉት ክርስቲያኖች ልብ ውስጥ የተዘራው መልካም ዘር ቃለ ወንጌል በቅሉ ምዕመናንን ለንጽሐ ሥጋ ለንጽሐ ነፍስ፣ ለንጽሐ ልቡና ሊያበቃቸው የሚችለው በጥምቀት ጊዜ በሚርን በተሰጠው የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ሀብተወልድና (የልጅነት ስጦታ) መሠረት ነው።

መንፈስ ቅዱስ ውኃ ዘርን እንደሚያበዛው የወንጌልን ቃል በጠቅላላው የቅዱሳት መጻሕፍትን ንባባቸውን አንዱን ገጽ ንባብ በትርጓሜ በምሥጢር በገድል በተአምራት እንዲበዛ በማድረግ ምሥጢራት ሀብታትን ሲያድል ይኖራል። ስለዚህ ከውኃ የተለየ ዘርና ተከል ደርቆ እንደሚቀር እኛ ክርስቲያኖች በኃጢአታችን ልቡናችንን በማጽናት በጥርጥርና በክህደት እልከኝነት ጾር እንዳንገኝ ሁል ጊዜ በመንፈስ ቅዱስ ውኃነት ልንለመልም ልናፈራ ይገባናል። በጎ ፍሬ ግፍራት የሚቻለንም እንደ ተጠግቶ ምድር ከላይ የሚወርድልን የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ጠጥተን ስንገኝ ነው። የቅዱሳንን ሰውነት ያለመለጠፍ ከፍሬ ክብር ያደረሰ መንፈስ ቅዱስ በወልድ ውሉድ በክርስቶስ ክርስቲያን የተሰኘውን ሁሉ በሃይማኖተ ወንጌል ያለምልጫ በምግባር ወንጌል ከፍሬ ክብር ከጸጋ ያድርሰን አሜን። ተ

ወስብሐት ለእግዚአብሔር።

www.ethiopisnorthodox.org

ግምገማ የይግዣዳ

መንፈስ ቅዱስና ጸጋው

ከሰራክ ገብረክርስቶስ

መንፈስ ቅዱስ ከሚሰጣቸው ሀብታት (ስጦታዎች) መካከል እምነት አንደኛው ዘርፍ መኾኑ ባለፈው ጽሑፍ ተመልክቷል። ከመንፈስ ቅዱስ በተሰጣቸው የግመን ጸጋ ቅዱሳን እጅግ አስደናቂ ነገሮች ለማድረግ እንደሚችሉ በአርአያነት ሦስቱን ያህል ማስታወሻችን ይታወቃል ካለፈው ክታብ በመቀጠል የተቀሩትንም አንድ በአንድ ለአብነት እንጠቅሳቸዋለን። በቅዱስ መጽሐፍ መሪነት ይልቅንም በቅዱስ ወንጌል ጌታ በምሳሌ የተናገረውን ብናጤን እምነት እንደ ስንዴ ቅንጣት በገበሬ በተመሰሉት መምህራን ቤተክርስቲያን መንፈስ ቅዱስ በልባቸው እጅ (በእደ ልቡናቸው) በማኖር በለም እርሻ በተመሰሉት ምዕመናን ልብ የሚዘፍኑት የጽድቅ ቅንጣት ነው። (ማቴ ፲፫፡፳፫-፳፬) አማኞች (ምዕመናን) በስንዴ ቅንጣት የተመሰለችውን እምነት (ሃይማኖት) በቅንነት ተቀበለው በማሠሩት ትሩፋት በጸጋ ላይ ጸጋ እየተወሰደላቸው ከወጣኒነት ወደ ማዕከላዊነት ከዚያም ወደ ፍጹም አማኒነት ይደርሳሉ። እምነታቸው ከጥርጥር የነጻነት ከግብዝነት የተለየች እንደሆነ መቶ በመቶ ፍጹም የሆነ የእምነት ጸጋን በመጎናጸፍ የፈቀዱትን ለማድረግ የማይሳናቸው ይኾናሉ። የእምነታቸው ስንዴነት ሳይለወጥ በአጠቃቀም ላይ በልዩ ልዩ ዘርፍ የእምነታቸው ውጤት ለነፍስ ሕይወት ምግብ በመኾን ያገለግላል። ባለሙያ ሴት የያዘችው ስንዴ አንድ ዓይነት ሆኖ ባለ በተለያዩ መልኩ እንጀራ፣ ዳቦ፣ ንፍሮ፣ ቆሎ፣ ቂጣ፣ አምባሻ፣ አዋጣትና ሌላም እንደ አነባበሮ፣ ገንፎ፣ ቅንጭና የመሳሰሉት የምግብ ዓይነቶችን መሥራት እንደምትገለገልበት፤ የእምነት ሀብት የተሰጣቸው ቅዱሳንም የእምነቱ መሠረት ወይም ደዘት ሳይለወጥ በተለያዩ ተዋልወተ ገድል ሲጠቀሙበት ይገኛሉ። እንግዲህ ከላይ እንደተጠቀሰው የተሰጣቸውን

የእምነት ሀብት ቅዱሳን እንዴት እንደተጠቀሙበት የግመን ጸጋ በሕይወታቸው እንዴት እንደሠራ እንደሚከተለው እናቀርባለን። አስተዋይ አእምሮን፣ ቅን ሕሊናን የምሥጢር ባለቤት ናዛዚ ከሣቲ መንፈስ ቅዱስ ይመጽውተን። አሜን።

፩. የሰማዕቲ የቅዱስ ጊዮርጊስ እምነት። ከክርስቶስ ልደት በኋላ በሁለተኛው ምዕት ዓመት መጨረሻ አካባቢ የነበረው የልዳው ሰማዕት ቅዱስ ጊዮርጊስ በ፪ ነገሥታት ፊት በፋርስ ባቢሎን ስለ ተዋሕዶ ሃይማኖቱ ዓላውያንን ሳይፈራ እስከ ደም ጠብታ ድረስ የመሰከረ ሰማዕት ነው። ብቻውን ከጣዖት አምላኪዎች ጋር የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን የባሕርይ አምላክነትና ቤዛነት ሲመሰክር ለ፯ ዓመታት ልዩ ልዩ ፀዋት መከራዎች ደርሰውበታል። እሱ ግን ስለ ተቀደሰችው ሃይማኖት ተጋድሎ ሲያደርግ በሙሉ እምነትና ቆራጥነት ነበር። በራእዩ የሐንስ ቆራጥ እምነት ያላቸው ልብ ሙሉ ክርስቲያኖች ምን ዓይነት ጸጋ እንደሚሰጣቸው ተገልጧል። ለምሳሌ " ወኩን መሃይምን እስከ ለሞት፤ ወአሁበክ አክሊለ ሕይወት። " ይላል። (ራእይ ፪፡፲) " እስከ ሞት ድረስም የታመንክ ሁን የሕይወት አክሊልንም እስጥሃለሁ። " ማለት ነው። ቅዱስ ጊዮርጊስ በተሰጠው የእምነት ጸጋ ዓላውያን ነገሥታትን አሳፍሯል። እሱ ግን ነቢዩ ዳዊት እንደተናገረው "በነገሥታት ፊት ምስክርህን እናገራለሁ አላፍርምም።" (መዝ ፲፯፡፵፯) ለማለት በቅቷል። ቅዱስ ጊዮርጊስ በእምነቱ በልዳ ከሚኖሩ ቅዱሳን ይልቅ እንደ አጥቢያ ኮከብ ደምቆ በመገኘቱ የተሰጠው የእምነት ሀብት ከዕድሜው ወጣትነት አንጻር ሲታይ እጅግ የሚያስደንቅ ነበር። ከዚህም የተነሣ በቤተክርስቲያን ለቃውንት "ሰአል ለ፪ ጊዮርጊስ ሰማዕተ ኢየሱስ ክርስቶስ

ጊዮርጊስ ኮከብ ልዳ።" በማለት ሲወደስ ይኖራል። ትርጉሙም "የኢየሱስ ክርስቶስ ምስክር ጊዮርጊስ ለምንልን። የልዳው ኮከብ ጊዮርጊስ ለምንልን።" ማለት ነው። (ሰዓታት ዘጊዮርጊስ) ቅዱስ ጊዮርጊስ በተሰጠው የእምነት ጸጋ የወንጌልን ብርሃን እንደ ኮከብ አንጻርቆ በመገኘቱ በትንቢተ ዳንኤል ፲፪፡፫ ከተነገረላቸው መንፈሳውያን ከዋክብት አንዱ እንደኾነ አስመስክሯል። ትንቢቱም እነሆ "ጥበባችሁን እንደ ሰማይ ጸዳል፣ ብዙ ሰዎችንም ወደ ጽድቅ የሚመልሱ እንደከዋክብት ለዘላለም ይደምቃሉ።" የሚል እውነት ነው። ቅዱስ ጊዮርጊስ ኮከብ ዘልዳ (የልዳው ኮከብ) እየተባለ ለዘላለም በመንግሥተ ሰማይ ደምቆ አሸብርቆ የሚኖር ነው። ልዳ የቅዱስ ጊዮርጊስ እናት የትውልድ ቦታ (ሀገር) ነው። ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ በዚህ ሥፍራ ኤንያ የተባለውን በሽተኛ ፈውሶሰታል በልዳ ብዙ ቅዱሳን ክርስቲያኖች ይኖሩበት ነበር (የሐዋ ሥራ ፱፡፱፩-፱፩)። ቅዱስ ጊዮርጊስም በዚህ ሥፍራ ስለተወለደ የልዳው ጊዮርጊስ ይባላል። "የሚገልግም ነገር ቢጠጡ አይገዳቸውም።" (ማር ፲፯፡፲፮) ብሎ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያትን ወደ ዓለም ሲልክ በተናገረው መሠረት ቅዱስ ጊዮርጊስም ከሐዋርያት ጀምሮ ተያይዞ ስለመጣው አርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ሃይማኖቱ ሲመሰክር በተሰጠው የእምነት ሀብት ይኸን የወንጌል ቃል በተግባር አላይቷል። በገደለ ቅዱስ ጊዮርጊስ ምዕ ፱፡፳፯-፳፮ ያለውን ብናጤን በቅዱስ ጊዮርጊስ ሰውነት የእምነት ጸጋ እንዴት እንደሠራ እንደሚከተለው ማየት እንችላለን በፋርስ ባቢሎን በዱድያኖስና በ፪ው ነገሥታት ፊት ቅዱስ ጊዮርጊስ ቀርቦ እንዲህ አለ "ፈጣሪ ፈጣሪ እየኛ ለምን ተውከኛ።" ቀጥሎም ዱድያኖስን"የፍርድ ባለ ሥልጣን ሆይ አንተ ሰነፍ ነህ። አጽሎንም ደንገያ

ነው እነሆ በፈጣሪዬ በክርስቲስ ጋደል ተነስቼ ልትፈርድብኝ መጣሁ " ብሎ አሰምቶ ተናገረ። ከሀድያንም በአዩት ጊዜ ጊዮርጊስ ሆይ፤ እንዴት ከመከራው ሁሉ ምንም አላገኘኸም። ያዳነህህ ማነው አሉት። ቅዱስ ጊዮርጊስም ከሀዲያኖች ወንጀለኞች ሆይ! እናንተ በደነቆረኛው ገርሎቶሁ የፈወሰኝን የፈጣሪዬን ስም ልትሰሙ የሚገባችሁ አይደለም። ያን ጊዜም ርኩሳን ነገሥታት ጽኑ ቁጣ ተቆጥተው በአራት ረጃጅም ካስማዎች እጁን እግሩን ሰበው እንዲያስሩትና በጀርባው ጅራፍ፤ እንዲገርፉት አዘዙ። ጭፍሮችም ሥጋው እስከጠጠሰና ጥቂት በጥቂት በምድር እስከወድቅ ድረስ ደሙም እንደ ውሃ እስከፈሰ ድረስ ግርፍቱን ፈጸሙበት። ዳግመኛም ሰዎች ሊያጠፉት የማይቻላቸው ግንኙል አምጥተው በላዩ እንዲያፈሱበት መጣጣ ዲንም እንዲጨምሩበት አዘዙ፤ ሥጋው ሁሉ ተቃጠለ፤ እጅግ በጣም ደክመ ከዚህም በኋላ ንጉሡ ስምንት ወታደሮች እሥር ቤት እንዲወስዱትና አምስት ሽማግሌዎች እስከ ማግስቱ እንዲጣብቁት አዘዙ። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም መከራውን ፈጽሞ መንቀሳቀስ የማይቻለው መሆኑን ባዩ ጊዜ ከሉዓላዊ ዘፋኑ ላይ ወርዶ ወዳጅ ጊዮርጊስ ሆይ! ከድካምም ሁሉ በርታ፤ እኔም ካንተ ጋራ ነኝ ሲል አነጋገረው። ጻድቅም ተነሣ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም እጁን ዘርግቶ ሰውነቱን ሁሉ ዳሰሰው። ከሕማሙም ፈጠረው ከዚህ በኋላ ሰላምን ሰጥቶት በፍጹም ምስጋና ወደ ሰማይ ዐረገ። ቅዱስ ጊዮርጊስም ፀሐይ እስክትወጣ ድረስ መላ ሌሊቱን በእሥር ቤቱ ውስጥ ያመሰግን ነበር። ይጥብቁት የነበሩ ወታደሮች ግን ከመፈወሱ የተነሣ አደነቁ። ለንጉሡም ነገሩት።

ዱድያኖስም ይህን በሰማ ጊዜ በዓለሙ ሁሉ የክርስቲያንን ሥራዬ መፍታት የሚችለው ዓዋቂ ባለ መድኃኒት በእናንተ ዘንድ እንዳለ ወደ እኔ ይምጣ እኔም መቶ ምዝምዘ ወርቅ ሁለት መቶ ምዝምዘ ብር ከዚህም ሌላ የተመኘውን ሁሉ እስጠዋለሁ በመንግሥቱም ሁለተኛው ባለ መዓረግ ይሆናል የምትል ደብዳቤ ጽፎ ሰደደ። ዱድያኖስም ይህንን ደብዳቤ በየሀገሩ በሰደደ ጊዜ አትናስዩሰ የሚባል ታላቅ የሥራዬ መምህር መጣለት፤ ንጉሡንም ጌታዬ ሺህ ዓመት ያንግሰህ፤ ይህን ጊዮርጊስ

የተባለውን ሰው እዘዘው፤ በፊቱ የሚያደርገውን ያድርግ፤ የእርሱን መድኃኒት እኔ እፈታለሁ አለው። ንጉሡም በሰማ ጊዜ ደስ ብሎት ሥራዬን እስክትፈታ ድረስ ምን ማድረግ ትችላለህ ? አለው አስማተኛውም ንጉሡን ላም እንዲያመጡ እዘዘ አለው። አመጡለት በጆሮዎም ሹክ አለባት ተሰነጠቀች ሁለት ክፍልም ሆነች ። ዱድያኖስም ስቆ በእውነት አንተ የክርስቲያኖችን ሥራዬ ለመፍታት ትችላለህ አለው። አስማተኛው አትናስዩሰም የሚበልጥ እስክታይ ድረስ ጥቂት ታገሥ አለው፤ ሚዛን እንዲያመጡ እዘዘ አለው። ሚዛንም አምጥተው ግማጉን በአንድ ወገን ግማጉን በአንድ ወገን አድርገው ሁለቱን ክፍል መዘኑት፤ እርስ በርሳቸው ትክክል ሆኑ ንጉሡና ክርሱ ጋራ የነበሩት አደነቁ።

ንጉሡም ቅዱስ ጊዮርጊስን ወደ ፍርድ አደባባይ እንዲያመጡት አዘዘ፤ ቅዱስ ጊዮርጊስም ወደ ፍርድ አደባባይ በመጣ ጊዜ እኛ ይህንን ሰው ያንተን ሥራዬ እንዲፈታ አስመጥተናልና አንተ ለራስህ ዕውቅ፤ ወይም አንተ የርሱን ሥራዬ ትፈታው ይሆናል አለው። ጋያሉ ቅዱስ ጊዮርጊስም ንጉሡን አንተ ከሐዲ በክርስቶስ የተቆጠሩ ክርስቲያን ሥራዬ ሊያደርጉ አይገባቸውም አለው። ከዚህም በኋላ ጋያሉ ቅዱስ ጊዮርጊስ አስማተኛውን፤ ልጅ ሆይ በል የምታደርገውን ፈጥነህ አድርግ የእግዚአብሔር ጸጋ በፈትህ መልተህህ እያለሁና አለው።

አትናስዩሰም ጽዋ አንስቶ በውስጡ ልዩ ልዩ ቅመማት ሞልቶ ሥራዬን ቀምሞ የርኩሳን አጋንንትን ስም ከደገመበት በኋላ እንዲጠጣው ለቅዱስ ጊዮርጊስ ሰጠው ቅዱስ ጊዮርጊስም ከአስማተኛው እጅ ጽዋውን ተቀብሎ በቅዱስ መስቀል ምልክት አማትቦ ጠጣው፤ ፈጽሞ ክፉ ነገር አላገኘውም።

አስማተኛው አትናስዩሰም ቅዱስ ጊዮርጊስን እኔ አንደገና ሌላ መርዘ እቀምጣለሁ፤ እርሱን ጠጥተህ ክፉ ነገር ካላገኘህ እኔ በፀፀ መስቀል ላይ በተሰቀለው በእምላክህ በኢየሱስ ክርስቶስ አምናለሁ አለው፤ እንደገና ሌላ ጽዋ አንሥቶ መርዘ መልቶ ከላ ጽዋውን የክፉ የሚበልጡ አጋንንት ስም እየጠራ ከደገመበት በኋላ ለቅዱስ ጊዮርጊስ ሰጠው። ቅዱስ ጊዮርጊስም ለመስቀል አማትቦ ጠጣው። ፈጽሞ ሕማም አላገኘውም፤ አትናስዩሰም

ከቅዱስ ጊዮርጊስ እግር በታች ወደቀና ሰገደለት። ነፍሴን ታድን ዘንድ የመንግሥተ ሰማያትም በር እንዲከፈትልኝ አንተ በምታመልከው በክርስቶስ የምትሰጥ ማዕተበ ጥምቀትን ትሰጠኝ ዘንድ ጋጥአንን ሁሉ ሊያድን ወደ ዓለም በመጣው በኢየሱስ ክርስቶስ አምልኮለሁ አለው። ቅዱስ ጊዮርጊስም እምነቱን ባዩ ጊዜ ምድርን በእግሩ ረገጠ፤ ያን ጊዜም መዓዛው እጅግ የሚያስደንቅ የውኃ ምንጭ ፈለቀ። ቅዱስ ጊዮርጊስም በለሆሳስ ጸለዩ። ያን ጊዜም ሐዋርያው ቶማስ መጣና አትናስዩሰን አንድ አምላክ በሚሆን በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም አጠመቀው።

አትናስዩሰ የጋጠአቱን ሥርዓት አገኘ። ከዚህ በኋላ ሐዋርያው በገቡዕ ሰላምታ ሰጥቷቸው ከእነርሱ ተሠወረ ። የውኃው ምንጭም ወደ ነበረበት ተመለሰ። ንጉሡም ክርሱ ጋራ የነበሩ ሁሉ ይህንን ባዩ ጊዜ እጅግ ተደነቁ ። አትናስዩሰም በንጉሡ ራት እኔ ክርስቲያኖዊ ነኝ፤ ከአገልጋዮቹ ቆጥሮኛልና፤ ድንቅ ሥራውንም ሠርተልኛል። ቅዱስ ጊዮርጊስ አገልጋዩ የሆነለት እግዚአብሔርን አመሰግነዋለሁ። በአሥራ አንድ ሰዓት ወደ ወይት ቦታ መጥቻለሁ። ንጹሕ ምስክር በሚሆን በጋያሉ በቅዱስ ጊዮርጊስ አማላጅነትም ጥርነቱ እንድትደረግልኝ ተሰባላ አደርጋለሁ አለ። ከሐድያን ነገሥታትም ተቆጥተው አትናስዩሰን ከሀገር ውጭ አውጥተው በሰይፍ እንዲቆርጡት አዘዙ። እንዲሁ ጥር ሻያ ሦስት ቀን ቅዳሜ በስድስት ሰዓት ሰማዕትነቱን ፈጸመ። መላእክትም ነፍሱን ተቀብለው በፍጹም ክብር ወደ ተደላ ገነት አገቧት። ንጹሕት በረከቱ ከፀላቸን ጋር ትሁን ለዘለዓለም አሚን።

እንግዲህ በማመን ጸጋ ሰማዕቱ ቅዱስ ጊዮርጊስ የተደረገለትን ድንቅ ሥራ ተመልክተናል። በእምነት ጸጋ ውሀ ከምድር ማፍለቅ ፣ የመርዘን ጋደል አልጫ ማድረግ ፣ ሞትን በጥብዓት መጋፈጥ፣ በአፀደ ነፍስ ካሉ ቅዱሳን ጋር መነጋገር መቻሉን ከሰማዕቱ ገድል ተረድተናል። ለቀደሙት አርድእት ጌታችን ስለ እምነታቸው የሰጣቸው ጸጋ ቀጣይ ሆኖ ሲሠራ እንደነበር በቅዱስ ጊዮርጊስ ተጋድሎ ሲረጋገጥ ማየት ተቻለ። ቅዱስ ጊዮርጊስ በተሰጠው የማመን ጸጋ እንደ ፎ አርድእት እባቡን (ደራሳንን)፣ ጊንጡን ለመርገጥ

በጠላት ሁሉ ላይ ሥልጣን ማግኘት? የሚጎዳውም እንዳት ነገር ምንም እንዳይኖር የእምነት ባለጸጋ መሆንን ገንዘብ ለማድረግ በቅጽ። በተሰጠውም ጸጋ በክርስቶስ ፍቅር ከአሸናፊዎች በልጦ መገኘቱን እናስተውል። (ሉቃ 1: 1፤ ሮሜ 8: 35: ፱፤)

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ "ጋይልን በሚሰጠኝ በክርስቶስ ሁሉን አቸላለሁ። ስለ ክርስቶስ በድካም በመንገሳታትም? በቸግርም? በስደትም? በሞትም? ደስ ይለኛል ስደክም ያን ጊዜ ጋይለኛ ነኝና።" ፊልጵ 1: 1፤ 1፤ 2፤ 3፤ 4፤ 1፤) እንዳለው ቅዱስ ጊዮርጊስም በተሰጠው የእምነት ጸጋ ለ፯ ዓመታት ያደረሱበትን ሥቃያት በመታገስ በመከራው ሁሉ ጋያል ሆኖ ስለተገኘ ጋያሉ ጊዮርጊስ እየተባለ በቤተክርስቲያን ሲደነቅ ይኖራል። በረከቱ "ጸሎቱ ይደርብን አሜን። የቅዱስ ጊዮርጊስ አምላክ በተዋሕዶ ሃይማኖታችን ያጽናን።

፩ኛ) የሶርያው ቅዱስ ኤፍሬም፡ ስላቅ የእምነት ጸጋ የተሰጠው ቅዱስ አባት ነበር። በሦስተኛው ምዕተ ዓመት በዘመነ ክርስትና የነበረ የጌቱን ዕለታት የእመቤታችንን የቅድስት ድንግል ማርያምን ምስጋና የሚናገር ውዳሴ ማርያም የተባለውን በመንፈስ ቅዱስ ጸጋ የደረሰ ሊቅ ነው። ቅዱስ ኤፍሬም መንፈሳዊ ጎምህርቱን የቀጸለው ከሠለስቱ ምዕት እንዲ ከነበረው ከያዕቆብ ዘንጽቢን ነው። የጎምህርት ቤት ጓደኛው ስምምን ቅዱስ ኤፍሬም ሊጠይቀው ሲመጣ " ሰላም ለኪ አ እግዚአብሔር ቅድስት ድንግል ። እመቤቱ ቅድስት ድንግል ሆይ ሰላም ላንቼ ይሁን። " እያለ ሲያስተምር ሰማው። ወዲያው እያደዘ ስምምን ይጠይቀዋል። ወንድሚ አ እግዚአብሔርን ከማን አገኘኸው መምህራችን አልነገረን አለው። ኤፍሬምም መልሶ ነግሮናል አለው። ስምምንም ግን መቸ ነገረን አልነገረንም እኮ አለው። በዚህን ጊዜ ቅዱስ ኤፍሬም በተሰጠው የእምነት ጸጋ ተዋልቶ ይመሰክር አለው። ስምምንም ሻረ ! አልነገረንም ይመሰክር አለው። ይኸን ከተባባሉ በኋላ ተያይዘው ከያዕቆብ ዘንጽቢን መቃብር ይሄዳሉ። ወዲያው በተለምዶት ያዕቆብ ዘንጽቢን ተነሥቶ

አሥሩ ጣቶቹ እንደ ፋና እያበሩ "በሕይወትዬ እብላኪ ሰላም ለኪ አ ቅድስት ድንግል ከመ ስምምን ዘግምድ ወድገረ ሞትየሰ ኩሎሙ አዕፅምትዬ ይሰሉኪ ወይዌድሱኪ ሰላም ለኪ አ እግዚአብሔር ቅድስት ድንግል ከመ ኤፍሬም ሶርያዊ" ብሎ መስከርለታል። (ትርጓሜ ውዳሴ ማርያም) ትርጉሙም "በሕይወተ ሥጋ ላለሁ እንደ ስምምን ዘግምድ ቅድስት ድንግል ሆይ ሰላም ላንቼ ይሁን እል ነበር ከሞትኩ በኋላ ግን አጥንቶቼ ሁሉ እንደ ሶርያዊው ኤፍሬም እመቤቱ ቅድስት ድንግል ሆይ ሰላምታ ላንቼ ይሁን እያሉ ያመሰግኑኛል ያወድሱኛል።" ማለት ነው።

ከዚህ ላይ ማስተዋል የሚገባን ነገር አለ። ይኸውም ቅዱስ ኤፍሬም በተሰጠው የማመን ሀብት መምህሩን ከመቃብር ቀስቅሶ ለማናገርና ስለ እምነቱም ትክክለኛነት እንዲመሰክር ማድረግ ነው። በልበ ሐዋርያት በልበ ሊቃውንት ተሠውሮ የነበረውን ምሥጢር በእምነት ጸጋ ፈልፍሎ ማወቅ መቻልና በተለምዶት ማስመስከር የሚቻለው እንደ ቅዱስ ኤፍሬም ያለ የበቃ ሰው በእውነት ንዑድ ከቡር ሲባል ይገባዋል። የቅዱሱ ሊቅ የኤፍሬም በረከቱ ረድኤቱ ከሁላችን ጋር ይሁን አሜን።

፪. የጻድቁ አባታችን የተክለሃይማኖት እምነት

ክቡር አባታችን ተክለሃይማኖት ሁሉን ትተው እንደ ሐዋርያት ወንጌልን ለማስተማር በምናኔ ከወጡ በኋላ በኢትዮጵያ ባሉ አውራጃዎች በመዘዋወር ሐዋርያዊ ግዳጃቸውን በመፈጸም ላይ ሳሉ ግብራቸው እንደ እንስሳ የሆኑ እግዚአብሔርን የማያውቁ ለጣዖት የሚሰግዱ ሰዎች ገጠጧቸው።

እነዚህንም ሰዎች ከብዙ ዘመን ጀምሮ በዛፍ ላይ ሆኖ ራሱን በመሰወር ሰይጣን አምላካችሁ ነኝ እያለ ሲያሰግዳቸው ይኖር ነበር። ቅዱስ ተክለሃይማኖት የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ነገር በማስተማር ሰዎቹን በመገሰጽ ሲመክሩ የሀገሩ ሰዎች በጠላትነት ተነሥተው እንደ አንበሳ ሊውጡአቸው ወድደው ነበር። አባታችን ግን ልበ ሰፊ ነገር ጋላፊ በመኾን እያለዘዘቡ ማስተማራቸውን ቀጠሉ። ጣዖት አምላኪዎቹን በፈሊጥ ምን ታመልካላችሁ ብለው ተክለሃይማኖት ጠየቋቸው ሰዎቹም

የምናመልከው የምንሰግድለት ታላቅ ዛፍ አለ አሉ።

አባታችን መልሰው በሰገዳቸሁለት ጊዜ ምን ይመልሰላችኋል አሏቸው። ሰዎቹም እኔ ፈጠርኋችሁ ፈጣሪያችሁ እኔ ነኝ ብሎ ከዛፋ ላይ ቃል ይናገረናል። ስለዚህ ነገር እኛም እንሰግድለታለን። የወደደውን እንሠዋለታለን አሉ። አባታችን ተክለሃይማኖትም እሰግድለት ዘንድ እኔንም ከኛንተ ጋራ ውሰዱኝ አሏቸው ሰዎቹም እሺ ነገ እንወስድሃለን አሉ። ሲነጋ አባታችንን ለጣዖት የሚሰግዱ ስለመሰላቸው ከእነርሱ ጋራ ወሰዷቸው። ከዛፋ ዘንድ በደረሱ ጊዜ በላይዋ ያደረ ሰይጣን ጮኹ። እላንተ የዚች ሀገር ሰዎች ከእኔ ሥራ ልዩ የሚሆን ምን አመጣችሁብኝ በመካከላችሁ የሚሄድ ተክለሃይማኖት የተባለው ነው ለምን መጣብኝ እያለ ጮኹ። በዚህን ጊዜ ሰዎቹ አባታችን ፈጣሪያችን ጠልጥላልና ከሩቅ አይቶ አንተን ወደ እኔ አታምጡብኝ አለ። ዘወትር እንደዚሁ ጋጠሊት ያለበትን እያወቀ ወደሱ ሊመጣ አይወድም አንተም ዛሬ ቆይ ሂደን እስከንለምነው ድረስ፤ ከለመነው በኋላ ትመጣለህ አሉ።

ቅዱስ ተክለሃይማኖትም መልሰው የሚጠላው እኔን አይደለም ጌትነቱ በኔ ይገለጽ ዘንድ ልሰግድለት በመጣሁ ጊዜ ደስ ባለው ነበር እንጂ እኔ ከሩቅ አገር መጥቻለሁና ነገር ግን ከኛንተ የሚጠላው ሰው እንዳለ ፈልጉ አላቸው። ከዚህ በኋላ ወደዛፋ ቀረቡ። ይህ ከመካከላችሁ ያለ ከኔ ሥራ ልዩ የሚሆን ሰውን አታምጡብኝ አላልኳችሁምን እያለ ዳግመኛ ጮኹ። ያገሩም ሰዎች በሀገራችን በዚህ ስም የሚጠራ የለም። ተክለሃይማኖት አንተነህን ስምህ እንግዳ ነው ከሆነ ጅምር እንደዚህ ያለ ስም አልሰማንም ፈጣሪያችን እንዳይቆጠን አትምጣ አሉ። ይህን ብለው ተክለሃይማኖትን ሦስት ምዕራፍ ያህል ነዳና ሲቀር ትተዋቸው ሊሰግዱ ወደ ዛፋ ሄዱ።

አባታችን ተክለሃይማኖትም የተናቀ ሥራቸውን አይተው ፈታቸውን ወደ ምሥራቅ ሕልሰው ወደ አምላክ (ፈጣሪ) አመለከቱ እንዲህ እያሉ ጸለዩ። "እቤቱ በፍጥረትህ ላይ የሚሠራውን የሰይጣንን ተንኮል ተመልክት ። ሥነ ፍጥረትክን ያጠፋ ዘንድ ይህን ተከራካሪያችንን ለምን አሰለጠንከው! ይህን ትዕቢተኛ ሰይጣን በእኔ እጅ ታዋርድ ዘንድ እቤቱ እለምንሃለሁ። በሥራህ ሁሉ ደረዳሃል።

ብለህ እንደነገርኸኝ ዛሬም ደረዳኝ ዘንድ ፈቃድህን የሚፈጽም ሚካኤልን ላክልኝ። ይህንም ሰይጣን ያስታቸው በነበረ ሕዝብ ሁሉ ፊት ኃፍረቱ እስኪገለጽ ድረስ ከዚች ከዛፍ እንዳይሄድ አድርገው። ይህችም ዛፍ ከሥራ ተነቅላ ወደ እኔ ትምጣ። "የሰናፍጭ ቅንጣት ያህል ሃይማኖት በኖራችሁ ይችሏኝ ዛፍ ከሥርሽ ተነቅለሽ ሂደሽ ከባሕር ተተክሎ ትላታላችሁ እንዳላችሁ ይደረግላችኋል።" (ሉቃ 11:13-14) ብለህ እንደተናገርክኝ ጌታዬ ኢየሱስ ክርስቶስ ሃይማኖቱም ምግባሬም አንተነህና ዛሬ በተሰበሰቡ ሰዎች ፊት የሥራዬን ጽናት የሃይማኖቱን ደግነት ግለጽ" በማለት ከጸለዩ በኋላ ፈቃዳችሁን ወደ ዛፍ መለስ አድርገው ሰይጣን ባንቺ አድርጎ እየተናገረ ሕዝቡን የሚያስትብሽ አንቺ ዛፍ እኔ በምሰግድለት በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አዘሻለሁ። ሰዎቹ ሁሉ የፈጣሪዬን ኃይል ያዩ ዘንድ ከሥርሽ ተነቅለሽ ወደ እኔ ነይ ብለው በታላቅ ደምፅ አሰምተው ተናገሩ። የእምነት ጸጋ ያላቸው ስለሆኑ በተሰጣቸው የማመን ሀብት እንዳሉት ተደረገላቸው። ሰይጣኑ እየጮሽ ቅዱስ ሚካኤል ይዘት እየገረፈው ዛሬቱ ተነቅላ ተከትላ ከተከለሃይማኖት ኋላ ኋላ እየተወናጨፈች ትሄድ ጀመር በሥራም መወናጨፍ እየተመቱ የሞቱም ሰዎች አሉ። ቁጥራቸውም ሻያ አራት ነው ዛሬቱ እየፈጠነች ተከለሃይማኖትን ስትከተል ሰይጣኑም ሚካኤልን ልቀቀኝ እያለ ሲጮሽ መልክቱም ተከለሃይማኖት ሳይቆም አለቅህም ሲል ይህ ሁሉ ድንቅ በጸድቁ ተከለሃይማኖት እምነት ተደረገ።

በመጨረሻም ሰይጣኑ እጅግ ተጨነቅሁ በምታመልከው በፈጣሪህ እለምንሃለሁ ቁምልኝ እያለ ጮሽ። አባታችንም ቆሙለት የምትከተላቸውንም ዛፍ ባለችበት ቁማ አሏት ቀጥ ብላ ቆመች። አባታችን ተከለሃይማኖት ሰይጣኑን እኔ ፈጠርኳችሁ እያልክ ሰውን ለምን ታስታለህ አሉት

ሰይጣንም እኔ ሐሰተኛ እንደሆንኩ ለሐሰትም ነቁ እኔ እንደሆንኩ አታውቅምን? በኔ ለማያምነውም ሁሉ እንደለመድሁ ሐሰት እናገረዋለሁ አሁንም ተወኝ ልሂድ ወደዚች ሀገር ዳግመኛ እንዳልመለስ እለምንሃለሁ። አንተም ካለህበት ቦታ ፈጽሜ አልደርስም አለ።

ቅዱስ ተከለሃይማኖትም አንተ ቀድሞ እንዳላትካቸው ዛሬም ጉስቁልናህን ያዩ ዘንድ የዚችን ሀገር ሰዎች እንዲህ በላቸው አሉት ቀድሞ እኔ በሐሰት አስቻቸኋለሁና እንግዲህስ ከባሕርይ አባቱ ከአብ ከባሕርይ ሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ ጋራ ለኢየሱስ ክርስቶስ ስገዱ በላቸው አሉት። ሰይጣንም እሊህን ሦስቱን ስም መጥራት አይቻለኝም አለ። ክቡር ተከለሃይማኖትም የሦስቱን ስም መጥራት የማይቻልህ ከሆነ እናንተንም እኔንም ለፈጠረ ለሰማይና ለምድር ፈጣሪ ስገዱ ተገዙ በላቸው አሉት በዚህን ጊዜ ያ ሰይጣን እናንተ የዚች ሀገር ሰዎች ቀድሞ እኔን በመሰላችሁኝ ጊዜ በሐሰት ሳስታችሁ ኖርኩ እንግዲህስ ሀገራችሁን ትጽላችሁ ሄድኩ ምድረ በዳ ይሁን ሰማይና ምድርን እኔንና እናንተን ለፈጠረ ስገዱ ተገዙ የኔን ሥራ የሚሠራ ግን ከኔ ጋራ በገሃም ይኖራል። ይህን ብሎ ከዚህ ከሰው ወዴት እሸሻለሁ እያለ ሰይጣን አለቀሰ። ስንኳን ድል ላደርገው ልከራከረው የማይቻለኝ አርበኛ ተነስቶብኛልና።

ከዚህ በላይ እንደተገለጠው ቅዱስ ተከለሃይማኖት በተሰጣቸው የማመን ጸጋ (ሀብተ አማኝ) እንደ ጣዖት ሆኖ ለሰይጣን ማደሪያ የሆነቸውን ዛፍ ከሥራ ሲነቅሉ በሰው ልብ ጣዖታዊ አምልኮን የተከለውንና ሲያስፋፋ የነበረውን ሰይጣን ከሥራ ነቅለው ሊያባርሩት ችለዋል።

መንፈስ ቅዱስ ጥርጥርን ላለወገዱ አማኞች ከሚሰጣቸው ስጦታዎች እምነት አንዱ መኾኑንና ጥቅሙን በዚህ ተምሳሌት ሳንረዳ የቀረን አይመስለንም የተሰወረም ነገር ካለ የጸድቁ አምላክ በጸሎታቸው ይግለጽልን አሜን። (ይቀጥላል)

ምክንያት አናብዛ

በበጎ ግብዣ ላይ ድግስ ተደግሶ ነጭ የሠርግ ልብስ ለሁሉም ተዳርሶ በደስታ በሐሴት በጥሩ ምስጋና በሰፊው ቦታ ላይ በጽድቁ ጎዳና፤ ታዳሚ ሊያደርገን ጌታ ኑ ሲለን መገናኘት ስንችል ጥሪን አክብረን፤ የዓለምን ስንክሳር ደስታን በመውደጋ ለመባል እርጉማን ሲክል ለመውረድ መጓዙ ይቅርና በእነ ደማስ ፋና በማታዋጣዋ በዓለም ጎዳና፤ ኑ ዛሬ እንመለስ እንስማ ጥሪን ምክንያት አናብዛ በቀኝ ለመሆን።

ምልጃዎ የፀና

ለዓለም የተሰፉ ምንጭ የድንነት ማስገኛ ለሕመማችን ሁሉ የሆነች መዳኛ፤ በመልአኩ ገብርኤል የተመሰገነች ከሴቶች መካከል ልዩ የተባለች፤ ጌታን የወለደች በመንፈስ ቅዱስ ክብሯን የገለፀው ዮሐንስ በዕንስ፤ የመንፈስ ሀብታትን ከአምላክ የታደለች በነፍሰሽ ሰይፍ ያልፋል ደግሞ የተባለች፤ እግዚአብሔር በፍቅር ሁሉን የሰገት ምንም ዓይነት እንከን የማይወጣላት፤ ሠርግ ቤት ተገኝታ አማላጅ የሆነች በአደራ እናትነት ለዓለም የተሰጠች፤ ልዕልት ብዕዕት ናት ድንግል ማርያም ምልጃዎ የፀና እስከ ዘለዓለም።

መኩንን አቦዩ ምሥራቅ ወለጋ (ፊንጫኦ)

መንፈስ ቅዱስና ጸጋው

ከሴኔካ ገብረክርስቶስ

መንፈስ ቅዱስ ከሚሰጣቸው ሀብታት አንደኛው እምነት መኾኑ ተገልጿል። ለአብነት ያህል የማመን ጸጋ የተሰጣቸውን ጥቂት የእምነት ሰዎች መጥቀሳችን ይታወሳል። በይቀጥላል ካቆየነው በኋላ ለዛሬ ከብሉይ ኪዳን ነቢያት ወይም ቅዱሳን መካከል ጥቂቶቹን እናስታውሳለን። የማመን ጸጋ የተሰጣቸው ሰዎች በጸጋው ተጠቅመው ምን ዓይነት ኃይል እንደረጸገው በማስተዋል በእምነት ለበብ የሚገኘው ጸጋ ምን ያህል ከፍተኛ ግምትና ከበሬታ ያለው መኾኑን በማጤን ግንዛቤ ልንወስድ ይገባል። የእምነት ነቀዝ ወይም እምነትን እንዳይሠራ ሽባ የሚያደርገው የልብ ጥርጥሮች መኾን ነው።

ከጥርጥር ፍርሃት ይወለዳል። የሚፈራም ሰው እምነቱ ፍጹም አይደለም። ጎደሎ እምነት አለው ማለት ነው። በነቀዝ የተበላ የእህል ዓይነት መልኩ እንጂ ውስጡ የእህልነት ጣዕም የለውም ባዶ ነው። በዚህ አንጻር ካየነው፣ አንድ ክርስቲያን በውጫዊ መልኩ እግን ሊመስል ይችላል። ምናልባት በውስጡ ጥርጥር ካለ እምነቱ ጎደሎ ይኾንበታል። ጎደሎ እምነት ያለው ሰው የማመን ጸጋ ከእርሱ የተቀነሰ ይሆናል። ስለዚህም እምነቱ ኃይል አይኖረውም የእህልነት ጣዕም እንደተለየው፣ በነቀዝ እንደተበላው ቅንጣት ወይም የእህል ዘር ይሆናል።

ቅዱስ ጳጳርስ የሃይማኖት ሰው ቢሆንም መንፈስ ቅዱስ በጽርፍ ጽዮን፣ በበዓሉ ሃምሳ እስኪሰጠው ድረስና የእምነት ጸጋ መሉ በመሉ እስኪሚያደርስት ይወላውል፣ ይፈራ፣ ይደነግጥ እንደነበር መጽሐፍ ይመሰክራል። ለምሳሌ ከሌሊት በአራተኛው ሰዓት መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በባሕር ላይ ሲገደ የተመለከተው ቅዱስ ጳጳርስ፣ ጌታ መኾኑን ካረጋገጠ በኋላ "ጌታ ሆይ አንተስ

ከሆንክ በውጋው ላይ ወደ አንተ እንድመጣ እዘዘን" አለው ጌታችንም ና! ብሎ ፈቀደለት፣ ቅዱስ ጳጳርስም ከታንኳይቱ ወርዶ ወደ ጌታ ለመቅረብ በባሕሩ ላይ እየተራመደ ጥቂት ከተጓዘ በኋላ፣ የነፋሱን ኃይል በማየቱ ጸለጥም ይሆን ወይ የማለት ጥርጥር ሲያደርስት ፈራ፣ ደነገጠ ወዲያው ሲፈራ መስጠም ጀመረ። ጨርሶ ሰጥሞ እንዳይምት ወደ እምነቱ ተመልሶ "ጌታ ሆይ አድነን" ብሎ ጦኸ ጌታችንም እጁን ዘርግቶ ያዘውና "አንተ እምነት የገደለህ ስለምን ተጠራጠርህ?" አለው (ማቴ 18:28-30)። የቅዱስ ጳጳርስን እምነት ያገደለው፣ የነፋሱን ግርማ በማየቱ እንዲፈራ እንዲደነግጥ ወደ ሰጥመትም እንዲያመራ የገፋው፣ ለመንፈሳዊ ሕይወት፣ ለእምነት እንደ ነቀዝ የኾነው ጥርጥር ነበር።

ስለዚህ ጥርጥር የማመንን ጸጋ ከማራቁም በላይ ሰውን በማደጠቅም ፍርሃትና ድንጋጤ እንዲዋጥ ያደርገዋል። የእምነት ጸጋ ለፍጹም እምነታቸው የተሰጣቸው ቅዱሳን ግን ምንም ነገር አያስደነግጣቸውም። በተሰጣቸውም የማመን ጸጋ ሁሉን ማሸነፍ ይችላሉ። ስለዚህ ሲመሰክር ቅዱስ ጳውሎስ "በዚህ ሁሉ ግን በወደደን በእርሱ ከእሾናሬዎች እንበልጣለን" ብሏል (ሮሜ 8:35) ዳግመኛም የሐንስ ፍቁረ እግዚአ እንዲህ አለ "ዓለምንም የሚያሸንፈው እምነታችን ነው" (ጳጳስ ዮሐ 6:27) ከላይ እንደተገለጠው በማመን ጸጋ የተጠቀሙትን ሦስት የብሉይ ኪዳን ቅዱሳን እንደሚከተለው እናቀርባለን። በጥሞና ለማስተዋል እንቶል ዘንድ የቅዱሳን ለምሳክ በቅዱስ መንፈሱ ይግለጻልን አሚን።

ከ) ስለ ክቡር ዳዊት የእምነት ጸጋ :- ዳዊት ከእሴይ

በይሁዳ በቤተሉዊም አገር የተወለደ ከወንድሞቹ ሁሉ ታናሽ የነበረና የአባቱን በጎች በመጠበቅ በእረንገት የልጅነት ዘመኑን ያሳለፈ ሰው ነበር። በገና እየደረደረም ፈጣሪውን የመሰገን ነበር። (ጳጳስ ሳሙ 17:1-18:1) ከእርሱ ይልቅ በዕድሜ ብሉጫ ካላቸው ወንድሞቹ መካከል ለንጉሥነት ታጭቶ የተቀበው በእግዚአብሔር ዘንድ የልቡ ቅንነትና ለምልኮቱ ተመዘኛ ነው። ይኸንንም ሁኔታ ዳዊት ሰጸለየው ጸሎት እንዲህ ሲል ይገልጻል። "ንኡስ እነ እምላገውየ ወወራዛ በቤተ አቡየ። ወእርዒ አባግዐ አቡየ። እደውየ ይገብራ መሰንቆ ወአጸብለየ ያስተዋድዳ መዘመረ መኑ ነገር ለእግዚአብሔር ወውላቱ ሰምዐኒ ወውላቱ ረነወ መልአኮ ወአድነነኒ ወነሥአኒ እምላባግዐ አቡየ ወቀብዐኒ ትብዐ ትዱስ።" ብሏል። (ከእግዚአብሔር የዳዊት መዘመር የመጨረሻው ክፍል)።

ትርጉሙም "ከወንድሞቹ እኔ ታናሽ ነኝ፣ በአባቱም ቤት ወጣት ነኝ፣ የአባቴን በጎች እጠብቅ ነበር፣ እጅ መሰንቆን ይሠራል፣ ጣቶቼም በገናውን አስማምተው ይመታሉ፣ ይቃኛሉ። ለጌታይ የነገረው ማነው? ማን ይነግረዋል! እሱ ራሱ እግዚአብሔር ነው እርሱም ሰማኝ መልአኮተኛውን ልኮ ያዳኝ እሱ ነው። የአባቴን በጎች ከመጠበቅ ወስዶ ቅዱስ ትብዓትን ቀባኝ (አነገሠኝ)" ማለት ነው። ዳዊት ተቀብቶም ባለ እስኪነግሥ ድረስ ከላኦል ቤተመንግሥት እየተመላለሰ የአባቴን በጎች ይጠብቅ ነበር። በገናውን ከመደርደር ለፈጣሪው ከመዘመር አላጸረጠም። በትብዓቱ አማካይነት በተሰጠው ሀብት ይበለጥ እምነቱ ተጠናክሮለት ስለነበር በዳይ ሆኖ በጎቹን ሲጠብቅ ከአንበሳና ከድብ አፍ በጎቹን ያስጥላቸው ነበር።

ጳጳስ ዳዊት ቀጥር [

ሚያዝያ ወር 1977 ዓ. ም.

ይኸንንም ለንጉሥ ሳኦል ሲገልጥለት ዳዊት ራሱ መስከራል ። ዳዊትም ሳኦልን አለው እኔ ባርያህ የአባቴን በጎጥ ሰጠብኝ አንበሳና ድብ ይመጣ ነበር? ከመንጋውም ጠቦት ይወስድ ነበር? በኋላውም እከተለውም እመታውም ነበር። ከአፋም አስጥለው ነበር፤ በተነሣብኝም ጊዜ ጉርሮውን ይገር እመታውና እገድለው ነበር ብሏል። (ጳጳሩ ሳሙኤል 1:1-10)

ከዚህ ላይ የምናስተውለው ነገር ቢኖር በማመን ጸጋ የአራዊትን ኃይል ማድከም እንደተቻለና ፍርሃትና ድንጋጤ ቦታ እንደሌላቸው ነው፤ ከዚህም በማያያዝ ዳዊት ፍልስጥኤማዊ ጎልያድን በእምነቱ ድል ማድረግ እንደሚችል ሙሉ እምነቱን በመተማመን ሲገልጽ ሳኦልን በትሕትና ቃል "እኔ ባርያህ አንበሳና ድብ መታሁ፤ ይህም ያልተገረዘው ፍልስጥኤማዊ የሕያውን አምላክ ጭፍሮች ተገዳድሮአልና ከእነዚህ እንዳንዱ ይሆናል። ከአንበሳና ከድብ እጅ ያስጣለኝ እግዚአብሔር ከዚህ ከፍልስጥኤማዊ እጅ ያስጥለኛል አለ።" ይኸ የእምነት ቃል ሲገኝ የቻለው ከተሰጠው የማመን ጸጋ የተነሣ እንደገና እናስተውል ሳኦል ዳዊትን የእምነቱን ፍጹምነት ካረጋገጠ በኋላ "ሂድ እግዚአብሔር ካንተ ጋር ይሆናል" አለው።

የእምነት ጸጋን የተሞላ ጀግናው ዳዊት ከባድ የሆነ የጦር ትጥቅ ላይሻ፣ ከወንዝ የለቀማቸውን አምስት ድቡልቡል ደንጊያዎችን በኮርጆው አኑሮ፣ በትርና ወንጭፍ ይዞ፣ በቁመትና በሥጋዊ ጠንቻ፣ በጦርመሃሪያም ድርጅት ገና ከሚታየው አረማዊ ጎልያድ ጋር ሊፋለም ቀረበ። ፍልስጥኤማዊው ጎልያድ ዳዊትን ትኩር ብሎ አየው። ቀይ ብላቴና መልኩም የማረ ነበረና ናቀው። ቅጥሎም ዳዊትን "በትር ይዘህ የምትመጣብኝ እኔ ውሻ ነኝን?" ብሎ በጣጥታቱ ስም ዳዊትን ይረግመው ጀመር። በማያያዝም "እስቲ ወደ እኔ ና! ሥጋህንም

ለሰማይ ወፎቸና ለምድር አራዊት እሰጣለሁ" አለው። ዳዊት ግን በትዕግሥት ፋከራውን ካዳመጠ በኋላ በተሰጠው የእምነት ጸጋ ልበ ሙሉ ሆኖ በቆራጥነት መንፈስ የሚቀጥለውን ቃል ተናገረ። "አንተ ሰይፍና ጦር ጭራም ይዘህ ትመጣብኛለህ፤ እኔ ግን ዛሬ በተገዳደርኸው በእስራኤል ጭፍሮች አምላክ ስም፣ በሠራዊት ጌታ በእግዚአብሔር ስም፣ እመጣብሃለሁ። እግዚአብሔር ዛሬ አንተን በእጅ አሳልፎ ይሰጣል፣ እመታህማለሁ። ራስህንም ከአንተ አነሣዋለሁ፤ የፍልስጥኤማውያንን ም ሠራዊት ራሶች ለሰማይ ወፎቸና ለምድር አራዊት ዛሬ እሰጣለሁ። ይኸውም ምድር ሁሉ በእስራኤል ዘንድ አምላክ እንዳለ ታውቅ ዘንድ፣ ይህም ጉባኤ ሁሉ እግዚአብሔር በሰይፍና በጦር የሚደድን እንዳይደለ ያውቅ ዘንድ ነው። ሰልፉ ለእግዚአብሔር ነውና እናንተንም በእጃችን አሳልፎ ይሰጣል።"

ይኸን ካለ በኋላ ወደ ፍልስጥኤማዊው እየሮጠ ሄዶ፣ ከኮረጆው አንድ ደንጊያ ወሰዶ፣ ወንጨፈበት፤ ግንባሩን መታው፣ ደንጋዩም በግንባሩ ተቀረቀረ፣ ጎልያድም በምድር ላይ በፊቱ ተደረ። ዳዊት በሰይፍ ሳይሆን በወንጭፍ ባለሰይፍን ድል ሊመታ የቻለው በተሰጠው የማመን ጸጋ ነው። የጎልያድ ቁመና ከዳዊት ጋር ሲተያይ በዳዊት እጅ ድል ይመታል ማለት ለማያምን ተጠራጣሪ፣ ከቶ የማይታሰብ የማይደረግ ነው፤ ዳሩ ግን የማመን ጸጋ በተሰጣቸው ቅዱሳን ይኸ የሚቻል ከመጤፍ የማይቆጠር ሆኖ መታሰቡን ከዚህ ላይ ይገነዘባል።

የጌት ሰው ፍልስጥኤማዊው ጎልያድ ቁመቱ ሰድስት ክንድ ከስንዝር ሲሆን በራሱ ላይ የራሱ ቁር ደፍቶ፣ አምስት ሺህ ሰቅል ናስ ዋሩር ለብሶ፣ በእግሮቹም ላይ የናስ ገምባሌ የነበረው፣ በትከሻውም የናስ ጭራ ያለው፣ የጦሩም የሶ እንደ ሸማኔ መጠቅለያ የነበረ፣ የጦሩም ሚዛን ስድስት መቶ ሰቅል ብረት የነበረ፣ በዚህ ሁሉ ትጥቅና ቁመና ለግ ቀናት በእስራኤል ላይ ግጠመኝ እያለ

ሲያስፈራራ የከረመ ሰው ነበር። እምነታቸው የጎደለ ሲፈሩ ሲንቀጠቀጡ ተገኝተዋል። ይኸም ለጎልያድ የልብ ልብ ሰጥቶት ይዘናናባቸው ይፎከርባቸው ነበር። ዳሩ ግን የማመን ጸጋን በተቀዳጀ በትሕትና ጀግና በዳዊት ወንጭፍ ጎልያድና ሠራዊቱ ድል ሊካሄድ ችለዋል። (ጳጳሩ ሳሙኤል 1:1-10)

የእምነት ጀግናት በጥቂት ሠራዊትና መሃሪያ በእግዚአብሔር ኃይል ሊያሸንፉ እንደሚችሉ ሲያረጋግጥ ዳዊት በመዝሙሩ እንዲህ ብሏል። "ንጉሥ በሠራዊቱ ብዛት አይድንም ኃያልም በኃይሉ ብዛት አያመልጥም ። ፈረስም ከንቱ ነው አያድንም፤ በኃይሉም ብዛት አያመልጥም እነሆ የእግዚአብሔር ዓይኖች ወደ ሚፈሩት ናቸው ፣ በምሕረቱም ወደሚታመኑ።" (መዝ 124:1-2)

የእምነት ጸጋ ያላቸው ከሰይፍ ስለት ያመልጣሉ፣ ከድካማቸው ይበረታሉ፣ በጦርነት ኃይለኞች ይሆናሉ፣ የባዕድን ጭፍሮች ያባርራሉ። የእምነት ጸጋ ታላቅ ኃይል የሚሠራ ለያዙት ሁሉ ከፍተኛ ድልን የሚያቀዳጁቸው ነው። (ዕብ 11:33) ስለጥንታዊ በጥርጥር ልቡናችን የፍርሃትና የመንቀጥቀጥ ደዌ እንዳያደርገን እምነትን ይዘን በሚሰጠን የማመን ጸጋ ለመጠበቅ ያብቃን። የዳዊት በረከት የቅዱሳን ሁሉ የእምነታቸው ረድኤት ይደርብን አሚን።

፩) የነቢዩ ኤልያስ እምነት ፡- ቴስብያዊው ኤልያስ በብሕትውና በድንግልናዊ ሕይወት የሚኖር፣ ለፈጣሪው አምልኮ ቀናተኛ፣ በሰው መካከል አድሎ ሳያደርግ ሁሉንም በትክክል የሚገሥጽ፤ መምህር ወመገሥጽ ዘኢያደሉ ለገጽ ነበር። የእስራኤል ንጉሥ አካባብ ከሚሰቱ ከኤልሃቤል ጋር በመጥን፣ እግዚአብሔርን ትቶ በእል የተባለውን ጣጥት በማምለክ፣ ለእስራኤል ሕዝብ የሰሕተት አብነት ሆኖ በመገኘቱ፣ ነቢዩ ኤልያስ በመንፈሳዊ ቅንዓት ተነሣሥቶ ተው! ጣጥት አታምልኩ እያለ ይመክራቸው ይገሥጻቸው

፩ኛ ዓመት ቁጥር ፫

ሚያዝያ ወር ፲፱፻፲ ዓ. ም.

ነበር። ዳርግን ንጉሥ ምስቲ ነብሱ ኤልሳቤጥ፣ ሕዝብ እስራኤልም ጣዖት ማምለካቸውን ቀጠሉበት እንጂ ወደ እግዚአብሔር አምልኮት ሊመለሱ አልቻሉም ፤ ይልቅንም በቤተ መንግሥት እየተ ቀለቡ ሕዝቡን ወደ ጣዖት አምልኮት የሚቀሰቅሱ የእግዚአብሔርን ነቢያት ደም የሚያፈሱ አራት መቶ ሃምሳ የበአል ነቢያት፣ አራት መቶም የማምለኪያ ዐፀድ ነቢያት፣ በድምሩ ስምንት መቶ ሃምሳ ነቢያተ ሐሰት፣ ካህናተ ጣዖት ሠልጥነው ስለነበር፤ ኤልያስ መንፈሳዊ ቅንፃቱ እንደ እሳት ነደደ። በትምህርትና በተግሣጽ የማይመለሱ፣ የማይፈወሱ መሆናቸውን ከተረጎሙ በኋላ ኤልያስ በመንፈሳዊ ድፍረት፣ ለአምልኮት እግዚአብሔር ቀናተኛ ሆኖ በተሰጠው የማመን ጸጋ፣ በንጉሡ ፊት ቆሞ ሰማይ ዝናብ ለዘር፣ ጠል ለመከር እንዳትሰጥ፤ ምድርም የዘሩባትን እንዳታበቅል፣ የተከሉባትን እንዳታጸድቅ እንዲህ ሲል አወገዘ፤ "የእስራኤል አምላክ ሕያው እግዚአብሔርን! ከእኔ ቃል በቀር በእነዚህ ሳምታት ጠልና ዝናም አይሆንም።" (ጳጳ ነገሥ 1፩፡፩ ፣ 1፩፡1፩) እንደቃሉ ውግዘት ለሦስት ሳምት ከመንፈቅ ድርቅ ሆነ። ጣዖት አምላኪዎች በራብ ይቆሉ ጀመር።

ከዚህ በኋላ ዳግመኛ በፈቃድ እግዚአብሔር፣ ኤልያስን ሊያስገድለው ሲያስፈልገው ከነበረው ንጉሥ ፊት ቀርቦ "የአንተንና የሚስትህ የኤልሳቤጥን ካህናተ ጣዖታት በቀርሚሎስ ተራራ ሰብስብልኝ እስራኤል ሁሉ ይሰብስቡ ከእግዚአብሔር ነቢያት እኔ ብቻዬን ቀርቻለሁ። መሥዋዕት እንሠዋና ከሰማይ እሳት ወርዶ መሥዋዕቱን የበላለትን ወገን አምላክ አምልኮ እንጂ እስከመቶ ድረስ በሁለት አሳብ ታነከሳላችሁ" ብሎ ተናገረ። በሐሳቡ ንጉሡ ተሰማማ፣ እንዳለው አደረገ። ፊት ካህናተ ጣዖቱ መሥዋዕት አቅርበው "በአል ሆይ ስማን!" ሲሉ ከጠዋት እስከ ሠርክ ሲሙኹ ዋሉ። ባዶ ጩኸት ብቻ ሆነ የሚመልስ አልነበረም። ቀጥሎ ተራው የኤልያስ ስለነበር ሕዝቡን ሰብስቦ ፈርሶ የነበረውን የእግዚአብሔርን መሠዊያ አበጀ። በመሠዊያው ዙሪያ ጉድጓድ ቆፈረ ። እንጨቱን ረበረበ።

ወይሬትን በብልት፣ በብልት ቆረጠ። በእንጨቱም ላይ አናረና አራት ጋን ውኃ ሙሉ በሚቃጠለው መሥዋዕትና በእንጨቱ ላይ አፍሰሱ አለ። ደገሙ፤ ለሦስተኛም ጊዜ እንደፊተኛው አፍሰሱ አለ። ውኃው በጉድጓዱ ዋላ፣ መሥዋዕተ ሠርክ በሚቀርብበት ጊዜ ነቢዩ ኤልያስ ቀርቦ "እቤቱ የእብርሃምና የይስሐቅ የእስራኤልም አምላክ ሆይ አንተ በእስራኤል ላይ አምላክ እንደሆንህ፤ እኔም ባርያህ እንደሆንሁ፤ ይህንም ሁሉ በቃልህ እንዳደረግህ ዛሬ ይገለጥ። አንተ አቤቱ አምላክ እንደሆንህ ልባቸውንም ደግሞ እንደመለስህ ይህ ሕዝብ ያውቅ ዘንድ ስማኝ" አለ። የእግዚአብሔርም እሳት ወደቀች መሥዋዕቱን፣ እንጨቱን ፣ ድንጋዮቹንም ፣ አፈሩንም ሰላች በጉድጓዱም ውስጥ ያለውን ውኃ ላሰች።

ይኸ ውጤት ሊታይ የቻለው ኤልያስ በማመን ጸጋ፣ ያለ ጥርጥር ባቀረበው የሃይማኖት ጸሎት ነበር፣ ሕዝቡም ወደ እግዚአብሔር በመመለስ ከብር ለመስጠት በቅጽ። ቀጥሎም ኤልያስ በእምነት ጸሎት አድርጎ ዕለቱን ዝናም አዝንሟል፤ ካህናተ ጣዖታቱንም አጥፍቷል። የእምነት ሀብት የተሰጠው በመኾኑ መንፈሳዊ ቅንፃቱ ድንቅ ሥራን ሊያሳይለት ትችላል። (ጳጳ ነገ. 1፩፡1፱-፵፮)። ሐዋርያው ያዕቆብም ይኸንን ሁኔታ በመልእክቱ "ኤልያስ እንደ እኛ የሆነ ሰው ነበረ ፣ ዝናብም እንዳይዘንብ አጥብቆ ጸለየ ፣ በምድርም ላይ ሦስት ሳምት ከስድስት ወር አልዘነበም። ሁለተኛም ጸለየ ሰማዩም ዝናምን ሰጠ፣ ምድሪቱም ፍሬዋን አበቀለች።" በማለት ያጠቃልለዋል። (ያዕ. ፩፡1፯-1፰)።

የእምነት ጸጋ ያላቸው እንደ ኤልያስ ያሉ ቅዱሳን፣ ሕገ እግዚአብሔር ፈርሶ ሕገ አጋንንት ነገሠ በማለት፣ በመንፈሳዊ ቅንፃት ፣ በመንፈስ ቅዱስ ደናደዳሉ። መንፈሳዊ ቅንፃታቸው አነሣሥቶ ፣ በተሰጣቸው የእምነት ጸጋ ፣ የእግዚአብሔር ክብር እንዲገለጥ ፣ ሰዎች ከስሕተት ተመልሰው ወደ እውነተኛው ሃይማኖት እንዲገቡ ተአምራት ይደረግላቸዋል። በማመን ጸጋ ተፈጥሮን መቆጣጠር እንደሚቻል፣ ኤልያስ በእምነቱ ባሳየው

ድርቅና ዝናም ማወቅ ይቻላል። ከሰማይ ምልክት በማሳየቱም ፣ እውነተኛው አምላክ ሊታወቅ ትችላል። ስለዚህ ለእኛም የቅዱሳን በረከት ተርፎን፣ የምስጋናችን መሥዋዕት የሚያርግ፣ የሃይማኖታችን ኃይል ሌሎችን ማርኮ ጣዖታው ያንን የሚያሳፍር እንዲሆን የኤልያስ ጸሎት በረከት ይደርብን አሜን።

2) የሠለሰቱ ድቂቅ እምነት ፡- የእስራኤል ሕዝብ ጣዖት በማምለካቸው ፣ ኃጢአት በመሥራ ታቸው ምክንያት እግዚአብሔር በመቃወሙ ጩንገር ሲገርፋቸው ከቆዩ በኋላ፣ በእልክኝነት መንፈስ በኃጢአታቸው ስለቀጠሉ፣ ለፋርስ ባቢሎን ሠራዊት አሳልፎ ሰጣቸው። በባዕድ አገር በምርኮ ሳሉ ብዙዎቹ ከአሕዛብ ጋር በጣዖት አምልኮና በአመጋገብ ሥርዓት እንድ ሆኑ።

ከተማረኩት መካከል "በኃጥሉ ዳፋ ጸድቄ ይዳፋ" እንዲሉ ደጋግ ሰዎችም የእምነት ጸጋ የነበራቸው ሠለሰቱ ድቂቅን የመሳሰሉት ይገኙባቸዋል። ሠለሰቱ ድቂቅ ከነዳንኤል ጋር የተማረኩ ወጣቶች ናቸው። በምርኮ አገር ሳሉ ተመርጠው በባቢሎን ቤተ መንግሥት እንዲቀሰቡና መልካቸው ያማረ ሆኖ ሲገኙ፣ ለቤተ መንግሥት አገልግሎት እንዲታዩ በታዘዘው መሠረት ፣ እነዚህ ሦስት ወጣቶች ቁጥራቸው ከተቀላቢዎቹ መካከል ነበር። ሠለሰቱ ድቂቅ እናንድን አዛርያ፣ ሚሳኤል የተባሉት ወጣቶች ግብረ ገብነት ከሃይማኖት ጋር አስተባብረው የያዙ ስለነበር የቤተ መንግሥት ግብር አልማረካቸውም። ሆኖችን ይምላ ደረታችን ይቅላ ብለው ሁሉን ላፈ አላሉም። የእምነት ጸጋ ያደረገባቸው በመኾኑ የላመ፣ የጣመ ከመብላት ይልቅ፤ በጥሬና በውኃ በጸም መኖርን መረጡ። ሥጋ ከሚበሉ፣ ጠጅ ከሚጠጡ፣ ለሆዳቸው ሰላ፣ ከኾኑት ይልቅ፣ በአሥር ቀን አመክሮ ጥሬ ቆርጥመው ውኃ የተጎነጩ የጸመኛ ቹ፣ የሦስቱ ወጣቶች ፊት አምሮና ወፍሮ ሞገስ ያለው ሆኖ ተገኝቷል። (ዳን. ፩፡፩-1፯) የእምነታቸው ጥንካሬ እየጎለመሰ በመሄዱ ፈተናውም እየጠነከረባቸው መጣ። ምንም እንኳን በሙያቸውና በታማኝነታቸው የባቢሎን አውራጃ ገዢዎች ሆነው ቢኾሙም ለሹመትና ለሥልጣን ንጉተው እምነታቸውን አላጎደሉም።

የባቢሎን ንጉሥ ናቡከደነፆር የወርቅ ጣዖት አቁሞ፣ ሕዝቡን በወዋጅ አሰብሰቦ እንዲሰግዱለት በማዘዙ ምክንያት ሕዝቡ በነቂስ ወጥቶ

ሲሰግድ፤ ሦስቱ ወጣቶች ግን በእምነታቸው ጸንተው ያሉ በመጥናቸው ለጣዖት አልተንበረ ከኩም። ተከሰው፤ ንጉሠ ፊት ቀርበው "ከእጅ የሚያስጠግኑ ማን ነው" ብሎ ሊያስፈራራቸው ሞክሮ ነበር። እነርሱ ግን የማመን ሀብት ያደረገባቸው፤ እምነታቸው ፍጹም ስለነበረ የሚከተለውን ኃይል ቃል በተቀደሰ ድፍረት ተናግረዋል። "ናቡከደነጾር ሆይ በዚህ ነገር እንመልሳለን ዘንድ እስራኢያቸን አይደለም፤ የምናመልከው አምላካችን ከሚነድደው ከእሳቱ እቶን ያድነን ዘንድ ይቸላል። ከእኛም ያድነናል ንጉሥ ሆይ! ዳሩ ግን ባያድነንም እንኳ አማልክትህን እንዳናመልክ፤ ላቆምኸውም ለወርቁ ምስል እንዳንሰግድለት እውቅ" አሉት። ንጉሡም በንዴት እሳቱን ከፊት ይልቅ ሰባት ፊት አድርገው እንዲያነዱትና ከእሳብሳቸው ሦስቱን ወጣቶች አስረው በእቶነ እንዲጠገኑ አዘዘ። ጭፍሮች እንደታዘዙት አደረጉ፤ የተጣሉት ሳይቃጠሉ የጣሉዋቸው ሰዎች በወላፊት ተቃጥለው ሞቱ።

ሦስቱ ወጣቶች ግን በማመን ጸጋ ድነው መልአክ ወርዶ ፤ ሰንሰለታቸው ተፈትተ፤ እግር ብረታቸው ተሰብሮ፤ ከመልአኩ ጋር ሆነው በእሳቱ መካከል እየተመላለሱ ፈሳሪያቸውን አመስግነዋል። ይኸን ታምሮ በማየቱ ናቡከደነጾር ዐዋቅን በዐዋቅ መልሶታል። በግዛቶቹ ሁሉ ላሉት እንዲህ ሲል ማዘዣ በትኗል፤ አስተላልፏል። "መልአኩን የላከ ከእምላካቸውም በቀር ማንንም አምላክ እንዳያመልኩ፤ ለእርሱም እንዳይሰግዱ ሰውነታቸውን አሳልፈው የሰጡትን? የንጉሡንም ቃል የተላለፉትን? በእርሱ የታመኑትን ባሪያዎቹን ያዳኝ፤ የሲድራትና የሚላቅ የአብደናጎም አምላክ ይባረክ። እኔም እንደዚህ የሚያድን ሌላ አምላክ የለምና በሲድራትና በሚላቅ በአብደናጎም አምላክ ላይ የሰድብን ነገር የሚናገር ወገንና ሕዝብ፤ በልዩ ልዩ ቋንቋ የሚናገሩ ይቆረጣሉ፤ ቤተቶቻቸውም የጉድፍ መጣዳ ይደረጋሉ ብዬ አዝዣለሁ" የሚል ነበር (ዳን. ፫:፩-፩፱)

በእሳቱ ውስጥ ሳሉም ሦስቱ ወጣቶች የጸለዩት ጸሎት ያመሰገኑት ምስጋና በሰማቸው ጸሎተ ሠለስቱ ደቂቅ ተብሎ ከነቢያት ጸሎት ጋር ተቆጥሯል። ቤተክርስቲያናችን በዚህ ጸሎት ትጠቀምበታለች። ከእሎቱ

ውስጥ "ይባርክም እሳት ወላህብ ለእግዚአብሔር በቡሕኒ ውእቱ ወልዑልኒ ውእቱ ለዓለም" የሚል ይገኛል። ትርጉሙም "እሳትና ሙቀት እግዚአብሔርን ያክብሩታል፤ ያመሰግኑታል፤ ለዘላለም እርሱ የተመሰገነኝ ከፍከፍ ያለ ነው እያሉ ያመሰግኑታል" ማለት ነው። በእምነት ጸጋ ሠለስቱ ደቂቅ የንጉሥ ዐዋቅ፤ የእሳቱ ነበልባል ሊያስፈራቸው አልቻለም። በእምነት ጸጋ የእሳትን ኃይል አጥፍተዋል። (ዕብ ፲፩:፱፱) እኛም የፈተናን እሳት ለማጥፋት እንድንችል የእምነታቸው ጸጋ ይደርብን አሜን።

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር።

ባልንጅራዩ . . .

ከገጽ ፳፮ የዘረ መፍትሔ የሚያሻው ከሆነ እንደ ባለቤቱ አብሮ ይቸገራል። ይኸ ሲጠፋ ባልንጅርነትም አብሮ ይጠፋል። የጓደኛን የሥራ ውጤት በመኮረጅ እኔ ለታወቅበት እኔ ለሽለምበት ማለትም ምሥጢር ማባከን ነው። ይህ ቸግር በተለይ በተመራግሪዎች፤ በደራሲዎች፤ በሠላጊዎች፤ በዲዛይን (ሞዴል) አውጭዎች፤ በተማሪዎች አካባቢ በተደጋጋሚ ይከሰታል ባልሠፍት ሥራ ለመመስገን መጣር ያስጸይፋል። በዚህም መንስዔ ፍትህ ይቀርባል። ባልንጅርነት ይቀራል። ሰዎችንም ራሳቸው እስኪያጠፋ ይደርሳቸዋል።

፲. በሃይማኖት መለያየት

:- ብዙ ሰዎች በሃይማኖት ከማይመስሉን ሰዎች ጋር ጓደኝነት መመሥረት አንችልም? የሚል ጥያቄ አላቸው። ይሁን እንጂ እነዚያን ሰዎች መውደድ ቢቻልም ጓደኛ ማድረግ ግን የማይቀከር ነው። ጓደኛ አለማድረግ ማለት እነርሱን መጥላት ማለት አይደለም። አለመጥላታችንም የሚታወቀው ከእነርሱ ጋር በመዋል በማይራቱን እንዳልሆነ መረዳት ያስፈልጋል።

በእንዲታ የክርስትና እምነት አብረው ይጓዙ ከነበሩ ጓደኞቻቸው መካከል አያድርስና አንደኛቸው ሃይማኖታቸውን በተወና የማይመለሱ ከሆነ መለየት ያስፈልጋል። አንድ ሰው የግድ መናፍቅ ስለሆነ ብቻ ሳይሆን ሰው አርቶዶክሳዊ ሆኖ ምግባረ ሃይማኖት የለለው ከሆነ እርሱም ሃይማኖቱን የተወ ነውና የቅርብ ጓደኛ ሊያደርጉት አይገባዎት? ንዋየ ጎሩይ ትዳሰ ጳውሎስ "ከፋ ባልንጅርነት መልካሙን አመል ያጠፋል" እንዳለው። (፩ቆሮ ፲፩:፱፫) እርሱም ከተጠራ በኋላ ትዳሰ እስጢፋኖስ ሰወገር ልብላቸውን ይዘላቸው የነበሩትን ወጋሪዎች (አሳዳጆች) ጓደኞቹን ከእነዚህ ጋር ጓደኝነት

አያስፈልግም ብሎ ትቷቸዋል። ደግሞም "ከማያምኑ ጋር በማይመኙ አካዲድ አትጠመዱ" ቢል አስተምሯል። (፪ቆሮ ፮:፲፬) የማያምኑ የተባሉ ከእንዲታ ከተዋሀዱ ሃይማኖት የተለዩ ሁሉ ናቸው እንጂ እምነት አለኝ ብሎ ለጣዖት የሚሰግደው ሁሉ ያምናል ማለት አይደለም።

ሰብአዊነትና ጓደኝነት ሁለት የተለያዩ ጉዳዮች ናቸው። ማንኛውም ሰው በሰውነቱ አይጠላም። ስለማይጠላ ግን ጓደኛ ይሁን ማለት አይደለም። ብዙ ሰዎች ከእነልዩነታችን አንድ እንሁን የሚል ሐሳብ አላቸው። በሃይማኖት ተለያይቶ ጓደኝነት የለም።

ከመናፍቃን ጋር ጎረቤት መሆን? አብሮ መሥራትና መማር ማለት ጓደኛ መሆን ማለት አይደለም። ጓደኛ የእግዚአብሔር መልአክተኛ ነው። አምላካችን በጓደኞቻችን ላይ አድሮ ያስተምረናል፤ ይመክረናል፤ ይገባለንና፤ ይመራናል። ስለዚህ ጓደኛ የእግዚአብሔርን ድምጽ የምንለማበት መሰንቅ ነው ማለት እንችላለን። ይህን መልአክት የሚያመጣ ሰው ደግሞ በቀናቸው በተዋሀዱ ሃይማኖት የሚጓዝ የሆነ እንደሆነ ነው። ከዚያ ውጭ ያለ ሰው የእግዚአብሔርን ድምጽ እንኳን ለሌላው ሊያስተጋባ ለራሱም ያልሰማ በመሆኑ አይረባገንም። እሳትና ጭድ፣ አህያና ጅብ፣ በግና ተኩሳ እንዴት ባልንጅሮቹ ይሆናሉ?

ፈያታዊ ዘየማን ካመነ በኋላ የወንጀል ጓደኛውን ትቶት ወደ ገነት እንደተጓዘ እኛም እንዲሁ የምናደርግበትን ኃይል እግዚአብሔር ይሰጠን።

ማጠቃለያ :- እስካሁን ባልንጅራ ማለት ምን እንደሆነ እንደገና እንደሚመሠረትና እንደሚፈረስ በመጠኑ ለማየት ሞክረናል። በዚህች አነስተኛ ጽሑፍ ራሳችንን እንመዝንና ማንነታችንን ፈልገን እናግኛ። ነገር ግን ጓደኝነት ማለት አለመፈተን ጓደኛም ማለት የማይላሳት ማለት አይደለምና እንደ ሰወድቅ ሌላው እያነሳው ፤ ሰደዘም እያበረታው መንዘ ያስፈልጋል። የጓደኝነት መሰናክሎች እንዳያደናቅፈን በማስተዋል እንጉር። በተሳሳተ ዓላማ ሰዎችን ጓደኛ ያደረግን ወይም የምናስብ ሁሉ ከከፋ ሐሳባችን እንመለስ። የተጣሳን እንታረቅ። የተራራቅን ልዩነታችንን እናጥፋ። የፍቅር ባለቤት እግዚአብሔር ፍቅር ይሰጠን አሜን።

መንግሥት ቁዱስና ደንብ

(የመፈወስ ሀብት) /ካለፈው የቀጠለ/

ሀብተ ፈውስ /የመፈወስ ጸጋ/ ከተሰማቸው ቅዱሳን አባቶች መካከል ቅዱስ ጴጥሮስንና ቅዱስ ዮሐንስን በጥላቸው ማለትም በጸላሎተ ረድኤታቸው ማንኛውንም ዓይነት ደዌ ለማራት ፈውስ ይሰጡ እንደነበር ባለፈው ጽሑፍ መግለጻችን ይታወቃል። ከዚያው በመቀጠል የመፈወስ ጸጋ ከመንፈስ ቅዱስ የተሰማቸው አበው ምስክርነት እንጠቅሳለን።

በመጀመሪያ ካለፈው የቀ ረውን ቅዱስ ጴጥሮስና ዮሐንስ እንዴት አድርገው በመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ይፈውሱ እንደነበር በግብረ ሐዋርያት ወንጌላዊው ቅዱስ ሉቃስ የጻፈለንን በዋቢነት ጠቅሰን ልናስገነዝብ እንወዳለን።

በሐዋርያት ሥራ ምዕ. ፫ ከቁጥር ፩ እስከ ፫ በተመዘገበው ቃለ እግዚአብሔር ከላይ ስማቸው የተጠቀሰው ሐዋርያት በተሰማቸው ሀብተ ፈውስ ከእናቱ ማኅፀን እንስቶ አንካሳ (ልምጃ) ሁና የተወለደውን ሰው እንደፈወሱት ይናገራል።

ቅዱስ ጴጥሮስና ቅዱስ ዮሐንስ በዘጠኝ ሰዓት ለጸልዮ ወደ ምክራብ ይገባሉ ከ፲፰ ጊዜያት ዘጠኝ ሰዓት አንዱ ስለሆነ ለሰው አብነት የሚሆኑበትን ተገልጻው ይጻፋሉ ስለነበር ለጸሎት ወደ ምክራብ ወይም ቤተ መቅደስ ይሄዱ ነበር።

ለምን ወደ ምክራብ ሄዱ? ጌታ በተሰቀለ ጊዜ አድርገው የነበረ መንፈስ ቅዱስ በነጭ ርግብ አምሳል ተለይቶ ወጥቶ ሲሄድ ታይቶ አልነበረም? የሚል ጠያቂ ቢኖር አዎን ይኸ ሁሉ ተደርጓል። ሐዋርያት ወደ ምክራብ (ቤተ መቅደስ) መውጣታቸው ይህን ዘንግተው ምክራብ አራት ናት በማለት ሳይሆን ወንጌል ብለው ይጻፋሉት ስለነበር ነው።

ለጸሎት ሲሄዱ አርያ በምትባል በምክራብ ደጅ ዕለት ዕለት እየተሸከመ ወስደው ያኖሩት የነበር ከእናቱ ማኅፀን ጀምሮ ልምሾ የሆነ አንድ በሽተኛ ሰው ወድቆ ምጽዋት ሲለምን ያገኘታል። በሽተኛው ባያቸው ጊዜ ምጽዋት ምጽዋት ብሎ ለመናቸው። "ተመየጥ

መንጌለን" ይሉታል። ወደእኛ ተመልከት ሲሉት ፊቱን መልሶ ወርቅ ብር የያዙ መስሎት ዙር አየ። እነርሱ ግን ወደ እኛ ፊትህን አዙረህ ተመልከት ማለታቸው የምስጢር አነጋገር ነው። ወደእኛ ሃይማኖት ተመለስ ሲሉት ነው። "ወይሌሎ ጴጥሮስ ወርቅስ ወብሩር አልብዩ" ጴጥሮስም አውቆበት ወርቅና ብር የለኝም "ወእምዘ ብየሰ እሁበክ ናሁ በስመ ኢየሱስ ክርስቶስ ናዝራዊ ተንስእ ወሁር" አለው። ትርጉሙ ከያዝኩት እስጥሃለሁ፤ እነሆ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተነስና ተመላለስ። ማለት ነው። በቀኝ እጁም የበሽተኛውን እጅ ይዞ አስነሳው። ከሽባነቱ የተፈወሰው ሰውም እግሩ እንቶለት ወገቡ ቀንቶለት ጥግ መቋሚያ ሳይሻ ተነስቶ ቅዱስ ጴጥሮስንና ቅዱስ ዮሐንስን ተከተለ።

"ወቦአ ምክራብ ወእእኩተ እግዚአብሔርሃ" ከምክራብ ገብቶ ከዚህ ያደረሰከኝ፣ ከደዌዩ የፈወሰከኝ ብሎ እግዚአብሔርን አመሰገነ። ሕዝቡም ሁሉ እግዚአብሔርን እያመሰገኑ ሲሄዱ ባዩት ጊዜ፤ እሪያ በምትባል ምክራብ ደጅ ተቀምጦ ምጽዋት ሲለምን የነበረው ሰው እንደሆነ አውቀው ለርሱ ስለተደረገው ነገር አደነቁ። እንዲህ ያለ አስደናቂ ሥራ ለሠራ የቻለውም ሀብተ ፈውስ በተሰማቸው በቀና ሃይማኖት በበጎ ምግባር ፍፃሜን በሆኑ በሐዋርያት አማካኝነት፤ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በመንፈስ ቅዱስ ኃይል መሆኑን ያስተውሏል። ሕዝቡም ሊያደንቁ የቻሉት ክቡር ዳዊት በትንቢት አስቀድሞ እንደተናገረው "መንክር እግዚአብሔር በሳዕል ቅዱሳኒሁ" /መዝ. ፳፯፡ ፴፭ / እግዚአብሔር በቅዱሳኑ ላይ ድንቅ ነው። ባለው መሠረት የተፈጸመ ስለሆነ ነው። ዳግመኛም ነብዩ ኢሳይያስ ክርስቶስ ወደ ዓለም ከመጣ በኋላ ቤተክርስቲያን ስለሚኖራት ጸጋ ትንቢት ተናግሯል። /ኢ.ባ. ፴፭ ፡ ፳፮ / በዚያን ጊዜም የእውሮጅ ዓይን ይገለጣል፤ የደንቆሮዎችም ጆሮ

ከሲራክ ገብረክርስቶስ ይከፈታል። "በዚያን ጊዜ አንካሳ እንደ ሚዳቋ ይዘላል። የድዳ ምላስ ይዘምራል በምድረ በዳ ውሃ በበረሃም ፈሳሽ ይፈልቃል።" ተብሎ የተነገረው ይኸንኑ የሚያስረዳ ነው። "በዚያን ጊዜም" ሲል ዘመኑ ዘመነ ሥጋዊ ነው። ጌታችን ሰውን ሁሉ ለማዳን ሥጋን ነፍስን ከድንግል ማርያም ነስቶ በተዋሕዶ ገንዘብ አድርጎ የተገለጸበት ጊዜ ዘመነ ሥጋዊ ወይም ዓመተ ምህረት ይባላል። ካረገም በኋላ ዘመኑ ዘመነ ወንጌል ወይም ዘመነ ሐዲስ ስለሆነ ከዘመነ ሥጋዊ ውጭ አይደለም።

ጌታችን ለሐዋርያትና ለተከታዮቻቸው የመንፈስ ቅዱስን ሀብት (ጸጋ) አድሏል፣ ናኝቷል። ቅዱሳንም በተሰማቸው ጸጋ መንፈስ ቅዱስ ልዩ ልዩ ተግባራትን አከናውኑዋል። ከዚያ መካከል አንዱ የመፈወስ ሥራ ነው። በዚህ የመፈወስ አገልግሎት ሰሥጋ የታወሩት በተለምዶት በነፍስ የታወሩት በትምህርት ተፈውሰዋል። ግዙፉን ብርሃን ረቂቁን ፀዳል አይተዋል። የሥጋቸው ጆሮዎቻቸው ከመሰማት የተከለከሉ ሀሙማን በተለምዶት እንዲሰሙ ተደርገዋል። የነፍስ ጆሮቸው የደነቆረ በትምህርተ ወንጌል ተከፍተላቸው ድህነት ነፍስ አግኝተው ምሥጢር የሚሰሙ ሆነዋል። ለምሳሌ ቅዱስ ጳውሎስ ሲያስተምር ታስተውሏል ዘንድ እዝነ ልቦናዎ (የልብ ጆሮዎቿ) የተከፈቱላት ልድያ የተባለች ሐር ሻጭ ለአብነት ልትጠቀስ ትችላለች። /ግብረ ሐዋር. ፲፮፡፲፱-፲፭ / በሥጋቸው ልምሾ (አንካሳ) የሆኑት በተለምዶት እንደ ሚዳቋ ዘለዋል። በጥርጥርና በኃጢአት ሐንካሳነ ነፍስ የሆኑትም በትምህርት ድነው በፍናተ ወንጌል በተዋሕዶ ምግባርና ሃይማኖት እንደ ልባቸው እየተራመዱ ወደ መንግሥተ ሰማያት የሚያመሩ የሚገሰግሱ ሆነዋል። "የላሉትን እጆች የሰለሉትንም ጉልበቶች አቅኑ፤ ያነከሰውም እንዲፈወስ እንጂ እንዳይናጋ ለእግራቸው ቅን መንገድ አድርጉ።" /ዕብ. ፲፪ ፡ ፲፫-፲፫ / ጌታም በወንጌል "በጠበበው ደጅ ግቡ ወደ ጥፋት የሚወስደው

ደጅ ሰፊ መንገዱም ትልቅ ነው ወደርሱም የሚገቡ ብዙዎች ናቸው። ወደ ሕይወት የሚወስደው ደጅ የጠበበ መንገዱም የቀጠነ ነውና የሚያገኙትም ጥቂቶች ናቸው" /ማቴ.፯:፲፫-፲፱/ ማለቱ በሰፊው ነጻና በፈቃድ ሥጋ ሳይሆን ሕይወት የሚገኘው በቀጭኗ መንገድ በተዋሀደ መስመር በፈቃድ ነፍስ በምግባር በትሩፋት በሃይማኖት መሆኑን አስገንዝቧል። በዚህ መስመር ለመንገድ እግረ ልቦናቸው ከልምዎች ከአንዳንድ የረታላቸው የቀናላቸው እንደ ልባቸው ሊራመዱ ይችላሉ። ይህም ለከፍተኛ የሚቻለው የመንፈስቅዱስ ጸጋ ባደረገቸው የመፈወስ ጸጋ በተሰጣቸው ሐዋርያትና በጸድቃን በሰማዕታት ነው።

በበሽታ ምክንያት በሥጋቸው ድዳ የሆኑ በቅዱሳን ጸሎት በተሰጣቸው የመፈወስ ሥልጣን ሲድኑ በደስታ ይዘምራሉ ያመሰግናሉ። የነፍሳቸው አንደበት እግዚአብሔን ከማመስገን በደዌ ጋጠኤት በጥርጥር በክህደት ድዳ የሆኑ ተፈውሰው በተመሰጠ ያመሰግናሉ።

"በምድረ በዳ ውኃ በበረሃ ፈላሽ ይፈልቃልና" ተብሎ በምሳሌያዊ አገላለጥ የተነገረው ትንቢት ሲተረጎም ከጋጠኤት ከክህደት ከጣዖት አምልኮት የተነሣ የሰው ልቦና የሃይማኖት ልምላሜ የገድል የትሩፋት ጽጌ (አበባ) የጸጋ ፍሬ ሳያገኝ በዓመተ ፍዳ በዓመተ ኩነኔ ከኖረ በኋላ ክርስቶስ ሰው ሆኖ በፈላሽ ውሃ የተመሰለውን የመንፈስ ቅዱስን ጸጋ ባይለ ገዜ ሃሰው ልጅ ልቦና የመንፈስ ቅዱስ ገዳም ማደሪያ ሆኖ ልጅነትን ተነጻጽሮ ጸጋ መንፈስ ቅዱስ በዙፍ እንደሚሰጠው የሚናገር ሃይለ ቃል ነው። ለዚህም ምስክር እንዲሆን ከመጽሐፍ ቅዱስ አንዳንድ ጥቅሶችን እንዘግባለን።

ሀ) "ወዘጸማአኒ ለይምጸእ ወዘይፈቅድ ለይንሣእ ማየ ሕይወት በከንቱ።" /ራዕ. ፳፮:፲፯/ "የተጠማ ይምጣ ለወደደም የሕይወት ውሃ እዲያው ይውሰድ" ማለት ነው። የሻም የወደደም ያለዋጋ ማየ ሕይወትን ይውሰድ የሻ የፈለገ በኔ ይመን ሳይጥር ሳይግር ልጅነትን ያግኝ ማለት ነው።

ለ) ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቆሞ ማንም የተጠማ በኖር ወደኔ ይምጣና ይጠጣ። በኔ የሚያምን መጽሐፍ እንዳለ የሕይወት ውኃ

ወንዝ ከሆዱ ይፈልቃል ብሎ አስምቶ ተናገረ። ይህን ግን በርሱ የሚያምኑ ሊቀበሉት ስላላቸው ስለ መንፈስ ቅዱስ ተናገረ። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ስላልተሰቀለ መንፈስ ቅዱስ ገና አልወረደም ነበርና። /ዮሐ.፯:፱፯-፱፱/ ሁለተኛም "በምድረ በዳ ውኃ በበረሃም ፈላሽ ይፈልቃልና" የተባለውን በሌላ መልኩ ስናየው መንፈስ ቅዱስ በቅዱሳን አድሮ ጠበቆችን በበረሃ (በገዳማትና በአድባራት) እንዲፈልቁ በማድረግ ሕሙማንን ከተለያዩ ደዌያት የሚፈውሳቸው መሆኑን የሚያበስር ሲሆን ቅዱሳንም በጠበቁ እያጠቀቁ እንደሚያደኑ የሚገልጥ ትንቢት ነው።

ለምሳሌ በኤልሳዕ ጸሎት የሰርዖው ቢትወደድ ንዕማን በየርዳኖስ ተጠምቆ ድኗል። በቤተሳይዳ በፈለቀች ጸበል መልእክት እየወረደ ስለሚባርከው የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ሲያርፍበት ፍልቅልቅ ብሎ ሲፈላ ቀድሞ ገብቶ የሚታጠብ ይፈወስ ነበር። ጌታችንም ይኸንኑ በተግባር ሲያሳዩ ዕውር ሆኖ የተወለደውን በምራቁ ለውሶ ጭቃ ከቀባው በኋላ ይኸውም (እምነት) የምንለው ነው በሰሊሆም ውኃ በጸበል ማለት ነው እንዲጠመቅና እንዲፈወስ በማድረጉ ምንም ያዳኑው ራሱ ክርስቶስ ቢሆንም ምክንያተ ድኅን የመዳኛ ምክንያት አድርጎ እምነቱንና ጸበሉን አክብሮታል። ወደ ጸበል መሄድ በእምነት መቀባባት የተፈቀደ እንጂ ሃይማኖትን የሚያቃውስ የባዕድ አምልኮ ሥርዓት አለመሆኑን ገልጿልና። "ትንቢት ይቀድሞ ለነገር" እንደተባለው ስለ ጸበሎች መፍለቅ አስቀድሞ በነቢያት ሲነገር እንደነበር ከላይ የተጠቀሰው የነቢይ ቃል ያስረዳናል። (ነገ ካልዕ. ፭:፲-፲፱ ፕዮሐ. ፭:፱ ፕዮሐ. ፱:፩-፲፪)

፪. ቀዳማ ሰማዕት ቅዱስ እስጢፋኖስ የመፈወስ ሀብት ነበረው ፡- የሐዋርያዊት ቤተ ክርስቲያንን የምዕመናንን አንድነት እንዲመሩ በሕዝብ ክርስቲያን ውስጥ ከተመረጡት ዲያቆናት መካከል አንዱ ሊቀ ዲያቆናት ቅዱስ እስጢፋኖስ ነበር። (የሐ ሥራ. ፳:፩-፳) ቅዱስ እስጢፋኖስ ከተመረጠ በኋላ በአባቶች በሐዋርያት እጅ መጫን (በአንብሮተ እድ) ተባርኮ የዲያቆናን ማዕረግ ተቀብሏል። ይኸውም ይህ መንፈሳዊ ለመት ቤተ ክርስቲያንን

ሊቀ እርድእት በመሆን የሚያገለግልበት ሲመተ ዲያቆና ነው። ቅዱስ እስጢፋኖስ የሐዋርያት ሲኖዶስ ላወጣው ቀኖና ሕገ ቤተ ክርስቲያን መስፈርቱን ያሟላ እውነተኛ ክርስቲያን ነበር። ይኸውም በመልካም ሥነ ምግባር በውስጥ በአፍኦ የተመሰከረበት በሃይማኖቱ በምግባር ያልተናወጠ፤ መንፈስ ቅዱስና ጥበብ የሞላበት እምነት ጠንካራ ሰው ነበር ማለት ነው። የተመረጠላትን ቤተ ክርስቲያንን የማስተዳደር ተግባርን በቅንነት ከማከናወን ጋር በተሰጠው የመፈወስ ጸጋና ኃይል ተመልቶ በሕዝብ መካከል ድንቅና ታላቅ ምልክት በማድረግ የክርስትናን እውነትነት የክርስቶስን የባሕርይ እምላክነት አስታውቋል እስመስክሯል። በግብረ ሐዋርያት ፮:፮ "ወእስጢፋኖስ ምሉዕ ጸጋ እግዚአብሔር ወኃይል ወደገብር ዓቢየ ተአምረ ወመንክረ በውስተ ሕዝብ" የሚል ኃይለ ቃል እናገኛለን። ትርጉሙም እስጢፋኖስ ግን ጸጋ እግዚአብሔር የእግዚአብሔር ኃይል ያደረበት ሰው ነበር። በሕዝቡም ዘንድ ደጋግ ተአምራት ያደርግ ነበር። ቅዱስ እስጢፋኖስ ያደረጋቸውን ታላላቅ አስደናቂ ተአምራት ገድሎን በሚናገሩ መጽሐፍ ተጽፎ ይገኛል። ከዚያም ውስጥ ለአብነት እንዱን እናቀርባለንና በማስተዋል ተመልከቱ።

ናዖስ የሚባል አንድ መሀርይ (አስማተኛ ጠንቋይ) ነበር። ይኸውም ሙሴን ይቃወሙ እንደነበሩት ኤያኒስና ኢያንበሬስ ተብለው እንደሚጠሩት የግብፅ አስማተኞች ወይም እንደ ሲሞን መሀርይ ያለ ሰው ነበር። (ጠ.ሞ. ካልዕ. ፫:፳ ፕዮሐ. ሥራ. ፮:፱-፲፩) ቅዱስ እስጢፋኖስ ዲዳ ደንቆሮ አግኝቶ በልቡናው ጸሎት ካደረገለት በኋላ እንዲፈወስ እፍ በለው ዲዳ የነበረው ተናገረ፤ ደንቆሮ የነበረው ሰማ። ሕዝቡም ይኸን ታምር ባዩ ገዜ ተአምራትን ይኸ ነው ብለው አድንቀዋል። ከጠንቋዩ ተለይተው የእስጢፋኖስን ሃይማኖት ለመቀበል ተመልሰዋል። ጠንቋዩ ናዖስ ግን ሕዝቡ ወደ ክርስትና ሃይማኖት ማዘንበላቸው አሳስቦት በሰይጣናዊ ተአምራት በአስማቱ ተቃዋሚውን ቀጠለ። አንድ በሬ አስመጥቶ ሕዝቡ ሁሉ ሲያየው ወደ ጆሮው ተጠግቶ ጅክ በለው በሬው ከሁለት ተከፈለ።

ሚዛን ቢያገቡት ተካክለ የሕዝቡም ልቡና ወደ ነፈሰበት የሚያዘነብል ገና ተጠራጣሪ በመሆኑ ታምራትስ የናገሰ ነው ብለው ተገልጠው ወደ ጠንቋዩ አዘነበሉ። በዚህን ጊዜ ቅዱስ እስጢፋኖስ ወደ ክርስቶስ ጸሎት አድርሶ በሬውን በተሰጠው ጸጋ አስነስቶ ናገሰን ጠርተህ አምጣው አለው።

በቃል ሰብአዊ በሰው ልሳን በሰው ቋንቋ በሬው ናገሰን ጠርቶ አመጣው ይኸውም የበለጸገው አሁን በሰው ቃል እንደገሰጸችው እንደዘለፈችው ያለ ተአምራት ነው (ጴጥ. ፪:፲፭-፲፮) ሕዝቡም እንደ ገበታ ውኃ፣ እንደ መስኖ ወደ እስጢፋኖስ ተቀልብለው ተመልሰዋል። ይህ ናገሰ ሕዝቡን ሰብስቦ ይህ እስጢፋኖስ የተባለው ሰው ስሕተቱን ሳይገልግብኝ አልቀረም ብሎ የዕገሌ ሀብቱ ይህ ነው የዕገሌም ሀብቱ ይኸ ነው እያለ ማዕርግ የሰጠ መስሎ አጋንንትን በምስሐብ ጠርቶ ወደ ላይ ይዛችሁኝ ውጡ አላቸው ይዘውት ሲወጡ ከምድር ከፍ ሲል አይቶ ቅዱስ እስጢፋኖስ ቢያማትብባቸው አጋንንት ጥለውት ሸሹ ወርዶ ተንቀጫቁጮ መቷል።

የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ የተሰጠው ሰው ሕሙማንን ከመፈወስ ጋር ሌላም ተአምራት ማድረግ መቻሉን በቅዱስ እስጢፋኖስ ድርጊት ማገናዘብ ይቻላል። ከዚህ ውስጥ ሀብተ ፈውስ የምንለው የዲዳውን መናገር የደንቆሮውን መስማት የመሳሰለው ፈውስ ነው። መንፈስ ቅዱስ የመፈወስን ሀብት ለሰው የሚያደለው ሰዎች ከደዌ ሥጋቸው ብቻ ተፈውሰው እንዲቀሩ ሳይሆን ከነፍሳቸው በሽታም ድካም ፍጹም ድካም ነፍስ እንዲያገኙ ጭምር መሆኑን መገንዘብ ታላቅ ብልገነት ነው።

፫. ቅዱስ ፊልጶስ ከ፲፮፣ ዲያቆናት አንዱ ሀብተ ፈውስ ነበረው ፡- ቅዱስ ፊልጶስ በመልካም ከተመሰከረላቸው መንፈስ ቅዱስና ጥበብም ከሞላባቸው ከ፲፮፣ ዲያቆናት አንዱ ነበር። እርሱም እንደ ቅዱስ እስጢፋኖስ የመፈወስ ሀብት (ጸጋ) ነበረው። ቅዱስ እስጢፋኖስ በሰማዕትነት ካረፈ በኋላ በኢየሩሳሌም ባለቸ ቤተ ክርስቲያን ታላቅ ስደት ሆነ። ከሐዋርያት በቀር ሁሉም ወደ ደሁዳ ወደ ሰማርያ አገሮች ተበተኑ።

ስደተኞቹ ክርስቲያኖች ፰ሺህ ማኅበረ እስጢፋኖስ በየሄዱበት ቃለ ወንጌልን በማሰማት የክርስትናን ሃይማኖት ያስፋፉ ነበር። በዚህን ጊዜ ቅዱስ ፊልጶስ ከኢየሩሳሌም ወደ ሰማርያ ወርዶ ወንጌልን ይሰብክላቸው ጀመር። ከትምህርቱ ጎን ተአምራት ፈውስ ያደርግ ነበር። ሕዝቡም በትምህርቱም በተአምራቱም እየተሳቡ በአንድ ልብ ክርስትናን ለማወቅ ችለዋል። ቅዱስ ፊልጶስ በተሰጠው የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ብዙ ሽባዎችን እንካሶችን ፈውሷል። ከዚህም የተነሣ በዚያች ከተማ የነበሩ ሰዎች ታላቅ መንፈሳዊ ደስታ አድርገዋል። ይኸም ሁኔታ በግብረ ሐዋርያት ፰፻ ላይ "ውብዙኃን ፅውሳን ወሐንካሳን የሐይው" (ብዙ ልምሾ የሆኑ እንካሶችም ይደኑ ነበር።) ተብሎ ተጽፏል።

ይኸ ፊልጶስ በ፴፬ ዓ.ም የኢትዮጵያ ንግሥት አዛዥና ጳንደረባ የነበረ በገንዘባም ሁሉ የሠለጠነውን የኢትዮጵያ ሰው ትንቢተ አሳይደሰን ተርጉሞላት ተሰፋ እንደደረሰ አካላዊ ቃል ወልድ ከድንግል ማርያም ተወልዶ ሰው እንደኾነ በመስቀል ድካም ግልምን እንደፈጸመ ሕማሙን፣ ሞቱን፣ ትንሣኤውን፣ ዕርገቱንና ዳግም ምጽአቱን ከመጻሕፍት እየጠቀሰ በማስረዳት አሳምኖ ያጠመቀ የሃይማኖት አባታችን ነው። (የሐ. ሥራ. ፩:፳፯-፵)

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን እንደሌሎቹ የእምነት ድርጅቶች በቢጽ ሐሳውያን ስብከት የተመሠረተች ሳትሆን በፊቃዲ ያለ ጥርጥር ወንጌልን አምና በሐዋርያት ሃይማኖት በተዋሕዶ ሥርዓት ጸንታ እስከ ዛሬ ተጠብቃ ያለች ሐዋርያዊት ጥንታዊት ታሪካዊት ቤተ ክርስቲያን መኾኗን ዐውቀን እንደ አሸን በየጊዜው በሚነሱ መናፍቃን ልጆቿ ሳንነዋወጽ በሃይማኖታችን ጸንተን ልንኖር ይገባናል። ለዚሁም አጽናኝ መንፈስ ጳራቅሊሳስ በቅዱሳኑ ጸሎት ይርዳን አሚን።

፬. ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ በተሰጠው የመፈወስ ጸጋ ብዙዎችን አድኖአል ፡-

ሀ) ሐዋርያው ለትምህርተ ወንጌል ሲፋጠን ልስጥራን ከተባለች ከተማ ይደርሳል። ከተማይቱም በትንሹ እስያ በሊቃኦንያ አገር የነበረች ናት በዚች ከተማ እግሩ የሰለለ ከእናቱም ማኅፀን ጀምሮ

አንካሳ የሆነ ከቶም ሄዶ የማያውቅ እንደ ሰው ተቀምጦ ያገኘዋል። ይህ ሰው ቅዱስ ጳውሎስ ሲያስተምር በተመሰጠ ያዳምጥ ነበር ቅዱስ ጳውሎስ ሰውየው ለመዳን እምነት እንዳለው ተገንዘቦ ድምፁን ከፍ አድርጎ በልቡ ከአለየለት በኋላ ቀጥ ብለህ በእግርህ ቁም አለው። ሽባውም ድኖ ፈውስ አግኝቶ በእግሩ ቀጥ ብሎ ወዲያ ወዲህ ይመላለስ ጀመር። በትምህርተ ወንጌል ጉባኤ የፈውስ ኃይል ተደርጎ እንደነበር ያስገንዘባል። (የሐ. ሥራ. ፲፬:፳-፻)

ለ) ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ በኤፌሶን በነበረበት ወቅት በተሰጠው የመፈወስ ጸጋ በአማላጅነቱ እግዚአብሔር በእጁ የሚያስገርም ተአምራት ያደርግለት ነበር። ልዩ ልዩ ዓይነት በሽታ የነበረባቸው ሕመምተኞች ሐዋርያው ከለበሰው ጨርቅ ወይም ልብስ ይወስድላቸው ነበር። ልብሱ ወይም ጨርቁ ሲነካቸው ደዌያቸው ለቆዋቸው ይነሣሉ ተረፈ ደዌ ሳይኖርባቸው ፍጹም ፈውስን ያገኙ ነበር። (የሐዋ. ሥራ. ፲፱:፲፩-፲፪)

ሐ) ቅዱስ ጳውሎስ መላጥያ ከተባለች ደሴት በደገና ከደረሰ በኋላ የደሴቲቱ አለቃ ፑፕላኖስ ቤት ለእንግዳ ብሎ ለሦስት ቀናት በፍቅር ያሳድረዋል። የፑፕላኖስም አባት በንዳድና በተቃማ ሥም ተኝቶ ነበር። ቅዱስ ጳውሎስም ወደ እርሱ ገብቶ ጸለየለት እጁንም በላዩ ጭኖ ፈወሰው። ይህም በሆነ ጊዜ የቀሩት ደግሞ በደሴቲቱ ደዌ የነበረባቸው እየመጡ ተፈወሱ። በብዙ ክብር ቅዱስ ጳውሎስንና አብረውት የነበሩትን አከበሩዋቸው። ለጉዞ በተነሱም ጊዜ በመርከብ ላይ የሚያስፈልጋቸውን ነገር አኑረውላቸው በፍቅር ተሰናብተዋቸዋል። (የሐ. ሥራ. ፳፰:፩-፲) ይኸ ሁሉ የሚያሳየው ቅዱስ ጳውሎስ በተሰጠው የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ጸሎት አድርጎ እንደፈወሳቸው ነው።

፮. ቅዱስ ጊዮርጊስ የመፈወስ ጸጋ እንደነበረው ፡- ከገድለ ጊዮርጊስ ገጽ ሻፕናሻፍ ተመዝግቦ እንደሚነበበው ያንዲት ድህ አረማዊት ቤት ደንቆሮ ዕውር አንካሳ የነበረውን ልጅን እንዳዳነላት ይተርካል። ከዚህ ቀጥሎ ሙሉ ታሪኩን እንደሚከተለው ጽፈናልና በማስተዋል እንመልከት። ቅዱስ ጊዮርጊስ በአረማዊቱ መበለት ቤት ታሥሮ ሳለ ሊቀመላእክት ቅዱስ ሚካኤል ከሰማይ

ወርዶ ምግብን አመጣለት ቅዱስ ጊዮርጊስ ካመጣለት ምግብ ከበላ በኋላ ሰማያዊውን ምግብ ከሌቲቱ መሰብ ላይ አደረገ መሰቡም ነጭ እንጅራ መላበት። ቤቷም ተባረከ፤ መልካሙን ሁሉ ነገር እንደ ነገሥታት ቤት ሞላ። ያች ሴትም ወደ ቤት ገብታ የቅዱስ ጊዮርጊስ ፊቱ እንደ ፀሐይ ሲያበራ በአየኛ ጊዜ ዳግመኛም እንጅራውንና በቤቷ የመላውን መልካሙን ነገር ሁሉ የአደገውንም እንዲሁ በአየኛ ጊዜ ፈራች፤ ደነገጠች፤ ከእግሩም በታች ወደቀች። በልቧም እኔስ የገላላውያን አምላክ ሰው መስሎ ወደኔ ወደ ምስኪኒቱ ቤት ገብቷል፤ ድህነቱንም አይቶ ረዳኝ እላለሁ አለች፤ ከዚህ በኋላ ፈጥና ጌታዬ ራራልኝ ብላ ከእግሩ በታች ሰገደች፤ ቅዱስ ጊዮርጊስም መልሶ አንኝ ሴት ተነሸ፤ እኔ የርሱ ባርያ ነኝ እንጂ የገላላውያን አምላክ አይደለሁም አላት። ሴቲቱም መልሳ የአምላክ ባርያ ከሆነክስ እኔ ባርያህም ሞገስ አግኝቼ እንደሆነ የምነግርህን ሰማኝ፤ ጌታዬ በፊትህ አንድ ነገር ልናገር አለችው። ኃያሉ ቅዱስ ጊዮርጊስም በይ ተናገረ አላት ጌታዬ አራት ዓመት የሆነው ልጄ ዲዳ ደንቆ፤ ፅውር አንካሳ ነው ለጎረቤቶቹ እንኳ ላሳየው እፈራለሁ እኔ እሱን ፀንሼ አራት ወር ሆኖኝ አባቱ ሞተ። ከወለድኩት ጀምሮ ማንም እንዲያየው አላደረገሁም። አቤቱ ይቅርታ ታደርግልኝ እንደሆነ ልጄን ፈውሰልኝ፤ እኔ በአምላክህ አምናለሁ አለችው። ቅዱስ ጊዮርጊስም የእግዚአብሔር ቸርነት ዛሬ ይደረግልኝ ሕፃኑን ወደዚህ አምላኩ አላት ከዚህ በኋላ ሕፃኑን አምላክ በቅዱስ ጊዮርጊስ አጠገብ አስቀመጠችው። ቅዱሱም ቸል አላለም፤ ፊቱንም ወደ ምሥራቅ መልሶ ወደ እግዚአብሔር አለየ እንጂ ሕፃኑም በፊቱ ነበር፤ ጸሎቱንም ጨርሶም አሜን ባለ ጊዜ በሕፃኑ ጻይኖች ላይ አማተበ፤ በፊቱም እኛ አለበት። ፍም መስሎ እንደ ድንጋይ ተፈንቅሎ ከጻይኖቹ ላይ ወደቀ። ያን ጊዜም አየ። ሴቲቱም በጃሮው እንዲሰማኛት እንደበቱም እንዲናገር፣ በእግሩም እንዲሄድ ቸርነትህ ፍጹም ትሁንለት አለችው። ቅዱስ ጊዮርጊስም በዚህ ጊዜ ያገኘው ጸጋ ይበቃዋል፤ እኔ ከእንቺ እርሱን እስከምሻበት ድረስ ጠብቂው እኔ በጠራሁት ጊዜ ይሰማል ይሄዳል ይናገራል። ቃሉን ይፈጽማል ያገለግላል። አላት። ሴቲቱ ግን ቃል ልትመልሰላት አልደረገችም። የመላክ እግዚአብሔርን ፊት የመሰለ ፊቱን ታይ ነበርና። ቅዱስ ጊዮርጊስ ከእሥር ቤት ወጥቶ ባደባባይ በተገለጠ ጊዜ ሴቲቱ ለፈላጊ ያደረገው ስላልገባት ሃይማኖቱን የተወ መስጋት ስታዘን ቃሏን ሰምቶ ስለ ሃይማኖቷ ጽናት ስለ አለው።

በፊቷም ፈገግ አለና ልጅሽን ከትከሻሽ አውርዶሽ ከምድር አስቀምጭው አላት። ባስቀመጠችውም ጊዜ ቅዱስ ጊዮርጊስ ሕፃኑን ጠርቶ ጻይኖህን በከፈተህህ በጌታዬ በእየሱስ

ክርስቶስ ስም ተነሣና በእግርህ ቁም ብዩሃላሁና ትዕዛዜን ፈጽሞ አለው፤ ያን ጊዜም እግሮቹ ረትተውለት ተነሣ ጆሮዎቹም ተከፈቱ፤ ወደ ቅዱስ ጊዮርጊስም መጥቶ እግሮቹን ሳመው። ቅዱስ ጊዮርጊስም በሕዝቡ ሁሉ ፊት ሕፃኑን አንተ ሕፃኑን አንተን እዝገባሁ፤ ሂድ ወደ አጽሎን ቤት ግግ የማያውቅ፣ የማያስተውል፣ ፅውር፣ ዲዳና ደንቆሮ አጽሎንን ፈጥነህ ና! የጌታችን የእየሱስ ክርስቶስ ባርያ ጊዮርጊስ ይጠራሃል በለው አለው፤ ያን ጊዜም ሕፃኑ ሄዶ ወደ ጣዖቱም ቤት ገብቶ ቅዱስ ጊዮርጊስ እንደላከው ተናገረ። ያን ጊዜም በጣዖቱ ላይ ያደረገው ሰደግን ደነገጠ እንግዲህ ከዚህ ማስተዋል የሚኖርብን ነገር ቢኖር ቅዱስ ጊዮርጊስ በተሰጠው የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ሕፃኑን እንዳዳነው ነው።

፩. ኢትዮጵያዊው ጻድቅ የኢቲሳው አቡነ ተክለሃይማኖት በተሰጣቸው የመሬት ስጋ

ጸጋ ስለፈጸሙት አገልግሎት :-

በገድላ ተክለሃይማኖት የገደባው የተጻፈውን እንዳለ ወስደን ብንመለከት አባታችን በጸሎታቸው እንደተሰጣቸው የመሬት ጸጋ ማርያን የተባሉት ጠንቋዮች ማዳን ያልተቻላቸውን የዳሞት ንጉሥ (የወላይታ) መቶሎሚን እንደፈወሱት እናናባለን። ይህን ከለ በኋላ ክቡር አባታችን ተክለሃይማኖትን ወስዶ ከንጉሥ ዘንድ አገባው መቶሎሚም ክቡር አባታችን ተክለሃይማኖትን ባየው ጊዜ አንተ ሰው አድኝና ቀፈረውድም እንደነገረኝ ኋላ እናደርጋለን አለ።

ክቡር አባታችን ተክለሃይማኖትም እስከ ቀድሞ ማርያኖችህን አድኝና በላቸው። አንተን ማዳን በላናቸው እኔ በፈጣሪዬ ስም እድንሃለሁ አለው። ንጉሡም ማርያንን እናንተ ለምን አታድኑኝም አላቸው። እኔ ስለእናንተ ዘወትር እጣለሁና ብታድኑኑ አድኑኝ ባታድኑኝ እናንተን እገድላችኋለሁ አላቸው። ማርያንም ይህ ሰው መድኃኒት አድርጎብሃል እኛ በምን ማዳን ይቻላል ያንዱ መድኃኒት ካንዱ መድኃኒት፣ ያንዱ ብልሃት ከሌላው ብልሃት ጋር አንድ አይደለምና። ነገር ግን አሁን እንግደለው አሰናብተን ፍቀድልን አሉት ገብረ ሞሁድም በምንም በምን ልትገድሉት አትቸሉም ነገር ግን ንጉሡን አድኑኝ እንዳላችሁ አድኑት አላቸው። ማርያንም መድኃኒታችሁ ከመድኃኒታችን ልዩ ነውና ማዳን አይቻለንም አሉ። ክቡር አባታችን ተክለሃይማኖትም ይህን ነገር ምክንያት ነው፤ ከሥራችሁ የተነሣ ፍጻሜአችሁ ይታወቃል አላቸው።

እኔ በፈጣሪዬ ስም አድነዋለሁ በእናንተም በእኔም መካከል ነገር እናንተንም ይውጋችሁ መውጋት ባይቻለው ጦሩን በእጁ አጣብቃችሁ መከራ ብታጸኑበት እኔ አድነዋለሁ ባላድነው እኔን ይግደላኝ አላቸው። ንጉሡም ይህ ነገር የቀና ነው እንደዚህ ይሁን ነገር ግን ቀድሞ እኔን አድኝና

አለ። ክቡር አባታችን ተክለሃይማኖትም ይህን ታደርግ ዘንድ ማል አለው እንዲያደርግ ማለ ዳግመኛ ንጉሡ አንተም ለራሱም እውቅ ያላዳነኝ እንደሆነ እገድላለሁ የተናገርኩትን አላስቀርም አለው። ክቡር አባታችን ተክለሃይማኖትም ግደለኝ እኔ ለራሴ አላዝንም አለው።

ክቡር አባታችን ተክለሃይማኖት በስሙ በማስተምርበት በጌታዬ በእየሱስ ክርስቶስ ስም ከደዌህ ዳን ብሎ ዳሰሰው። ከደዌህ ፈጥኖ ዳን። ሁለቱም ጦሮች ከእጅጅ ተለይተው ወደቁ። የሰለለ ክንዳም ፈጽሞ ዳን። አዕምሮውም ተመለሰለት። ከዚህ በላይ እንደተገለጸው ቅዱስ አባታችን በተሰጣቸው የፈውስ ጸጋ ሕመምተኛውን ንጉሥ ባለ ጤና እንዳደረጉት ወይም እንደፈወሱት እናረጋግጣለን። በገድላ ተክለሃይማኖት ገጽ ፲፱፣፲፪-፲፭ በአባ በጸሎተ ሚካኤል ገዳም ስሎ ብዙ ሕሙማንን እንደፈወሱ ተጽፏል።

የተለምዶቱም ነገር የትሩፋቱም ወሬ በእግራ አውራጃ ሁሉ ተሰማ ደዌያቸው ልዩ ልዩ የሆነውን ሕመምተኞች ሁሉ እያመጡ ከእግሩ በታች ያኖሯቸው ነበር። ክቡር አባታችንም እጁን በላያቸው እየሚነ ያድናቸው ነበር። የደብሩም መነኮሳት ሥራውን እይተው ያደንቁ ነበር። ያለማቋረጥ በማገልገሉና ድውያንን በመፈወስ ሥራ ተለምዶቱ በበዛባቸው ጊዜ ሥራውን እንደ ተርታ ነገር አደረጉት። የሆነውን ሁሉ ሆኖ ማድነቃቸውን ተውት። አንዱም ለሌላው ልቡ የተቆረቆረበትን ሐሳብ በነግረው ያም ደግሞ ከተክለሃይማኖት ዘንድ ሂድ ያዘንክበትን እሱ ይጨርሳልሃል ይፈጽምልሃል ይላዋል። ሄዶ ይነግረዋል እሱም የወደዱትን ያደርግላቸዋል። ያዘነውን ያጽናናዋል፣ ድውያንም ይፈውሳል፤ አሥራ አምስት ድውያን በአንዲት ቀን ይፈወሱ ነበር። ለአብነት ከሐዋርያት ጀምሮ እስከ ድንገተ ጻድቃን የመሬት ጸጋ የተሰጣቸውን የጥቂቶቹን ተግባር ገልጸናል። እነርሱን የመሳሰሉ በቀጥር የበዙ ቅዱሳን በርካታ ናቸው መንፈስ ቅዱስ ለሰው እንደ ሃይማኖቱ ጽናት እንደ አዕምሮው ሰፋት ከሚሰጣቸው ልዩ ልዩ ጸጋዎች መካከል ሀብተ ፈውስ አንዱ መሆኑን በተገለጹት ማስረጃዎች የተወሰኑ ስለሆነ ግንዛቤ ወስደን የእግዚአብሔርን ስጦታ ልናደንቅ ይገባናል።

ቅዱሳንም በእምነታቸውና በሥነ ምግባራቸው ማማርና ጽናት ለዚህ ጸጋ መታደላቸውን አውቀን ማክበር በጸሎታቸው መታወጥ የክርስቲያንነታችን መታወቂያ መሆኑን ልንዘነጋ አይገባንም ቸሩ መድኃኒላም የቅዱሳን ጸሎት ከደዌ ሥጋ ከደዌ ነፍስ ይፈውሱን ድንገተ ሥጋ ድንገተ ነፍስ ይመጽውተን። አሜን

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

☪ ☪ ☪

www.ethiopisnorthodox.org

ግምገማ የይግናት

ይቅርታ ፣ የቸርነት ሥራ አለዋጋ የሚሰጥና የሚደረግ ማለት ነው። ለዚህም ምስክር በመጠኑ "በጸጋ ዘነሣለከሙ በጸጋ ሀብ ወገደ ለኮሰ ጸጋ ለይከወኒ ጸጋ" ያለውን ጥቅስ ያስረዳል ማቴ ፲ ፡ ፮ ሮሜ ፲፪ ፡ ፮ ፣ በልግስና የተቀበላቸሁትን በልግስና ስጡ። ያለዚያስ ጸጋሃ ጸጋ አይባልም፣ ስለዚህ ጸጋ ማለት ለግዚአብሔር በርገራጌው በነጻ ዋጋ ሳይጠይቅ በሌላው ለፍጥረቱ የሚሰጠው ሀብት ሁሉ ነው። መንፈስ ቅዱስም ከአብና ከወልድ ጋር በህልውና አንድ ስለኾነ ለግዚአብሔር እንደ መሆኑ ጸጋን ይሰጣል።

መንፈስ ቅዱስ ለቤተክርስቲያንና ለልጆቿ (ለሀዋላቷ ለአባላቷ) እንደ አስፈላጊነቱ በሌላው ጸጋውን ያድላል ለእያንዳንዱ ምዕመን እንደ ሃይማኖቱ ጽናት እንደ አዕምሮው ስፋት መንፈስ ቅዱስ ሀብቱን ይቸራል።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ መንፈስ ቅዱስ ለቤተክርስቲያን አባላት ጸጋውን ለያካፈለ እንደሚገባ ማድሉን ፤ የቆርንቶስ ክርስቲያኖች ስለ መንፈስ ቅዱስና ስጦታው ለይተው እንዲያውቁና የተሳሳተ ግንዛቤ እንዳይኖራቸው በመልእክቱ በ ፩ኛ ቆሮ ፲፪ በዝርዝር ገልጸላቸዋል።

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የተጠቃለሉትን ፍሬ ነገሮች በክፍል በክፍል ለአጠኛን እንድሚቀና ሲመደቡ እንደሚከተለው ይዘረዘራሉ።

ሀ) ስለ መንፈስ ቅዱስ በአጠቃላይ እንዲገነዘቡ። ፩ኛ ቆሮ ፲፪ ፡ ፩ ፣ ፫

ለ) ከመንፈስ ቅዱስ ስለሚገኘው ሀብት። ፲፪ ፡ ፩ ፣ ፲፩

ሐ) ስለቤተክርስቲያንና ሕዋላቷ (አባላቷ) ፲፪ ፡ ፲፪ ፣ ፳፯

መ) ስለቤተክርስቲያን ማዕረግ። ፲፪ ፡ ፳፰ ፣ ፴

ሠ) ስለ ፍትህና ትኩረት። ፲፪ ፡ ፳፯

በ ፩ኛ ቆሮ ፲፪ ፡ ፩ ላይ የአግርኛው የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም ላይ ንባቡ "ስለመንፈሳዊ ነገርም ወንድሞች ሆይ ታውቁ ዘንድ እወዳለሁ" ይላል

በግዕዙ ግን "ወበእንተሂ ዘመንፈስ ቅዱስ ኢንፈትድ አጋዊን ትኩኑ አብዳን" በማለት ያነበዋል። ቃል በቃል ፍቺ በሌላውንት ጉባዔ በተዘጋጀው ሐዲስ ኪዳን" ወንድሞቻችን ስለ መንፈስ ቅዱስ በምታስቡትም ዐላዋቆች ልትሆኑ እንወድም እንድታውቁ እንጂ" ተብሎ ተተርጉሞአል።

የመንፈሳዊ ነገር ምንጭ መገኘቱ መንፈስ ቅዱስ በመኾኑ ፍሬውን ከማወቅ በቅድሚያ ግንዱን መገንዘብ ይኸላል። በግንድ የተመሰለው መንፈስ ቅዱስን ማወቅ ከመንፈስ ቅዱስ የሚሰጠውን ወይም የሚገኘውን መንፈሳዊ ነገር ከማወቅ ይቀድማልም ይበልጣልም ስለሆነም የግዕዙን ንባብ ለትንታኔያችን ተጠቅመንበታል።

በዚህ ምዕራፍ ሐዋርያው ሊያስገነዝብን የረለገው የቆርንቶስ ምዕመናን በጥምቀት በሚሮ (በእንብሮተ ዕድ) ዳግመኛ በመንፈሳዊ ልደት ተወልደው መንፈስ ቅዱስ አድርገው ሳለ አላደረጉም በማለታቸው ይኾን ጥርጥራቸውን እንዲተው ሊያሳውቃቸው ወደ ይጽፍላቸዋል። አላደረጉም ብለው ለጥርጥር የበቁቱም ገቢረ ተአምራት ወመንክራት (ተአምራት የመሥራት ድንጋጌ ነገር የማድረግ) ስላልተሰጣቸው ነው። የቆርንቶስ ሰዎች መንፈስ ቅዱስ ቢያድርብን ኑሮማ እንደሌሎች ድንጋጌ ድንጋጌ ተአምራትን እናደርግ አልነበረምን ይኾን የኾነው እኩ መንፈስ ቅዱስ ባያድርብን ነው ብለው ተሳሳቱ። ይኾን ስሕተታቸውን ለማረም ቅዱስ ጳውሎስ ማረጋገጫ ይሰጣቸዋል። በ ቁ ፪ ላይ ሐዋርያው የቆርንቶስ ክርስቲያኖችን በሃይማኖት የልጅነት ሀብት ሳይሰጣቸው በፊት በአረማኒነት ሳሉ ጣዖት የሚያመልኩ ጣዖት የሚቀርጹ ለአምልኮተ ጣዖት አስተዋጽኦ በማውጣት እንደነበሩ ያስታውሳቸዋል። በቁጥር ፫ ላይ ክርስቶስን በማመን መንፈስ ቅዱስ ካደረገባቸው በኋላ ግን የቀድሞ የአረማኒነት ግብራቸውን እርግፍ አድርገው ትተው የክርስቶስን የባሕርይ ለምሳክነት (ጌትነት) ተገንዝበው እርሱን ፍጡር ከሚሉ

ቢጽ ሐሳውያን ተለይተው ክርስቲያን መኾናቸው የመንፈስ ቅዱስ ሥራ መኾኑን እንዲያስተውሉ ያስገነዝባቸዋል። ስለዚህም መንፈስ ቅዱስ አላደረጉም ማለታቸውን ይተው ከተአምራት ድንጋጌ ሥራ የበለጠ ክርስቶስን ለማመን በቅተዋል። የክርስቶስን ጌትነት በውቅ እርሱን ማምለክ መንፈስ ቅዱስ ባያድርገባቸው ኑሮ የማይሞክር ነበር ስለዚህም መንፈስ ቅዱስ አድርገዋልና ጥርጥራቸውን ይተው ፤ መንፈስ ቅዱስ የማደሩ ምልክት ክርስቶስ በተዋሕዶ ሰውነቱ ከመሰከቱ መለኮቱ ከሰውነቱ ሳይለይ አንድ እካል አንድ ባሕርይ ስለኾነ ከአብ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በጌትነት አንድ ነውና ይኾን የቀና ሃይማኖት ክርስቶስ በተዋሕዶ ከብር የባሕርይ ለምሳክ መኾኑን የገለጸላቸው መንፈስ ቅዱስ ነው ቢያድርገባቸው እንዲህ አድርገው ለማመን በቁ ፫ ስለሆነም ተአምራት የማድረግ ጸጋ አልተሰጠም ብለው መንፈስ ቅዱስ አላደረጉም አይበሉ ዛሬም እኮ የብዙ ክርስቲያኖች ችግር ይኾው ነው። ተአምራት ማድረግን ፣ ምልክትን ከሃይማኖት አስበልጠው ያያሉ ምልክቶችና ተአምራት ሲፈልጉ በሃይማኖት መሠረትነት የተሰጣቸውን ክርስቲያን የመሆን ጸጋ ይኾውም የሥላሴ የጸጋ ልጆች መባልን እንደቀላል ነገር ይቆጥሩታል። ስለዚህም የሐዋርያው መልእክት ዛሬም ላለው በእንዲህ ሳይነቱ ጥርጥር አላዋቂነት እንዳንያዝ ያስገነዝባናል። የቆርንቶስ ምዕመናን ስሕተታቸው ከላይ የተጠቀሰው ብቻ አልነበረም። ሌላም ስህተት ነበራቸው። ይኾውም የመንፈስ ቅዱስ ለካሉ እንደ ሀብቱ (ጸጋው) ብዛት እንደዚያው ብዙ ነው ይሉ ነበር" ይኾን ታላቅ ስህተት መኾኑን ሐዋርያው ይገልጻላቸዋል በቁ ፪ ላይ "ወመከፈለታተ ሱታፊ ሀብት ህልው እንዘ አሐዱ መንፈስ" ይላል። " መንፈስ ቅዱስ አንድ ሲሆን የሀብት እድል እድል አለ ወይም ከመንፈስ ቅዱስ ጋር አንድ የማድረግ ሀብት ዕድል ዕድል አለ ይላል በአግርኛውም የጸጋ ስጦታ ልዩ ልዩ ነው መንፈስ ግን አንድ ነው" ይላል

ግምገማ ሃይማኖት

የመንፈስ ቅዱስ ሀብት ፣ ጸጋ ለጠቃሚ በርካታ ናቸው ። ለእያንዳንዱ እንደ እድል እንደ እድሉ መንፈስ ቅዱስ ያስፋፍላል ጸጋውን እየመጠነ እንደ አስፈላጊነቱ ለምዕመናን የሚያደለው መንፈስ ቅዱስ አካሉ ብዙ ነው ማለት ስህተት ነው ብዙ መንፈስ ቅዱስ ፋይዳ ፣ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋዎች ግን ብዙዎች ናቸው ። ለዩ ለዩ ጸጋዎች ፣ የመንፈስ ቅዱስ ለጠቃሚ ቢኖሩም በሰጠታዎቹ ለክ የመንፈስ ቅዱስ አካሉ ብዙ ነው ወይም ብዙ መንፈስ ቅዱስ ለሌ ማለት ታላቅ ስህተት ነው ። ይኸን ዐውቀው ከስህተታቸው እንዲታረሙ ሐዋርያው ይመክራቸዋል ። ዛሬስ እንዴት ነው ብዙ መንፈስ ቅዱስ ያሉ ይመስላል እንዳንድ ስጦታ ያለን ክርስቲያኖች በተሰጡን ስጦታዎች ለክ መንፈስ ቅዱስ አካሉ የሚሸነጸን ይመስላል የቤተክርስቲያንን አንድነት በአንድ መንፈስ አጋኝነት ፣ የመንፈስ ቅዱስን ፈቃድ በመፈጸም በመጠበቅ ፈንታ ስንለያይ እንገኛለን ። በዚህ ድርጊታችን ወደ ክርስቲያንነት እንዳይገቡ ለእጥሙታን ለእሐዛብ በር ዘግተናል ። በዚህ ግብራችን እንዳንወቀስ እኛም በእንዲት ቤተክርስቲያን እድር ጸጋውን የሚያደለው ለውነተኛውን የቀናውን የተዋሕዶ ሃይማኖት የገለጸው መንፈስ ቅዱስ አንድ መኾኑን አውቀን በመቀናናትም በሥጋዊ ስሜትም ተነቋቁረን ከመለያየት እንጠበቅ ፣ ወደ ቤተክርስቲያን ለሚመጡ እንቅፋት አንሁን የመንፈስ ቅዱስ የጸጋ ስጦታዎቹ ብዙ ቢኾኑም ያንን ሁሉ ጸጋ ያደለ የቸረ መንፈስ ቅዱስ አካሉ አንድ መኾኑን አውቀን ሁላችንም በየተሰጠን ጸጋ በአንድ ሃይማኖት ጸንትን በአንድ መንፈስ ቅዱስ ተመርተን አንድነታችንን እናጽና ያደረብንን መንፈስ ቅዱስ በጥላቻ እየተለያየን በጥርጥራችን በግብዝ ነታችን እናሳዝንው ።

በቁጥር ፩ ላይ " መመከራላታተ ምግባር ሀላው እንዘ አሐዱ እግዚአብሔር ዘይገብር ኩሉ ውስተኩሉ" = ይላል " በኩሉ ልድር ኩሉን የሚሠራ እግዚአብሔር አንድ ሲኾን የሥራ ለድል ለድል አለው

"ይላል ። በእግርኛው መጻሕፍት ቅዱስ ንባቡ በቁጥር ፩ እና ፯ ላይ " አገልግሎትም ልዩ ልዩ ነው። ጌታም አንድ ነው ። አሠራርም ልዩ ልዩ ነው ። ሁሉን በሁሉ የሚያደርግ እግዚአብሔር ግን አንድ ነው" ይላል ። አገልግሎትም ወይም አሠራር የሚለው ተመሳሳይ ነው ። ለአጠቃቀም ሠለስቱ አካላት መንፈስ አንድ ነው ። ጌታ አንድ ነው እግዚአብሔር አንድ ነው ቢል ጸጋን በማደል መንፈስ ቅዱስ ከአብና ከወልድ ጋር በሀልውና ፣ በጌትነት አንድ መኾኑን የሚያመለክት ስለኾነ ምሥጢረ ሥላሴን ያስገንዝበናል ። የመንፈስ ቅዱስ ስጦታው በሁለት ክፍል ሲመደብ ይቻላል አንዱ መከፈላታተ ሱታፊ ሀብት ሲኾን ሁለተኛው መከፈላታተ ምግባር ነው ።

በቁጥር ፯ ላይ ስለ መከፈላታተ ሱታፊ ሀብት ሲገልጽ በቁጥር ፩ ላይ ደግሞ ስለ መከፈላታተ ምግባር ያሳያል ። አንዱ መንፈስ ቅዱስ ለምዕመናን የሚያደለው ጸጋው በእነዚህ ሁለት ክፍሎች ተመድቦ ለቤተክርስቲያን ሲሰጥ ይኖራል ። የሀብት ለድል (መከፈላታተ ሱታፊ ሀብት) የሥራ ዕድል መከፈላታተ ምግባር) ተብሏል ። ለዩ ለዩ የጸጋ ስጦታዎችን ለምዕመናን ሀብቱን የሚያደል ለምግባር ለትሩፋት እንዲነቃቁ ገድል የመሥራት ኃይል ይኸውም የሥራን ዕድል የሚሰጣቸው የሚመራቸው ኃይል የሚሆናቸው መንፈስ ቅዱስ በተለየ አካሉ አንድ ሲሆን ከአብና ከክርስቶስ ጋር በሀልውና ስለሚገናዘብ በጌትነት በሥልጣን አንድ ነው ። ስለኾነም መንፈስ ቅዱስ የጸጋ ኃይል ምንጭ ሆኖ ቤተክርስቲያንን ለያጽናት ሲያበረታታት ሲያረጋጋት ሲመራት ይኖራል ።

ሐዋርያው መንፈስ ቅዱስ አካሉ አንድ ሲኾን ለቤተክርስቲያን አባላት ለምዕመናን ጸጋውን በክፍል በክፍል እያደረገ እንዴት እንደሰጠና የጸጋ ዓይነቶቹ ምን ምን እንደኾኑ ለቆርንቶስ ምዕመናን ከቁጥር ፯ እስከ ፲፩ ድረስ በሰፊው ይገልጻላቸዋል ።

በቁጥር ፯ እና ፯ ላይ " እስመ ለለአሐዱ ዘዘዚአሁ ጸጋሁ በመንፈስ

ቅዱስ ወበኩሉ በበመከፈላቱ እንዘ እግዚአብሔር ደረድሎ ወለለአሐዱ ይሁቦ ገሀደ በከመ ይድልዎ ወይብቁዎ " ይላል ። ትርጉሙም እነሆ ያንዱም ያንዱም መንፈስ ቅዱስ የሚሰጠው ልዩ ልዩ ነውና ለሁሉም ጌታ እያገዘ በየእድሉ በየእድሉ ይሰጠዋልና ።

መንፈስ ቅዱስ በአካሉ አንድ መኾኑን ሀብቱ (ጸጋው) ግን ብዙ መሆኑን ሐዋርያው ካስረዳ በኋላ ለምዕመናን እንደ የዕድላቸው መንፈስ ቅዱስ ባወቀ ለጥቅማቸው የሚሰጣቸው ጸጋ ግን አንድ ዓይነት አለመሆኑን እንዲያውቁ በመጠኑ የመንፈስ ቅዱስን ሀብታት (የመንፈስ ቅዱስን ስጦታዎች) ይዘረዝርላቸዋል ። መንፈስ ቅዱስ ጸጋውን ለምዕመናን የሚያደለው ለምዕመናኑ እንደፍላጎታቸው ሳይሆን እሱ መንፈስ ቅዱስ ባወቀው ጥበብ ለእያንዳንዳቸው እንደሚጠቅማቸው

እንደአስፈላጊነቱ ለጥቅማቸው ይሰጣቸዋል ። ለአንድ ክርስቲያን የመንፈስ ቅዱስ ሀብት የሚሰጠው እንደ ሃይማኖቱ ጽናት እንደ አዕምሮው ስፋት ነውና የሚገባውን የሚጠቅመውን ጸጋ መንፈስ ቅዱስ ባደለው ጊዜ ተመስገን ብሎ መቀበል እንጂ ያልተሰጠውን ጸጋ መሻት የተሰጠውን ጸጋ ማኮሰስ እንደ ኢምንት ቀላል እድርጎ መቁጠር ወይም በሌሎች ጸጋ መቅናት መመኘት የተሰጠውን ጸጋ ከግጣት ስለሚያደርሰው ይጠንቀቅ። የቆርንቶስ ክርስቲያኖች ያልተሰጣቸውን ጸጋ በመሻት ይልቁንም በቅንቋ (በልሳን) የመናገርን ነገር አብልጠው አግነው በመገናኛቸው እነርሱ እንደረለጉት ሀብት መንፈስ ቅዱስ ሊታደላቸው የማይቻል መሆኑን ይገልጻላቸዋል። መንፈስ ቅዱስ ራሱ ለማን ምን ዓይነት ጸጋ መሰጠት እንዳለበት ያውቃል ስጦታው በታደለ ጊዜ ለሚን ብሎ መቀበል እንጂ ታላምራት ድንቅ ምልክት ለምን አላደርግም ፣ በቅንቋ ለምን ሳልናገር ቀረሁ ብሎ ያልተሰጠውን ሀብት መፈለግ ጤናማ አይወቅም እለመ ኾኑን በቆርንቶስ ያሉት ምዕመናን እንዲገነዘቡ ሐዋርያው አሳስቧቸዋል ። መከከላቸዋል ።

ዓምደ ሃይማኖት

እኛስ የዘመኑ ክርስቲያኖች ያልተሰጠንን ጸጋ በመሻት፣ በሌሎች ጸጋ እንቀና ይሆንል በእንዲ የጸጋ ስጦታ ሌላውን እናስበልጥ ይሆንል የተሰጠንን ጸጋ ባለግወት መንፈስ ቅዱስ ሀብተ ሃይማኖትን ሀብተ ልደትን አድሎን በክርስቶስ ክርስቲያን ተሰኝተን ባለ ገቢረ ተአምራት ወመንክራት ሌላም ሌላም ሀብት (ጸጋ) ስላልተሰጠን እናግርር ይሆንል እንጠንቀቅ፤ እነዚያ ያልተሰጣቸውን በመሻታቸው እንደተገሰጹ እኛም እንደነሱ እንላሳት ያልተሰጠንን ጸጋ እንፈልግ ። በሌሎች ጸጋ እንቀና ። በተሰጠን ጸጋ ጸንተን እንነር ። መንፈስ ቅዱስ የሚሰጠን ጸጋ ካለም በተሰጠን ጸጋ እያመሰገንን ቤተክርስቲያንን እናገልግል እንጂ በተሰጠን ሀብት እንኩራራ ።

አዳምና ሔዋን ከገነት ሊወጡ የልጅነት ጸጋ ሊያጡ የቻሉት ያልተሰጣቸውን ጸጋ በመፈለግ መኾኑን እናስተውል ። እበው ሲተርቱም የቆጡን አወርድ ብላ የብብቷን ጣለች ይባላል ። የሌላውን ስንሻ የራሳችንን እንዳናስወስድ እናስብበትና እንመክር እንገሰጽ እንጂ እንላሳት ።
 ከቁጥር ፩ እስከ ፲፪ ለምዕመናን መንፈስ ቅዱስ የሰጣቸውን የጸጋ ዓይነቶች በዝርዝር ያስረጻል እነርሱም እንደሚከተሉት ተዘርዝረዋል ።
 ሀ)ጥበብን የመናገር ሀብት፣ ለ)ዕውቀትን የመናገር ስጦታ፣ ሐ)የእምነት ወይም የግመን ሀብት መ)ድውይ የመፈወስ ሀብት (ሀብተ ፈውስ) ።

ሠ)ጋን የግውጣት ሀብት ፣ ረ)የረድኤት ስጦታ (የመርዳት በዚያውም ኃይል የግድረግ) ሰ)ሀብተ ትንቢት (መጻፍትን የግወት ሀብት) ሸ)ትርጓሜ የግወት ሀብት ፣ ቀ)ጽንጽ የግወት ሀብት ፣
 በዝርዝር የሰፈሩትን የጸጋ ዓይነቶች እንደሚከተለው እናብራራለን ። የጸጋ ዓይነቶች ሙሉ በሙሉ መተንተን በዚህች አነስተኛ ጽሑፍ ባይቻልም አጠቃላይ ይዘቱን ለግወትና በጥቂቱም ቢሆን ለመገንዘብ ማብራራቱ ይጠቅማልና በግስተዋል እናጠነው መንፈስ ቅዱስም ለሁላችንም ምስጢሩን ይግለጽልን ። አሜን ።
 ወስብሐት ለእግዚአብሔር። (ይቀጥላል)

የምክር ስንቅ

ወዳጅ ክርስቲያን ሆይ መንፈሳዊ ሕይወትህ አደጋ እንዳይገጥመው ራሱን መግዛት አትተው በዘመኑ የሥልጣን ጥበብ ሰው በቲክኒያሎጂ ዕውቀት በጥቂቱም ቢሆን እፋላዊ ነገሮችን መቆጣጠር ቻይል። እኛን ውስብስብ የሆነውን ሰብላዊ ተፈጥሮውን ግን ለመግራት ፕሪ አልቻለም ። በዕውቀት በኩል በዓይንሳዊ ገነዘብ የተገለጹ ደርባል ። መንፈሳዊነቱ ፣ የግብረ ገብነቱና የጥራት ሁኔታ ግን እያደረገ የቆልቆለት መዝተጥ ብቻ ሆኗል። እኛና ራሱንና ሌላውን ወገኑን በግታሰል በመሆኑ ሕይወቱ በግብክት ፤ ደስታው በግጭብርባር ላይ የተመሠረተ ሆኗል። በግራራራት የተጻፈ ጓደኛ መካከል እንኳን የሚታየው አለመግባባት ፤ የባልና ግሰት ፍጅ መኖር ከዚህ የመንፈሳዊነት ግብቆለታል ፣ ከጥራት ውድቀት የተነሣ በተፈጠረ ሰብስ ነው። ባለግንን በሥጋዊ መንገድ የሰለጠነ ስትመስል በመንፈሳዊ ሕይወቷ ግን ከእንስሳት በታች በሙዩን እጅጉን ወደኋላ ቀርቶለች። ሮሜ ፩ ፣ ፳፪-፳፫ አገተ ሆይ የዚህ ውጤቱ አደገኛ መኾኑን ተገንዝበንው ታውቃለህን

? ወንድሜ ምዕመን ሆይ ኑር ዋዛ ለይምሰላህ ስሰው ሆንህ መፈጠርህ ከዚያም በላይ ክርስቲያን የመኾንን ፀጋ መተመስህ ለዘንቱ ለይሁን ። ጸጋህ እንዳይገረፍ ሰው ገህን ለቲድሰና ሕይወት ራሱን አስገዛ ፤ እንሰላዊ ፈቃድም ሠላጥና መሪ እንደለሰው መርከብ በምኞት ባለር ላይ ተንሳፋፈ እትሁን ። ወይም ፍራን እንደለሰው መኪና ዋልጥ ብለህ በሥጋዊ ምኞትህ ገዳና እትሰምጥጥ ፣ እትከፍ ። በተሰጠህ ሕሊና በወንጌል ምክር ራሱን የምትወራ የምትቆጣጠር ሁን ። እንዲህ የሽንክ እንደሆነ ሕይወትህ የተወደደ ለመንግሥተ ሰማይ የሰቃ ይሆናል ።
 በሰውነትህ ውስጥ ከቶ ምኞቶቹ መጥር እስተሰበሰቡ ሲኖሩ ይቻላሉ ። እነዚህ ከስተቶች ሕይወትህን ፍሬ አልባ የሚያደርጉ አረግኖች ስለሆኑ በፍጥነት በገሰሐ ሲወገዱ ይገባል ። ኑላ ብለኻ ግን የገዛ ምኞትህ መሰናከል ሆኖ ልንም እንደለሰው ረረሰ ከሞት አዘት ላይ ገልብጦ ይጥላሃል ።
 ከቶ ምኞት የሰይጣን መግቢያ በር ነው ። ይኸንን የሞት በር በገሰሐ ካልዘጋገው

በክርስቲያኖቹ ሥነ ምግባር ካልቆሰኩው ከጥሩት መዳን አትታልም ። መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ የፈተናውን ምንጭ ይነገርሃል ። መድኃኒቱንም ሳይጠቁም አልፎ አያውቅም ። ጥቂት የክፍት እርሻ በሊጥ የተመሰለ ክርስቲያኖቹ ንብረተሰብን በመክራ ይለውጠዋል፣ ኑሮውን የመረረ የገመዘ ያደርገዋል ። ከክፍት እርሻ ተጠባብ ። ምኞትህን ተቆጣጠር ወደ ፈተና ደድ ገብተህ መውጫው እንዳይጠብህ ለሥጋዊ ፍላጎትህ ገደብ አብድላት ። ወዳጅ ሆይ ፣ የሞት ላዳና ከቶ ምኞት ከምን መንጭቱ ከምን እንደሚያደርስ ቅዱስ ያልቆብ ይመክርሃል ሰግው " እያንዳንዱ በራሱ ምኞት ሲሳብና ሲታለል ይፈተናል ከዚህ በኋላ ምኞት ፀንሳ ኃጢአትን ትወልዳለች ኃጢአትም ካደገች በኋላ ምትን ትወልዳለች ። " ያዕ. ፩ ፣ ፲፪-፲፮

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

ዓምዶ ሃይማኖት

መንፈስ ቅዱስን ጸንቶ

ካለፈው የቀጠለ

በኢትዮጵያ የፋሲል መንግሥት ሲደላድል በእጩ በትረ ጊዮርጊስ መሪነት ከካቶሊካዊው አልፎ ለሚንደዝ ጋር ለመከራከር የተዋሕዶ ሊቃውንት ፈቃድ ጠየቁ ፤ ከሊት እስከ ደቂቅ በጎንደር ጉባኤ ተደረገ የተዋሕዶዎቹ አፈጉባኤ እጩ በትረ ጊዮርጊስ ነበሩ። አልፎ ለሚንደዝም ከወገኖቹ ጋር ሁኖ ለክርክር ቀረቡ ጥያቄውን የጀመረው ራሱ አልፎ ለሚንደዝ ነው። የመጀመሪያው ጥያቄ እንዲህ የሚል ነበር።

ጥያቄ አልፎ ለሚንደዝ የአብ የባሕርይ ልጅ ሞተ የሚለው ገጸ ንባብ ከምን ይገኛል ?

መልስ እጩ በትረ ጊዮርጊስ ፤ ጠላቶቹ ስንሆን እግዚአብሔር በልጅ ሞት እዳንን ይልብሀል (ጳውሎስ ሮሜ ፩ : ፲) መልሱ ትክክለኛ ስለሆነ አላከራከረም ።

ጥያቄ አልፎ ለሚንደዝ ፤ የእግዚአብሔር ፊቱ ወደት ነው ?

መልስ እጩ በትረ ጊዮርጊስ በዚህ ጊዜ መብራት አስበርተው በጉባኤው መካከል አድርገው የዚህ መብራት ፊቱ ወደት ነው ብለው ጠየቁት ይባላል እርሱ ግን መልስ አልሰጠም። መልሱን ራሳቸው መለሱ፤ የዚህ መብራት ገፅ በዚህ በኩል ብቻ ነው እንደማይባል እግዚአብሔርም በዓለም ሁሉ ምሉዕ ነው አሉት ። ይልቁንም የእግዚአብሔር ፊት በክፉ አድራጊዎች ዘንድ ነው መዝ ፱፫ : ፲፯ የሚለውን የዳዊት መዝሙር በመጥቀስ አልፎ ለሚንደዝ በጓደኞቻቸው ላይ ያደረሰው ግፍ እናደላቸው ስለነበር ፊቱን በጥሬ አሉት ይባላል ። በዚህ ጊዜ የጎንደር ሊት

"ረከብኛሁ ለበትር ዘያደክማ ለሮሜ ጽፋብ በንባብ ወቅጽ በትርጓሜ" ብሎ ደስታውን በትኔ ገለጠ ይባላል። (የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ በአባ ኅርኅርቶስ ገፅ ፳፪ ና ፳፫)

መንፈስ ቅዱስ አፍኖ ጥበብ የሆኖቸው መምህራን በሰይጣን ትምህርት ልባቸው ባንቃው ጥርጥር የመጽሐፍትን ቃል የሚጠመዘዙ ቢጽሑፍ ያንን ምላሽ ያሳጧቸዋል ትምህርት ብቻውን እይጠቅምም መንፈስ ቅዱስ የጥበብን ቃል ሲሰጥ በማንኛውም ጉባኤ የሃይማኖት ጠበቃ አፍሮ የማይመለስ የወንጌል ምስክር ለመሆን ይበቃል።

፩ኛ. የአስተዳደር ፈሊጥ ሕልምና ራዕይ የመተርጎም ጥበብ ይህ ጥበብ ከተሰጣቸው ሰዎች መካከል ከቀደሙ አበው የሴፍ ወልደ ያዕቆብን ከኋላ ሰዎች ከአበይት ነቢያት እንዳይነበረውን ዳንኤልን መጥቀስ ይቻላል። ሁለቱም በዘመናት ቢለያዩም ተመሳሳይ ጠባይና ማስተዋል ይገኛሉ ። ሁለቱም እግዚአብሔርን በመፍራት ከሕጉ እንዳይዛነፉ ከአምላክቱ እንዳይወጡ በማንኛውም አካባቢና ሁኔታ ከልብ የሚያመልኩ እማኞች እንደነበሩ ስለ ሁለቱም የሚናገረውን የሕይወት ታሪክ ዜና ገድል በማጥናት ማወቅ ይቻላል።

ሀ) የሴፍ ወልደ ያዕቆብ እስራኤል ተብሎ ለተጠራው ለያዕቆብ አሥራ አንደኛ ለራሔል የበኩር ልጅ ነው። (ዘፍ ፱ : ፳፪ - ፳፬) ከጠባዩ መልካምነትና ከዝናው ከፈጸመውም ትልቅ ሥራ የተነሳ ከያዕቆብ ልጆች ሁሉ የተከበረ ሆነ በተለይ አባቱ ይወደው ነበር። ሕልምችን ስለአለመና ስለ ሌላም ነገር ማለት በአባቱ ዘንድ ይበልጥ በመፈቀሩ ወንድሞቹ ጠልተው ተመቅተው ሸጡት ። (ዘፍጥ ፳፯) በግብጽ ባርያ ሆኖ ሳለ በኢጥፋራ ቤት ለአስተዳዳሪነት ተሾመ ። የኢጥፋራ ሚስት በሐሰት ስለከሰሰችው ያለ ወንጀሉ በግዞት ታሰረ። እዚያም ሞገስን አግኝቶ የአስተዳደር ፈሊጥ አዋቂ ጥበበኛ ሰው መሆኑ በግብጽ ስለተገለጸ

ከግዞት ቤት አለቃ (ከወሀኒ ቤት አዛዥ) በታች ጎሳ ሆነ። (ዘፍ ፳፱) ሕልምችን የመተርጎም ጥበብ ስለተሰጠውና እርሱ እንደፈታው ሆኖ በመገኘቱ በዚህ ችሎታው ፈርዖን ከእስር ፈታው። በግብጽ ምድር ሁሉ ላይ እለቃ አስተዳዳሪ እድርጎ ሾመው ። (ዘፍ ፵) በተሰጠው የማስተዳደር ፈሊጥ በጥበብ እየተጠቀሙ ለሰባት ዓመት እህልን እያሰባሰበ በረሀብ ዘመን ብዙ ሰዎችን የገዛ ቤተሰቡን ጭምር ከሞት አዳኝ። (ዘፍጥ ፵፪ : ፵፩ ፤ ፵፯ : ፲፫ - ፳፯) ለ) ነቢዩ ዳንኤል በይሁዳ እገር ከንጉሣዊ ወይም ከመላኛነት ወገን የተወለደ ነው። በናቡከደነጾር ዘመን በምርኮ በ፲፮ኛ ከክርስቶስ ልደት በፊት ወደ ባቢሎን ተወስዶ በዚያ ሳለ ስሙ ብልጣሮር ተባለ ። የከለዳውያንንም ትምህርትና ጽንጽ ተማሪ (ዳን ፩ : ፩ - ፯) ዳንኤል እግዚአብሔርን አልረሳምና እንዳይረክስ በልቡ አሰበ እንዳሰበውም የላመ ያጣመ ሳይቀምስ ጥሬ በመቆርጠም ፤ ውሃ በመጠጣት ፤ በጸም ፤ በጸሎት ፤ ከአሕዛባዊ አደድር ላይ መሆኑን አሳወቀ። እንዳሰበውም ሆነለት። (ዳን ፩ : ፳ - ፲፮) ተምሮም በባቢሎን ተሾመ (ዳን ፩ : ፲፯ - ፳፩) ዳንኤል እስከ ፪፻፴፮ ከክርስቶስ ልደት በፊት ናቡከደነጾርን ፣ ብልጣሮርን ፣ ዳርዮስንና ቲሮስንም በማስተማር ሕልምን በመፍታት ጽሑፍንም በመተረጎም አገለገለ። በአስተዳደር ችሎታውና በተሰጠው ላይ ሕልምና ራዕይ የመተርጎም ጥበቡ የተደነቀ ነበር።

ለእግዚአብሔርም ሕዝብ እየጸለሱ ብዙ ራዕይ ለማየት በቅቷል። ዳንኤል ጣምት ባለማምለኩ በአንበሳ ጉድጓድ ተጣለ። እግዚአብሔር ግን አዳነው። ዳንኤል በመልካም አካሄዱ በመንፈሳዊነቱ የታወቀ ነበር (ሕዝ ፲፬

: ፲፬ - ፩) የነቢዩ ዳንኤል መንፈሳዊ ጥበብ ሕልም የመተርጎምና የተሰወረውን ምሥጢር ፈልፍሎ በእግዚአብሔር ፀጋ በመታገዝ የግግኙት ስጦታው አስደናቂ ነበር። በትንቢተ ዳንኤል ምዕራፍ ፪ : ፩ - ፵፱ ያለውን ክፍል ብንመለከት የዳንኤልን ታላቅነት መረዳት እንችላለን ንጉሠ ነቡ-ከደንጾር ሕልም አይቶ ሕልሙ ጠፋበት የጠፋውን ሕልምና ትርጉሙን ጭምር እንዲያስታውቁት በጊዜው በነበረው ዓለማዊና ሰይጣናዊ ጥበብ ሰልጥነው አለን አለን ይሉ የነበሩትን ቢጠይቃቸው ሕልሙን ካልነገርከን አሉት ። ሕልሙ ጠፍቶኛል ፈጠራ ነግራችሁ እንዳታታሉሉኝ በልቤ ይወጣል ይወርዳል ። ከነገራችሁኝ ትሾማላችሁ ትሸለማላችሁ የማትነግሩኝ ከሆነ ግን ከምድረ ገጽ አጠፋችኋለሁ አላቸው።

ሳይቻላቸው ቀረ እንዲሰየቱ ትዕዛዝ ተላለፈ ። ነቢዩ ዳንኤል መንፈሳዊ ቢሆንም ለጊዜው ቁጥሩ ከጠቢባን ነበርና እዛዥን ቀን እንዲሰጠው ጠየቀ። ወደ እግዚአብሔር አመልክቶ ንጉሥ ያየው ሕልም ከነትርጓሚው ተገለጠለት በወርቅ ከተመሰለው የባቢሎን መንግሥት ተጥሎ በብር የተመሰለው የፋርስ መንግሥት እንደሚመጣ ከእርሱም ተጥሎ በናስ የተመሰለው የግሪክ መንግሥት ፤ ከዚያም በኋላ በመብራት የተመሰለው የሮም መንግሥት በመጨረሻም የሮም መንግሥት ተከፋፍሎ እኩሉ እንደ ሸክላ ደካማ እኩሉም እንደ ብረት የጸና እንደሚሆን ከነገረው በኋላ በሮም መንግሥት ጊዜ የእግዚአብሔር መንግሥት እንደ ሚሠለጥን ለወደፊት የሚሆነውን እየተረጎመ ገለጠለት ። ይህ የእግዚአብሔር መንግሥት የተባለውም ክርስቶስ ያለ ዘርአ ብእሲ (ያለ ወንድ ዘር) በማኅፀን ድንግል ግርያም ሰው ሆኖ በምዕመናን ላይ መንፈሳዊ ግዛቱን እንደሚያስፋፋ የሚገልጥ እንደሆነ ማስተዋል ይገባል።

ነቢዩ ዳንኤል በመንፈስ ቅዱስ ጾጋ እየተቃኘ የተሰወረውን ሕልም ከነትርጉሙ በመገለጽ በእስተዳደርም ፤ በትክክል በመምራት በማስተማር የኖረ ሰው ነበር። ከላይ የጠቀስናቸው የሁለቱ ቅዱሳን ሕይወት በእስተዳደርና በሕልም ትርጉም ጥበብ የተመሩ

ሰዎች ወይም ጥበብ መንፈሳዊ የተሰጣቸው እንደነበሩ ያስገነዝባናል። ፲፮) የሃይማኖትን ነገር ምሥጢር ሥላሴን ምሥጢረ ሥጋዌን አምልቶ አስፍቶ የማወቅና የመናገር ጥበብ። ምሥጢረ ሥላሴ የታወቀው ነልቶ ይፋ፣ የሆነው ክርስቶስ ከድንግል ግርያም ሰው በሆነ ጊዜ በዘመነ ሥጋዌ እንደሆነ የታወቀ ነው ። ምሥጢረ ሥላሴን በምሥጢረ ሥጋዌ ተገልጾ እንዳየን ምሥጢረ ሥጋዌንም ያለ ምሥጢረ ሥላሴ መረዳት ያስቸግራል። በምሥጢረ ሥላሴም ፤ በምሥጢረ ሥጋዌም ፤ ተዋሕዶ መሠረትና ጉልላት ናት። ስለዚህም ከሊቃውንት ቃል ብንመለከት “ሥላሴ በተዋሕዶ ወተዋሕዶ በሥላሴ ይሄለሱ በአካላት ወይትወሐዱ በመለኮት እስመ ተዋሕዶ አለተታ ለምንታዌ “ የሚሉ ሐረጎችን በስፋት እናገኛለን። በምሥጢረ ሥላሴ የአካላት ሦስትነት በመለኮት አንድነት ተዋሕዶው ይገለጣል። በምሥጢረ ሥጋዌም የምሥጢረ ሥላሴ ተዋሕዶ እንደተጠበቀ ሆኖ የቃልና የሥጋ (የመለኮትና የትስብእት) ተዋሕዶ ከሁለት አካል አንድ አካል ከሁለት ባሕርይ አንድ ባሕርይ እንደሆነ በተዋሕዶ ምንታዌ (መንታነት) እንደጠፋ የቃል ገንዘብ ለሥጋ የሥጋ ገንዘብ ለቃል በተዋሕዶ እንደሆነ ማስተዋል ይቻላል።

ተዋሕዶ በምሥጢረ ሥላሴ ሲነገር የቅድመ ዓለም ተዋሕዶ ሲሆን በምሥጢረ ሥጋዌ ግን የድሀረ ዓለም ተዋሕዶ ይባላል።

ይህ የሃይማኖት ምሥጢር ጥበብ በመንፈስ ቅዱስ ገላጭነት ካልታወቀ መረዳት አይቻልም። የሃይማኖትን ምሥጢር አከናውኖ ለመናገርም ሆነ ለማወቅ የመንፈስ ቅዱስ ሀብት ያስፈልጋል። ከዚህ በፊት ከገለጥናቸው ጥበባት ሁሉ የሥላሴን አንድነት ሦስትነት ምሥጢረ ተዋሕዶን (ምሥጢረ ሥጋዌን) የመናገርና የማወቅ ጥበብ ይበልጣል። ሰማይ ከምድር እንደሚበልጥ ፤ ንጉሥ ላይ ፍጡራንን ከማወቅ ራሱ ባለቤቱ እግዚአብሔርን በሳትነቱ በአንድነቱ ማወቅ ይበልጣል። ሆኖም እግዚአብሔር ዓለምን ከፈጠረበት ጥበቡ ሰው ናኖ ዓለሙን ያዳኝበት ጥበቡ እንደሚበልጠው ዓይነት ማለት ነው። ከቅዱስ ጳውሎስ ቃል

ለመረዳት የሚከተለውን ገይሎ ቃል እናስተውል።

ጥበብ ንግግር ለጠቢባን ወለኮ ጥበብ ዝ ዓለም ወኢ ጥበብ መላእክተ ዝንቱ ዓለም ከሀለም ይሥዕሩ ዘንግግር ለዘንበለ ጥበብ እግዚአብሔር ዘንግግር ዘገቡዕ ወክቡት። (፩ኛ ቆይ ፪ : ፲ - ፯) ትርጉሙ ጠቢባን ነን ለሚሉ ሰዎች ጥበብን እንነግራቸዋለን ። ያልፉ ዘንድ ያላቸው የዚህ ዓለም ነገሥታት ፈላስፎች የሚያውቁትን ጥበብ እንነግራቸውም። ከእግዚአብሔር ዘንድ የተገኘውን ጥበብ እንነግራቸዋለን እንጂ ። ጥበብም ያልኹት ገቡዕ (ሰው-ር ምሥጢር) ክቡት (የተሸገ ያልተገለጠ) የሚኾን ሥጋዌ ነው ይላል።

በዚህ ምዕራፍ በቁጥር ፩ ዘኢየሱስ ምሥጢር መላእክተ ዝዓለም ወሰበሲኪ አእሱሩ እምኢሰቀልም ለእግዚአ ሰብሐተ (ያዕ ፪ : ፩ ፤ ሉቃ ፳፫ : ፴፩ ፤ መዝ ፳፫ : ፩-፱) ትርጉሙ ለእኛ መክበሪያ እንደኾነ የዚህ ዓለም ነገሥታት ፈላስፎች አንድም አይሁድ መናፍቃን አጋንንት የማያውቁት ባያውቁት ነው እንጂ አውቀውትስ ቢሆን የክብር ባለቤት እሱን ባልሰቀሉትም ነበር። ማለት ነው። ባለበገናውም ሲያደንቅ እኔስ መስሎኝ ድጎ ተራቁቶ ባያው፤ ለካስ ጌታ ኖሯል የተሰቀለው ብሏል።

በ፩ኛ ቆይ ምዕ ፲፪ : ፩ ላይ የተነገረው ገይሎ ቃል በውስጡ ብዙ ነገሮችን እንደያዘ ቢታወቅም በተለይ የሃይማኖትን ምሥጢር በሚመለከት የተነገረ ነው። ጥበብን የመናገር ሀብት የሚሰጠው ሰው አለ። ጥበብ የተባለው የሃይማኖት ምሥጢር ነው። ይኸውም አንድነትን ሦስትነትን (ምሥጢረ ሥላሴን) የማወቅ ሀብት ነው። መንፈስ ቅዱስ ሀብት አድርጎ ነገረ መለኮትን የማወቅ ጥበብ ለሰጠው ሰው በዚህ ሀብት ተጠቅሞ ሌሎችንም ከኑፋቁ ይጠብቅበታል።

በቤተክርስቲያን ታሪክ የዚህ ዓይነት ሀብት ከተሰጣቸው የቤተክርስቲያን ጠብብት መካከል ስለ ቅዱስ ነገሥተሰ ለዘንዚናዙ (እምቂሳርያ) የሚተረክ አለ። የምሥጢረ ሥላሴ ነገር ረቆት ይኖር ነበር ይባላል። ግብር ገብቶ ለእመቤታችን ለድንግል ግርያም ያመለክታል እመቤታችንም አማልካ የሐንስ ወንጌላዊን ሂደህ አስረዳው ብላው ሂደ አስረድቶታል።

መንፈስ ቅዱስ በእመቤታችን እግላጅነት ፤ በጥራት ወንጌላዊ ትምህርት ጥበቡን ስለገለጸለት ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ምሥጢረ ሥላሴን እምልቶ አስፍቶ የሚናገር ሁኗል። በዚህም ጸጋው ነባቢ መለኮት የሚል ትጽል ተሰጥቶታል። የመለኮትን ነገር የሚናገር የሚያስተምር ማለት ነው።

ወንጌላዊ ቅዱስ ጥራትን ተዳሚሁ ቃል (በመጀመሪያ ቃል ነበረ) በማለት ምሥጢረ ሥላሴን እምልቶ አስፍቶ ቢናገር ታላቅ ስለንደተባለ ጎርጎርዮስም ነባቢ መለኮት ተብሏል። በእርሱ ዘዳግም ምዕ ሿ፤ ፤ ላይ በሚነበበው ቃል እግዚአብሔር ሙሴ በእያሱ ወልደ ነጭ ላይ በእንብሮተ እድ (እጆቹን በመጫን) ስለባረከው የጥበብን መንፈስ እንደተሞላ ይነግረናል። በዚሁ አንጻር የሙሴ እመቤት የጊታችን የመድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እናት ድንግል ግርያም በምልጃዋ ከዚህ የበለጠ እንደምታስደርግ ልንጠራጠር አይገባም።

በሐዋርያት ትምህርት ፤ በሐዋርያት እጅ ሀብተ መንፈስ ቅዱስ ሲታደል እንደነበር ግብረ ሐዋርያት ይዘረዝርላል። ለምሳሌ ቅዱስ ጲዮሮስና ቅዱስ ጥራትን በሰማርያ ተገኝተው ጸሎት ከአደረጉ በኋላ በእንብሮተ እድ (እጆቻቸውን በመጫን) በመባረክ ሀብተ መንፈስ ቅዱስን ላላድረዋል። (ጥራት ፤። 1፤ - 1፤) ቅዱስ ጎርጎርዮስ ዘእንዚናዙ በሃይማኖተ አበው ምዕ ሿ፤፤ ክፍል ፩ ቁጥር ፮ ና ክፍል ፮ ቁጥር ፩ ላይ ያስተላለፈውን ቃል ግዝት ተመልክተን በመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ጥበብ ተገልጻል። ያስተላለፈውን የሃይማኖት ምሥጢር ጠብቀን ከልዩ ልዩ መናፍቃንና አረግውያን አስተላላቢ እንጠበቅ እንጠንቀቅ።

- የቅዱስ ጎርጎርዮስ ቃል ግዝት
- ሀ) እመቤ ዘይቤ ከመ ዘተወልደ እምድንግል እኩነት ቃል እግዚአብሔር ውጉዝ ለይኩን። ትርጉም ከድንግል የተወለደው የእግዚአብሔር ቃል አይደለም የሚል ቢናር ውጉዝ ይሁን።
- ለ) እመቤ ዘእይሰግድ ለዘተሰቅለ ውጉዝ ለይኩን ወይትጌለቁ ምስለ ስቃይን እምላክ። ትርጉም ለተሰቀለው የግድሰግድ ቢናር ውጉዝ ይሁን እምላክን ከሰቀለ ከአይሁድም ጋር የተቆጠረ ይሁን።

ከቅዱስ ጳውሎስ ቃል ግዝት ወዘሰ ኢያራትሮ ለእግዚእን ውጉዝ ለይኩን እምተስፋ እግዚአብሔር በምጽአቱ ለእግዚእን (፩ኛ ቆሮ 1፤ ቁጥር ፩) ትርጉም “ ጊታችንን የማይወደውስ እግዚአብሔር ከሚሰጠው ተስፋ የተለየ ይሁን። “

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

ርትዕት ሃይማኖቶሙ ለቅዱሳን አባዊን

ሰማዕታት በተነሱ በዘጠኝ መቶ ሶስት ዓመት የእስክንድርያው ሊቀ ጳጳሳት አባታችን አባ ዘካርያስ ወደ እንጾኪያው ሊቀ ጳጳሳት ወደ አባ ጥራትን ጸፎ ከላከው መልእክት እኛስ ዛሬ በጊታችን በረግሪያችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ አዳኝነት ያለ መለያየት ያለመከፋፈል እንደ አንድ አፍ ሆነን እናምናለን።

አንዲሁም በጥበብ በዕውቀት ጸንተን የሚታየውንና የማይታየውን ፍጥረቱን ሁሉ በፈጠረው ሁሉን በሚገዛ በአንድ እምላክ በአብ ተቀዳሚና ተከታይ በሌለው በልጁ በጊታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወትን በሚያድል በጊታችን በመንፈስ ቅዱስም እናምናለን። ሥላሴ በአንድ ክብር ፤ በአንድ መለኮት ፤ በአንድ ባሕርይ ፤ ረጸሞ ባለመለያየት አንድ የሚሆኑ ንጹሐነት ባሕርይ ሶስት አካላት ናቸው። ፍጥረትን በመፍጠር በከሃላነት አንድ እምላክ ሲሆኑ የሶስቱ አካላት ገጸት ጊታችንን አንድ ነው። ሥልጣናቸውም አንድ ነው ፤ አገዛዛቸውም አንድ ነው ፤ ክብራቸው አንድነት ናት መንግሥታቸውም አንድ ነው። እነዚህም አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ ናቸው።

መንፈስ ቅዱስ ከአብ ከወልድ ጋር አንድ መሆንንም ጊታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቱም እንደ እኔ ያለ በአካል ልዩ የሆነ ጳራትሊጦስን ይልከላችሁ ዘንድ እኔ አባቴን እለምነዋለሁ ብሎ በተናገረበት በወንጌል ለእኛ ገልጦልናል። እንዲያስ ለመንፈስ ቅዱስ ክብርና ምስጋና የማያቀርቡ እነዚህ መቅደንዮስና አብሳልዲስ አሁን ይፈሩ። እንደእኔ ያለ ሌላ ማለት የአካልነት ሶስትነትን ያሰረዳል። አካላዊ ቃልም ጳራትሊጦስ እስድላቸዳለሁ ቃልነትም ከእኔ ገንዘብ አድርጎ ይነግራችኋል ማለቱ በዚህ ለመለኮት ያለውን አንድነት ያስተምረናል። ይህም ቃል ለመለኮት አንድ የሚሆኑ ሥሎስ ቅዱስን የሚቃወሙ የአርቶስና የሰባልዮስ ወገኖች የሚሆኑ መናፍቃንን ይዘልፋቸዋል።

እኛ ግን እናምናቸዋለን ፤ አንዲት ምስጋናን እናመሰግናቸዋለን ፤ በአንድ መለኮት ባለመለያየት እናመልካቸዋለን ፤ አንዲት በግደት እንሰግድላቸዋለን። ሦስቱን አካላት በማመበላላጥ የሚከፋፍሏቸው ከዚህ በቀር ሌላ እምላክን የሚያመልኩ የሚታወኑ ግን በማህበራችን ተወግዘው የተለዩ የተጠሉ ናቸው። (ሃይማኖተ አበው ዘዘካርያስ ምዕ 1፤ ክፍል ፩ ቁጥር ፩ ስ፤ 7ጽ ፱፻፺፪)

ዓምደ ሃይማኖት

መንፈስ ቅዱስን ጸጋው

(ካለፈው የቀጠለ)

ከሲራክ ገብረክርስቶስ

ከመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች አንዱ "ጥበብን የመናገር ሀብት" እንደሆነ ባለፈው ጽሑፍ ተረድተናል። ከዚህ ቀጥሎ ከመንፈስ ቅዱስ ሀብታችን ሌላውን ክፍል እንመለከታለን። ይኸውም በጸኑ ቅርምዕ ሲኖድ ጳጳሱ ሳይ "ወቦ ለዘይሁብ ቃለ አእምሮ በመንፈስ ቅዱስ" (በመንፈስ ቅዱስም የዕውቀት ቃልን የሚሰጠው አለው) ያለውን ኃይል ቃል ይሆናል።

፲፬.ሀ) ዕውቀትን የመናገር ስጦታ፡- መንፈስ ቅዱስ ከሚሰጣቸው ስጦታዎች መካከል አንዱ ዕውቀት ነው። በዓለም ላይ ብዙ ዓይነት ዕውቀት ይኖራል። በጠቅላላ ዕውቀቶችን ሁሉ በሁለት ክፍል መመደብ ይቻላል።

- ጳጳ. ሥጋዊ ዕውቀት
- ጳጳ. መንፈሳዊ ዕውቀት

፲፬.ሐ) ሥጋዊ ዕውቀት፡- ለሰው ሁሉ በተፈጥሮ የተሰጠ በምርምር የሚሰፋፋ የሚያደግ ነው። ሃይማኖት ባላቸውና በሌላቸው መካከል ልዩነት ሳይኖር ሰው ሁሉ በተፈጥሮው ሥጋዊ ዕውቀት ይኖረዋል። በትምህርት ለሰፋፋ የሚችል ዕውቀት በሰው ተፈጥሮ ውስጥ በባሕርይ ያለ ስለሆነ ሰው በዚህ ዓለም ሲኖር ከእንስሳት በላይ ሆኖ ኑሮውን አሻሽሎ መኖር የቻለው በተፈጥሮ ዕውቀቱ ላይ ትምህርት በማከል ከጊዜ ወደ ጊዜ እያሻሻለው በመሆኑ ነው።

እንዲህ ዓይነት ዓለማዊ ዕውቀት በመጽሐፍ ቅዱስ ቅንቋ ፍጥረታዊ ዕውቀት ወይም ሥጋዊ አእምሮ ይባላል። ይኸም የማወቅ ችሎታ ለሰው በጥንተ ተፈጥሮ ከፈጣሪ የተሰጠው ሀብት በመኾኑ በሚገባ ከተጠቀመበት በሥነ ፍጥረት ምርምር በአእምሮ ጠባዩ (በተፈጥሮ ዕውቀቱ) መሰላልነት የፈጣሪውን ሀላዊ (መኖሪ) አውቆ ወደ አምላካዊ እግዚአብሔር መሳብ ይችላል። በሚገባ ካልተጠቀመበት ግን በከንቱ ፍልስፍና ባዘና ሃይማኖት ላይ አልባ በመሆን ማንኛውንም ክፉ ነገር በመሥራት

ለራሱና ለመሰሎቹ ፍጡራን ጠንቅ ከመሆን አይመለስም።

ስለዚህ ሥጋዊ ዕውቀት መስፋፋት መጽሐፍ ቅዱስ የሚነግረን ትንቢታዊ ቃል አለ ፤ ታላቁ ነቢይ ዳንኤል በትንቢቱ ስለ ዓለማዊ ዕውቀት መስፋፋትና ስለ ዘመናዊ ምርምር ትንቢት ተናግሮዋል። ትንቢቱም እነሆ " ሰዎች ደመራመራሉ ዕውቀትም ይበዛል"። (ዳን. ፲፪ ÷ ፩)

ተፈጥሮን በመመራመር የእግዚአብሔርን መኖርና በባሕርይም ኃያል ዘላለማዊ አምላክ መሆኑን መገንዘብ ይቻላል። ይኸውም በአእምሮ ጠባይዕ (በተፈጥሮ ዕውቀት) በመጠቀም ነው። በሚገባ ካልተጠቀመበት ሰውን ወደ ክህደት የደንቁርና አዘቅት ይጥላል። በዚህም ላይ የሰው ጠባዩ ሥነ ምግባሩ ከአውራ የከፋ ይሆናል። ስለዚህም ቅዱስ ጳውሎስ እንዲህ ይላል " እግዚአብሔር ስለ ገለጠላቸው ስለ እግዚአብሔር ሊታወቅ የሚችለው በእነርሱ ዘንድ ግልጥ ነውና። የማይታየው ባሕርይ እርሱም የዘላለም ኃይሉ ደግሞም አምላክነቱ ከዓለም ፍጥረት ጀምሮ ከተሠሩት ታወቆ ግልጥ ሆኖ ይታያልና ፤ ስለዚህም እግዚአብሔርን እያወቁ እንደ እግዚአብሔርነቱ መጠን ስላላከበሩትና ስላላመለኩት የሚያመካኙት አጡ። ነገር ግን በአሳባቸው ከንቱ ሆኑ። የማያስተውለውም ልባቸው ወለሙ። (ሮሜ. ፩ ÷ ፲፪ - ፳፩) እንደ እነዚህ ዓይነቶቹን ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስ ፍጥረታዊ ሰዎች ይላቸዋል። ከመንፈሳዊ ዕውቀት የራቁ በመንፈስ ቅዱስ ያልተቃኙ እንደ ተፈጠሩ ያሉ ሥጋውያን ስለሆኑ ነው።

ዕውቀታቸውም ፍጥረታዊ ስለሆነ መንፈሳዊው ነገር አይጥማቸውም ፤ አመለካከታቸው አስተሳሰባቸው ሁሉ ቁሳዊ (ማቴሪያል) ብቻ ነው። ጥልቅ የሆነውን የሃይማኖት ነገር ለእነርሱ የተሰወረ በመሆኑ ሲሰናከሱበት

ይኖራሉ። ይኸን በማስመልከት ሐዋርያው መንፈሳዊ ያንና ሥጋውያንን በማንጸጸር ይገልጻል። ለፍጥረታዊ ሰው የእግዚአብሔር መንፈስ ነገር ጥንት ነውና አይቀበለውም። በመንፈስም የሚመረመር ስለሆነ ሊያውቀው አይችልም። መንፈሳዊ ሰው ግን ሁሉን ደመረምራል ራሱ ግን በማንም አይመረመርም። እንዲያስተምረው የጌታን ልብ ሚን አውቆት ነው? እኛ ግን የክርስቶስ ልብ አለን ይላል። (ጳጳ. ፍ. ፪ ÷ ፲፬ - ፲፮)

በፍጥረታዊ ዕውቀት ተመርተው ከተሳሳቱት ሰዎች መካከል ሰዱቃውያን ይገኙበታል። ሰዱቃውያን በዓለማዊ አስተሳሰባቸው በመመራት ትንሣኤ ሙታንን ጽድቅና ኩነኔ የመለከትና የነፍስን መኖር በመካድ ምድራዊ አመለካከት ብቻ ይዘው ከመንፈሳዊ ዕውቀት ርቀው እንደነበሩ፤ የእነርሱን መንገድ የሚከተሉ ሥጋውያን ተፈላጊዎችም ብዙዎች ናቸው። እንደ እነዚህ ዓይነቶቹ ሰዎች አንድ ዘመን ራሳቸውን የዕውቀት ሰዎች ነን ብለው (ግናስቲሲዝም) በሚል ዘይቤ አያሉ ኑፋቲዎችን በማስፋፋት ለቤተክርስቲያን ጠንቅ ሆነው እንደነበር በቤተክርስቲያን ታሪክ ተጽፏል።

እንደእነዚህ ያሉትን ሰዱቃውያንና ግናስቲኮች ቃለ እግዚአብሔር እንዲህ ይላቸዋል። " መጻሕፍትንና የእግዚአብሔርን ኃይል አታውቁምና ትስታላችሁ" (ማቴ. ፳፪ ÷ ፳፬)

እንዲህ ያለውን የማይጠቅም ፍጥረታዊ ዕውቀት ክርስቲያኖች እንደ ቁምነገር ሊቆጥሩት አይገባም። የእግዚአብሔር ሰዎች ከዓለማዊ ዕውቀት በላይ መንፈሳዊ አእምሮ ተመርተው በክርስቲያናዊ ኑሮ መኖር ይገባቸዋል። ቅዱስ ጳውሎስ በጢሞቴዎስ በኩል ለክርስቲያን ሁሉ ያስተላለፈው መልእክት ሊጤን የሚገባው ነው።

"ጢሞቴዎስ ሆይ በውሸት ዕውቀት ከተባለ ለዓለም ከሚመኙ ከከንቱ መለፍለፍና መከራከር እየራቅህ የተሰጠህን አደራ ጠብቅ ፣ ይህ ዕውቀት አለን ብለው አንዳንዶች ስለ እምነት ስተዋልና ጸጋ ካንተ ጋራ ይሁን ።" ይላል ። (ጆኖ ጢሞ. ፩ ÷ ፩ - ፳፩)

፲፬.፪ኛ መንፈሳዊ ዕውቀት :-ይህ ዓይነቱ ዕውቀት የሚገኘው ከእግዚአብሔር ነው እግዚአብሔር ሁሉን የሚያውቅ ነው ። የባሕርይ ዕውቀቱን በጸጋ ለሰዎች ያድላል ። የእግዚአብሔር ሰው መዝሙረኛው ዳዊት

" አሕዛብንሰ የሚገሰጸው ለሰውም ዕውቀትን የሚያስተምረው እርሱ አይዘልፍምን ? የሰዎች አሳብ ከንቱ እንደሆነ እግዚአብሔር ያውቃል ።" (መዝ. ፲፫ ÷ ፲ - ፲፩) ይላል ። የዕውቀት ባለቤት ሁሉን የሚያውቅ ዕውቀትንም በጸጋው ለሰዎች የሚለግስ አምላክ እግዚአብሔር መሆኑን ያመለክተናል ።

እግዚአብሔር መንፈሳዊ ዕውቀትን የሚያድል ዕውቀትን የሚገልጥ የዕውቀት ባለቤት መሆኑን በብሉይ በሐዲስ አውቀነዋል ። ለምሳሌ ሙሴ ዕውቀትን ከእግዚአብሔር በሃይማኖት ቢለምን መንገዱን አሳየው ። (ዘፀ. ፱፫ ÷ ፲፪ - ፳፫ ፣ መዝ. ፲፪ ÷ ፯) ዳንኤልና ጌዳቆቹ ሦስቱ ወጣቶች ውሃ ጣጥተው ጥሬ ቆርጥመው እግዚአብሔርን በጸም በጸሎት ቢጠይቁት ከፊሎች የተሻለ ማስተዋልና ዕውቀት ተሰጣቸው ። (ዳን. ፩ ÷ ፲፯) በሐዲስ ኪዳንም መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለሐዋርያት ወዳጆቹ ልዩ የኾነ መንፈሳዊ ዕውቀት እንደሰጣቸው ሲገልጥ " ከእንግዲህ ወዲህ ባርኙ አልላችሁም ባርኙ ጌታው የሚያደርገውን እያውቅምና ወዳጆች ግን ብያችኋለሁ ፤ ከአባቴ (በሀልውና) የሰማሁትን ሁሉ ለእናንተ አስታውቁ እችላለሁ" (ዮሐ. ፲፩ ÷ ፲፭) ብሏል ።

መንፈሳዊ ዕውቀት ልዩ ልዩ ዘርፍ ይኖረዋል ፤ ከዕውቀቶች ሁሉ ብልጫ ያለው ዕውቀት ግን የክርስቶስን የባሕርይ አምላክነት በሃይማኖት ተረድቶ ከአብ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በክብር በባሕርይ እንድ አድርጎ የሚያምኑበት የነገረ ሃይማኖት ዕውቀት ነው ። ብቻውን ለዕውቀትነቱ ተብሎ የሚያውቁት

ዓይነት የቴዎሎጂ ዕውቀት ሳይሆን በመንፈስ ቅዱስ ተቃኝተ በትምህርት የተረዱትን ዕውቀት በሃይማኖት የሚያውቁት ዕውቀት ነው ። ይኸውም ግብር ግብተው የሚረዱት ነው ። ይህ ዓይነቱ ዕውቀት ዘላለማዊ ሕይወትን ያሰጣል ። ስለዚህም ጌታችን እንዲህ አለ " እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆንህ አንተን የላክኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት ።" (ዮሐ. ፲፯ ÷ ፫)

በሥጋ ተገልጦ የሚታየው ኢየሱስ ክርስቶስ ከላኪው ከአብ ጋር እርሱም እንደ አብ እውነተኛ አምላክ መሆኑን የሚገልጥ ንባብ ነው ። ወልድን (ኢየሱስ ክርስቶስን) ከባሕርይ አባቴ ከአብ ነጥሎ የሚመለከት ቃል አይደለም ። ቀደም ብሎ " እኔና አብ አንድ ነን ።" (ዮሐ. ፲ ÷ ፱) " እኔን ያየ አብን አይቷል ።" (ዮሐ. ፲፬ ÷ ፱) ሲል ባስተማረው መሠረት ኢየሱስ ክርስቶስ አብን በመልክ የሚመሰልው በባሕርይ የሚተካከለው እውነተኛ አምላክ መሆኑን የሚያስረዳ እነጋገር ነው " እውነተኛ አምላክ ብቻ " የሚለው ሐረግ አብን ከፍጡራን ሊለየው የተነገረ ቃል እንጂ ከባሕርይ ልጅ ከኢየሱስ ክርስቶስ ወይም ከባሕርይ ሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ ለይቶ ለመናገር ሲባል የተገለጸ ቃል አይደለም ።

ስለዚህ በ ሃ ይ ማ ና ት የክርስቶስን የባሕርይ አምላክነት ማወቅ የዘላለም ሕይወት እንደሆነ ለመረዳት ችለናል ። እግዚአብሔርን ከማወቅ የበለጠ ዕውቀት ሊኖር ስለማይችል ፣ እርሱን ለማወቅ የሚያስችል መንፈሳዊ ዕውቀት ከሁሉም የላቀ ሆኖ ይገኛል ። በትንቢት ቀደም ብለን እንዳመለከትነው ስለ ሥጋዊ ዕውቀትና ምርምር መስፋፋት የተነገረውን በማገናዘብ ስለ መንፈሳዊ ዕውቀትም መስፋፋት የተነገረውን ብ ና ነ ጸ ጽ ር እግዚአብሔር ሁለቱንም ዓይነት የዕውቀት መስኮች ለሁሉም ክፍት እንዳደረገውና ማንም ሰው በፈቀደው ጎዳና መመላለስ የሚችል እንዲሆን ነጻነት እንደሰጠው እናያለን ብልጫ ያለውን ለዘላለማዊ ሕይወት የሚያበቃውን ሰው በነጻነቱ መርጦ የሚሻለውን መከተሎ የራሱ ፈንታና ምርጫ መሆኑን መገንዘብ ይኖርብናል ።

በምድር ያለ ሰው ሁሉ ስንኳን አሕዛብ ፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ የተባሉ እሥራኤል ሳይቀሩ በአምልኮተ ጣዖት አረንጾ ውስጥ ተዘፍቀው በአለማወቅ ጨለማ ተጋርደው የመንፈሳዊ ብርሃን ብልጭታው ዕውቀቱ ተሰውሮባቸው በነበረበት ወቅት በዓመተ ፍዳ በዓመተ ኩነኔ ታላቁ ነቢይ ኢሳይያስ በዓመተ ምሕረት ይኸውም በክርስቶስ ሰው ሆኖ መገለጥ በዘመነ ሐዲስ መንፈሳዊ ዕውቀት ለሰው ሁሉ ለሕዝብም ለአሕዛብም እንደሚዳረስ በትንቢቱ አመልክቷል ። ይኸውም ትንቢታዊ ቃል ከዘመነ ሐዋርያት ጀምሮ ለዓለም በተሰበከው የወንጌል ቃል ፍጻሜውን አግኝቷል ።

ኢሳይያስ " ውጋ ባሕርን እንደሚከድን ምድር እግዚአብሔርን በማወቅ ትሞላለችና ።" (ኢሳ. ፲፩ ÷ ፱) በማለት የተናገረው ትንቢት ጌታ ሐዋርያትን " ወደ ዓለም ሁሉ ሂዱ ወንጌልንም ጭጥረት ሁሉ ስበኩ አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው ደቀመዛሙርት አድርጋቸው " (ማቴ. ፳፩ ÷ ፲፱ ፣ ማር. ፲፯ ÷ ፲፭) ብሎ ባዘዘ ጊዜ በሐዋርያት አገልግሎት ተፈጽሟል ። ቅዱሱ ጳውሎስም አሕዛብን ወደ ወንጌል ሃይማኖት ሲያገባ የመንፈሳዊ ዕውቀት ዘመን መድረሱን የድንቁርና የጣዖት አምልኮት ዘመን ማለቱን በማብሰር " እንግዲህ እግዚአብሔር ያለማወቅን ወራት አሳልፎ አሁን በየቦታው ንስሐ ይገቡ ዘንድ ሰውን ሁሉ ያዛል " (ዮሐ. ፲፯ ÷ ፱) በማለት ያስተምር ነበር ።

በተጨማሪም ክርስቶስን በቶንሃኪውም የተገለጠውን ኃይል ማወቅ ከሁሉ እንደሚበልጥበት ዕውቀቱንም በይበልጥ ለማግኘት የሚያደርጋቸውን ተጋድሎ ሆኖ ሐዋርያው አብራርቷል ። (ፊልጵ. ፫ ÷ ፱ - ፲፩) በቀላባይነት ከታቡም " ለባቸው እንዲጻፍና በፍቅርም ተባብረው በማስተዋል ወደሚገኙበት ወደ መረዳት (ማወቅ) ባለጠግነት ሁሉ እንዲደርሱ የ እ ግ ዚ አ ብ ሔ ር ም ም ሥ ጢ ር እርሱንም ክርስቶስን እንዲያውቁ እጋደላለሁ ፤ የተሰወረ የጥበብና የዕውቀት መዝገብ ሁሉ በእርሱ ነውና" በማለት ለምዕመናን ክርስቶስን ለማስተዋወቅ ትግል እንደሚያደርግ አስታውቋል ። መንፈሳዊ ዕውቀት ደረጃ አለው ። ዕውቀቱ በቦታና በጊዜ በደረጃ

ይለያል ። ይኸንን ሲያሰረዳ ንዋይ ገሩይ ጳውሎስ " ዕውቀትም ቢሆን ይሻራል ከዕውቀት ከፍለን እናውቃለንና ፍጹም የሆነ ሲመጣ ግን ተከፍሎ የነበረው ይሻራል ። ልጅ ሳለሁ እንደ ልጅ እናገር ነበር ፤ እንደ ልጅም እሰብ ነበር ፤ እንደ ልጅም እቀጠር ነበር ፤ ጎልማሳ ሆኜ ግን የልጅነትን ጠባይ ሽራለሁ ። ዛሬህ በመስተዋት በድንገግግግ እንደምናይ ነን በዚያን ጊዜ ግን ፊት ለፊት እናያለን ። ዛሬህ ከዕውቀት ከፍሎ አውቃለሁ በዚያን ጊዜ ግን እኔ ደግሞ እንደታወቅሁ አውቃለሁ " (ጵፍ ቀሮ 1፫ = ፱ - 1፪) ብሏል ።

ከ ሕግ ግን ጎት ዕውቀት በጎልማሳነት ሳሉ የሚያውቁት ዕውቀት ብልጫ እንዳለው የታወቀ ነው ። እንዲሁም በወጣጊነት ሳሉ ከሚያውቁት ዕውቀት በፍጹምነት የሚያውቁት ይበልጣል ። በዚህ ዓለም ሳሉ ከሚያውቁት ዕውቀት በዓለመ ነፍስ የሚያውቁት ይበልጣል ። በገነት ሳሉ ማለትም በወጪ ነፍስ ከሚያውቁት ዕውቀት ከትንሣኤ በኋላ በመንግሥተ ሰማያት የሚያውቁት እጅግ በጣም ይበልጣል ። ይህንንም ሊቃውንት በምሳሌያዊ መ ግ ለ ሚ እንደሚከተለው እንጸጽረውታል ።

ትዳላን በዚህ ዓለም ሳሉ የሚያውቁት ዕውቀት ሕግናት እስከ ፯ ዓመት እንደሚያውቁት ዕውቀት ነው ። ከበቁ በኋላ ግን የሚያውቁት ዕውቀት እስከ ሃያ ዓመት እንደሚያውቁት ዕውቀት ነው ። ከሞቱ በኋላ የሚያውቁት እስከ ፵ ዓመት እንደሚያውቁት ፤ ዕውቀት ከትንሣኤ በኋላ የሚያውቁት ዕውቀት ከ ፵ ዓመት በላይ እንደሚያውቁት ዕውቀት ነው በማለት አብራርተውታል ።

መንፈሳዊ ዕውቀት ከሥጋዊ ዕውቀት ብልጫ እንዳለው መንፈሳዊ ዕውቀት በጊዜና በቦታ በደረጃ እንደሚለያይ ከዚህ በላይ በተሰጠው ሐተታ ከሞላንድል መረዳት ይቻላል ። በሌ መንፈሳዊ ዕውቀት ሞቅምና ምንነት ማር ይሰሐት እንደሚከተለው ይገልጻል ።

የያቂ፡- አዋቂ ነው ተብሎ መመስገን ለማን ይገባዋል ? ምላሽ የዚህችን ዓለም ፍጻሜዋን (ኃላፊነቷን) በእውነት ለማያውቅ ለኃጢአቱ ወሰን ደምበር ለማለት ነው ማለት በቃኝ ለማለት ነው ። ምን ዕውቀት ነው ? ምን ማስተዋል ነው ? ኃጢአትን በቃኝ ከማለት ዓለምን ከመናቅ

የሚበልጥ ዕውቀት ምን ዕውቀት ነው ይኸውም ጥበብ መንፈሳዊ ፍልስፍና አምላካዊ ነው ። ኃጢአት ሳይኖርበት በሞት በምናኔ ከዚህ ዓለም አገደር ይለይ ዘንድ በሐልዮ ኃጢአት (በሐሳብ በሚፈጸም ኃጢአት) ያጀረ አንድ አካል ሳይኖረው ሰውነቱን ከጸጋ የለያት ኃጢአት ሳይኖርበት አንድም ኃጢአት ደስ ከማለጥቷ የተነሣ ሰውነቱን ወደ ኃጢአት የሳባት ሐልዮ ኃጢአት ሳይኖርበት ፤ (ማር ይሰሐት ፪ አንቀጽ ፻፲ጽ ፸፯) ዳግመኛም በአእምሮ ጠባይዕና (በተፈጥሮ ዕውቀትና) በመንፈሳዊ ዕውቀት መካከል ያለውን ልዩነት ማር ይሰሐት በምዕ ስበ ፳፯ኛ አንቀጽ እንደሚከተለው ይገልጻል ። የአእምሮ ጠባይዕን የአእምሮን መንፈሳዊን ማለት የአእምሮን ሁለትነት ይናገራል ። ዕውቀት ከሁለት ወገን ነው ፤ ከሁለት ይከፈላል ። ከሃይማኖት የሚቀድም ዕውቀት አለ ፤ አእምሮ ጠባይዕ ነው ። ከሃይማኖት የሚገኝ አእምሮ አለ ፤ አእምሮ መንፈሳዊ ነው ። ከሃይማኖት የሚቀድም ዕውቀት አእምሮ ጠባይዕ ነው ፤ ከሃይማኖት ሰሚዕ የሚገኝ ዕውቀት መንፈሳዊ አእምሮ ነው ። አእምሮ ጠባይዕ በጎውን ከከተ ለይቶ የሚያውቅ ነው ። የነፍስ ዕውቀት ይባላል ። ባሕርያትን ሳይገር ክፋውን ከበጎ ለይቶ በአእምሮ ጠባይዕ ያውቃል ። የእግዚአብሔር ጥርኒት በነፍስ በትምህርት የሚሰፋ አእምሮ መንፈሳዊን አሳደረ ። ከአእምሮ መንፈሳዊና ከአእምሮ ጠባይዕ አንዱ የሌለው ግን ባለ አእምሮ አይባልም ። የነባቢት ነፍስ የባሕርይ ዕውቀት ሥራ ዘወትር በነፍስ የምታድር ፣ ነፍስን የምትቃኝ ክፉና በጎን ለይቶ ማወቅ ነው ፣ አንድም የአእምሮ ጠባይዕ ሥራ የነፍስ ገንዘብ ናት ፣ ይኸውም በጎውን ከከተ ለይቶ ማወቅ ነው ለዕውቀት የሚሰማ ሥራ የማይሠሩ ሰዎች ከነባቢ ነፍስ ማዕርግ የወጡ ናቸው ማለት ባለ አእምሮ አይባሉም ።

ለአእምሮ ጠባይዕ የሚሰማ ሥራ የሠሩ ሰዎች ግን ባለ አእምሮ ይባላሉ ፣ አንድም አእምሮ ጠባይዕን ቢይዙ አእምሮ መንፈሳዊ ይሰጣል ። በአእምሮ ጠባይ ላይ አእምሮ መንፈሳዊን ክብር ይሁናቸው ብሎ ለነቢያት የሰጠ የእግዚአብሔር ጥርኒቱን ባሕርይን መለወጥ አያገኘውም ። በጎውን ከከተ ለይቶ የሚያውቅ የአእምሮ ጠባይዕን ሥራ የተውን ሰዎች ግን ነቢይ ሰው ከቡር

ሲሆን ከቡር የሚሆንበትን አላወቀም ብሎ ይዘልፋቸዋል ። (መዝ. ፵፮ = 1፪) የነባቢት ነፍስ ክብር ዕውቀት ነው በጎውን ከከተ መለየት ነው ። ለአእምሮ ጠባይዕ የሚሰማ ሥራ ያልሠሩትን ግን በጎውን ከከተ ለይተው በማያውቁ በእንስሳ ሊመስላቸው ይገባል ። በአእምሮ ጠባይዕ ሕገ እግዚአብሔርን እንጠብቅ ዘንድ ገንዘብ እናደርግ ዘንድ ይገባል ከሃይማኖት አስቀድሞ የምትገኝ የባሕርይ ዕውቀት ይህች ናት ። ክብር ይገባውና ወደ ፈጣሪ የምንደርስባት ዕውቀት ይህች ናት ። በአእምሮ ጠባይዕ በጎውን ከከተ ለይተን ዕውቀን እናምን ዘንድ ይቻላል ብሏል ።

ይቀጥላል ። ወስብሐት ለእግዚአብሔር ።

መልካም ዜና

ዋና ሰው አሳታሚ ድርጅት አዲሱን ዓመት ምክንያት በማድረግ የወንጌላዊው ማርቆስን ሥዕል ከ፲፱፻፲ ዓ.ም የቀን መቀጠሪያ ጋር ድንቅ የሆነ ፖስት ካርድ አሳትሞ በቀርቦ ቀን በገ በያ ላይ የሚያውል መሆኑን በአክብሮት ይገልጻል።

ሥነ ግጥም

የክረምቱ ሰዓት ተከቶ በጋውን ሰውን ለመመገብ ደርሷልና ፈጥኖ ነፋሱም ይነፍሳል ደመናውን ገፍቶ ፍርሃት የሌለበት ገበሬው ሲሠራ አምላክን ለምና በተስፋ ሲዘራ እስቲ እናሰበው ስንበላ እንጅራ ። ምርቱ የታሰበው እህል በየይነቱ ሮማን ትርጉሙ ፍሬው አታክሉቱ የገበሬ ትጋት ነውና ውጤቱ ሰዎች አትሰኝቶ ተማሩ በውነቱ ። ይህ ጊዜ ያልፍና የክረምቱ ወራት ጣሩ ጋሩ ተረስተ የገበሬው ልፋት ንብረቱ ተግልፋ ሲሆን እሸት በሸት ቢገርመው ሰነፍን ከአፈር ጋር መጫወት ሀብታም ሰው ያደርጋል ሥራ ሥራ በውነት

ግምገማ የይማኛት

መግዢስ ቁዱስዮ ጳጳሱ ጋኔን የማውጣት ሀብት

ከሲራክ ገብረክርስቶስ

ከዚህ ቀደም ባለው ክታባ ንን ርኩሳን መናፍስት በሰዎች ላይ ሲያድሩ ስለሚያስከትሉት ጉዳትና በጥንተ ተፈጥሮም ርኩሳን መንፈስ በሰው ላይ ስላስከተለው አደጋ፤ መደረግ ስላለበትም ጥንቃቄና መንፈሳዊ ተጋድሎ፤ የመጽሐፍ ቅዱስን መረጃዎች ዋቢ በማድረግ መግለጻችን ይታወቃል። ከዚያው በማያያዝ በዚህ ጽሑፍ ተከታቶን እናቀርባለን። እንደተለመደው አንባብያን በአትኩሮት ከጸሎት ጋር እንድታወጥሙት እንጋብዛችኋለን። ለዚሁም ማስጀመርና ማስፈጸም የሚቻለው ወልድ ዋሕድ ኢየሱስ ክርስቶስ በድንግል እናቱ ጸሎት አማላጅነት፣ በቅዱስ መንፈሱ ይርዳን አሚን።

ሐ) ርኩሳን መንፈስ በጸድቄ ኢየሱስ ላይ ስለፈጸመው ደባ፡- በዘመን አበው ከነበሩት ደጋግ መንፈሳዊያን አባቶች መካከል አንዱ ኢየሱስ እንደሆነ ይታወቃል። በዚያን ዘመን የነበሩት ቅዱሳን አባቶች በሕግ ልቡና በመመራት፣ ፈጣሪያቸውን እግዚአብሔር በማምለክ፣ ትዕዛዙን በማክበር ይገዙለት ነበር። ጸድቄ ኢየሱስም በሕግ ልቡና ጸንቶ ፈጣሪውን እግዚአብሔርን በንጹሕ አምልኮ በማምለክ፣ በሥነ ምግባር በማገገጥ ይገዛለት እንደነበር፤ ዜና ሕይወቱን የሚገልጸው፣ በሰሙ የሚታወቀው፣ ከግዚቱ ብሉይት አንድ ተብሎ የሚቆጠረው መጽሐፈ ኢየሱስ ይሕወስክርለታል።

ይህ ደግ ሰው ሃፅ በሚባል አገር ሲኖር በሀብቱ መደርጀት፣ በብልጽግናው ብዛት በዘመኑ ከነበሩት የምሥራቅ ሰዎች ታላቅና የከበረ በመሆኑ እንደ ንጉሥ ይታይ ነበር። አደኗም አንድ ወንድ በአንድ ሴት በሚለው ሕጋዊ ጋብቻ ተወለደ፣ ሰባት ወንዶች ሦስት ሴቶች ልጆች ጸፍርቶ፣ በሥርዓት በማሳደግ አርአያና ምሳሌ በመሆን ነበር። በመጽሐፈ ኢየሱስ ም. ፩፩ ላይ "ሃፅ በሚባል አገር ሰሙ ኢየሱስ የተባለ አንድ ሰው ነበር፤ ያም ሰው ፍጹምና ቅን፣

እግዚአብሔርንም የሚፈራ፣ ከክፋትም የራቀ ነበር" ሲል በጋብቻ ሕግ የሚኖረውን ኢየሱስ በዓለም ባለ በመንፈሳዊ ብቃቱ የከበረ ጸድቅ ሰው እንደነበር ይገልጻል። ከዚህ በላይ የሚያስገርመው አስደናቂ ሥራው ደግሞ፤ ልጆቹን በሥርዓት አሳድጎ ለቁም ነገር ማብቃቱ ሳያንሰው፤ በተጨማሪ ምናልባት በሐሳባቸው እግዚአብሔርን ተጠራጥረው እንደ ያስቀይሙበትና እነርሱም እንዳይጎዱ፤ ዕለት፣ ዕለት በእያንዳንዳቸው ሰም፣ በቁጥራቸው ልክ፣ መሥዋዕት እያቀረበ በጸሎት የሚያስብላቸው፣ በፍጹም አባታዊ ፍቅር የሚጠነቀቅላቸው ሆኖ መገኘቱ ነው። ስለዚህ ሆኖ ተግባሩ በኢየሱስ ም. ፩፩ ላይ ሲገልጽ እንዲህ ይላል "የግብጥው ም ቀኖች ባለፉ ጊዜ ኢየሱስ ምናልባት ልጆቹ በድለው እግዚአብሔርንም በልባቸው ሰድበው ይሆናል ብሎ ይልክና ይቀድሳቸው ነበር። ኢየሱስም ማልዶ ተነሣ እንደ ቁጥራቸውም ሁሉ የሚቃጠል መሥዋዕት አቀረበ። እንዲሁ ኢየሱስ ሁልጊዜ ያደርግ ነበር"።

ኢየሱስ በሥጋዊ አደኗና መንፈሳዊ ሕይወቱ ፍጹምና የበቃ ሰው ሁኖ ሲኖር፤ የበጎ ሥራ ጠላት በግብሩ ጸላኤ ሠናዖት የተሰኘ ሰይጣን በተቃውሞ ተነሣበት። ቅዱሳን መላእክት በጸጋ ከእግዚአብሔር የተሰጣቸው ልጅነት ስላለ በቅድስና ኑሮ ፈቃድ እግዚአብሔርን በማክበር ስለሚኖሩ በእግዚአብሔር ፊት ለመቆም የሚችሉበት ሞገስ የባለጌል ነት ጸጋ አላቸው። ስለ ሰዎች ልጆች መልካም ኑሮና አጠባበቅ ወደ እግዚአብሔር የምልጃ ጸሎት ለማትረብ በፊቱ ይቆማሉ። እነርሱ ቅዱሳን ስለሆኑ ሐሳባቸው ሁሉ ቅድስና ነው። ስለሰዎች ጥቅም ያለባሉ እንጂ ቅንጥትና ምቀኝነት እንደ በጎ ጠላት ሰይጣን የለባቸውም። ከዚህ የተነሣ ከዕለታት አንድ ቀን እንደልማዳቸው ለሰዎች ልጆች ምሕረትን ሊለምኑ፣ ሊያማልዱ በእግዚአብሔር ፊት ቆመ

ው ላለ፤ የሰዎች ባላጋራ ምቀኛው ሰይጣን ደግሞ በመካከላቸው መጣ። የሰይጣን አመጣጥ ለክሰ፣ ለደባና ለተንኮል ነው። የሰው ልጆች በሥጋና በነፍስ ጉዳት እንዲደርስባቸው ከማሰብና የክፋት መረቡን ከመዘርጋት የሚቆጠብበትና የሚያርፍበት ጊዜ የለውም። ምንም እንኳን የሰይጣን አመጣጥ የታወቀ ያው ለተንኮል ቢሆንም፤ እግዚአብሔር ከወደት መጣህ? ብሎ ጠይቆታል። እግዚአብሔር የማያውቀው ነገር ኑሮ አይደለም፤ ሰይጣን ራሱ ሐሳቡን እንዲገልጽ ነጻነቱን ሊገፍ ስላልፈቀደ ነው።

ለሁሉም አምላክ ለሰውና ለመላእክት ከሰጣቸው ልዩ ስጦታ አንዱና የመጀመሪያው ነጻነት ነው። ነጻ ፈቃድ፣ ነጻ ምርጫ ለሁሉም ፍጹሙን ስላላቸው የወደዱትን መምረጥ፣ የፈቀዱትን መከተል ይችላሉ። በዚህ ነጻነታቸው ገደብ የለባቸውም። ምርጫቸው በጎ ከሆነ መልካም ውጤት ይጠብቃቸዋል። የሚከተሉት ንዳና፣ የመረጡት ፈለግ ግን ክፉ ከሆነ እንደ ምርጫቸው ክፉ ነገር ይገጥማቸዋል። በዚህ ምክንያት ከሰዎች ወገንም ሆነ ከመላእክት፣ ክፉምንም ሆነ ደጋግ፣ ምርጫቸውን የመከተል ነጻነት አልተወሰደባቸውም። ያው በጥንተ ተፈጥሮ የተሰጣቸው ነጻ ፈቃድ ሲሠራ ይኖራል። በዚህ ምክንያት ነበር ነጻነቱን ተገራፍቶ ብሎ ሰበብ እንዳይደርግ፤ ፈጣሪ የመጣበትን ጉዳይ አውቆ ባለ እንዳላወቀ ሆኖ ሰይጣንን የጠየቀው! ሰይጣንም ሲመልስ "ምድርን ሁሉ ዞርሁኑት፣ በእርሷም ተመላለሱሁ አሉ።" እግዚአብሔርም ዳግመኛ መልሶ "በውኑ ባሪያዬን ኢየሱስን ተመለከትኸውን? በምድር ላይ እንደ እርሱ ፍጹምና ቅን፤ እግዚአብሔርንም የሚፈራ፣ ከክፋት ም የራቀ ሰው የለም አለው።" እግዚአብሔር እንዲህ ብሎ የኢየሱስን ደግነት፣ ብቃትና ባለሚልነት

የገለጸው፤ ምቀኛው ሰይጣን ለከስ እንደመጣ ስለሚያውቅ ሊያሳፍረው፤ ከንቱንቱን ሊያጠይቀው ወደ ነው።

ተንኮለኛው ሰይጣንም ደባውን ከልዩ አፍት አውጥቶ "በውኑ ኢዮብ እግዚአብሔርን የሚፈራ በከንቱ ነውን? እርሱንም፣ ቤቱንም፣ በዙሪያውም ያሉትን ሁሉ አላጠርህለትምን? የእኛን ሥራ ባርክህለታል፤ ከብቱም በምድር ላይ በዝታል፤ ነገር ግን እጅህን ዘርግተህ ያለውን ሁሉ ዳብሰ፣ በእውነት በፊትህ ይሰድብሃል" ብሎ ከሱን መሠረተ። እግዚአብሔርም የኢዮብን ደግነት፣ ጸድቅንት የተገነባው፤ በገላሬ ንብረትና በኋላ በተገኙ የእግዚአብሔር ስጦታዎች ልጆች ላይ ሳይሆን፤ በራሱ በእግዚአብሔር ጌትነትና ፍቅር ላይ መሆኑን ምቀኛው ሰይጣን ፈተና ደረዳ ዘንድ "እነሆ ለእርሱ ያለው ሁሉ በእጅህ ነው። ነገር ግን በእርሱ ላይ እጅህን አትዘርጋ አለው።" ሰይጣን ከእግዚአብሔር ፈቃድ አግኝቶ ጸድቁን ሊፈትነው ሄደ። ኢዮብ ሲራክ "የደረሰሁህን መከራ ሁሉ በትዕግሥት ተቀበል። ወርቅን በእሳት እንዲፈትኑት፤ ጸድቅንም ሰው ችግርን በሚያመጣ መከራ ይፈትኑታ ልና፤ ገንዘብ በተቀገርህበት ወራት መከራውን ታገሥ።" (ሲራክ. ፪:፩-፭) ብሎ እንደናገረው ሰይጣን በሚፈትነው ጊዜ ኢዮብ መከራውን እንዴት አድርጎ ያልፍ ይሆን? በውኑ ሰይጣን እንደተናገረው በፈተናው ወራት ኢዮብ ፈጣሪውን ይክድና ይላደብ፣ ወይስ ያማርር ይሆን? ወይንስ ፈተናውን በትዕግሥት፣ እግዚአብሔርን በማመስገን፣ በአኮቲት፣ በጸጋ ይቀበለው ይሆን? ለሁሉም ውጤቱን ተከታትሎ በማጤን ፍርድ መስጠት ይሻላል።

ሰይጣን እንደተንኮሉና ጭካኔው ከእግዚአብሔር ፈቃድ ቢያገኝ፤ እንደም ሰው በሕይወት ሥጋ ወይም በሕይወት ነፍስ ይኖራል ተብሎ አይጠረጠርም። ነገር ግን ሰውን ያለ አቅሙ እንዳይፈትን በጠላታችን በሰይጣን ሥልጣን ላይ ሁልጊዜም ገደብ የሚያደርግ አምላካችን እግዚአብሔር ይክበር ይመስገን። ይኸንን ሁኔታ ሲገልጽልን ታላቁ ሐዋርያ አባታችን ቅዱስ ጳውሎስ፤ ለቆሮንቶስ ምዕመን በጻፈው ክታቤ "ለሰው ሁሉ ከሚሆንው በተርምንም ፈተና አልደረሰሳችሁም፤

ነገር ግን ከሚቻላችሁ መጠን ይልቅ ትፈትኑ ዘንድ የማይፈቅድ እግዚአብሔር የታመነ ነው። ትታገሙም ዘንድ እንድትችሉ ክፈተናው ጋር መውጫውን ደግሞ ያደርግ ላችኋል።" ብሏል። (፩ቆሮ. ፲:፲፫)

እንግዲህ ጸድቁ ኢዮብ በፈተናው ወቅት ይኸው ዕድል ገዥ ሞት ይሆን? እስቲ ቀጣዩን የፈተና ታሪክ አንድ በአንድ ለመመልከት እንሞክር። ያ ክፉ ፈታኛ፣ የሰዎች ሁሉ ባላጋራ ሰይጣን፤ ኢዮብን ለመፈተን ፈቃድ ካገኘ በኋላ፤ በተከታታይ የፈተና አሽክላውን ዘርግቶ፤ ጸድቁን ከእግዚአብሔር መስመር ለማውጣት ጦሩን እንደ ባንድ ወረ ወረሰት። የመጀመሪያው የፈተና ያር የተሰነዘረው በኢዮብ ንብረትና አገልጋዮች ላይ ነበር። ቀጥሎ በታላቅ ወንድማቸው ቤት በደስታ ሳሉ በኢዮብ ፤ሩም ልጆቹ ላይ ተቃጣ።

የኢዮብ አገልጋዮች በአምስት መቶ ሞግድ በሬ ሲያርሱ፤ አምስት መቶ እንስት አህዮች ዘር ተሸክመው በእርሻው መስክ ሳሉ፤ የሳባ ሰዎች አደጋ ጥለው ብላቴናችን በሰይፍ ካረዷቸው በኋላ አንድ ሳያስቀሩ ከብቶቹን ነድተው ሄዱ። ይህ በእንዲህ እንዳለ የኢዮብ እረኞች ጄቪህ በጎች አሰማርተው በመጠበቅ ላይ እያሉ፤ በድንገት እሳት ከሰማይ ወርዶ በጎቹን አቃጠለ፣ ጠባቆቹንም በላ። ይኸ መከራ ሳያልፍ ሌላ አስደንጋጭ አስቃቂ ነገር ተፈጠረ። ይኸውም ከለዳውያን በሦስት ረድፍ ተከፍለው የኢዮብን ሦስት ሺህ ግመሎች ከነጠባቆቻቸው አደጋ ላይ በመጣል ብላቴናችን በሰይፍ ስለት ከገደሉ በኋላ ግመሎቹን ዘርፈው ተፈተለኩ፤ ዱካቸው ሲገኝ አልቻለም። ከዚህ ሥቃይና አስደንጋጭ መከራ በኋላ በእግዚአብሔር ጸጋ በፍጹምነት ያለ ሰው ካልኾነ የማይቻለው ፈተና መጣ።

የኢዮብ ልጆች ከፍትራቸው ብዛት የተነሣ ተራ በተራ እየተጠራፋ፣ እንደ ጽዋ ማኅበር እየዘፋ፣ በነብረት ይመገቡ፣ ይጫወቱ ነበር። በዚህ በፈተና ቀን የግብዣው ጥሪ ተራው በታላቅ ወንድማቸው ቤት ስለነበር፤ ሁሉንም ጥሪውን አክብረው በመገኘት በግብዣና በሰላም እየተጨዋውቱ ሳለ፤ አውሎ ነፋስ ከምድረ በዳ መጥቶ የቤቱን አራቱን ማዕዘን መታወ። ግንቡ በብላቴናቹ ላይ ወደቀ። ለወራ ነጋሪ ሳይተርፉ ሁሉም ሞቱ። የሕንጻው ፍራሽ የመቃብር ቤታቸው ሆነ፤ ቀባሪም

አላስፈላጋቸውም። እነዚህ ሁሉ አደጋዎች የመጡት በሰይጣን ተንኮልና ደባ ነው። በአንድ ጀንበር፣ በአንድ ቀን፣ አራት አደጋ፣ በተከታታይ በኢዮብ ንብረትና ልጆች ላይ ደረሰ። መርዶውንም ከአደጋው የተረፉ፣ ሁኔታውን ያዩ አራት ሰዎች በተከታታይ ለኢዮብ ነገሩት። ኢዮብ በዚህ ከባድ ፈተና ምን ተሰምቶት እንዴት ሆኖ ይሆን? በውነት ሲመረመር ለሥጋ ለባሽ እጅግ የሚዘገንን፣ የሚያሰቅት፣ እምነትን የሚያነዋውጥ፣ ሕሊናንም የሚበጠብጥ ነው። ጸድቁ ኢዮብ መርዶውን አንድ በአንድ ከአዳመጠ በኋላ፤ ሰከን ባለና በተረጋጋ መንፈስ፣ እንደ አገሩ ባሕል፣ ለጊዜው ተነሥቶ መገናኛ ሆኖ ቀደደ፤ ራሱንም ተላጠ። ይኸም ባሕል የሚያመለክተው ሀብቱን ተገፈፍሁ፣ ብልጽግናዬ ተወገደ፣ የራሴ ክብር የሆኑ ልጆቼ አለቁ ሲል ልብሱን ቀደደ፤ ራሱን ተላጠ። ከዚህስ በኋላ ምን አደረገ? ፈጣሪውን ክደ፣ ተሳድቦ፣ ተበላጭቶ የማይገባ ሥራ ሠርቶ ይሆን? አምልኮቱን፣ ለእግዚአብሔር ያለውን ፍቅርና ታዛዥነት አገድሎ ይሆን? መቼም እንደሚታወቀው የሰይጣን ግላማው ሰውን በፈተና አስጨንቆ፣ ከፈጣሪው አምልኮትና ጸጋ ለይቶ፣ ለሥጋና ለነፍስ ኩነኔ ለመዳረግ ነው። ኢዮብ ግን ለሰይጣን ፈተና እኛን አልሰጠም። ለጊዜው በሰይጣን ተንኮል መፈተኑ ባይቀርም ድል አልሆነም። ሰይጣን ተስፋ ሊያስቆርጠው ወደ ጸድቁ መጣ። ታጋሹ ኢዮብ ግን ሰይጣንን ራሱን ተስፋ አስቆረጠው። እንዴት አድርጎ? በምን ጥበብ ተስፋ አስቆረጠው ቢሉ፤ የሚከተለው የኢዮብ ሕይወት አርአያነት ያስረዳል። መጎናጸፊያውን ከቀደደና ራሱን ከተላጠ በኋላ፤ ጸድቁ አባታችን፣ የትዕግሥት መምህራችን ኢዮብ የብፅዕና ሥራ ሠራ። በምድር ላይ ተደፍቶ፣ ግን ባሩን መሪት አስነክቶ ለፈጣሪው በትዕግሥት ሰገደ። በሃይማኖቱ፣ በምግባሩ ጸንቶ ሰይጣንን አሳፈረው። በትዕግሥቱ ለበለበው፤ አቃጠለው፤ ከሰገደ በኋላም እንዲህ አለ። "ራቄ ቴን ከእናቴ ማኅፀን ወዋቻለሁ፣ ራቄቴንም ወደዚያ እመለሳለሁ፤ እግዚአብሔር ሰጠ፣ እግዚአብሔርም ነሣ የእግዚአብሔር ስም የተባረክ ይሁን።" (ኢዮብ. ፩:፩-፪)

በዚህ ምግባሩ፣ በዚህም ሃይማኖቱ፤ ኢዮብ በእውነት ታጋሽ።

እግዚአብሔርን የሚረዱት ፍጹም? የበቃና ቅን ጸድቅ ሰው መኾኑን አረጋገጠ። ለመጀመሪያ ጊዜ ከሰይጣን የተረባረቡትን የፈተና ወጥመድ ሰባ ብር በጣጥሶ ጣለው። ድል ለኢየሱስ፣ ጎናረት ለሰይጣን ሆነ። ይኸ ጥንተ ጠላት ተንኮለኛ እባብ ሰይጣን በዚህ ድል ቢነሣም፤ ዳግመኛ ሌላ ተንኮል፣ ሌላ የአሽክላ ገመድ መተብተ ብ ጀመረ። ጀምሮም አልቀረ አንደገና ጸድቁን ለመፈታተን ፈቃድ ለማግኘት፤ መላእክት የአምላክ ልጆች ስለሰዎች ድጎነት በአማላጅነት ተግባር በእግዚአብሔር ፊት ቆመው ሳለ፤ ይኸ ተንኮለኛ ቀበሮ ብት አለ። እንደተለመደው እግዚአብሔርም "ከወደት መጣህ " ሲል ጠየቀው። ሰይጣንም "በምድር ላይ ዘርሁ በእርሱ ስዎም ተመላለሁ።" ብሎ መለሰ፤ እግዚአብሔርም ሰይጣንን "በውኑ ባሪያዬ ኢየሱስን ተመለከትኸውን? በምድር ላይ እንደ እርሱ ፍጹምና ቅን፣ እግዚአብሔርንም የሚረዱ፣ ከክፋትም የራቀ ሰው የለም። በከንቱም አጠፋው ዘንድ አንተ በእርሱ ላይ ምንም ብታንቀሳቅሳኝ እስከአሁን ፍጹምነቱን ይዟል።" ሲል የኢየሱስን ጸድቅነት፣ የሰይጣንን ሐሰት ገለጸ። ሰይጣን ግን ሌላ ተንኮል ይዞ ስለነበር፤ ላለመሸነፍ፣ ላለመረታት በጥንተ ክፋቱ ጸንቶ እንዲህ አለ። "ቁርበት ስለ ቁርበት ነው፤ ሰው ያለውን ሁሉ ስለ ሕይወቱ ይሰጣል። ነገር ግን እጅህን ዘርግተህ አጥንቱንና ሥጋውን ዳብስ፤ በእውነት በፊትህ ይሰድብሃል። "ቀጥሎ እውነተኛው አምላክ እግዚአብሔር የሰይጣንን ውሸት፣ የኢየሱስን እውነተኛነትና ፍጹምነት ለማጠየቅ "ሕወቱን ተወው እንጂ እነሆ እርሱ በእጅህ ነው" አለው። የሰዎች ባላንጣ ተንኮለኛው ሰይጣንም፤ ወጥመዱን ይዞ ኢየሱስን ለመፈታተን ገሰገሰ። ጸድቁ ኢየሱስ የሚመጣበትን ፈተና አላወቀም፤ በድንገት ፈታኑ ጦሩን ወረወረበት፣ ከእግሩ ጫማ ጀምሮ እስከ እናቱ ድረስ በክፋቱ ቁስል መታወ። ኢየሱስም ሥጋውን ይፍት በት ዘንድ ገል ወሰደ፣ በአመድም ላይ ተቀመጠ። ሚስቱም እስከአሁን ፍጹምነትህን ይዘሃል? እግዚአብሔርን ስደብና ሙት አለችው። ሰይጣን ቀድሞ ሔዋንን ከአታለሰ በኋላ፤ አዳምን በሚስቱ አማካይነት ድል እንዳደረገ ስለሚያውቅ ኢየሱስን በቀጥታ ግላት ቢያትተው፤

በሚስቱ ተጠቅሞ ረቂቅ የፈተና ጦር ሰነዘረ። የሚገርመው ግን በዚህ ሁሉ ፈተና ጸድቁ አልተበገረም። ታጋሹ ኢየሱስ የትዕግሥትን ጥሩር ለበሰ፣ የሃይማኖት ጋሻውን አነሣ፣ አካሉ ሚስቱ እንዳትጎዳበት በማሰብ እንዲህ ሲል መከራት። "አንቺዬ! ከሰነፎች ሴቶች እንደ አንዲቱ ተናገርኸ። ከእግዚአብሔር እጅ መልካሙን ተቀበልን፣ ከፋ ነገርንስ አንቀበል ምን?" አላት እንጂ ኢየሱስ በሐሳቡም በንግግሩም አልበደለም። ሰዎች ነገ እግዚአብሔር መኾኑን ማወቅ ብቻ ሳይሆን፤ በፍጹም የሚያምንበት እንደሆነ አስመሰከረ። በበጎ ምግባር፣ በፍጹም ትዕግሥቱ የእግዚአብሔር ክብር፣ ምስጋና የተገለጸበት፤ የበቃ፣ የነቃ መኾኑ ታወቀ፤ ተረዳ። ሰይጣን ከተፈቀደለት በደዌ ሥጋ ሰውን የሚቆግምጥ፣ የሚያተላና የሚያክረፍ እንደሆነ በኢየሱስ ላይ በፈጸመው ደባ ታውቋል። የኢየሱስ ሰውነት በሰይጣን የፈተና ላላት እንደ ወርቅ ነጠረ። የተወለወለ ዋጋው ከከበሩ አፅናቄ ሁሉ ብልጫ ያለው መኾኑ ተገለጸ። ስለዚህ ነበር ሐዋርያው ያዕቆብ በመልእክቱ "እነሆ በትዕግሥት የጸኑትን ብፁዓን እንላቸዋለን፤ ኢየሱስ እንደታገሠ ስምታችኋል፤ ጌታም እንደፈጸመለት አይታችኋል፤ ጌታ እጅግ የሚምር የሚራራም ነውና።" (ያዕ. ፩:፲፩) በማለት፤ የኢየሱስን ትዕግሥትና ብፁዕና ለክርቲቲያኖች ሁሉ አብነት አድርጎ የገለጸው። ስንታቸኝን ይሆን እኛ በማናውቀው ነጻና በሰይጣን ስንፈተን፤ እግዚአብሔርን በማመስገን፣ ለሰው በመንበር ከከ ክብር የምንሰጠው? ከብፁዕ ኢየሱስ ልንማር ይገባናል። ጸድቁን ሰው አብነት በማድረግ ለእግዚአብሔር ክብር መስጠት ይኖርብናል። ሀብት፣ ልጆች፣ ጤንነት ሊጎለን ይችላል። አግኝቶ ማጣት፣ ከብር መዋረድ፣ ተወዳ መጠላት ቢገጥመን፤ የፈታኑ ሲላይ እንዳንሆን መለስ ብለን ኢየሱስን መመልከት አለብን። በጣም የሚቀርቡን ዘመዶቻችንና የልብ ጓደኞቻችንም በሰይጣን ተታለው ባላወቁት ምሥጢር ቢፈትኑን፤ እንደ ኢየሱስ በትዕግሥት ሁኔታ ልንመክራቸው ልናስተምራቸው ይገባናል። የኢየሱስን ታሪክ ስንመለከት ያደረገው ገድል ይኸን የመሰለ ነውና እንከተለው። (ኢየሱስ. ፪:፩-፲፫) ኢየሱስ በጸኑ ደዌ ሥጋ ተይዞ ለ፯ ቀንና ሌሊት ራሱን ሳያው

ት ተሠቃይ፤ ጓደኞቹ መጥተው አለቀሱ ሱለት፤ ዳሩ ግን ከሕመሙ የሚጋራው ወይም ሥቃዩን የሚያታልልለት አልተገኘም። ኢየሱስ በጸኑ ሥቃይ ለበርካታ ዘመናት መከራን ተቀበለ። ከ፱ ዓመት በኋላ በእግዚአብሔር ቸርነት፣ በተርዳኖስ ረሳሽ ወንዝ፣ በጸበል ተጠምቆ ተፈወሰ። ሀብቱ፣ ጤንነቱ፣ ልጆቹ እጥፍ ሆነው ተሰጡት። ዕድሜ ጠግቦ፣ የልጅ ልጅ አይቶ፣ በፍጹም ዘመኑ በደስታ ከዓለም ተለይቶ የሞት እንቅልፍ ሸለብ አለ። ይኸውም እንቅልፍ እስከ ትንሣኤ ዘጉባኤ የሚቆይ ነው። ነፍሱ ግን በዐጾደ ገነት በተደላ በደስታ ከትዳላን ሁሉ ጋር እያመሰገንኛ፤ እስከ ቁርጥ ፍርድ ቀን ድረስ አለች፣ ትናራለች። (ኢየሱስ፤ ፱:፩-፲፮) ስንክ መስክ ፊቅን)

ርኩስ መንፈስ በጸድቁ ላይ ያመጣውን ተንኮልና ደባ ተመልክተናል። ኢየሱስም በትዕግሥቱ የሰይጣንን ተንኮል እንዳከሸፈበት አይተናል። ሰይጣን እስከዚህ ድረስ ጤኖ፣ ሀብት፣ ሕይወት በማሳጣት የሚፈታ ተንኮሉን፤ ከሸንገላው ለመዳን የኢየሱስን መንገድ ከመከተል ሌላ አማራጭ መፍትሔ እንደሌለን አውቀን፤ የመጣውን ፈተና ሁሉ በትዕግሥት መቀበል ይኖርብናል።

ለዚህም የትዕግሥት ባለቤት መድኃኒዓለም ክርስቶስ በድንግል እናቱ አማላጅነት ይርዳን አሜን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር ይቀጥላል

ተዋሕዶ
 ሰይክሙን ግረረያ ጥላ ከለላዩ ተዋሕዶ ለጌ ጋላ መከታይ።
 ለበርቲን በጸኑት በሰግደት በጸም ጋላ ሆኖ አግግ ልቶ ለገሰልጸኩ።
 ተዋሕዶ መጠጊያ ተዋሕዶ ቤቱ የዘወትር ተሰፋ መጠኪያ ሐይወቱ የሚተሰሰቱን እውነተኛ ለናቱ
 ከደግሞ ግርግር ልቶ ምሪብ ስዋ ጽን ባንቲ ይገኛል ሚሲኮተክ

ዓምዶ ሃይማኖት

መንግሥት ቁዱስና ደጋጋሚ

ጋኔን የማውጣት ሀብት

ሲራክ ገብረክርስቶስ

ባለፈው ጽሑፍ በጋኔን ማውጣትና በመረወስ ሀብት መካከል ስላለው ልዩነትና አንድነት በንጽጽር አመልክተን ነበር። ቀጥሎም ስለ ጋኔን ስሞች በተለያዩ ልሳናት ትርጉማቸውና ከመጽሐፍ ቅዱስ ስላለው ምስክር መጥቀሳችን ይታወቃል። አሁንም ደግሞ በዚህ ክታብር ክትላን መናፍስት በሰዎች ላይ ሲያድሩ ምን ዓይነት ጉዳት እንደ ሚያደርሱ በዝርዝር እናስረዳለን። በማስከተልም በርኩሳን መናፍስት የተለከተ ወይም የተጎዱ ሰዎች ሥቃያቸው ምን እንደሚመስል ከብሉይና ከሐዲስ ማስረጃ በመጥቀስ ይተነተናል። ከዚህ በኋላም ጋኔን የማውጣት ጸጋ ወይም የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ ሀብት ያላቸው ሰዎች አጋንንትን እንዴት ያወጧቸው እንደነበር ይተረካል። ለሁሉም "ያለ እኔ ረድኤት ምንም ምን መሥራት አይቻላቸውም" ያለ አምላክ ምሥጢሩን ይገለጻልና መጻፍ ማንበብና ማስተዋል እንችላለን ዘንድ ጸጋውን ያላደርግን አሜን።

ሀ) ርኩሳን መናፍስት በሰዎች ላይ ሲያድሩ ስለሚያስከትሉት ጉዳት :-

የብጎ ነገር ተቃዋሚ ሰይጣን ወይም ርኩስ መንፈስ ከጥንት ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ሰዎችን ከግላሳትና ከመተናኮል የተቆጠቡበት ጊዜ አልነበረም፤ የለም ወደፊትም አይኖርም። በጥንተ ተፈጥሮ ሰውን በማሳሳት ከእግዚአብሔር ያጣላ በነፍስና በሥጋው ጉዳት ያደረሰበት ሰይጣን ነው። ሐሰቱን እውነት አስመስሎ ጨለማውን ብርሃን፣ መራራውን ጣፋጭ፣ ከሀደቱን ሃይማኖት እያለ ሲያቃልልና በማታለል ላይ ያለ ባላጋራና አሳቸ ቢኖር ሰይጣን ነው።

በተለያዩ ሰዎች የሚታወቀው ርኩስ መንፈስ ወይም ሰይጣን

ሰዎችን በመቆራኘት እየለከፈ በሥጋዊ ኑሮአቸው፣ በጤንነታቸውና በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ያደረሰው ጉዳት ከአዳም ጀምሮ እስከ ሳሬ ድረስ ሥፍር ቁጥር የለውም። ነገር ግን በአጠቃላይ ርኩስ መንፈስ በሰው ላይ ሲያድር ስለሚያስከትለው ጉዳት መገለጽ ብቻ ይበቃል። ሰይጣን ተንኮሉን ሰው ለሰው አሳቢ በመምሰል ወይ እራሱ በምትሐት ተገልጾ ወይም ከሥነ ፍጥረት በአንድ ላይ አድሮ ከእግዚአብሔር ፍትህና አምላካት ለመለየት ይመክራል። ምክሩን ከተቀበሉት ኃጢአትን በሥራ ለማስፈጸም ያተጋል፣ ያስቸኩላል፣ እንትልፍ ያሳጣል። ምክሩን በሥራ ላይ ከተረጎመ ወይም ከፈጸመለት በኋላ ግን ሰውነትን በመቆራኘት በነፍስ በሥጋ ያስቃያል። በኃጢአይ ላይ ኃጢአትን፣ በመከራ ላይ መከራን ይደርባል። ደዌ ሥጋ በማምጣትም በሰዎች ላይ የተለያዩ ሥቃዮችን ያደርሳል። በአካል፣ በአእምሮና በነፍስ ላይ የሚያመጣቸው በሽታዎችና አደጋዎች እጅግ ብዙዎች ናቸው።

ለምሳሌ ጥቂቶቹን ብንጠቅስ እጅና እግርን ሽሮ ያደርጋል። በዚህም ልክፍቱ ሰዎች እንዳይሠሩ፣ እንዳይንቀሳቀሱ በማድረግ የሰው ሽኩቻ ተጠቀሶ ያደርጋቸዋል። ዓይንን በመክለል ያሳውራል። ዓይነ ልቡናንም ይሸፍናል ያደነቁራል አእምሮ ያቃውሳል ብለውትን አሳድሮ አንጎል እንዲሆኑ እንዲያብዱ ያደርጋል። ከዛፍ ላይ ተወርውረው፣ ከፎት ወድቀው፣ ወይም ከገደል ተገፍትረው ከባሕር ጠልቀው ሰጥመው ሕይወታቸው እንዲያልፍ ያደርጋል። በገዛ እጃቸው ታንቀው ተንጠልጥለው እንዲሞቱ፤ ኮረንቲ እንዲጨብጡ፤ ከላሳት ላይ እንዲወድቁ፤ በየመቃብሩ በየበረሀው እንዲንከራተቱ በማድረግ ያስቃያ

ቸዋል። ሕይወታቸውን በመከራና በአስቃቂ ሞት ያሳልፋል። ርኩስ መንፈስ ሁለጊዜ ሰውን እያሳሳተ ወደ እግዚአብሔር እየከሰሰ ይተናኮላል። ሰውነትን ይቆጣጠራል፣ ያቆሳሳል፣ እንዲሸት እንዲተላ ያደርጋል። በአገኘበት ቦታ እየጣለ አረፋ ያስደፍቃል፣ ያሸናል፣ አንደበትን ድዳ ጆሮን ደንቆ ያደርጋል። ልብን ያደክማል፤ ሰውነትን እንደ አሳት እንደ በርበሬ በማቃጠል ሌሊትና ቀን እንትልፍ ያሳጣል። ራሱን በመሰወር የሕክምናና የወጊሻ ጥበብ እንዳይደርስበት በማድረግ የበሽታውን ዓይነት ወይም ምልክት በመቀያየር ግራ ያጋባል።

የሰውን አእምሮ በመጠምዘዝ ኃጢአትን እንዲያዘውትር፤ እንዲሰከር፣ እንዲያመነዝር፣ እንዲሰርቅ፣ እንዲቀማ፣ እንዲሞቅ፣ እንዲያቃልል፣ ስቶ እንዲያስት፣ ተጠራጥሮ እንዲያጠራጥር፣ ከዶ እንዲያስከድ ወዘተ... ሌላም ሌላም ያደርጋል። ርኩስ መንፈስ በሰው ልጆች ላይ የሚያስከትለው ጉዳት ይኸንና ይኸንን ሲመሰል በአጠቃላይ ደዌ ሥጋ ደዌ ነፍስ በመኾን የሚያስቃይ የነፍስ የሥጋ ባላንጣ ባላጋራ መኾኑን በመገንዘብ ከተንኮሉ ለመጠበቅ በሃይማኖትና በምግባር ጸንቶ በእግዚአብሔር ኃይል መዋጋት ይገባል። ርኩሳን መናፍስት በሰዎች ላይ ሲያድሩ በነፍስና በሥጋ ስለሚያስከትሉት ጉዳት በአጠቃላይ መልኩ ሲታይ ከዚህ በላይ እንደተገለጸው ነው። ከዚህ ቀጥሎ ከብሉይና ከሐዲስ በመጥቀስ በአጋንንት የተለከተ ሰዎች ምን ምን ዓይነት ሥቃይ እንደደረሰባቸው ይተረካል።

ለ. በጥንተ ተፈጥሮ ርኩስ መንፈስ በሰው ላይ ስላደረሰው ጉዳት :-

ሰይጣን የመጀመሪያዎቹን ሰዎች በተንኮሉ አሳሳቶ ከመከራ ላይ እንደጣላቸው

ከመተንተኛችን በፊት በትድግያ ስለ ሰይጣን ተፈጥሮና ተግባር በአጭሩ ማወቅ ይኖርብናል። ሰይጣን (ዲያብሎስ) ሐሰተኛና የሐሰት አባት ነው። ትዕቢተኛም ነው። ፈጣሪ ነጻ ብሎ በትዕቢቱና በሐሰቱ የተዋረደ መልአካዊ ተፈጥሮ ያለው ነው። ከመጀመሪያ ጀምሮ ነፍስ ገዳይ እንደ ጌን በሥራው ታውቋል። በቃዩል አድሮ አቤልን ያስገደለ የሰውን ዘር በሙሉ እያጣላ የሚያፋጅ ላይና በቀልን በለቡና አሳድሮ ጥላቻን የሚያስፋፋ ክፉ መንፈስ ነው። ክት ዱሳን መላእክት ጋር በሰማይ ገጥሞ ከነሠራዊቱ ድል የተመታ የወደቀ የተዋረደ የአጋንንት ሁሉ አለቃ ግለሰብን ሁሉ ያሳተ የመጀመሪያው ከይሲ (እባብ ዘንድ) ተብሎ በግብሩ በከፋቱ የሚጠራ ነው። (ዮሐ. ፩፡፱፻፳፯ ስዮሐ. ፫፡፲፪፻፲፭ ፤ ራዕይ. ፲፪፡፯፻፲፯ ፤ ኢሳ. ፲፬፡፲፪፻፳፯ ሕዝ. ፳፯፡፲፪፻፲፱) ሰይጣን መልአካዊ ተፈጥሮ ያለው ክፉ መንፈስና አሳቸ ባላጋራ መገኘቱን የተጠቀሱት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅ ሶቹ ከሞላ ጎደል ከረጅሙ በአጭሩ ስለሚያስረዱን ሌላ ተወማሪ ማብራሪያ ማከል አስፈላጊ አይሆንም። ምክንያቱም ይኸው ራሱ በአጭሩ የተጠቀሰው ግንዛቤ ስለሚሰጠን ነው። ከዚህ ቀደም በጥንተ ተፈጥሮ በአዳም አባታችንና በእና ታችን በሌላው ላይ ሰይጣን ስላደረሰው ጉዳት እንመለከታለን።

የአንድነት የምስክርነት ባለቤት ልዑል እግዚአብሔር "ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌያችን እንፍጠር" ብሎ በነፍስና በሥጋ የከበረ በማድረግ በፍጥረቱ ሁሉ ላይ ከፀሐይ በታች ግዛ ጎዳ ብሎ እንደሾመው ቅዱስ መጽሐፍ በሥነ ፍጥረት አንቀጽ ከዚህ ጋር በማያያዝም ሰውን በታች ወንድና ሴት አድርጎ በጋብቻ ሕግ አንድላእንድ ባለው አዋጅ አንድ አካል አንድ አምላላ እንዲሆኑ ፈትዶታል፤ ደንግጋል። ሥጋቸውን ከምድር ግለትም ከፀቱ ባሕርያት ሥጋ ነፍሳቸውን እም ገብ አልቦ (ካለመኖር ወደ መኖር) አምጥቶ ለባዊነት ነባቢነትና ሕያውነት ባሕርይ ያላት አድርጎ ከሦት ጠባያት ፈጥሮታል። እንደ ሰማያዊያን መላእክት በጸጋ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ በንፍሐት (እፍ በግለት) የልጅነት ጸጋን (ሀብተ ወልድናን) ስላሳደረገባቸው የእግዚአብሔር ልጆች ለመገን በተተዋል። (ዘፍ. ፪፡፩-፯) አዳም በተፈጠረ በ፱ ቀኑ ሌዋን

በተፈጠረች በ፱ ቀኑ ልጅነት ተሰጥቷቸው በኢደን ነገት እንዲኖሩ መላእክት አሳረጉባቸው። በእግዚአብሔር ፈቃድና ትዕዛዝ ኑሮአቸው በትፍሥሐት ገንት በተድላ በደስታ ሆነ። (ዘፍ. ፪፡፯-፲፯ ኩፋ. ፪፡፱)

የፈጣሪና የፍጡር መታወቂያ ድንበይና ሕግ፣ ሥርዓት ስላስፈለገ እግዚአብሔር የቃል ትዕዛዝ ለፈጠረው ሰው ሠራ፣ ደነገገ። የተፈቀደለትን እንዲበላ ያልተፈቀደ ለትን ከመመኘትም ቀጥሮ ከመብላትም ከሌብነትና ከአመፀኝነት እንዲጠበቅ ለዚህ ምልክት የምትሆን ዕፅ በለስ የተባለች ክፉና ደግ የምታስታውት ዛፍ አበቀለ። ሰው ዕፅ በለስን ባይበላ ደግነቱ ታዛዥነቱ ደፍሮ ቀጥሮ ቢበላ ግን ክፉቱ ሌብነቱና አመፀ- የሚታወቅበት ዛፍ ሆኖ የጸም የትሕርምት የእግዚአብሔር ሕግ አምሳል ሆኖ ተፈጠረች። ትዕዛዙን ተላልፎ ቢበላት የምት ሞት ይደርስበታል። በነፍስና በሥጋው ይቀጣል። ፍጹም ተዋርዶ ያገኘዋል። ይኸን ያወቀ ፈጣሪ ሰው በነጻነቱ እንዳይባልግ በፈጣሪው ሕግ ተወስኖ እንዲኖር "ከገንት ዛፍ ሁሉ ትበላለህ፤ ነገር ግን መልካምንና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ አትብላ ከእርሱ በበላህ ተን ሞትን ትሞታለህ" በማለት ጥብቅ ትዕዛዝ አዘዘው። (ዘፍ. ፪፡፲፯-፲፯ ኩፋ. ፪፡፲፮)

አዳምና ሌዋን የፈጣሪያቸውን ትዕዛዝ ጠብቀው ለሰባት ዓመት በኢደም ገንት በተድላ በደስታ ኖሩ። (ኩፋ. ፪፡፲፱) ከዚህ በኋላ የሰው ባላንጣ፣ ተጸራሪ ዲያብሎስ በእባብ ተሰውሮ ለማሳሳት ወደ ገንት ገባ። የእባብን እንደበት አንደበቱ አድርጎ ሌዋንን አታለላት። ለራሱ ፈልጎ አልሆነለት ያለውን አምላክነት በትጠል ታገኛላችሁ ብሎ አሳሳታት። ሌዋን በከይሲ (ዲያብሎስ) ምክር ተጠልፋ ወደቀች። አወዳደቃም ብቻዋን ሳይሆን የኑሮ ጓደኛዋን አዳምንም ጨምሮ ጣለችው። (ዘፍ. ፫፡፩-፩) ከዚህ በፊት ዕርቃንነት አይሰማቸው የነበሩ ባልና ሚስት፣ ጸጋቸው ስለተገፈፈ፤ ባይነት ተሰማቸው። በሰይጣን ምክር ተሰናክለው ከከብራቸው ወደቁ፤ ራቁታቸውን ቀሩ። ዛሬም ቢሆን ሰው በኃጢአቱና በከህደቱ ጸጋው ተገፎ ራቁቱን እንደሚቀር ተጽፎታል። "እነሆ እንደ ሌባ ሆኖ እመጣለሁ ራቁቱን እንዳይሂድ እፍረቱንም እንዳያዩ ነትቶ ልብሱን የሚጠብቅ ብፅዕ

ነው።" የተባለው ስለዚህ ነው። (ራዕይ.፲፯፡፲፭ በሰይጣን ተንኮል በከፋ ምክሩ አደጋ ላይ የወደቁት አዳምና ሌዋን በነፍስ በሥጋ የደረሰባቸው ችግርና መከራ የነፍስና የሥጋ በሽታ በራሳቸው ላይ ብቻ ተወስኖ አልቀረም። በእነርሱ ምክንያት የሰው ዘር ሁሉ ተቀጣበት። ለድኅነተ ግለሰብ ምክንያት አድርጎ ከመርገመ ሥጋ ከመርገመ ነፍስ ከጠበቃት ከእመቤታችን ከድንግል ማርያም በስተቀር ሰው ሆኖ ጸጋ ያልጎደለው መርገም ያልወደቀበት፣ በሰይጣን ቀንበር ያልተያዘ አለ ለማለት አይቻልም። በሰይጣን አሳቸነት ሰው ነጻነቱን አጣ፤ በነፍስ በሥጋ ከጸጋ ተራቆተ። ገዢ የነበረው ሰው የሰይጣንና የኃጢአት ባርያ ሆነ። ተረገመ፣ ጣር ጋር ወደአለባት ምድረ ፋይድ እንዲወርድ ከገንት ተባረረ። ነፍረት ፍርሃት ድንጋጤ ጭንቀት ወደቀበት። እጅህና አግዚአብላ በቀለበት። ፍትወታት እኩያት ኃጣው እ ሰፈሩበት። በሥጋው ልዩ ልዩ ሕመም በነፍሱ ኃጢአት ሰለጠነበት። ከዚህ ሁሉ መከራ ላይ የወደቀው የጠላቱን የሰይጣንን ምክር በመስማቱ የፈጣሪውን ቃል ባለማክበሩ ነው። ዛሬም ቢሆን የሰው ልጅ በነጻነቱ ካለወቀበት በንስሐ ወደ ፈጣሪው ተመልሶ የሕይወት ምግብና መጠጥ የሆነ የአማኑኤልን ሥጋውን ደሙን ካል ተቀበለ በጥምቀት ክርስትና ከአጋንንት ቁራኝነትና አገዛዝ ነጻካል ወጣ፣ አጋንንት እንደ ጥንግ እንደ ፍር ወይም እንደ ኪስ የሚጣወቱበት ከንቱ ፍጡር መገኘቱን መጠራጠር አይገባውም። (ዘፍ. ፫፡፲-፳፻፲ ሮሜ. ፭፡፲፯፻፲፯ ኢሳ. ፩፡፱፻፲፱ ፊ.፳፻፳፭. ፱፩-፱፫)

ከዚህ በላይ በተገለጸው መሠረት ሰይጣን ገና ከመጀመሪያው አንስቶ ሰውን ከመከራ ላይ በመጣል ጉዳት ማድረሱን ተመልክተናል። ለክርስቲስ ክብር ምስጋና ደግጧውና ከሰማያት ወርዶ፣ ከድንግል ማርያም ተወልዶ፣ ሰይጣን በተንኮሎ በእባብ ተሰውሮ ቢጎዳን እርሱ ግን በሥጋ ማርያም በባሕርይ ተዋሕዶ ክብሩን ሰውሮ አድናቷል። ይኸን የማዳን ሥራውን አምንተሰና አውሳብተሰ የተባሉ የቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት በመቅድመ ወንጌል ሲመሰክሩ "ወበከመ ኮነ እንከ ሰይጣን በጉሕሎት ተኃብሳ ውስተ ሥጋ ከይሲ ከማሁ ኮነ ድኅነትን እማዕሠር

በተሠውሮተ ቃለ እግዚአብሔር በዘመድነ" ብለዋል። ትርጉሙም "ሰይጣን በተንኮላ በሥጋ ከይሲ (በእባብ ሥጋ) እንደተሠወረ እኛም ከፍዳ መዳናችን ቃለ እግዚአብሔር በባሕርያችን በመሠወሩ ሆነ" ማለት ነው። የሲቃውንቱም አንጋገር ትዳሱ ጳውሎስ በዕብራውያን ክታቡ "ወከመ ቢጸሙ ኮነ ሎሙ ከመ በሞቱ ይስወሮ ለመልእክ ሞት ዘውላ ቱ ሰይጣን ወያዕርሮሙ ለኩሎሙ እላ በፍርጋተ ሞት ተኮነኑ በኩሎ መዋዕላ ሕይወተሙ ወተቀንዩ ለግብርናት" (ዕብ. ፪:፲፬-፲፮) ያለውን የግሪክ ምረቃ ምን ነው።

የአንድምታ ፍቺም "እንደላቸው ችነላቸው በሞቱ መልእክ ሞትን ያጠፋው ዘንድ ይኸውም ሰይጣን ነው ባለ ዘመና ቸው ሹሉ ለግብርናተ ዲያብሎስ ተገዝተው የነበሩትን ዕረፍተ ነፍስ ሰጥቶ ያሳርፋቸው ዘንድ" ይላል። ሁሉም በምሥጢር አንድ ናቸው። የእግዚአብሔር ቃለ ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው ሆኖ በተዋሕዶ የተገለጸበት ምክንያት ሰይጣን ሰውን ለማዋቃት እባብን ሁኖ በእባብ ተሰውሮ ነድፎ የገደለውን የሰውን ባሕርይ አካላ ለማዳን ነው። በዚህም መለኮታዊ ጥበብ በትሕትና ሰውን ሁኖ በመገለጹ ድኅነተ ግላም ተደርጓል። ሰይጣንን ድል ካደረገልን በኋላ ጸጋውን በማደላ በሰይጣናት ላይ ሥልጣን እንዲኖረን አድርጓል። በክርስቶስ በማመን ጸንተው በጸምና በጸሎት የግሪኩ ክርስቲያኖች ሰይጣንን ከነሠራዊቱ በክርስቶስ መስቀል በማግኘቱ ሰውን በመጥራት ድል ያደርጉታል።

የክርስቲያን ልጆች በዚህ ግላም በሕይወተ ሥጋ ቆይታቸው መንፈሳዊ ትዋቅ መታጠቅ ይኖርባቸዋል። ይኸውም ትዋቅ ትዳሱ ጳውሎስ ለኢፊሶን ክርስቲያኖች ያሳያቸው የእግዚአብሔር የጦር ዕቃ ነው። ትዳሳን ሁሉ በዚህ የጦር ዕቃ ተሸልመው በገድል በትሩፋት ጸንተው በመዋጋታቸው መንፈሳዊ ጠላተኛቸውን የጨለማውን ሠራዊት ድል እያደረጉ የጽድቅ አክሊል እየተቀዳጁ ወደ ፈጣሪያቸው ሄደዋል። እኛም ችላ ሳንል ትዋቃችንን ማሳመር ይኖርብናል። ለመኾኑ ሐዋርያው ታጠቁ ያለን መንፈሳዊ የጦር መሣሪያ ምን ምን ይሆን? አውቀን ለመታጠቅ የተዘጋጀን እንሁን።

ሐዋርያው " እንከሰ ጽንዑ በእግዚአብሔር ወበጽንዑ ኃይሉ ወልበሱ ወልታ እግዚአብሔር በዘትከሉ ተቃውምቶ ለመናግንተ ሰይጣን" (ኤፌ. ፮: ፲-፲፮) ይላል። በእግርኛው ትርጉም በመጽሐፍ ቅዱስ "በቀረውስ በጌታና በኃይሉ ችሎት የበረታችሁ ሁኑ። የዲያብሎስን ሽንገላ ትቃወሙ ዘንድ እንዲቻላችሁ የእግዚአብሔርን እቃ ጦር ሁሉ ልበሱ" ተብሎ ተወስዷል (ተተርጉሟል)

ሰይጣን ከሞት ጀመሮ ሰውን በመቃወም በክፋቱ ጸንቶ እንደሚገባ ታውቋል። ምንም እንኳን ሰይጣን በተፈጥሮ መልእካዊ ኃይል ያለው ቢሆንና እኛ ሰዎች ደግሞ በሥጋና በደም ያለን ደካሞች ብንሆንም? ሰይጣንን ለመቃወም ክርስቶስ በሰጠን መንፈሳዊ መሣሪያ በመጠቀም ድል ለናደርገው እንደምንችል በእግዚአብሔር ላይ እምነታችን የጸና ሊሆን ይገባዋል።

ሐዋርያው ለኢፊሶን ክርስቲያኖች የላከላቸው መልዕክት ለእኛም መኾኑን አውቀን ለንጠቀም በት ይገባናል። የሐዋርያው ምክር የግያሰንዝበን በእግዚአብሔር በማመን መጽናት እንዳለብንና በካሊኒቱ አጋኾነት ጸንተን ጠላታችንን መዋጋት እንዳለብን ነው። "ሰይጣን በተንኮሉ የግያመጣቸውን ጦር ድል መንሣት በሚቻላችሁ ገንዘብ አላባሽ ጋሻ ያዙ" ማለቱ ድል የምታደርጉበትን ሃይማኖት ያዙ ሲለን ነው። ምክንያቱም ያለ ሃይማኖት ጋሻነት ከሰይጣን የሚሰነዘርብንን የግሳት ጦር መመከት ስለማንችል ነው። እንግዲህ ከትዋቅ ችችን መማከል አንደ ጋሻ ያለ መሣሪያ ሃይማኖት ነው ማለት ነው። ይህ ሐዋርያ በሃይማኖት ጋሻነት መከላከል እንዲገባን መግለጹ ትግላችን ፍልግያችን እንደ እኛ ሥጋዊ ደግሞ ከኾኑ ፍጡራን ጋር ሳይሆን በግላሙ ሁሉ ተሰራጭተው በአራቱ መዓዘን ካሉ የጨለማውን ግላም ከሚገዙ ከአጋንንት ጋር በመኾኑ ነው። ይኸንንም ሲያስገኝ ዝብ "እስመ ቀታልከሙ ኢኮነ ምስለ ዘሥጋ ወደም ዘእንበለ ምስለ መኳንንተ ጽልመት ወአጋንንት እኩያን እለ መትሐተ ሰማይ። ወበእንተዝንስኡ ወልታ እግዚአብሔር ከመ ትክህሉ ተቃውምታ ስዕለት ዕኪት ወኩኑ ድልዋን በኩሉ ከመ ትጽንዑ" (ቁጥር ፲፪ ተመክለት)

ብሎ ይገልጻል። ትርጉሙም "ሰልፋችሁ ከሥጋዊ ከደግሞ አርበኞች ጋር አይደለምና በአራቱ መዓዘን ካሉ ግላሙ ጽልመትን ከሚገዙ ከአጋንንት ጋር ነው እንጂ" ስለዚህ ህምድ ቃለ እግዚአብሔርን ያዙ። ማለት የእግዚአብሔርን ጋሻ ያዙ ሃይማኖትን ያዙ ዕለት እኪትን (ክፉ ቀንን) መቃወም ትቻላችሁ ዘንድ መቃወም እንዳይገኙ መኾን ቢገኙም እንዳይገኙ መኾን ነው። ዕለተ እኪት (ክፉ ቀን) የተባለችው ኃጢአት የግራሚሩ ባት ቀን ናት። ዳግመኛም ዕለተ ሞት፣ ዕለተ ምጽአት ናት ድል ትነሡ ዘንድ በሥራው ሹሉ የተዘጋጁት ሹኑ።" ማለት ነው። ቀጥሎም የትዋቅን ግደነት ከቁጥር ፲፬ እስከ ፲፮ በማክታተል ይገልጻል። "ወገባችሁን በጽድቅ ዝፍር (ቀበቶ) ታጠቁ "ይላል። ንጽሕናን በልቡናችሁ ይዛችሁ ኑ ማለቱ ነው። " ወልበሱ ልብሰ ሐፂን ዘጽድቅ" ይላል። "የጽድቅን ጥሩር ልበሱ ማለት ትዕግሥትን ያዙ። "ተሰሊኑ ክሙ ኃይለ ወንጌል ዘበሰ ላም" ይላል። ኃይል የግሪኮናችሁ ጫማን ተጫምታችሁ አለ። ምግባረ ወንጌልን ይዛችሁ ኑ ሲል ነው።

"ወምስለዝ ኩሉ ንሥኡ ንዋየ ሐታል ዘሃይማኖት በዘትከሉ እጥፍአተ ኩሉ አሕባሁ ለእኩይ ርሱን" ይላል። ይህም ይህ ነው ከዚህም ጋር የልዳ ጸብት ያዙ አለ አምና የግሪመቁትን ጥምቀትን ያዙ። እንደ እሳት የሚነድ የሰይጣንን ፍላግ ማጥፋት በሚቻላችሁ ገንዘብ ጥምቀትን ያዙ አለ። በአርበኛ አምሳል ተናገረ። የወዲያኛው ማለትም ጠላት ቀስቱን እያተባ እያጋለ መርዝ እየቀባ ይመጣል። የወዲያኛው ም ማለት ተፋላግው ጥበቡን እግዚአብሔር ገልጸለት ጀባውን ከውኃ ነክር ለጋሻው አልብሶ ይይዛል። ስለቱን ጋሻው ይፋታለ ታል፣ መርዙን ጀባው ይጠርግለ ታል። ግለቱን ውኃው ያቀዘቅዝ ለታል። እንደዚህም ኸሉ ከጥምቀት ባገኙት ኃይል ድል ይነሡታልና።

"ወንሥኡ ጌራ መድኃኒት ላዕለ ርእሰከሙ ወሰይፈ ዘመንፈስ ትዳሱ ንሥኡ በእደዊከሙ ዘውላቱ ቃለ እግዚአብሔር በኩሉ ጸሎት ወሰለለት እንዝ ትጌልዩ በኩሉ ጊዜ በመንፈስ ትግሁ ወተፀመዱ ለጸሎት ኩሉ ጊዜ በእንተ ኩሎሙ ትዳሳን። " ይላል (በራሳችሁም ቦርቦርቱ (ራብ ቁር) ድፉ አለ። ተሰፋ ትንሣኤን ያዙ

በእጃችሁም የመንፈስ ቅዱስን ሰይፍ ያዙ አለ። በቃላችሁ አቡነ ዘበሰማያት ድገመሩ ይኸውም ወንጌል ነው። በሥጋዊ አርበኛ አምላላ ተናገረ፤ እስራኤል ከግብጽ ሲወጡ ይህን አድርገው ወጥተዋልና፤ ግንባታውን አድርገው፣ ኩፊታቸውን ደፍተው፣ ዝናራቸውን ታጥቀው በሉቃስ ወን ይዘው ወጥተዋል" (ዘፀ. ፲፪:፲፩) እንደም በመንፈሳዊያን አርበኞች አምላላ ተናገረ፤ እንደ ቦርቦርቴ ቆብ፣ እንደ ጦር እንካሴ (በትረ መስቀል) እንደ ጥሩር መቋረፊያ፣ እንደ ዝናር የለፉ መቃድ፤ እንደ ጫማ ነጠላ ጫማ፤ እንደ ጋሻ ተረንተር አድርገው ወጥተው ወርደው ረቂቃን ጠላቶቻቸው አጋንንትን ድል ይነሣሉና።

በምትጸልዩት ጸሎት በምትለምኑት ልመና ሹሉ አቡነ ዘበሰማያት ድገመሩ። በጊዜያቱ ሹሉ አለበጌቱ፣ በጄ፬ ጊዜያት ስትጸልዩ በልቡና ተግታችሁ ለጸሎት ሹል ጊዜ ጽሑፍን ጥናችሁ ኑሩ። በጸሎት የተጠመዳችሁ ሁኑ። ስለ ቅዱሳን ሁሉ ጸልዩ (ስለ ክርስቲያኖች ጸልዩ በጥምቀት ከኃጢአት በሃይማኖት ከክህደት በወንጌል ከአራት ተለይተዋልና ምእመናንን ቅዱሳን አላቸው።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ የክርስቲያኖችን መንፈሳዊ ትጥቅ ዘርዘር ካስረዳ በኋላ ጠላቶቻቸው ረቂቃን አጋንንትን እንዴት አድርገው ግሸነፍ እንዳለባቸው አመልክቷል።

እኛም ይኸን እግዚአብሔራዊ መንፈሳዊ ትጥቅ ለንሰብሰው ይግባናል። እንደ ጋሻ ተዋሕዶ ሃይማኖትና የክርስቲና ጥምቀት፣ እንደ ዝናር ንጽሕና፣ እንደ ራስ ቁር (ቦርቦርቴ) ተስፋ ትንሣኤ፣ እንደ ጥሩር ትዕግሥት፣ እንደ ጫማ ምግባረ ወንጌል (ፍቅር አንድነት) እንደ ሰይፍ አቡነ ዘበሰማያት፣ ቃለ እግዚአብሔር ወንጌል ትጥቃችን ሊገኙ ይገባል።

በመንፈሳዊ ትጥቅ ተሳብሰን፣ ተዘጋጅተን፤ እግዚአብሔርን በማመን ጸንተን፣ በክርስቶስ ኃይል ሁሉን በሚያቸንፍ ከኃሊነቱ ተማምነን፣ ረቂቃን ጠላቶቻችንን ድል አድርገን፣ የድል ባለቤቶች ሆነን አበው ጸድቃን ሰማዕታት የጽድቅ አክሊል ተሳታ ፈዎች እንድንሆን መድኃኔ ዓለም ክርስቶስ በኃይስ መስቀሉ ይርዳ ን። እናቱ ድንግል ማርያምም በጸሎቷ የአጋንንትን ኃይል ታድ ከምልን። አሜን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር።
ይቀጥላል።

ግምድ ሃይማኖት መንፈስ ቅዱስና ጸጋው

ጋኔን የማውጣት ሀብት

ከጊራክ ገብረክርስቶስ

ርኩስ መንፈስ በጸድቁ ኢየሱስ ላይ ስለመጣው የፈተና ጋርና ታጋሹ ኢየሱስም ፈተናውን ሁሉ በጸጋ ተቀብሎ ስይጣንን በማሳራሩ፤ ለመላው ክርስቲያን የትዕግሥት አብነት እንደሆነ ባለፈው ጽሑፍ የተከተበውን አይተናል። ከዚያው በመቀጠል ርኩሳን መናፍስት በሰው ልጆች ላይ ስለሚያደርሱት ጉዳት ከመጽሐፍ ቅዱስ ከብሉይና ከሐዲስ ያንዳንዶቹን ገጠመኝ ከዚህ ላይ ለመግለጽ እንወዳለን። አንባብያን በተለመደው መንፈሳዊ አትኩሮት በጥምና እንድትከታተሉት ከማሳሰብ ጋራ ምሥጢሩን ለሁላችንም እንዲገልጽልን የትንግሥት ባለቤት ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ፈቃዱ ይሁንልን። በልጅ ስትላት ስታዘን የነበረች በትንግሥት ብርሃን የተጽናናች ወላዲተ አምላክ ጸመቢታችን ቅድስት ድንግላ ማርያምም የመንፈስ ቅዱስ ሀብት የማይተዋል ጥበብ እንዲሰጠን በጽሑፉ ትርጉም አሚን።

መ. መንፈስ ርኩስ በንጉሥ ሳኦል ላይ ስላደረሰው ጉዳት :-

ሳኦል የብንያማዊው የቲስ ልጅ ነው። የአባቱ አህዮች ቢጠፉ ለመፈለግ ሂደት ያጣቸዋል። ከሳኦል ጋር ሲያፋልገው የሂደት ብላቴና የእግዚአብሔርን ሰው ባለ ራዕዩን ሳሙኤልን ብንጠይቀው አህዮቻችን ያሉበትን ሥፍራ ሊነግረ ይችላልና እንሂድ አለው። በዚህ ጊዜ ሳኦል እነሆ እንሂዳለን ነገር ግን ለእግዚአብሔር ሰው ምን እናመጣለታለን እንጀራ ከከረጢ ታችን አልቆብናልና እጅ መንሻም የለንምና ለእግዚአብሔር ሰው የምናመጣለት ምን አለን? አለው። ብላቴናውም ሲመልስለት እነሆ በእጅ የስትል ብር ሩብ አለኝ፤ (፫፩ ግራም የሚመዘን ነው) እርሱንም መንገዳችንን እንዲነግረን ለእግዚአብሔር ሰው እሰጠዋለሁ

አለው። (ቀድሞ ባለ ራዕይ የሚባለው በዛሬው አነጋገር ነቢይ እንደሚባል እናስተውል) ሰዎች ከእግዚአብሔር ምሥጢራዊ የኾነ አንድ ጉዳይ፣ ለመጠየቅ ሲፈልጉ ወደ ባለራእይ ይሂዳሉ። በዚህ ትውፊት ነበር ባለ ራእዩን ለመጠየቅ ያሰቡት።

ሳኦልም ብላቴናውን "የተናገር ኸው መልካም ነው፤ ና እንሂድ" አለውና የእግዚአብሔር ሰው ወዳለበት ከተማ ሂዳ፣ ዳገቱን ለመውጣት ተያይዘውት ሳለ፣ ውኃ ለመቅዳት የሚወጡ ቆንጆችን (ልጃገረዶች) አዩ፤ ባለ ራእዩ የሚገኝበትን ቤት ጠየቁት። ቆንጆቹም በምን እካ ጸን ሊያገኙት እንደሚችሉ በዝርዝር ነግረው መንገድ አሳይቸው። ሳኦልና ብላቴናውም እየተጓዙ ሳለ ሳሙኤል መጣ። ሳኦል ከመምጣቱ ከአንድ ቀን በፊት እግዚአብሔር ለሳሙኤል የገለጠለት ምሥጢር ነበር። "ነገ በዚህች ሰዓት ከብንያም አገር አንድ ሰው እሰድላለሁ ለቅሶአቸው ወደ እኔ የደረሰ ሕዝቤን ተመልክቻለሁና ለሕዝቤ ለእስራኤል አለቃ ይሆን ዘንድ ትቀባዋለሁ። ከፍልስጥሌማው ያን እጅ ሕዝቤን ያድናል" የሚል ትእዛዝ ደርሶት ነበር። እውነትም እንደተባለው ሆነ፤ ሳኦል በጉዞ ላይ ሳለ ገና ከሩት እግዚአብሔር ዳግመኛ ለሳሙኤል "ያ የነገርሁህ ሰው እነሆ፤ እርሱም በሕዝቤ ላይ ይሠለጥናል" አለው።

በዚህን ጊዜ ሳኦል በበሩ ወደ ሳሙኤል ቀርቦ ነበር። አላወቀውም ነበርና "የባለ ራእዩ ቤት ወዴት እንደሆነ እባክህ ንገረኝ" አለው፤ ሳሙኤልም መልሶ ሳኦልን "ባለ ራእዩ እኔ ነኝ፤ ዛሬም ከእኔ ጋር ትበላላችሁና በፊቱ ወዳለው ወደኮረብታው መስገጃ ውጡ፤ ነገም አሰናብትሃለሁ፣ በልብህም ያለውን ሁሉ እነግርሃለሁ፣ ከሦስት ቀንም በፊት የጠፉ አህዮችህ ተገኝተዋልና ልብህን አትጣልባቸው፤ የእስራኤል

ምኞት ለማንነው? ለአንተና ለአባትህ ቤት አይደለምን?" አለው።

ሳኦልም መለሰ እንዲሁም አለ "እኔ ከእስራኤል ነገዶች ከሚያንስ ወገን የሆንሁ ብንያማዊ አይደለሁምን? ወገኔስ ከብንያም ነገድ ወገኖች ሁሉ የሚያንስ አይደለምን? እንዲሁን ያለውን ነገር ለምን ነገርኸኝ?" አለው። ከዚህ የሐሳብ ልውውጥ በኋላ ሳኦልና ብላቴናውን ወስዶ ወደ አዳራሽ አገባቸው። በመርፈታቸውም ራስ አስቀመጣቸው። ወጥ ቤቱንም "ባንተ ዘንድ አኑረው ብዬ የሰጠ ሁህን ዕድል ፈንታ አምጣ" አለው፤ ወጥ ቤቱም ጭንጥና በእርሱ ላይ የነበረውን አምጥቶ በሳኦል ፊት አናረው።

ሳሙኤልም "ሕዝቡን ከጠራሁ ጀምሮ እስከ ተወሰነው ጊዜ ድረስ ላንተ ተጠብቋልና እንሆ የተቀመጠ ልህን በፊትህ አኑረህ ብላው" አለ። በዚያን ቀን ሳኦል ከሳሙኤል ጋር በላ። ከኮረብታውም መስገጃ ወደ ከተማይቱ ወረዳ፤ ሳሙኤልም ለሳኦል በሰገነቱ ላይ መኝታ አዘጋጅለት እርሱም ተኛ። ማለደም ተነሣ፣ በነጋም ጊዜ ሳሙኤል ሳኦልን ከሰገነቱ ጠርቶ "ተነሥና ላሰና ብትህ" አለው። ሳኦልም ተነሣ እርሱና ሳሙኤልም ሁለቱ ወደሚዳ ወጡ እርሱም በከተማይቱ ዳር ሲወርዱ ሳሙኤል ሳኦልን "ብላቴናውን ወደ ፊታችን እንዲያልፍ እዘዘው አንተ ግን የእግዚአብሔርን ቃል አሰማህ ዘንድ በዚህ ቁም" አለው። ብላቴናውም አለፈ። ሳሙኤልም የዘይቱን ብርሌ ወስዶ በራሱ ላይ አፈሰሰው። ሳሙኤልም፣ እንዲሁም አለው "በርስቱ ላይ አለቃ ትሆን ዘንድ እንዲአብሔር ቀብቶሃል። የእግዚአብሔርንም ሕዝብ ትገዛ ለሆነ በዙሪያውም ካሉ ጠላቶቻቸው እጅ ታድናቸዋለሁ። ዛሬ ከእኔ በተለየህ ጊዜ በብንያም ዳርቻ በኤልዳህ አገር

ባለው በራሱ መታብር አጠገብ ሁለት ሰዎች ታገኛለሁ፤ እነርሱም ልትሻቸው ሂደህ የነበርህላቸው አሁን የት ተገኝተዋል፤ እነሆም አባትህ ስለ አሁኑኝ ማሰብ ትቶ የልጁን ነገር እንዴት አደርጋለሁ እያለ ስለ እናንተ ይጨነቃል ይሉሃል።

ከዚያም ደግሞ ወደ ፊት ትሄዳለህ፤ ወደ ታቦር ወደ ትልቁ ዛፍ ትደርሳለህ፤ በዚያም ሦስት ሰዎች አንዱ ሦስት ፍየል ጠቦቶች፤ ሁለተኛው ሦስት ዳቦ፤ ሦስተኛውም የወይን ጠጅ አቁማዳ ይዘው ወደ እግዚአብሔር ወደ ቤቴል (ቤተእግዚአብሔር) ሲወጡ ያገኙሃል፤ ስላምታም ይሰጡሃል፤ ሁለትም ዳቦ ይሰጡሃል፤ ከእጃቸውም ትቀበላለህ።

ከዚያም በኋላ የፍልስጥ ኢማውያን ጭፍራ ወዳለበት ወደ እግዚአብሔር ኮረብታ ትመጣለህ፤ ወደዚህም ወደ ከተማይቱ በደረሰህ ጊዜ በገናና ከበሮ፤ እምቢልታና መሰንቆ ይዘው ትንቢት እየተናገሩ፤ ከኮረብታው መሰንቆ የሚወርዱ የነቢያት ጉባዔ ያገኙሃል። የእግዚአብሔርም መንፈስ በኃይል ይወርድብሃል፤ ከእነርሱም ጋር ትንቢት ትናገራለህ፤ እንደሌላ ሰውም ሆነህ ትለው ጣለህ እነዚህም ምልክቶች በደረሱህ ጊዜ እግዚአብሔር ከአንተ ጋር ነውና እጅህ የምታገኘውን ሁሉ አድርግ ብሎ፤ ዝርዝር መመሪያ ከዚህ ጋር አያይዞ ሰጠው። ምልክቶቹም አንድ በአንድ ተፈጸሙ። በእስራኤል ላይ ተቀብቶ ነገሠ። (ሳሙ. ቀዳ. ፱፡፩-፳፯፤ ፲፩-፲፫፤ ቁ. ፳፩-፳፯)

ሳኦል በነገሠ ከወር በኋላ አሞናዊው ናዖስ በኢያቢስ ገለጻድ ሰፈረ። የኢያቢስም ሰዎች ሁሉ "ቃልኪዳን አድርግልን እኛም እንገዛ ልሃለን" አሉት። ናዖስ ግን በትዕቢት ለቤቱን እንደ ሻኛ አሳብጦ በትምክህ ህትና በእብሪት "ቀኝ ጻይኛሁን ሁሉ በማውጣት ቃልኪዳን አደርግላቸዋለሁ፤ በእስራኤልም ሁሉ ላይ ስድብ አደርጋለሁ" አላቸው። ይኸን ሁኔታ የኢያቢስ ሽማግሌዎች ዝም ብለው በቸልታ ሳያልፉት ለእብሪተኛው ናዖስ "ወደ እስራኤል አገር ሁሉ መልእክቶችን እንድንልክ ሰባት ቀን ቆይልን፤ ከዚያም በኋላ የሚያድኑን ባይኖር ወደ አንተ እንመጣለን" አሉት። እንደተናገሩትም መልእክተኞች ላኩ።

በዚህ ነገር እስራኤላውያን ተጨንቀው ሲላቀሱ ሳኦል ሰማ። የእግዚአብሔር መንፈስም በሳኦል

ላይ በኃይል ወረደ፤ ቁጣውም እጅግ ነደደ። ጥማዱንም በሬዎች ወሰዶ ቆራረጣቸው፤ ወደ እስራኤልም ዳርቻ ሁሉ በመልእክተኞች እጅ ሰደደና "ሳኦልንና ሳሙኤልን ተከትሎ የማይወጣ ሁሉ፤ በበሬዎቹ እንዲሁ ይደረግ" አለ። ድንጋጤም በሕዝቡ ላይ ከእግዚአብሔር ዘንድ ወደቀ፤ እንደ አንድ ሰውም ሆነው ወጡ። በቤዜትም ቆጠራቸው፤ የእስራኤልም ልጆች ሦስት መቶ ሺህ፤ የይሁዳም ሰዎች ሠላሳ ሺህ ነበሩ። የመጡትንም መልእክተኞቹ፤ የኢያቢስ ገለጻድን ሰዎች ነገ ፀሐይ በተኮሰ ጊዜ ማዳን ይሆንላቸዋል። በሉኦቸው አሉአቸው። መልእክተኞችም መጥተው ለኢያቢስ ሰዎች ነገሩ፤ ደስም አላቸው። የኢያቢስም ሰዎች ነገ እንደጣላቸዋልን ደስ የሚያሰኛችሁንም አድርጉብን አሉ።

በነጋውም ሳኦል ሕዝቡን በሦስት ወገን አደረጋቸው። ወገንም ባለ ጊዜ ወደ ሰፈሩ መካከል ገቡ። ቀትርም እስኪሆን ድረስ አሞናውያንን መቲ። የቀሩትም ተበተኑ፤ ሁለቱም በአንድ ላይ ሆነው አልቀሩላቸውም። ከዚህ በላይ በተገለጸው መሠረት ንጉሥ ሳኦል በነቢዩ ተቀብቶ የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ካገኘ በኋላ፤ ሕዝቡን የሚታደግ እንደኾነ እናስተውላለን። (ሳሙ. ቀዳ. ፲፩፡፩-፲፫) ወደ እግዚአብሔር አመልክትልን ስላሉት ሳሙኤል ሕዝቡንና ንጉሣቸውን ሳኦልን ጠርቶ "መልካሙንና ቅኑን መንገድ አስተምራችኋለሁ እንጂ፤ ስለ እናንተ መጻለይን በመተው-

እግዚአብሔርን እበድል ዘንድ ይህ ከእኔ ይራቅ። ብቻ እግዚአብሔርን ፍሩ፤ ያደረገላችሁንም ቃላት ነገር አይታችኋልና በፍጹም ልባችሁ በእውነት አምልኩት፤ ነገር ግን ክፉ ብትሠሩ እናንተም ንጉሣችሁም ትጠፋላችሁ" አላቸው። (ሳሙ. ቀዳ. ፲፩፡፲፱-፳፩)

ንጉሥ ሳኦል የእግዚአብሔርን ትእዛዝ፤ በሳሙኤል የተነገረውን ቃል በራሱ ሐሳብ እየለወጠ በመተላለፉ እግዚአብሔር ተቀየመው። ለሳሙኤልም የሳኦልን ጥፋት ነገረው። "ሳኦል እኔን ከመከተል ተመልሶአልና፤ ትእዛዜ ንም አልፈጸምና ስላንገሥሁት ተጸጸትሁ" አለ። (ሳሙ. ቀዳ. ፲፩፡፲-፲፩) የእግዚአብሔርን ቃል ስለ ሳኦል የተነገረውን በሰማ ጊዜ ነቢዩ ሳሙኤል እጅግ ተቆጣ። ለሌቱንም ሁሉ ወደ

እግዚአብሔር ጮኸ፤ በነጋውም ሳኦልን ለማግኘት ማለድ። በጌልገላም አገኘው።

ሳኦልም ምንም ኃጢአት እንዳልሠራ ሰው፤ ጻይትን በጨው አጥቦ በመመገድ፤ እንዲህ ይልጀመር "አንተ ለእግዚአብሔር የተባረክህ ሁን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ፈጽሜአለሁ" አለ። ሳሙኤል ግን መልሶ "ቆይ እግዚአብሔር ዛሬ ሌሊት የነገረኝን ልንገርህ" አለው። እርሱም ተናገሮ አለው። ሳሙኤልም አለ "በጻይትህ ምንም ቃናሽ ብትሆን ለእስራኤል ነገዶች አለቃ አልሆንህ ምን? እግዚአብሔርም በእስራኤል ላይ ንጉሥ ትሆን ዘንድ ቀባህ፤ እግዚአብሔርም ሂደህ ኃጢአተኞቹን አማላቃውያንን ፈጽመህ አጥፋቸው። እስኪጠፋም ድረስ ውጋቸው ብሎ በመንገድ ላከህ። ለምርኮ ሳስተህ ለምን የእግዚአብሔርን ቃል አልሰማህም? ለምንስ በእግዚአብሔር ራት ክፉ አደረግህ?" ሳኦልም ሳሙኤልን "የእግዚአብሔርን ቃል ሰምቻለሁ፤ እግዚአብሔርም በላከኝ መንገድ ሂደህ ለሁ፤ የአማላቅን ንጉሥ አጋግን አምላቻለሁ፤ አማላቃውያንንም ፈጽሜ አጥፍቻለሁ፤ ሕዝቡ ግን ለአምላክህ ለእግዚአብሔር በጌልገላ ይሠው ዘንድ ከእርሙ የተመረጡትን በጌትና በሬዎችን ከምርኮው ወሰዱ" አለው።

ሳሙኤልም መልሶ "በውኑ የእግዚአብሔርን ቃል በመሰማት ደስ እንደሚለው፤ እግዚአብሔር በሚቃጠልና በሚታረድ መሥዋዕት ደስ ይለዋልን? እነሆ መታዘዝ ከመሥዋዕትነት ፣ ማዳመጥም የአውራ በግ ሰብ ከማትረብ ይበልጣል። ጻዕፀኝነት እንደ ምዋርተኛ ኃጢአት፤ እልከኝ ነትም ጣዖትንና ተራራምን እንደማምለክ ነው፤ የእግዚአብሔርን ቃል ንቀሃልና እግዚአብሔር ንጉሥ እንዳትሆን ናቸህ" አለው። ሳኦልም ሳቆኤልን "ሕዝቡን ስለፈራሁ፤ ቃላቸው ንም ስለ ሰማሁ የእግዚአብሔርን ትእዛዝና የአንተን ቃል በመተላለፍ በድያለሁ። አሁንም እባክህ ኃጢአቴን ይቅር በለኝ ለእግዚአብሔርም እሰግድ ዘንድ ከእኔ ጋር ተመለስ" አለው። ሳሙኤልም ሳኦልን "የእግዚአብሔርን ቃል ንቀሃልና፤ እግዚአብሔርም በእስራኤል ላይ ንጉሥ እንዳትሆን ንቆሃልና ከአንተ ጋር አልመለስም" አለው። ሳሙኤልም

ልሰን፤ በእውነት ንስሐ በመግባት ከእምላክ እንታረቱ። እንዲህ ካለደረግን የሰይጣናት መጫወቻ እንሆናለን።

መጀመሪያ አጋንንት ሰውን ኃጢአት ያሠራል፤ ቀጥሎ ከእግዚአብሔር ጸጋ ከመንፈስ ቅዱስ ረድኤት መራቁን ሲያዩ ይለክታል። ልዩ ልዩ ሥቃይ በማሳየት መፈጠሩን ያስጠሉታል። በመጨረሻም በክፉ አጭንቀት ራሱን እንዲገድል በማድረግ ሕይወቱን ያሳልፋሉ። ከነዚህ ጨካኞች ባላጋራዎቻችን እጅ እንዳንወድቅ ለእግዚአብሔር አምላካችን በቀና ሃይማኖት፣ በሰን ምግባር እየተገዛን ፈቃዱን በመፈጸም እንኑር።

ለዚሁም መድኃኒታለም ክርስቶስ በድንግል እናቱ ጸሎትና ምልጃ፤ ከሰይጣናት ተንኮልና በኃጢአት ከመውደቅ ይሰውረን አሚን።

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

መስክርለት

የብሉይ የሐዲሱን።

በተኩሳ ተነጥቶህ የጠፋኸው ከእውነተኛዎ እናትህ የተበላሸው ዘመር ብለህ እስኪ ቃሃው ፤ መርዝ ሲረጭህ ተሐድሶ ራትን በግር ለውላ፤

እረ ጠይቅ ኃበዝ ፣

ነቃ በል አትፍዘዝ።

ባባቶቻህ ተመካ እንጅ፣

አትሁን ፈሪ ተሳዳጅ።

ቃሉን ቃጠቅ

አንድት መልስ ስትጠየቅ

መናፍቅ ሲያጣምም ቃሉን

መስክርለት የብሉይ የሐዲሱን።

በነሉተር ተመርዟል፣

የሱን ጥሉ ሌላ ይዟል።

መስሎት የሚያድነው ፣

ቅዱሳንን የሚሰድበው፣

በሰይጣን ጠላት ቀስቅሶት ነው።

የተዋህዶ ጥበብ ስለሚበልጥ፣

ነበዝ ልብህን እንዳትሰጥ።

የአደራ ልጅ ነህ ባለተሰፋ፣

የበላላም ሀብት አለህ የማይጠፋ።

እናት ቤሉ እመ ኩሉ፣

ድሀነት አለ የመስቀሉ፣

ፈውስ ቤሉ የፀበሉ ።

የሚራዱን ቅዱሳን ፣

መላእክትም አሉልን።

እኛ በእውነት ቃድለናል

አለንታዎቻችንን ይዘናል፣

በተዋህዶ ደስ ይለናል።

ተድላ ፍጹም

ከት/ሚካኤል/ቤ/ኮ

/Bostan/ USA.

መተሳሰብ

የሰው ልጅ ሥርዓቱ

ክፉን ከደግ መለየቱ

ታሪክ አለው እንደ ወቅቱ

እንደ ሥራው እንደ ዓይነቱ

አንዱ አንዱን ሲረዳው

ደስታውን ሲላተፍ ችግሩን ሲጋራው

ካደገቡ ሆኖ አለሁልህ ሲለው

አሰቦ እንዳይርበው ፍትህን ሲመግበው

ምንጭ ደስ ይላል የሰው ልጅ እዎሮው

ሀሳቡን በሙሉ ለበጎ ሲያውለው

ጋይሉ ፈጠኛ

መ/ሀ/ኪ/ም/ሰ/ት/ቤት

ትንሽ ሰንፍና

... ከገጽ 18 የዘረ

ልንጠነቀቅ ያስፈልጋል። "ምስጉን ነው በክፉዎች ምክር ያልሄደ፣ በኃጢአተኞችም መንገድ ያልቆመ፣ በዋዘኞችም ወንበር ያልተቀመጠ።" እንዲሁ ክቡር ዳዊት። የምንሄድበትን፣ የምንቆምበትንና የምንቀመጥበትን ካስተዋልን ከኃጢአት እንጠበቃ ለን።

ወደ ዝሙት ኃጢአት የሚያደርሱ ደረጃዎችን ከተመለ ከትን፤ በዝሙት ሕይወት የሚኖር ሰው ምን ዓይነት ቅጣት እንደሚደርስበት እና ያለን። በዝሙት ሕይወት ያለ ሰው የሞተ ነው። ሞቱም ሦስት ዓይነት ነው።

፩. የሥጋ ሞት ፡- በኖላ ዘመን ሕዝቡ ሁሉ በውኃ የጠፉት በዝሙት ምክንያት ነው። (ዘፍ. ፮) እንዲሁም የሰዶምና ገምራ ሕዝቦች የጠፉት፤ ከዝሙትም በክፋው ኃጢአት ምክንያት ነው። በዘመናችንም የብዙዎች መነጋገሪያ የሆነው ኤድስ የመጣው በዚሁ በዝሙት ምክንያት ነው።

፪. የሕይወት ሞት፡- ዝሙት እውርነትን ያስከትላል። በዝሙት ሕይወት የሚኖር ሰው እግዚአብሔርን እያይም፤ አምልኮም በእርሱ ከንቱ ነው። ስድብንና ውርደትን ያስከትላል። (ምሳ. ፮፡፴፮-፴፫) አላዋቂና

ሰንፍ ያደርጋል፣ ሠራተኛው ሥራውን በሚገባ አያከናውንም፣ ተማሪው ትምህርቱን አይከታተልም። ሰላም ያሳጣል፣ ደሃ ያደርጋል፣ ከመንፈሳዊ ኅብረት፣ በጥቅሉም ከእግዚአብሔር ይለያል። ይህም ከሞት ሁሉ የከፋ ሞት ነው።

፫. የነፍስ ሞት ፡- "የፀንሰኛ ሴት ለመውለድ ስትቀርብ እንደምት ጨነቅና በምጥ እንደምትጮኽ እቤቱ በፈትህ እንዲሁ ይሆናል" (እ.ሳ. ፩፮፡፲፮) በምጽዓት ቀን ምድር ሙታናቿን አትከድንም "ሙታንህ ሕያዋን ይሆናሉ፣ ራሳዎችም ይነሳሉ" (እ.ሳ. ፩፮፡፲፱) ያን ጊዜ ሁሉም ወደ ፍርድ ይቆማል። በዚህ የዝሙት ሕይወት የኖረ ሰውም በዚያን ጊዜ ይፈረድበታል፤ ሐሩ እምኔ! ከመባል ይሰውረን።

እንግዲህ ምን እንላለን? በቤተ ክርስቲያን እየኖርን፣ እየዘመርን፣ እያመሰገንን ብንኖር እንኳን በውስጣችን ትንሽ ሰንፍና ካለ፤ መልካሙን ሥራችንን ሁሉ ያጠፋዋልና በጸም በጸሎት፣ በንስሐና ራስን በመመርመር ወደ ኃጢአት መንገድ የሚወስዱንን ትናንሾቹን ከፍተቶች የኃጢአት መዳረሻዎችን አዋፍተን በንስሐ ኖረን በቸርነቱ የመንግሥቱ ወራሾች ያደርገን ዘንድ የእግዚአብሔር መልካም ፈቃዱ ይሁን። ድንግል ማርያም በአማላጅነቷ ትርዳን አሚን።

ተቻቻሉ

ኑሩ አትለያዩ ኑሩ ተቻቻሉ አንተ ትብሉ እንቺ ዘወትር ተባባሉ እግዚአብሔር ፍትር ነው ይላልና ቃሉ ዛሬ አትለያዩ ትላንት ተዋዳቻህ እንደ ግሉም እንዳይሆን እደራ ፍትራቸው እንዲሁ ሆኖ ቢብሰው ቢጨልም ተባብረው እንደቻሉ ወንድሙ እደዘህ ይበለው ቅራኔ እንዳይኖር ሠይጣንን ተዋጉት ኑሩ ተቻቻሉ በፀሎት ድል አድርጉት እንዲሁ ሥቶ ቢገኝ እንደኛው ያቃኛው በእንዲሁ ጥፋት ቢገኝ ለላው ሰው ያቃኛው ጥልና ክርክር የሠይጣን ነውና እንዳትለያዩ ጽኑ ዘፈተና ሰላምና ፍትር በተጠጣጥ ምድር ኑሩ ተቻቻሉ! ቃጥኑ ዘንድ ክብር

ጋለ.የሱባ(ሰንጋሳ) ደ/ወ/አ/ተ/ሰ/ት/ቤት ከወንጌ ገፈርሳ

ዓምደ ሃይማኖት

መንፈስ ቅዱስና ጸጋው

ጋኔን የማውጣት ሀብት

ከሲራክ ገብረ ክርስቶስ

በብሉይ ኪዳን ሰይጣን ሰዎችን ሲቆራኝ፤ ስለሚያስከትለው መንፈሳዊና ሥጋዊ ጉዳት ባለፈው ጽሑፍ መገለጹን እናስታውሳለን። ዛሬ ደግሞ በመጠኑም ቢሆን በሐዲስ ኪዳን በሰዎች ላይ ርኩስ መንፈስ ያደረሰባቸውን ጉዳት እንገልጻለን። ለሁሉም የሰይጣንን ተንኮል አውቀን ከሽንገላውና ከሚዘረጋቸው ወጥመዶች እንድንድን መድኃኔዓለም ክርስቶስ በቸርነቱ ይርዳን። የቅድስት ድንግል ማርያም ልመናዋ በረከቷ ሁሉንም የሚጠብቅን ይሁን አሜን።

ሠ) ጨረቃ ስትታይ ጋኔን

ስለሚያስቃየው ወጣት :-

ወንጌላዊው ማቴዎስ ከዘገበው፣ የጌታችን የመድኃኔታችን የኢየሱስ ክርስቶስን የጌትነት ነገር ከምትናገረው ወንጌል በም. ፲፮፡፲፱-፲፮) በተጻፈው ታምር ጨረቃ በወጣች ቁጥር፤ በርኩስ መንፈስ ክፋኛ ይሰቃይ ስለነበረው ወጣት (ብላቴና) ተጽፎ እናንባለን። መድኃኔታችን መለኮታዊ ክብሩን በደብረ ታቦር ከገለጸ በኋላ ከተራራ ይወርዳል፣ ከተራራው ግርጌ የነበሩት ደቀመዛሙርት ካንድ ወጣት ላይ ጋኔን ማውጣት ተስኗቸው ልቀቅ ውጣ ብቻ በማለት ሲደከሙ ያገኛቸዋል።

በርኩስ መንፈስ ልጅ የሚሰቃይበት ሰው ወደ ጌታችን ቀርቦ፣ ተንበርክቶ፣ ከሰገደ በኋላ፤ በትህትናና በሃይማኖት "ተሣላ ሊተ ወልድ" (ልጅን ማርልኝ) ብሎ ለመነው። በማስከተልም ሲማጸን፣ ሲማለል እንዲህ አለ "እስመ እኩይ ጋኔን አኃዝዎ ወሰ አርዕስተ አውራጎ ይሣቅዮ ወመብዝንቶስ ያወድቆ ውስተ እሳት ወቦ አመ ያወድቆ ውስተ ማይ ወእምጸእከዎ ገበ አርዳኒከ ወስዕኑ

ፈውሶቱ።" አለው። ትርጉሙ "ቢስ ጋኔን (ክፉ መንፈስ) እድርበታልና፣ ወር እያየ ጨረቃ ስትወጣ ይጥለዋልና ይልቁንም ብዙ ጊዜ ከእሳት ከውኃ ይጥለዋል። ያድኑልኛል ብዬ ወደ ደቀመዛሙርትህ እመጣሁት ማዳን ተላናቸው" ማለት ነው። የሰውየውን ልመና ሰምቶ መድኃኖ ክርስቶስ ደቀመዛሙርቱን ጋኔኑን ባለማውጣታቸው ከገሰጸቸው በኋላ ዓዕ መንፈስ ርኩስ ርኩስ መንፈስ ውጣ ብሎ ገሰጸው። ጋኔኑ ልጅየውን ትቶ ወጣ፣ ለቆት ሄደ "ወሐይወ ወልዱ በይእቲ ሰዓት" ይላል። ልጁ በዚያች ሰዓት ዳን ከዚያች ሰዓት ጀምሮ ተፈወሰ።

ሰይጣን ተንኮለኛ ነው ሰውን በተለያዩ መንገድ ይለክራል። ጨረቃ ስትወጣ ስቃይ በማጽናት የሚፈታ ተንበትም ምክንያት ይኖራል። መምህራን ይህንን ሁኔታ በማስመልከት የሚሰጡት ሐሳብ አላቸው፤ ጨረቃ መላ ስትሆን ማለትም ምልክተዋል። ሲሆን ደም ይመላል፣ ብርድ ብርድ ይላል፣ ደዌ ይቀስቀሳልና ጨረቃ እንጂ ባታመልኩ ነው ለማለት ስረቀ ወርህ እያየ ይጥላቸዋል፣ ስቃይ ያበዛባቸዋል በማለት አስተያየታቸውን ይሰጣሉ።

ሰይጣን ወጣቱን ተቆራኝቶ በታላቅ መርጥ አንዴ ከውኃ፣ ሌላ ጊዜ ከእሳት በመጣል በየጊዜው ማስቃየቱን ከጽሑፉ ተረድተናል። በህክምና ፈውስ የማይገኝለት ክፉ ደዌ ነው። ሰይጣን በመርፈና በክኒን እይለቅም። በሌላም ዓይነት የሥነ ልቦና ጠበብተኛ ብልሃት ፍንክኛ የማይልባላጋራ ነው። በተለይም ቢስ ጋኔን በሰው ካደረ ማስለቀቁ ይከብዳል።

ሐዋርያት አጋንንትን የሚያወጡበት ሥልጣን ተሰጥቷቸው ነበር። ቢስ ጋኔንን ግን ለማውጣት ባለመቻላቸው

ላቸው የልጅየው አባት ክርስቶስን መማጸን ግድ ሆነበት። ሐዋርያት በቆይታ ጋኔንን ማውጣት እንደተላናቸው መድኃኔታችንን ጠይቀውታል። ያገኙት መልስ "ስለ እምኔታችሁ ማንስ ነው፤ ስለ ሃይማኖታችሁ ጉድለት ነው፤ እውነት እላችኋለሁ የሰናፍጭ ትንጣት የሚያህል እምነት (ሃይማኖት) ቢኖራችሁ፤ ይህን ተራራ ከዚህ ወደዚያ እለፍ ብትሉት ያልፋል፤ የሚላናችሁም ነገር የለም። ይህ ዓይነት ግን ከጸሎትና ከጸም በቀር አይወጣም" የሚል ነው። (ማቴ. ፲፮፡፲፱-፳፩) ክርስቶስ የመረጣቸው፣ አጋንንትን እንዲያወጡ ሥልጣን የሰጣቸው ሐዋርያት እንኳን ቢስ ጋኔን ማውጣት ተስኗቸዋል። በፍጹም ሃይማኖት፣ በጸም በጸሎት ካልሆነ፤ ሰይጣን በዋሃ የሚለት አይደለም። ሰይጣን ስለራሱ ለቀቀ ማለት አይደለም፤ ሰይጣንና ውሻ ምልልስ ናቸው። ቢወጣም ተመልሶ ይገባል። ይህ የሚሆነው ከሁለት አንዳቸው ጉድለት ሲገኝባቸው ነው። ወይ ሰይጣን ከሚያስለቅቀው (እንደ ሐዋርያት ካለው) የሃይማኖት ሕዕፅ ሲገኝ፤ ወይም ከታማሚውና ካስታማሚው የባዕድ አምልኮ ቅሪት ካለ፤ ሰይጣን ለቀጭ በማለት እየሆነ ሲቀልድ ይኖራል እንጂ በዋሃ አይለቅም።

ርኩስ መንፈስም የሚያስደስተው፤ የሰው ልጆች በመንፈሳዊ ሕይወታቸውና በሥጋዊ ኑሯቸው ሲሰናከሉለትና ሲሰቃዩለት ነው። ስለዚህ ነበር ያን ወጣት ተቆራኝቶ ስቃይ ሲያላየው የኖረው። ለመድኃኔዓለም ክብር ምስጋና ይግባውና በእምነትና በትህትና የቀረበለትን ጸሎት ተቀብሎ፤ በከጋሊነቱ፣ በቸርነቱ ከሰይጣን ቁራኝነት ከመቅጸበት ነፃ በማድረግ ፈውሶታል።

ዛሬም የሚያምን ከተገኘና በትህትና ወደ መስቀሉ፣ ወደ ጠበ

ሉ፣ ከቀርቦ፤ ጌታችን በሾመሉት እውነተኛ ካህን ጸሎትና ሥልጣን ከህንት በመጠቀም፤ የማይፈወስበት ምክንያት አይኖርም። ሕመምተኛም አስታማሚም ጥንቃቄ ማድረግ ያለበት ቢኖር ቅደም ተከተሉን ከማወቅ ላይ ነው። የልጅየው አባት ለዚህ ጥሩ አብነት ይሆናል። መጀመሪያ ክርስቶስ ሥልጣን ወደሰጣቸው ካህናት (ሐዋርያት) ነው የሚደው፤ ቀጥሎ ከእነርሱ አንድም በላይ መሆኑን ካየ በኋላ ወደ ክርስቶስ ቀርቦ ልጁን እንዲያደናገሱት ለማድረግ በትቷል። ይህን ሳይነት የትህትናን መስመር መከተል ለክርስቲያን ሁሉ ይገባል። ለላም ሊደረግ የሚገባ ጥንቃቄ ቢኖር ከእውነተኛቹ ሐዋርያት (ተሳውስት) ዘንድ መሄድ የሚገባ መሆኑን ነው። እውነተኛውንና ሐሰተኛውን ለመለየት ወንጌልን መመሪያ፣ ሥርዓተ ቤተክርስቲያንን መርኅ ማድረግ ይገባል። ጠንቋይ ሁሉ በስምንተኛው ሺህ መነኩሲ ነኝ፣ መናኝ ነኝ በማለት፤ ሰዎችን ወደ ባዕድ እምልኮ በመምራት፤ በዕዕና በምትህት በመጠቀም፤ አጋንንትን በማቆራኘት፤ ለብር ለተማ ደፋ ቀና የሚል መናፍን በመገንዘብ አስታማሚዎችና ታማሚዎች ሊጠነቀቁ ይገባቸዋል።

በዛሬ ዘመን ሥራ ፈቺ ሁሉ በአንዳንድ ዋሻ ተሸገጦ፤ የጅብ ገብት፣ የቀበሮ ቅንድብ፣ የውሻ አጥንት፣ የእንባይ ሥር፣ የብሳና ቅጠል ወዘተ. . . አምጡና ጋኔኑን ለማውጣት እጸልይበታለሁ በማለት የሚያታልል አለ።

ሌሎችም ደግሞ ጋኔን የማውጣት ሀብቱም ብቃቱም ሳይኖራቸው፤ ለራሳቸው መናፍቃን ሆነው ሳለ፤ እንደ ደቂቀ እስቴዎ በኢየሱስ ስም ልቀቅ ውጣ ብለው የሚቀጣጥሩ ሞልተዋል። በዛር አንጋሾች ቤትና በመናፍቃን ዘንድ፤ ሰይጣኑ ሳይሰቅ የለቀቀ መስሎ በማታለል፣ በምትህት ሲጫወት ይገኛልና ጥንቃቄ ማድረግ ይኖርብናል።

ከሁሉ በፊት መድኃኒታችን በዚህ ክፉ ዘመን መጨረሻ ላይ ላለ ነው ሰዎች እንድንጠነቀቅ የነገረንን ትንቢታዊ መመሪያ ማስተዋል አለብን፤ ለዚህም መረጃ የሚሆንን ቃል እንደሚከተለው ተዘግቧል "ያን ጊዜ ክርስቶስ ከወዲህ አለ ከወዲያ የለ

ም፣ ከወዲህ ወዲያ ደረዳል፣ ከወዲያ አለ ከወዲህ የለም፣ ከወዲያ ወዲህ ይመጣል ቢሏችሁ በጅ እት በሉ። መሲሕ ክርስቶስን የሚያሳብሉ፤ በመሲሕ ክርስቶስ የሚያብሉ ሐሰተኞች መምህራን ደነግሉና፣ መምህራንን የሚያሳብሉ በመምህራን የሚያብሉ ሐሰተኞች መምህራን ደነግሉና፤ ሰውን ለማሳት በምትህት ደጋግ ተአምራት ያደርጋሉ፤ እያቸ ላቸውም እንጂ ቢያላቸውስ ምስመና ንንም ባላቸው ነበር።" (ማቴ. ፳፬፣ ፳፯-፳፱) እንግዲህ እንዳንሳሳት የተፈወሰውን ልጅ አባት ፈለግ በመከተል ወደ እውነተኛቹ የቤተክርስቲያን አባቶች ወደ ሐዋርያቱ ቀርቦን፤ በትዳሳን ጸሎት ለመረወጥ ወጣንያን ሁነው ለጊዜው በእምነት ጉድለት ምክንያት ለፈራራን ባይኖሩም፤ በሃይማኖት ጸሎት በትህትና ወደ ክርስቶስ በመታረብ መረወስ እንደምንችል አውቀን፤ ከሐሰተኞች ነቢያትና ከሐሰተኞች መሲሐውያን መጠበቅ ይኖርብናል።

ረ) ሌጌዎን ስላደረበት ሰው ስቃይ :-

ቁጡ የሆኑ የጋንንት ጭፍሮች ሌጌዎን የተባሉ፤ አድረው፣ ተቆራኝተው ያሳበዱት አንድ ሰው እንደነበር ቅዱስ ማርቆስ ይነግረናል። ይህ ሰው ሰንሰለት የሚበጣጥስ፣ እግር ብረቱን የሚሰባብር፣ በምንም በምንም ቢያስፋት የማይቻል ነበር። አስሮ የሚያስቀረው የሚያሸንፈው ሰው አልተገኘም።

ሁልጊዜ ሌሊትና ቀን በመቃብርና በተራራ ላይ ሆኖ ይጮኻል፣ ሰውነቱንም በድንጋይ ይቀጠቅጣል፣ ይቧጭራል። ይህን ሰው እንዲህ የሚያስቃዩት በማኅበር ሆነው ያደሩበት ከሺህ የማያንሱ ሌጌዎን የተባሉ የጋንንት ጭፍሮች ናቸው።

ዘመዶቹም ማሠርና ማሸነፍ ስላልቻሉ፤ አጋንንት ያሳበዱትን ሰው ተስፋ ቆርጠው፣ መቼም አይድን በማለት ትተውት ይኖሩ ነበር። በዚህ ስቃይ ላይ እንዳለ፣ ከአለቃት በአንድ ቀን፣ መድኃኒታችን ይህ ሰው ወዳለበት ወደ ጌርጌሴናን አገር መጣ። ከታንኳ እንደወጣ ርኩስ

መንፈስ ከነጭፍሮቹ ያደረበት ሰው፤ ወዲያውኑ ከመቃብር ወጥቶ ጌታ ኢየሱስን በሩት ሲያየው ሮጦ ሰገደለት።

ሰውየው እራሱን አያውቅም፤ በላዩ ላይ ያደሩ የሌጌዎን ጭፍሮች ግን ከነ አለቃቸው ያውቁ ታል። የመጣው በሥጋ ተገልጾ የሚታየው፣ ሰዎችን ከርኩሳን መናፍስት ቁራኝነት ነፃ የሚያወጣ የዓለም መድኃኒት ክርስቶስ መሆኑን አጋንንት ያውቃል። ስሙ ሲጠራ ይደነግጣሉ "እግዚአብሔር አንድ እንደሆነ እንተ ታምናለህ መልካም ታደርጋለህ" ካለ በኋላ ሐዋርያው "አጋንንት ነጂ የአምኑ ቦቱ ወይደነግኡ" "አጋንንት ያምኑበታል ይንቀጠቀጡ ማል" ብሏል (ያዕ. ፪፡፲፱)

አጋንንትን የሚያንቀጠቅጥ ኃይላቸውን የሚያደክም አምላክ በሥጋ በተገለጸ ጊዜ፤ ሰዎች ሳይነልቡናቸው በድንቁርና ሞራ ተሸፍኖ ባያምኑበትም እንኳ፤ የሌጌዎን ማኅበር ርኩሳን መናፍስት ሳይወዱ በግድ ሰግደውለታል። በአለቃቸው አማካይነት አሰምተው "የላዕል እግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ሆይ ካንተ ጋር ምን አለኝ እንዳታሰቃየኝ በእግዚአብሔር አምልሃለሁ።" (ማር. ፩፡፲፫) ሲሉ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ እውነተኛ የእግዚአብሔር አብ የባሕርይ ልጅ፣ ከአምላክ የተወለደ እውነተኛ የባሕርይ አምላክ መሆኑን በመንቀጥቀጥ መስክረውለታል። ጌታም

"ስምህ ማነው ውጣ" ብሎ ሲገስጸው፤ የአጋንንቱ አለቃ በፍርሃትና በድንጋጌ እየሮኸ፤ ብዙዎች ነን፣ ስሜ ሌጌዎን ነው፣ ከሀገር ውጪ አትሰደደን፣ ወደ እራያዎች እንድንገባ ሰደደን በማለት ከነ ጭፍሮቹ ለምነውታል። ወደ እራያዎች እንዲገቡ በፈቀደላቸው ጊዜ፤ ሁለት ሺህ በሚያህሉ እራያዎች ገብተው ሲያድሩባቸው፤ የእራያው መንጋ ከአፋፍ ወደ ባሕር እየተጣደፉ ሰጥመው ቀርተዋል።

በሌጌዎን ሠራዊት ይሠቃይ የነበረው ሰው ግን ተቀምጦ ልብሱን ለብሶ፣ ልቡም ተመልሶ ፍጹም ጤነኛ ሆነ። በኋላም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ያደረገለትን ምሕረት፣ አ

ሥር ከተማ በሚባል ሀገር እየተዘዋወረ ይሰብክ ጀመር። ያዩትና የሰሙት ሁሉ ተደንቁ።(ማር. ፩:፲፬-፩)

ሰይጣን ብቻውንም ሆነ ከጎደኞቹ ከሌሎች ርኩሳን መናፍስት ጋር በመገን የሰውን ልጅ ያሠቃያል። ሌጊያን የተሰኘ ጫካኞችና ቁጡሎች የአጋንንት ጭፍሮች፤ በሰው ላይ ሲያድሩ እንደሚያሳብዱና ሌሊትና ቀን፣ ያለ ዕረፍት በመቃብርና በተራራ ልብ ነገራቸው፣ ዕርቃን አድርገው በማሰማኝ እንደሚያሠቃዩ፤ በሰውየው ላይ በረጅሙት የጭካኔ ድርጊት መረዳት ይቻላል። አጋንንት የተቆራኙት ሰው ጉልበታም ይሆናል። ብርታቱ ሰንሰለት ከመጠስ፣ እግር ብርት ከመሰበር፣ ራሱን በደጊያ ከመቀጥቀጥ ያደርሳል። ይኸ ሁሉ ሲኾን ሕመምተኛው ሕሊናውን አያውቅም፤ በሱ ላይ የፈቀዳቸውን የተገኘ ሥራ የሚያከናውኑት ርኩሳን መናፍስቱ ናቸው። ከእነርሱ ነጻ የሚያወጣን፤ ከሰማየ ሰማያት ወርዶ፣ ከድንግል ማርያም ተወልዶ፣ በሰዎች መካከል እንደሰው የተመላለሰው፤ የእግዚአብሔር ልጅ በዛ 9ለም ክርስቶስ ነው። ይኸን ዐውቀን፣ በመስቀሉ ታሸተን፣ በቅብዑ ትዳሱ፣ በወንጌሉ፣ በጸበሉ በመጠቀም እንዳን።

ጠንቋዮች፣ ጋኔን ሳቢ ወይም የመናፍቃን ሠራዊት የሚረውሉን መስሉን፤ ይባስ የርኩሳን መናፍስት መጫወቻ ከመገን እንጠበቅ። ሰይጣን በሰው ላይ ሲሠለጥን ብረት ያስቆረጥማል፣ በእሳት ውስጥ ያስጨፍራል፣ ያለማቋረጥ ሌሊትና ቀን ያስጮኻል፣ ያስጎራል፣ ጨርቅ ያስጥላል፣ ያሳብዳል፣ ከአገር አገር ያንከራትታል። መድኃኔዓለም ክርስቶስ በአጋንንት ከመለከፍ ይጠብቀን፤ አጋንንት ያደራባቸውንም ሰዎች በትዳሳን ጸሎት፣ በመስቀሉ፣ በጠበሉ፣ በትዳሱ ስሙ፣ በቸርነቱ፤ ያድንልን፣ ይፈውሰልን አሚን።

ሰ) ርኩሱ መንፈስ በተንኮሉ ጎባጣ አድርጎ ሰላደከማት ሴት :-

በሉቃስ ወንጌል ፲፫:፲-፲፫ በሚነበበው ክፍል፤ ለ፲፮ ዓመታት ሰይጣን አድሮ ጎባጣ በማድረግ ሰላሠቃያት ሴት ተጸርዋል። ጌታችን በአንድ ምኩራብ፤ ትዳሜ ወንጌልን ሲያስተምራቸው፤ ፲፮ ዓመት ሙሉ

ሰይጣን በተንኮሉ ተብትቦ ጎባጣ ያደረጋትን ሴት ተመለከተ። ይህችን ምስኪን ሴት አይቶ አዘነላት።

ክርስቶስ መፍቀሪ ሰብእ (ሰውን የሚወድ) አምላክ፣ ስለ ሰዎች ድንገት ሰው የሆነ ጌታ በመገኘቱ በምሕረቱ ጎበኛት። "ወርአያ እግዚአ ኢየሱስ ወመሐራ ወጸውዓ ወይቤላ አ ብእሲቶ ተፈታሕኪ እምደዌኪ።" ይላል። ትርጉሙ "ጌታም እያት አዘነላት ጠርቶ አንቺ ሴት ከደዌሽ ተፈውሰሻል አላት።" ማለት ነው። ቀጥሎም "ወአንበረ እዴሁ ላዕሌሃ ወረትዓት ሰቤሃ ወአእኮተቶ ለእግዚአ ብሔር።" ይላል። "እጁን በላይዋ ጫነባት። ፈጥና ቀናች እግዚአብሔርንም አመሰገነች። ከደዌዬ የፈወሰኸኝ ከዚህ ያደረሰኸኝ ብላ " ማለት ነው። ይህችን ሴት ሰይጣን እንደተቋጠረ አትማዳ አድርጓት ነበር። ክርስቶስ ግን በቃሉ ከሠይጣን ሰንሰለት ፈታት። ጎባጣ አድርጎ ለዘመናት እያደከመ ሰይጣን ተጫውቶባት ነበር። ክርስቶስ ግን እጁን ጭና ቀጥብላ እንድትቆም፣ እንድትራመድ አደረጋት። ሰንበት የዕረፍት ቀን መገደን በሥራው ገልጸ አላየ።

አሁንቻቸውንና በሬዎቻቸውን ፈትተው ወደ ገለባ፣ ወደ ውኃ የሚወሰዱ ሥጋውያን ግን፤ በአርአያ እግዚአብሔር የተፈጠረች የተፈጥሮ ዘመዶቹ ያች ሴት በሰንበት ቀን በመፈወሷ፤ የጌታ ቀን አከባሪዎች አይሁድ፤ ክርስቶስን ሰንበት ሻሪ ብለው የተቃውሞ ድምፃቸውን አሰሙ። ዳሩ ግን በመጽሐፍም፣ በሕሊና ዳኝነትም ስለተረቱ በክርስቶስ ላይ እንከን ማግኘት አልቻሉም።

ፍጹም ዕረፍት የሚሰጠን ክርስቶስ ነው። ከታሠርንበት የኃጢአት ሰንሰለትም ሆነ ከዲያብሎስ ቁራኝነት ነጻ ያወጣናል። ክርስቶስ ስለእኛ ድንገት ብሎ በረጅሙ ሥራ ሁሉ እኛ ከሰይጣን ቁራኝነት ድንናል። ጠንቋዮችና አስማተኞች ከዛር፣ ከቆሌ። ከጠቋር ከቦረንትቻና ከመሳሰሉት ርኩሳን መናፍስት ልቡሳን ሥጋ አጋንንት ሊያድኑን አይችሉም። ራሳቸውም የሰይጣን ፈረሶች የዛር በትሎዎች ናቸው።

ነጻ አውጭውን ክርስቶስን በማመን ከሰይጣንና ከጠንቋዮች ከመሳሰሉት ሁሉ ነጻ እንውጣ። ከሙታን ተለይቶ ትንሣኤውን ያሳየን ክርስቶስ ሰይጣንን አሥሮ፣ አዳምን ከእነ ልጆቹ ነጻ አውጥቶ ሰላምንና ደስ

ታን ስለሰጠን ከብር ምስጋና ይድረሰው። የክርስቶስ ቸርነት የድንግል ማርያም አማላጅነት አይለፍን አሚን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

በትንሣኤው ደስ ይበልን

ፊና ሕማማቱን ሰማን በሐዘን፣ አሁን በትንሣኤው ደስ ደስ ይበልን። ባንድ ቀን አፍርሱት ይህንን መቅደሱን፣ እኔ እነሳዋለሁ በሦስተኛው ቀን።

ብሎ ነበርና በአምላካዊ ታላ፣ ምሳሌው ነውና መቅደሱ ስለካሉ። ጎርብ ስለት ተጠቅሞ ለሌሎች እጥቢያ ልሊት ታላ ላትካንና ላትቀር ወደጌሊት፤ መግቢቱን ፍቱልኝ ረዳት ጥሩልኝ፣ መታብር ክፈቱ ድንጋዩን አንሱልኝ፣ እንድሩት ብእሲ ይኸን ሁሉ ሳይል፤ ብርሃን ተጎናፍሬ ከሙታን መኻል፣ በገዢ ሥልጣኑ ተነግ በኃይል።

ኢየሱስ ክርስቶስ ከሙታን ሲነሳ ፣ ግብተ መታብር ወደቁ እንደራህ። ለትዳሳት እንስት ለሐዋርያት፣ ትንሣኤውን ገልጾ ቆሞ በእይዎት።

አርባ ቀን ቆይቶ ሕጉን እስተምሮ፣ ሥጋዊ መከራን እንዳይፈሩ መክር። የሥልጣን ባለቤት የምስጋና ጌታ፣ አሰማኝ አረገ ሱዓላዊ በታ።

አራተኛውንም በጸርሐ ጽጉን፣ ሳርድዕቱ ላክ ባሥረኛው ቀን። ስሎር ስሞት ሰላት ካንሮ ለት እንገላት ለሐዘኛዎች ድረስ ልላው ሕዝብ ሁሉ። ድምፁን እያሰማ በነፋስ አውሎ፣ እንደ አሳት ላንታ ተከፍሎ ተከፍሎ። ሀብተ ፀጋ ሆኖ ለየአንዳንዳቸው፣ እንደ ጠቻ ብርሌ ተሞላባቸው።

መንፈስ ተዳሰንም እንደተቀበሉ፣ በጽንዳ በጥበብ በኃይል ተሞሉ። ወንጌል መንግሥቱን ሲያስተምሩለት፣ ከአላውያኑ ብዙ ነገሥታት፣ አሳቱን ስሐቱን ጅራትን ሳይፈሩ፣ ክብሩን ጌትነቱን ዞረው እስተማሩ።

ከለለታ ተገኝ ታምሩ

ተንቢት (ጊን) ሀብተ መዊሶ ናቸው። (ሰው ቀን ፲፭-፲፭)

፩. ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ በጥላው ጋኔን ስለማውጣቱ :-

ጌታ ለሐዋርያት ሥልጣን በሰጠበት ቀን፤ ለቅዱስ ጴጥሮስም ጋኔን የማስለቀቅ ሥልጣን እንደሰጠው የታወቀ ነው። ይህንንም ወንጌላዊው ቅዱስ ማቴዎስ በምዕራፍ ፲ ከቁጥር ፩-፮ ባለው ጽሑፍ አረጋግጦልናል። በተለይም ቁጥር ፮ን ብንመለከት "ድውዮችን ፈውሱ፣ ሙታንን አስነሡ፣ ለምጻሞችን እንጹ፣ አጋንንትን አውጡ" የሚል አምላካዊ ቃል ስለላ፤ በግልጽ አጋንንትን የማስወጣት ሥልጣን ለሐዋርያት ሁሉ መስጠቱን እንረዳለን።

ምንም እንኳን ሥልጣን ቢኖራቸውም፤ የመንፈስ ቅዱስን ሙሉ ሀብት (ጸጋ) በጽርሐ ጽዮን እስኪቀበሉ ድረስ፤ ሙሉ በሙሉ የመጡላቸውን፣ በአጋንንት የተለከ ፉትን ሕመምተኞች፤ በሥልጣናቸው ብቻ ማዳን ይላናቸው እንደነበር ቅዱስ ወንጌል ይመሰክራል። ለምሳሌ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በደብረ ታቦር ምሥጢረ መለኮቱን ሲገልጽ፤ ወደ ተራራው ያልወጡት፣ ከተራራው ግርጌ የነበሩት ሐዋርያት፤ በርኩስ መንፈስ ይሰቃይ የነበረውን ወጣት ማዳን እቅቷቸው እንደነበር ቅዱስ ማቴዎስ ጽፏል። ጌታችን ከተራራው እንደ ወረደ፤ ሁኔታውን የብላቴናው አባት ተንበርክኮ እየሰገደ "ጌታ ሆይ ልጄን ማርላን በጨረቃ እየተነሣበት ከፋኛ ይሠቃያልና፤ ብዙ ጊዜ በእሳት፣ ብዙ ጊዜም በውኃ ይወድቃልና ወደ ደቀ መዛሙርትህም አመጣሁት ሊፈውሱትም አቃቃቸው።" (ማቴ. ፲፯:፲፩-፲፮) ብሎ በመግለጹ ሐዋርያት ጋኔን ማስለቀቅ እንደተላካቸው ታውቋል።

እርግጥ ነው ሐዋርያትም ሆነ ሰበካው አርድሶት ጋኔን እንዲወጡ በወንጌል የተጻፈው ምስክርነት የታወቀ ነው። እንደ ምሳሌ ብንመለከት ሰበካው አርድሶት በደብረ ተመልሰው "ጌታ ሆይ አጋንንት እንኳ በሰምህ ተንከተውልናል" (ሉቃ. ፲፯:፲፮) ባሉት ቃል ማረጋገጥ ይቻላል። በተጨማሪም ሐዋርያት ሥልጣኑን ከተቀበሉ በኋላ፤ አጋንንት ይደራሰባቸውን ሕመምተኞችና ሌላም በገበታ ያሳዩቸውን ተቃራኒ ዘይታ (ተቃራኒ ተቀባይ) ተብተው እየጻፉ እንዲጻፉ ደቸው ተሰጥ ማርቆስ ይመሰክራል። (ማር. ፯:፲፱) ዛሬውንም በዚህ ክፍል ሥርዓተ ቤተክርስቲያን ወይም በጌታ

ምሥጢራት ቤተ ክርስቲያን በአንድ ስም ሥጢረ ተንጻል፤ ሳሎሙንን ቀላው በት ጸሎት አድርገው አጋንንትን እንዲያስለቅቁ በገበታችን እንዲፈውሱ ሥርዓት አሁን ይኸውም በቅዱስ ያሕቆብ ክታብ "ወእመብ ዘይደደ እም ጳጳሙ ለይጸውዕ ተላውስተ እለ ውስተ ቤተ ክርስቲያን ወይጸልዩ ላሳሳሁ ወይተብሰም ተብሎ እሱት በሰሙ ለእግ ዜእን ኢየሱስ ክርስቶስ ወጸሎተ ሃይማኖት የተደገዘ ስርወ-ድ ወይን ሥኔ እግዚአብሔር ወእመኔ ቡቲ ጋጠእተ ይትጋድግ ሎቱ" (ያዕ. ፩:፲፱-፲፭) ተብሎ በመነገር ታውቋል።

የዚህም ትርጓሜ እንደሚከተለው ነው "ከእናንተ ወገን የታመመ ሰው ቢኖር፤ ቤተ ክርስቲያንን የሚያገለግሉ፣ በምዕመናን ላይ የተሾሙ ቀላውስትን ጠርቶ ይጸልዩላት፤ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አምነው መጽሐፈ ቀንዲል በዘይት ደግመው ይቀቡት፤ አምነው የሚጸልዩት ጸሎት

የቆዳኑ ጳጳስ-ጳጳስ የልብ-ልብ ዘርፍ፣ የመጠም ጠጣዮቹም ቆዳኑ የጳጳስ ደጅጅ-ጳጳስ ዘር።

ድውዮን ያድነዋልና፣ እግዚአብሔርም ያስነሳዋልና፣ ጋጠእትም ቢኖርበት ይሰረዳለታል" ማለት ነው። ትብቅ ቅዱስ የመንፈስ ቅዱስ አምላላ ነው፤ ወይም ጸሎቱ ትሎ ዘይት (ትብቅ) ተብላል። ምንው ቢሉ ለሰው የሚቀባ ራሱ ሳይቀምስ፣ እኛ ሳይነካ እንዳይቀር፤ ለሰውም የሚጸልይ እራሱን ሳይጠቅም አይቀርምና። በጋኔንም የተለከ ይሁን በሌላ በሽታ የተያዘ ሊፈወስ የሚችለው፤ ማለትም ደዌው የሚርቅለት፣ ጋኔን የሚተወው በትድሚያ ጋጠእቱ ሲሰረይ ነው። ጋጠእት ሳይሰረይ ደዌ አይርቅምና፤ አጋንንትም በሰው ለማደር ምክንያት የሚያደርጉት ጋጠእትን ነው። ምንም እንኳ ከሐዋርያት ጀምሮ ለቀላውስት ሁሉ ትብቅ ዘይት ቀብተው ጋኔን ማስለቀቅ፣ ሕመም መፈወስ የተሰጠ መሆኑ ቢታወቅም፤ ከላይ እንደገለጽ ነው የተሰጣቸው ሥልጣን በፍጹም እምነትና ምግባር ካልጸናና ጋኔን የማውጣት ሀብት ከሌለ፤ መፈወስም ሆነ አጋንንትን ማስለቀቅ በየዛ የሚቻል አይደለም።

ሐዋርያት ጋኔን ማውጣት ቢላናቸው፤ ሥልጣን ሰጧቸውን ጌታ በቆይታ ብቻቸውን ቀርበው "ይቢልም ለእግዚአ ኢየሱስ በእንተ ምንት ንሕነ ሰዕነ አውፅእቶ" "እኛ ማስወጣት

ለምን ተሳንን" አሉት። (ማቴ. ፲፯:፲፰) ከዚህ በኋላ ጌታችን የሚከተለውን ቃል ነግሮ፤ ጉድለታቸው በምን ሊሞላ እንደሚችል መከራቸው፣ አስተማራቸው። ቃሉም "ወይቢሎሙ እግዚአ ኢየሱስ በእንተ ሕፀተ ሃይማኖትክሙ፤ አማን እብለክሙ እመ ብክሙ ሃይማኖት መጠነ ገጠተ ሰናፔ ወትብልም ለዝ ደብር ፍልስ እምዞ የገስ ከሀ ወይፈልስ ወአልቦ ዘይሰእነክሙ" (ማቴ. ፲፯:፲፱) የሚል ነበር።

ትርጉሙ "ጋኔን ማስወጣት የተላናቸው ስለ ሃይማኖታቸው ማነስ ነው ወይም ሃይማኖት ባይኖራቸው ነው፤ እንደ ሰናፍጭ ያህል ሃይማኖት ቢኖራቸው ማለት ሰናፍጭ ፍጹምት እንደሆነች ነቅ እንደሌላት ፍጹም ሃይማኖት ቢኖራቸው፣ ይህን ተራራ ከዚህ ተነስተህ ወዲያ ሂድ ብትሉት ይደረግላችኋል፤ ቸግሯቸው የሚቀር እንደሌለ፣ የሚላናቸው እንደሌለ በእውነት እነግራችኋለሁ" ማለት ነው። ቀጥሎም በማያያዝ በቁጥር ፳፩ "ወዝንቱ ዘመድ ሊወጽዕ ዘእንበለ በጸም ወበጸሎት" "ይህ አብር አደግ ጋኔን ካልጸሙ ካልጸለዩ አይወጣም ወይም ይህ አይነት ግን ከጸሎትና ከጸም በቀር አይወጣም" አላቸው።

እንግዲህ ጋኔን የማውጣት ሥልጣን የተሰጣቸው ሐዋርያት፤ ከትንሣኤና ከዕርገት በፊት ሃይማኖታቸውን በጸም በጸሎት ገና ፍጹም ስላላደረጉትና መንፈስ ቅዱስን ተቀብለው ከብልየት ስላላታደሱ፤ እንዳንድ ጉድለት እንደሚታይባቸው ግልጽ ነው። ከዕርገት በኋላ ግን፤ በተለይም በጽርሐ ጽዮን መንፈስ ቅዱስ ካደረገ

ሐዋርያት ጋኔን ማውጣት ስምሣ ተከፋቸው?

ቸውና ኃይልን ከተቀዳኙ በኋላ የሚላናቸው ምንም ነገር እንደሌለ የሐዋርያትን ሥራና ገድላቸውን በመመልከት ለማረጋገጥ ይቻላል። በግብረ ሐዋርያት ፩:፲፩-፲፮ ያለውን ብንመለከት፤ ሐዋርያት በጥላቸው ይፈውሱ፣ አጋንንትን ያወጡ እንደነበር መረዳት እንችላለን። በተለይም ቁጥር ፲፮ን ብቻ ብናጠቃ እውነትነቱ ማለትም ማስረጃው ጎልቶ ይገኛል።

"ደግሞም በኢየሱስ ስም ስር ያ ካቀጠው ስተማ ድውያንንና በርኩሳ መናፍስት የተሰቃዩትን እያመጡ በዙ በምቸ ይሰበኩ በር፤ ሁሉም ይፈ

ውሱ ነበር" ይላል። ላይፈወስ የግሪኮች ለሰ እንደሆነ ሰው አላነበረም። ርኩሳን መናፍቅ ለቀው ይሄኛል፤ እደመላለሱም፤ እያብረጡም፤ ምክንያቱም ሐዋርያት ከብቃታቸው የተነሳ የተሰማቸው ጸጋ መንፈስ ቅዱስ፤ ከአካቸው ተርፎ በጥላቸውም እድሮ ይሰራ ነበር። በቀደም ጅላይ ግልጽ እድርጎ እንደላፈው "ቅዱስ ጲሮስ ሲያልፍ ጥላውም ሲሆን ከአገርሱ አንዱን ይጋርድ ዘንድ፤ ግሉትም በሸተዋቸንና በአጋንንት የሚሰቃዩትን ይጋርድ ዘንድ፤ ድውያንን ወደ እደ ባዳይ አውጥተው በአሌጋና በወሰክ ያኖሯቸው ነበር" ተብሏል። የቅዱስ ጲሮስ ጥላ ሲያርፍባቸው ሕመማን ይፈወሱ፤ በአጋንንት የተለከቱትም ከሰቃቸው ያርፉ ነበር። ፈውሱ ለሁሉም ይደርሳቸዋል፤ አጋንንቱ እየ ተገዙቱ እንደ ጢስ ተነሳው ወጥተው ይጠፋሉ። ፈውሱ ፍጹም ስለሆነ መሆኑ ላለፈ፤ ደይ መጥናት የለም። ቅዱስ ጲሮስ በፍጹም ሃይማኖቱ በተሰጠው ሥልጣንና ጋኔን የግውጣት ሀብት፤ አጋንንትን ያስወጣቸው እንደነበር ከዚህ በላይ በተነገረው መገንዘብ ግስተዋል አለብኝ።

ቅዱስ ጲሮስ በተሰጠው የመፈወስና ጋኔን የግውጣት ጸጋ ሲፈውስ፤ አጋንንትን ሲያወጣ እንደ ኖረ ማረጋገጥ ትላል። በቅዱሳን እድር ከአጋንንት ቁራኝነት፤ ከደዌ ሥጋ፤ ከደዌ ነፍስ የሚፈውስን ለምሳካ እንዴት ድንቅ ነው! ከነቢዩ ከዳዊት ጋር እንዲህ በማለት እናመስግን፤ እጸብ ድንቅ እንበል። "መንከር እግዚአብሔር በላዕል ቅዱሳኒሁ" እግዚአብሔር በወዳጆቹ እድር በሚሰራው ተለምራት፤ በሚመሰገኑ ምስጋና እጸብ ድንቅ ተብሎ ይመሰገናል። (መዝ. ፳፯:፱፭)

፲. ቅዱስ ጳውሎስ በልብሱ በቁራጭ ጋኔን ስለማውጣቱ :-

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ በደማስቆ ነዳና ክርስቶስ በተለምዶት ከማረከው በኋላ፤ ቤተ ክርስቲያንን ከማሳደድ ተቆጠበ። የጊታቸንን ትእዛዝ ተቀብሎ ለቸቀናት በተደም አከፈለ። የሚያጠምቅ፤ የሚናዝዝ፤ ጸጋ መንፈስ ቅዱስን የሚያሳድርበት ካህን (የክርስቶስ ደቀመዝሙር) ሐናንያ የተባለው ተላክለት። በሐናንያ እጅ የታወሩት ዓይኖቹ በርተውለት፤ በክርስቶስ ለምኖ፤ ጋጢአቱን ተናዘ፤ ለክርስቶስና በሚያ በቃ ማየገቦ ተጠመቀ፤ ክርስቲያን ሆነ። በጥምቀት ባገኘው ጸጋ፤ በፍጹም ለምኖቱና በእውነተኛ ንስሐው፤ ተጋድሎና ትሩፋቱ ከፍጹምነት ማፀ

ረግ ደረሰ። የእነዛብ ሁሉ ጋትር ያርክ፤ ሐዋርያ፤ አባት፤ መምህር ለመሆን በቃ። በማፀረጉም ከሐዋርያት የማይተናነስ ፍጹም ጸጋ ያለው ሰው ሆነ። ከተሰጡት የመንፈስ ቅዱስ የጸጋ ስጦታዎች አንዱ አጋንንትን በልብሱ ቁራጭ ግውጣት፤ ሕመማንን መፈወስ ነበር። (የሐዋ ሁጵ-፲፭፤ ገላ. ፪:፲፯፤ ፪ቀ. ፲፩:፳፬-፴፫)

በግብረ ሐዋርያት ም. ፲፱:፲፩-፲፪ ወንጌላዊው ቅዱስ ሉቃስ፤ ቅዱስ ጳውሎስ በልብሱ ቁራጭ ከሕመምተኞች አጋንንትን ያስወጣ እንደነበር ትላል። በግፅ ዝና በአማርኛ ጋይሉ ቃላት እንደሚከተለው ስለተጻፈ በማስተዋል እንመልከት። "ወዕቢየ ጋይሉ ይገብር እግዚአብሔር በእደዊሁ ለጳውሎስ ወይወስኑ ለምጽገፈ ልብሱ ወለበት መቲርሙ ወያብሩ ዲበድ ድውያን ወየሐይው ወአጋንንት እኩያን ይወፀሉ።" ይላል። ትርጉሙ "እግዚአብሔር በጳውሎስ ቃል፤ በጳውሎስ ሥልጣን ደጋግ ተለምራትን ያደርግ ነበር። ከልብሱ ዘርፍ፤ ከመጠምጣያው እየቀደዱ ወስደው በድውያን ላይ ይጥሉት ነበር። ድውያንም ይድኑ ነበር። አጋንንትም እየወጡ ይሄዱ ነበር።" ማለት ነው።

አጋንንት የግውጣት ሀብት የተሰጠው ቅዱስ ጳውሎስ፤ በመንፈስ ቅዱስ ጋይሉ፤ በቃላትና በእጅ ብቻ ሳይሆን፤ በሰበኩና በልብሱ ዘርፍ አጋንንትን እስከ ወጥቶ ይሰዳቸው እንደነበርና ሕመማንን እንዳዳኝ ካወቅን፤ ከአጋንንት ቁራኝነት ለመዳኝ ቅዱሳን መጥኝ ብለን ደጅ መጥናት እንዳለብን እንገንዘብ።

ከዚህ ላይ በምትሐት ለማታል መናፍቅን ሳይቀሩ፤ አጋንንትን በእያሱክ ክርስቶስ ስም እናወጣለን ብለው ሲመጡ ደቀብን ይታሉ ይሆናሉ። ሰይጣናት ስላ ራኹ ወጥተዋል፤ ለቀዋል ግሉት እደ ይለፍ፤ ርኩሳን መናፍቅ ለግታለል ተቃጠለን፤ ወግን ብለው ሳይለቁ ለሊፈ ለተ ያት ላሉ። ከዚህ መታሰልም፤ መደና ትም የለብንም ዘመናችንን ግስተዋል ይኖርባናሉ። ስንኳን ከቤተ ክርስቲያን የተለፉ ትዕቢተኞቹ መናፍቅን ይታናኝ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብቃትና ጋኔን የግውጣት ሀብት ከልብ፤ ለቀት፤ ለቀት በማለት በጋይሉና በሰይጣኑ አጋንንትን ግሰወጣት ለይቻለም። ከዚህ ላይ ለናስተውለው የሚገባን ነገር ቢኖር፤ የፀበላ ሥፍራ ዎችን በጥንቃቄ በመያዝ፤ ጸጋው የተሰጠ ሆኖ እውነተኛ ካህናት ምዕመናንን እንዲያጠምቁ፤ እንዲሳርኩ ቤደረግ ይመረጣሉ ማንም አታላይ ውሳኔ ውስጡን በእስግትና በጥንቃቄ እየተጠቀመ ደጅቶ ነጅ በታሰሁ ለያለ እንዳያታለልን እንጠንቀቅ ስንኳን በጅናው ጌህ በፍጹም ዘመን ይታርፍ በዘመን ሐዋርያት ሳይቀር

በክርስቶስ ጅራን ጋኔን እናወጣለን የሚሉ ለቃላት ተነሥተው እንደነበር እንወቅ።

በሐዋርያት ሥራ ም. ፲፱:፲፫-፲፯ ያለውን ብንመለከት የአይሁዳዊው የሊቀ ካህናት ለስቂዋ ለጆቻ፤ ጋኔን እናወጣለን በማለት እንደተጋለጡ እንረዳለን። ርኩስ መንፈስ እንኳን ታዘቦቸው። "ወተሠጥ ምሙ ውለቱ ጋኔን እኩይ ወይቢሉሙ በኢየሱስ፤ ለእምን ወለጳውሎስ፤ ለእምር እንትሙ እንከ መት እንትሙ" (ቁ. ፲፭) በማለት ገምሶ፤ ገምሶ ለቀዋል። ይኸም ቃል ወደ አማርኛ ሲመለስ "ያ ቢስ ጋኔንም መለሰላቸው። በኢየሱስ ለምና ለሁ፤ ጳውሎስንም ለውቀዋለሁ እናንት እነማን ናቸው? እናንት ከእኔ ላይ ናቸውን?" ማለት ነው። ከዚህ በኋላ "ወእብደ ላዕሊሆሙ ውለቱ ዘጋኔን እኩይ ወገሉሙ ወምሥሙ ወአቀሰሉሙ ወፈት ለሙ ወሰደደሙ ለምውለቱ ቤት ወተሰምዐ ዝ ነገር በገበ ኩሎሙ ለይሁድ ወአረግ ገላ ይነብሩ ለፈላን ወፈርሁ ኩሎሙ ወአዕቦዩ ስመ እግዚአብሔር ለየሱስ" ይላል። (ቁ. ፲፯-፲፯) ተመልከት። ትርጉሙ "ከተውም መንፈስ (ጋኔን) ያለበት ሰው፤ ዘለለባቸው (ተነሣሳቸው)፤ ተበራታባቸው፤ ድል ለደረጋቸው፤ ገምሶ፤ አቁሰሎ፤ ከቤት እስከወጥቶ ሰደዳቸው፤ ይህም ነገር በእፈላን በሚኖሩ በአይሁድና በአረግ ዘንድ ደርሶ ተሰማ፤ በሁሉም ፍርሃት ለደረጋቸው፤ የጊታቸንን የሊየ ሱስን ስም አከሰሩ።" ማለት ነው።

የጊታቸን የመጋይያንን ስላየነበሩ ክርስቶስ ስም ዘለፍ፤ ሁሉ የዘረጋ ጋኔንን ሁሉ የሚንቀረከሱት በተቃራኒ ሰው አቸ። በላይ የመጣት ስም ሙሉ [ፈላኔ ትይ-፲፯] ፈላኔ ይሁ-፲፱፤ ተራ የፍጹም ለላ ሁሉ (፲፱) ይህ ስም ቤተ ክርስቲያን ለተሠራ ሰው ሆኖ ላይ ተተረጎሞ ቤተ ክርስቲያን በሆነው ላይ በክፍሉ ስሙ በተወሰነ ተገራግሎ ማንም መናፍቅ ጥመታቸው ለታላቅ ሰው ጋኔን ለረገቡ ስሙ ከጋኔን ጋኔን ለሆነው ላይ ተወሰነ ጋኔን ለሆነው ላይ ሆኖ ክርስቶስን ስም እንከባር። ለሆነው ስም ሃይማኖት በቤተ-ሰውነት ሆነ ለን ገዢ ዘዘ ለሐዋርያት ጋኔን የግውጣት ሀብት የሆነ ፈጣሪ ሰፊም በተቀሱ ማለት ላይ ሆኖ ሥልጣን ዘህንት ባላቸው ተሳታፊነትና በላይ ላይ አጠጋ ፈውሰን ደረጃን አግኝቶ

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

ለመሆኑ የፃረገው እሱ ማንው?

የፃረገው እሱ በክብተኛ ገርግም የተወለደው በየርዳናስ ወንዝ በእደ ሶልጋስ የተጠመቀው ሦስት ዓመት ከሦስት ወር ዞር ያስተግረው በሰለተ ዐርብ የተሰለጠነ የጥተው የተሰረዘው በሦስተኛው ቀን የተነሳው የግራም ለፍርድ የሚመጣው ጊታቸን ለምሳካቸን የሆነው መድጋኔላም ክርስቶስ ነው። ከተግራ ለሰፊው ገፅፈ ከሊተ/ገ/ሰ/ት/ቤት ፋራጂ

አሁን አቀረብ አሉቱን የሰማ አምላክ መንፈስ ቅዱስ አንስተ በቅጽበት እንደ ዓይን ጥቅሻ ከሮሚያ ደጅ ከከላው አደረሰው መልእክተኞቹም ጭፍሮች ቅዱሱን በሮሚያ ደጅ ባገኙት ጊዜ እጅግ ደስ አላቸው፤ ለንጉሡም መጥቷል ተቀበለው አሉት ንጉሡም በጣም ደስ ብሎት በክብር ወጥቶ ተቀበለው ከቤተ መንግሥቱ አዳራሽ አስገብቶ በክብር ወንበር ላይ አስቀመጠው ስለ ልጁ ሕመም ሁኔታ ነገረው ቅዱሱም አምላካት ብሎ እዘዘ ባመጣት ጊዜ ጋኔኑ ከመሬት ላይ ጣላት አረፋ አስደረቃት ፈጽሞ እንደ ራሳ በድን አደረጋት ይህንንም ያዩ ሰዎች ሁሉ ሞተች ብለው እስኪጠራጠሩ ድረስ ትንፋሻን አሳጣት ያን ጊዜ አባ ሚልኪ በሥርዓተ ጸሎት ተነስቶ ለብዙ ሰዓቶች ረጅም ጊዜ ጸለየ ከዚህ በኋላ የተጸለየበትን ውኃ (ማየ ጸሎት) ወይም በተለመደው አነጋገር ፀበሉን ፊቷ ላይ ረጨ፣ ቅዱሱም ተባብሮ ሰዎችን በእያንዳንዱ ስለ ክርስቶስ ስም አውግዞ ለቋት እንዲወጣ አዘዘው ሰይጣኑንም በምትሐቱ ፊቱ ጨለማ በሚመስል ሰው አምሳል ወጣ። ቅዱሱም ሰይጣኑን በተሰጠው የጸሎት ኃይል በጸጋ መንፈስ ቅዱስ ይዞ በቤት ውስጥ ዘግቶ ከዚያ እንዳይወጣ በመስቀል ምልክት አማትቦ አሰረው አጋዘው።

ንጉሡም ይህን ተአምር ባየ ጊዜ ከጸድቁ ጭማሪዎች ወድቆ እያሄደ ለገዳሙ መተዳደሪያ ይሁንህ ብሎ ብዙ ገንዘብ አመጣለት ዳድቁ ግን አይሁንም ብሎ ሳይቀበል ቀረ ንጉሡም አባ ሚልኪን አባቱ ሆይ ከእኔ ጋራ ኑር ገዳሙንም እኔ እንጽልሃለሁ አለው ቅዱሱም መልሶ መነኩሳት ልጆቹን ትኛ ከዚህ ጭፍር አይቻለንም አለው። አባ ሚልኪ ቁልዝማዊ ለጥቂት ጊዜያት በሮሚያ ሕመምተኞቻቸውን እየረ ወሰ አጋንንትን እያወጣ ኖረ ከዚህ በኋላ ወደ ገዳሙ ከንጉሡ ተሰናብቶ ለመ ሄድ ሲሄድ ከደጅ የወደቁ የድንጋይ ገንዳዎች እየ ንጉሡም ከሠራዊቱ ጋር እየሸገው ስለ አባ ሚልኪ ለገዳም መገልገያ የድንጋይ ገንዳዎች የገለገሉ ነበር አለው። ንጉሡም የሚወስድልህ ካገኘህ ለእኔ ምንም አይጠቅመኝም ስጥ ትገለሁ አለው። ቅዱሱም ከፈቀደክልኝኝ የሚወስድልኝን ፈጣሪዬ ያዘልኛል ብሎ ሰይጣኑን ከታሰረበት ረቲቶ ገንዳዎችን በራሱ ላይ እሸክሞ ጌታ ሆይ እንሆ አባቡን ግንገጠን ትረግጡ ዘንድ በጠላትም ኃይል ሁሉ ላይ ሥልጣን ሲጥቻቸደላሁ የሚገዳኝሁም ምንም የለም ብለህ በሰጠኸን ሥልጣን በስምህ አ ጋንንትን እንዲገዙልን በሰደረገህ ልመሰግናለሁ እኛ ይነዳው ጀመር። (ሉቃ 1፡10)

በርቱ በርቱ የሆኑ አሥራሁለት ወንዶች መሸከም የማይችሉትን ገንዳ እሸክሞ ከገዳሙ ደረሰ ገንዳዎችን ከገዳሙ እንዲያናገር ሰይጣኑን ካሸዘ በኋላ ዳግመኛ እንዳይረታተነው በተሰጠው አጋንንትን የማውጣት የመገዘት ጸጋ መንፈስ ቅዱስ ሀብት ተቆጣጥሮ በትምእርተ መስቀል አግብቶ ከገዳድ ውስጥ እንዳይወጣ በግዝት አሰረው ከዚያ በኋላ ሰይጣን ሲፈታተነው አልቻለም።

አባ ሚልኪ ከመነኩሰ ሆኖ ዓመት እንደሞላው ከሰማይ ቃል መጣለት ቃሉም አባ ሚልኪ ዕድሜህ አልቋል የፈቀደት ብቻ ዕድሜ ቀርቶሃል ወደ ዘለዓለም ዕረፍት ወደ ዘለዓለም ደስታ ትሄዳለህ የሚል ነበር።

ይህን ከሰማ በኋላ አባ ሚልኪ መንፈሳዊ ልጆቹን መነኩሳትን ጠርቶ የተነገረውን ቃል ከገለጸላቸው በኋላ "ለእግዚአብሔር ተገዙ ከሰይጣን ግሳት ከሸንገላው እራቁ ተጠበቁ አላቸው። በፎኛውም ቀን ወደ እርሱ አበው መነኩሳት መጡ እነዚህም መነኩሳት ካረፉ ብዙ ዘመናት ይሆናቸዋል። አመጣጣቸው በሥጋ ሳይሆን በእካል ነፍስ ወይም በመንፈስ ነበር። እነዚህም እየሆኑ መነኩሳት የተባሉት አባ እንጠንቅቅ አባ መቃርስ፣ አባ መቃርሶስ፣ አባ ሲናዳ፣ አባ ብለ ይኖ፣ አባ ጳጳሚ ሰገል ተገልጸው እንዲህ አሉት "ወንድማችን ከእኛ ዘንድ በመን ግሥተ ሰማያት በደስታ ከእኛ ጋር ለመኖርና" አሉት ይህን እያሉት ነፍሱ ከሥጋው ተለየች። መላእክት በምስጋና እየዘመሩ አሳረገት እንዲህ እያሉ "ዘግመው በዓለም የሐዩ ለዘሉቱ ትርጉሙ (በዓለም ላለ በገድል በትሩፋት የደከመ ለዘላለም ደድናል) ግለት ነው። (መዝ. 92፡8) እንዲህ እያሉ ነፍሱን ደስታ ካለባት የመን ግሥተ ሰማያት አረባን (መያዣ) በጥንቅ በገንት አኖሯት።

አባ ሚልኪ ቁልዝማዊ በእንዲህ ዓይነት ክብር ካረፈ በኋላ ሥጋውን ጳጳሳት ኤጲስ ቆጶሳትና ካህናት እንደ ሥርዓቱ ገንዘው በቤተክርስቲያን በተወ ሰነለት ሥፍራ ቀበሩት። በመቃብሩም ላይ ስፍር ቁጥር የሌላቸው ተአምራትና መንከራት (ድንቆች) ታዩ ተደረጉ። አሉቱ በረከቱ በወዳጆቹ በክርስቲያን ልጆች ላይ ለዘላለም አድር ይኑር አሉን።

አባ ሚልኪ ቁልዝማዊ አጋንንትን የማስወጣት የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ቢኖ ረውም በዚህ ስጦታው ተኩራርቶ በውዳሴ ከንቱ አልተጠለፈም። በፍቅር ንዋይ ፍላጊያ አልተነደፈም። ገድል ትሩፋት ከመሥራት ወደ ጳላ አላለም በምንም ነገር አልተመጸደቀም። በገዳማዊ ሕይወት ጸንቶ በተሰፋ መንግሥተ ሰማያት ተበራቶ ስሙ በሰማያዊ መዝገብ እንዲጻፍ አደረገ። በዚህም መንፈሳዊ ገድሎ የጌታን ቃል ተረጎመ።

ቅዱስ ሉቃስ በጻፈው ወንጌል 1፡12-15 ያለውን ቃል ከዚህ ላይ ልናስታ ውስ ይገባናል። ሰብዓዊም ሰይስታ ተመልሰው ጌቶ ሆይ አጋንንትስ እንኳ በስምህ ተገዝተውልኛል ቢሉት "መኖሩት ስለተገዙላችሁ በዚህ ደስ አይበላችሁ ስማችሁ ግን በሰማያት ስለተጻፈ ደስ ይበላችሁ" ብሎ ጌታችን የተናገረውን ግጥን ይገባል። አባ ሚልኪ ተግባራዊ ያደረገው ይህንን ኃይል ቃል ነበር። በምድር ላለን አጋንንትን የማውጣት ጸጋ ተሰጥቶን ለብዙ ዘመን ኖረን በኋላ "እናንተ እመፀኛች አላውቃችሁም" (ማቴ. 23፡34-35) ተብለን ለዘላለም በኩነኔ ከመኖር፤ ጋኔንን የማውጣት ሀብቱ ቀርቶብን በትሀትና ለእግዚአብሔር በመገዛት ፈቃዱን

ፈጽመን በመንግሥተ ሰማያት ስማችን ተጽፎ ዘላለማዊ ሕይወትን መቀዳጀት እንደሚባል ጥብን ልናውቅ ልናስብ ይገባናል። ጋኔን የማውጣት ሀብት የተሰጠን ብንኖርም ሰዎች ስላሞገሱን ስላከበሩን ከሌሎች የላትን መሰሎን ሰይጣን በት ዕቢት እንዳይጥለን እንጠንቀቅ። በራሳችን ብቃትና ትሩፋት ያስወጣነው እየመ ስለን አንመጸደቅ እራሳችን ተሳስተን ሌሎችን ከማላላት እንጠበቅ።

ሰይጣን በጸሎት በጸም በፍጹም ሃይማኖት በሥላሴ ስም የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ በተሰጣቸው ሰዎች ለቆ ሲሄድ ይተላል። እግዚአብሔር በእኛ አድር አጋንንትን በማውጣቱ ልንደሰት እንችላለን ደስታችን ግን ከመጠን አልፎ የመንግሥተ ሰማያት ኑሮን እንዳያዘና ጋንና ከክርስቲያናዊ ሕይወት እንዳያወጣን ሁሉ ጊዜ ክብር ለእግዚአብሔር በመስጠት በትሀትና አንነር። እንዲሁም ከሆነ ሰይጣንን ከሌሎች ላይ ብቻ ሳይሆን ከእኛም ልናርቀው ድል ልናደርገው እንችላለን።

ሰይጣንን ለማስለቀቅ የራሳችንን ጠንቅ እንጠቀም ለጊዜው አጋንንት ለማሥላል ተስርጠው ለመቅረት እንዲመቻቸው ተቃጠለን ለቀ ቅን አባ እገሌ መኖሩን እገሌ ወዘተ አቃጠለን ድል አደረገን በማለት ለወሻክቱ ይተላሉ። በዚህ ግን ጊዜ እናስተውል። የእግዚአብሔርን ክብር እንግለጽ የቅዱሳንን ምልክት የድንጋልን አግልጥነት የመለክትን ተራጭነት በግሳ ግንባታ ላይ ካላቸው መኖራችን በትሀትና ለግያ የሚገኘውን መገልገል ለሰብን ይህን ከፈጸምን ሰይጣንን ድል ለማድረግ እንችላለን። በትዕቢ ግን በት ምክህት በመዳሴ ከንቱና በፍቅር ጋዎይ ተቃል ለንግስ መጸደቅ ብንኖር ግን ለእግዚአብሔር ክብር ስላልሰጠን "እናንተ ርጉጫን ከእኔ ሆይ" የሚል አስፈሪ ቃል ስምተን ከአጋንንት ጋይ በጨማ ጉድጓድ በገንገም ተጥለን እኛና ራሳን (ማቴ. 23፡29-33)

ይህ የዘላለም ቅጣት እንዳይደርስ ብን በሁሉ ነገር እራሳችንን ዝቅ ዝቅ እናድርግ፤ እግዚአብሔር በጸጋው ከፍ ከፍ ያደርገናል። (ሉቃ. 10፡18) ወዳጆች ሆይ በሕይወታችን ምግባር ትሩፋት ቢኖረንም አጋንንትንም የማስወጣት ጸጋ ቢሰጠንም ሰጪውን በማመስገን በራቱ በተሰበረ መንፈስ እንመላለስ። ከዚህ ላይ አንድ ልናስበው ወይም ልናምነው የሚገባን ቃል አለ። ይኸውም "የእግዚአብሔር መሥዋዕት የተሰበረ መንፈስ ነው። የተሰበረውንና የተዋረ ደውን ልብ እግዚአብሔር አይንቅም። ትሁት ልብ የሥጋ ሕይወት ነው። ቅንዓት ግን አጥን ትን ያነቅላል። እነዚህን ሁሉ እጅ ሠርታለችና እነዚህ ሁሉ የእኔ ናቸው ይላል እግዚአብሔር ነገር ግን ወደዚህ ወደ ትሁት መንፈሱም ወደ ተሰበረ በቃሌም ወደ ሚንቀጠቀጥ ሰው እመለከ ታለሁ" የሚለውን ምእዳን ወይም ምክር ተግ ሳጽ ልብ እናድርግ። (መዝ. 1፡12፤ምላ. 10፡25፤ ኢሳ. 22፡1) የቅዱስ ሚልኪ ቁልዝማዊ አምላካ ኢየሱስ ክርስቶስ በድንግል እናቱ ጸሎት ግስተ ዋልን ሰጥቶ ከሰይጣን ሸንገላ ይጠብቀን ያደነን አሉን።

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር።

ይህ ግምገማ፣ ምዕመናን የተዋህደ ቤተክርስቲያንን ትምህርት ላይ የሚገኙት ወይም ቀናናዋን በተከታታይ የሚሰጡትን እንዲሁም የመናገሩን ማንነትና የሚያስተምሩትን ትምህርት ስህተት የሚረዱበት ነው።

መንፈስ ቅዱስና ጸጋው

ጋኔን የማውጣት ሀብት

፩. ቅዱስ ሳዊሮስ ዘገብሎን ጋኔን ያወጣ ነበር፡-

ቅዱስ ሳዊሮስ ዘገብሎን፤ እንደ ሚልኪ ቁልዝማዊ በክርታስ ላይ ጽፎ፡ አጋንንትን ያስወጣቸው ነበር። "ሳዊሮስ ዘገብሎን የናዝራዊ ኢየሱስ ክርስቶስ አገልጋይ! አንተ ርኩስ መንፈስ ውጣ ብሎሃል" በማለት በክርታስ ጽፎ ይልካል። ከታላቅ ጠማር ጽፎ ወደ ሩት አገር ለወዳጆቹና ለደቀመዛሙርት እንደመላክ ማለት ነው። ደብዳቤው ተልኮ በጋኔን ቁራኝነት ከታመሙት ሕሙማን ዘንድ ደርሶ ሲነበብ የሳዊሮስ ዘገብሎን ጸሎት አንደደን፣ የሳዊሮስ ዘገብሎን አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ ለረደብን፣ ወጣን፣ ለቀንን እያሉ፣ እየለፈለፉ አጋንንቱ በሽተኞቹን ለቀው ይወጣሉ። ሕሙማንም ወዲያ ውኑ ፈውስ ያገኛሉ። ከዚያ ወዲያ ፍጹም ጤነኞች ሆነው ይኖሩ ነበር።

ለመሆኑ ጋኔን የማውጣት ሀብት (ጸጋ) የተሰጠው ቅዱስ ሳዊሮስ ዘገብሎን አገልጋይ ምን ይመስል ነበር? መንፈሳዊ ሕይወቱን ከሕፃን ነት ዕድሜው አንስቶ እስከ ጊዜ ዕረፍቱ በምን ዓይነት ትሩፋትና ገድል ጸጋ፣ ወይም የመንፈስ ቅዱስ ሀብት ይታዩ ነበር? በሰንክላር መጽሐፍ መስከረም ጊዜን በሚነበበው ክፍል፤ የቅዱስ ሳዊሮስ ዜና ሕይወት ተዘግቧል። በቀጥታ ሙሉ ታሪኩን እንዳለ በመውሰድ፤ የቅዱሱን መንፈሳዊ ሕይወት እንዴት እንደነበር መግለጹን መርጠናል። የምስጢር ባለቤት በቅዱሳን አድሮ ድንቅ ተአምራትን የሚሠራና የሚያሠራ ፈጣሪያችን እግዚአብሔር፤ በመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ሀሊፍችንን እንዳሳለፉ የማስተዋልን ጥበብ ይሰጠን ዘንድ፤ የቅዱስ ሳዊሮስ ጸሎትና ረድኤት የእመቤታችንም አማላጅነት አይለየን አሜን።

መስከረም ጊዜን የገብላው ኤጲስ ቆጶስ የተቀደሰው አባት አባ ሳዊሮያኖስ ያረፈበት ዕለት ነው።

የዚህ ቅዱስ አባቱ አብላርያኖስ ይባላል። በውጭ አገር የአቴናን ጥበብ ተማሪ። ወቲሳርያም ሄዶ ጥበባቸውን አጠና፣ ትምህርታቸውን ተማረ። ወደ ሮሜ ተመልሶ የቤተ ርስቲያንን ትምህርት ተማረ። በጥቂት ዓመታት ውስጥ የብሉይትንና የሐዲላትን ንባብ ትርጓሜ አጠና። ከዚህ በኋላ ወላጆቹ ከዚህ ዓለም በምት ተለይተው ዐረፉ፣ ቁጥር ስፍ የሌላቸው ማለትም ብዙ ንብረት ትተውለት ሄዱ። እርሱም በቅዱስ ወንጌል እንደተጸገን ዘቡን ሁሉ ለክርስቶስ ለመስጠትና በዚያ ረንታም መቶ እጥፍ ዋጋ ለማግኘት አለበ ወደደ። (ማቴ. 13:44) ከዚህ በኋላ የእንግዶች ማረፊያ (ማስተናገጃ መቀበያ) ቤት ሠራ የተሠራውም ቤት ሰደተኞችን፣ መንገደኞችን፣ ጣም አዳሪዎችንና ችግሮችን የሚቀላበት፣ የሚያስተናግድበት ሕንፃ ነበር። በግቢው ውስጥም ልዩ ልዩ የሚበሉ ፍሬ የሰጡ አትክልት እንዲተክሉ አደረገ፤ ጠባቂዎችም ቀጥሮ ፍሬዎችን ለቅመው በእንግዶች በሕንፃው ውስጥ ለሚያርፉት ሁሉ እንዲያድሉ መመሪያ ሰጣቸው። ሥፍራዎቹም ቅዱስ ሳዊሮስ ለድሆችና ለጣም አዳሪዎች ብሎ የከለላቸው፣ የሠራቸው ናቸው በማለት ለብዙ ዘመናት በሰሙ ሲጠሩ ናረዋል።

የቅዱስ ሳዊሮስ የአባቱ ወንድም የነበረ አጎቱ፤ የዚያች አገር ገዢ ነበር። ሳዊሮስ ገንዘቡን ሁሉ ለመንፈሳዊ አገልግሎት ብቻ ማዋሉን አልወደደለትም ነበር። በሮሜ ነግሳነት ለነበረው ለንጉሥ አናሬዮስ አመልክቶ ሳዊሮስን እንዲህ ሲል ወንጀለው። "ንጉሥ ሆነ ሳዊሮስ ገንዘቡን ሁሉ ለክርስቶስ እስጣለሁ እያለ በትና ጫረሰው። በወንጌል እንደተነረው መቶ እጥፍ አድርጎ ክርስቶስ ይመልሰልኛል እያለ ገንዘቡን ሁሉ ስላባከን እንደማገኛ ሰጠው" ብሎ ከሰሰው። አናሬዮስ የተባለው ንጉሥ ግን ክርስቲያን እሱም የተባሕዶ አማኝ ስለነበር የቅዱሱ ገድል ደስ አሰኘው። ሥራው ሁሉ በንጉሥ ፊት ያማረ የተወደደ ሆነ። በበጎ ሥራው ደስ ከመሰኘቱም በላይ ሳዊሮስን አረቀረው፤ ከዚህም የተነሱ ቅዱስ ሳዊሮስን አስጠርቶ ከቤተመንግሥቱ እንዳይለይበት በፍቅርና በትህትና አዘዘው። ቅዱስ ሳዊሮስም የንጉሡን የቀና ሃይማኖት ተመልክቶ እጅ ብሎ ታዘዘለት። ንጉሡም ዘወትር ወደ ቤተክርስቲያን ለማስቀደስና ለጸሎት ሲሄድ ሳዊሮስ እንዳይለየው ያደርግ ነበር። ምንም እንኳን በሮሜ የታወቀ ንጉሥ ቢሆንም፤ አናሬዮስ በምስጢር ፍጹም መናገ፣ ዓለምን የናቀ እራሱን በወንጌል ሃይማኖት የጠበቀ ነበር። ወደ ቤተክርስቲያን ገብቶ፤ ሌሊቱን ሁሉ በትጋት ሲጸይል ያድራል። ይህ ጸድቅ ንጉሥ ከውዳሴ ከንቱ ርፋ ሥርዓተ ምንኩስናንም በሰው-ር ይፈጽም ነበር። ከሌላው መንግሥቱ ስር በርኖስ (ማት ይለብላል። በላይ ግን ክብር ያለው ልብሰ መንግሥት ይደርባል። እንዲህ በማድረግ በምስጢር የምንኩስናን ግብር ፈጸሟል ነበር። ስለዚህ ነው መንፈሳዊነት ስላለው መናገሳዊ ሳዊሮስም በፍቅር እንዳይለየው ያደረገው።

የዓለም ፍቅር የነገሰበት ሥጋዊና ዓለማዊ መሪ ቢሆን ኖሮ፤ ቅዱሱን ስንኳን ሊቀርበው እንዳይሆን ሌላው ስላይኖስ እንዳደረጉት በሕይወተ ሥጋው ኑሮ በነፃነት ፈጣሪውን እንዲያመልክ ባልፈቀደለት ነበር። በዚያን ዘመን ጸድቁ ንጉሥ አናሬዮስ በነበረበት ወቅት በሮሜ ሊቀ ጳጳስ የነበረው ቅዱስ ዮናክንዲኖስ ነበር። ለወደፊት ሳዊሮስ ኤጲስ ቆጶስ እንደሚሆን ከእግዚአብሔር ዘንድ ምስጢር ተገልጸለት በዚህ ምክንያት እጅግ አድርጎ ያፈቅረውና ያከብረው ነበር። ከፍቅሩም ብዛት የተነሳ፤ ሳዊሮስ ለጥቂት ጊዜ እንኳን እንዲለየው ፈታዩ አልነበረም። የዚህ ቅዱስ አባት የሳዊሮስ ዘገብሎን ዝናው በቁስጥንጥንያ ነግሶ ከነበረው ከቲምዶስቶስም ዘንድ ተሰማ፤ በሁሉም ዘንድ ተወዳጅና የተከበረ ሆነ። ቅዱስ ሳዊሮስ በሰው ሁሉ ዘንድ መወደዱንና ከብሩም እንደሰዛ ተመልክቶ፤ ውዳሴ ከንቱ እንዳይሆንበትና ሰማያዊ ክብር እንዳያጣ ፈራ። ከዚህም የተነሳ በሽሉክታ፣ ማንም ሳያውቅ ተሰውሮ ከዚያች ሀገር ወደ ሌላ ለመሰደድና ለመመነን አሰበ። ይህን ሲያስብ የእግዚአብሔር መልአክ ተገልጸለት "ሳዊሮስ ክፍለሀ ገብላ ናትና ወደ ገብላ ገዳም ሄደህ በዚያ ኑር" በማለት አዘዘው። በመቀጠልም "በዚያም የገዳሙ አበምኔት ሆነህ ትኖራለህ የብዙዎች ነፍስ አባትም ትሆናለህ" አለው።

ቅዱሱም የምንኩስና ልብሰ አስኬማ ካደረገ በኋላ፤ ቴዎድሮስ የተባለውን ረድ አስከትሎ በሌሊት መንፍ ወደ ገብላ አመራ።

በጉዞ ላይ ሳለ እግዚአብሔር ከፊቱ የምትሄድ የብርሃን መንኮራኩር ሳከለት፤ ገዳመ ገብላ እስኪደርስ ትመራው ነበር።

በዚያች ገዳም ደግ (ጳውሎስ) የሆነ አበምኔት ይኖር ነበር። የቅዱስ ሳዊርስ መምጣት በራእይ ተገልጿለት ወደ እርሱ መጥቶ ተቀበለው። መንፈሳዊ ሰላምታም ሰጠው። ስለ እርሱም ራእይ እንደተገለጠለት ነገረው። ፈጽሞ አደነቀ። ዜናው በየሀገሩ ሁሉ ደረሰ። ከየሀገሩ ተወጣ ጥተው ሰፍር ቁጥር የሌላቸው ሰዎች ወደ እርሱ ዘንድ ተሰበሰቡ። ንጉሥ ቴዎድሮስም ከእርሱ ዘንድ ያሉትን ብዙዎች ሹማምንት፤ ለቅዱስ ሳዊርስ አድባራትን (የመናንያንን ማረፊያዎች) አንጸብሎት አላቸው። እንደ ታዘዙ አደረጉ። ቅዱስ ሳዊርስም ብዙዎችን ነፍሳት የሚያረጋጋ፣ የሚያጽናና ሆነ፤ እግዚአብሔርም በእጅ ቁጥር ሰፍር የሌላቸው ታምራትንና ድንቆችን አደረገ። ከተደረጉትም ድንቆችና ምልክቶች መካከል። የገብላው አገረ ገዢ ሴት ልጅ፣ ሰይጣን ሰፍርባት እንዴት እንደዳነች የሚተረከው ይገኝበታል።

በልጅቷ ላይ ያደረገው ሰይጣን ወላጅ አባታን፤ ሳዊርስን ከዚህ ካባረርክልኝ እወጣለሁ እለታ ታለሁ እያለ ይቀጥር ይሆኑ ጀመር። የልጅቷም አባት ሰይጣን ያለውን ነገር ሰምቶ ከቅዱስ ሳዊርስ ዘንድ ሄዶ ርኩስ መንፈስ የፎክረውን ተከራ ነገረው። በጸሎቱም ልጁን እንዲያደንገልት ተማኝነው። ቅዱስ ሳዊርስም በብራና ላይ ከዚህ የሚከተለውን ቃል ጽፎ ለሰውየው ሰጠው። በደብዳቤው የተጻፈው ቃልም፤ "ክብር ምስጋና ይግባውና በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አንተ ርኩስ መንፈስ ከእርሷ ወጥተህ እንድትሄድ እኔ ሳዊርስ ዘገብሎን የክርስቶስ አገልጋይ አዝሃለሁ" የሚል ነበር።

አባትየውም ደብዳቤውን ወሰዶ ወደ ልጅቱ ዘንድ ሄደ። ያን ጊዜ ደብዳቤው ደርሶ ሲነበብ፤ ሰይጣን ከእርሷ ተለይቶ ለቆ ወጣ። ከዚያ ወዲያ ፍጹም ጤነኛ ሆነች። አልተመለሰባትም።

ቅዱስ ሳዊርስ ከጋኔን ማውጣት ጎን ሌላም ተአምራት ያደርግ ነበር፤ ከዚህ ቀጥሎ ያሉትን ታሪካዊ መግለጫዎች በመመልከት የተሰጠውን ጸጋ መገንዘብ እንችላለን።

ወደ ቅዱስ ሳዊርስ ከላምራውያን ወገን የሚሆኑ ብዙ ሰዎች ተሰበሰቡ፤ ታላቅ የሕዝብ ጉባዔ ሆነ፣ ተደረገ። ወደ ቅዱስ ሳዊርስ ገዳም ገብተው ለመዝረፍና በመነኮሳቱ ላይ አደጋ ለመጣል

ያሌሩና ያድሙ ጀመር። በቅዱሱ ጸሎት እግዚአብሔር ሦስት መጻፋትና ሌሊት ድቅድቅ ጨለማ አመጣባቸው። በእነዚህ ሰለታት ምንም ምን ማየት ተሳናቸው፤ ሊያዩ አልቻሉም። በብዙ ልቅሶና ዕንባ ቅዱስ ሳዊርስን ማለዱት ለመተት። እርሱም ወደ እግዚአብሔር ጸሎት አድርጎ ጨለማውን አራቀላቸው። እነርሱም ፈጥነው ከዚያ ሥፍራ ሄዱ። ከዚህ የምንመለከተው አንድ ምሥጢር ይኖራል። ይኸውም አጋንንት ቅዱሳንን በቀጥታ ተገልጿው ማሸነፍ ሲሳናቸው፤ በተዘዋዋሪ መንገድ ለመዋጋት መምጣታቸውን ነው። ለዚህም ምስክሩ ሰይጣን በቀጥታ አዳምንና ሌዋንን ማሳት ባይሆንለት፤ በእርጭ ምድር ማለትም በእባብ ተሰውሮ ሊዋጋቸው መጣ።

አዳምን በውዳሴ ከንቱ ለጊዜው ጠልፎ መጣል ቢሳነው፤ ወደ እናታችን ሌዋን በመሄድ፣ ያለ ደረዋኛ ደረጃ በመስጠት በውዳሴ ከንቱ አሰናክሎ ጣላት። እርሷን ድል አድርጎ እጅ ካደረጋት በኋላ፤ በእርሷ አማካይነት አባታችን አዳምን አሳተው። ሁለቱንም በተዘዋዋሪ መንገድ ድል አደረጋቸው። ጸጋቸው ተገልፈ እርቃናቸውን ተሩ። (ዘፍ. ፫:፩-፲)

ዛሬም የአዳምን ልጆች በተለይም ቅዱሳንንና እውነተኛች ክርስቲያናችን ለመጥመድ ዘይ ይፈልጋል። ሌላ ቢያቅተው በሰዎች አድሮ መምጣት አይሳነውም። በምትሃቱም የብርሃን መልአክ መስሎ ያጠምዳል። ያም ባይሆን ክፉ ሰዎችን አነሳስቶ ቅዱሳንን ይዋጋል። (ጳውሎስ. ፲፩:፲፫-፲፭፤ ፪ጢዋ. ፱:፲፬-፲፮) ፤ ጎንም እንኳን ሰይጣን በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ቅዱሳንን ለማጥቃት ቢዘምትም የእግዚአብሔር ሰዎች ጸድቃን መከራውን ሁሉ በትዕግሥት ከመቀበል ጋር፤ በሃይማኖታቸው ጽናት፣ በእግዚአብሔር ጸጋ ድል ያደርጉታል። ይኸውም በቅዱሳን ገድል የተረጋገጠ፣ የተመሰከረም ነው።

ከቡር ዳዊት የጸድቃን መከራቸው ብዙ ነው፤ እግዚአብሔርም ከሁሉ ያድናቸዋል። እግዚአብሔርም አጥንተቻቸውን ሁሉ ይጠብቃል፤ ከእነርሱም አንድ አይሰበርም። (መዝ. ፱፫:፲፩-፲፮) ብሎ መዘመሩና ትንቢት መናገሩ፤ የቅዱሳንን ተጋድሎና ድል አድራጊነት የሚያረጋግጥልን ነው። ወደ ጥንተ ታሪኩ እንመለስና ስለ ቅዱስ ሳዊርስ ገድና ተአምራት እናጠን።

ዳግመኛም በዚህ ቅዱስ አባት አበምኔትነት ስር ያሉ መነኮሳት ሁሉ ሲታመሙ ይጸልዳላቸዋል፤ እነርሱም ፈጥነው ይፈወሱ ይድኑም ነበር። በመንፈሳዊ ምክርም ያረጋጋቸዋል፣ ያጽናናቸዋል። እግዚአብሔርን መፍራት ያስተምራቸዋል፤ ሁሉም የእግዚአብሔርን ፈቃድ በመፈጸም፤ በሥራቸው የእግዚአብሔርን መልአክ እስኪመስሉ ድረስ ባለ ትሩፋት እንዲሆኑ አብቅቷቸዋል። በዚያች አገር (በገብላ) ኤጲስ ቆጶስነት ተሹሞ የሚኖር ፈላጊና ሚባል መንፈሳዊ አባት ነበር። ከእግዚአብሔር ዘንድ ራእይ ተገለጠለት ከእርሱ ቀጥሎ በገብላ ቅዱስ ሳዊርስ ኤጲስ ቆጶስነት እንደሚሾም ተነገረ። እርሱም ወደ ሕዝብ ክርስቲያኑ ሁሉ ልኮ፤ ቅዱስ ሳዊርስን ውሰዱና በእግዚአብሔር የተፈቀደለት ስለሆነ፤ መርጣቸው በእናንተ ላይ ኤጲስ ቆጶስ እንዲሆን ይሾም አሉ። ያን ጊዜም የጳጳሱን ቃል ሰምተው በመታዘዝ፤ በዘመኑ የነበሩት አርዳዎስና አኖራዎስ የተባሉ ደጋግ ነገሥታት መኳንንቱን ጭምር በገብላ ሀገር ላይ ኤጲስ ቆጶስነት እንዲሾሙ፤ ቅዱስ ሳዊርስን እንደ አንድ ቃል ተናጋሪ እንደ አንድ ልብ መስካሪ ሆነው መረጡት። በቤተክርስቲያን ሕግ መሠረት ተሾሙ፣ ኤጲስ ቆጶስ ሆነ።

ከተሾሙበት ጊዜ አንስቶ ይህ ቅዱስ አባት፤ የክርስቶስን መንጋ ሕዝብ ክርስቲያኑን ለመጠበቅ ይችል ዘንድ ታላቅ መንፈሳዊ ተጋድሎ በማድረግ ይተጋ ነበር። ቅዱስ ጳውሎስ ወደ ኤጲስን ልኮ የቤተክርስቲያንን ቀላውስትና አገልጋዮች ሁሉ ካስጠራቸው በኋላ "በገዛ ደሙ የዋጁትን የእግዚአብሔርን ቤተክርስቲያን ትጠብቁአት ዘንድ መንፈስ ቅዱስ እናንተን ጳጳሳት አድርጎ ለሻመባት ለመንጋው ሁሉና ለራሳችሁ ተጠንቀቁ፤ ከሄድሁ በኋላ ለመንጋው የማይራሩ ጨካኞች፣ ተኩላዎች እንዲገቡባችሁ፤ ደቀመዛሙርትንም ወደ ኋላቸው ይሰቡ ዘንድ ጠማግ ነገርን የሚናገሩ ሰዎች በመካከላችሁ እንዲነሱ እኔ አውቃለሁ። ስለዚህ ሦስት ዓመት ሌሊትና ቀን በዕንባ እያንዳንዳችሁን ከመገሰጽ እንዳለቋረጥሁ እያሰባችሁ ትጉ። አሁንም ለእግዚአብሔርና ያንጸቅሁ ዘንድ በቅዱሳንም ሁሉ መካከል ርስትን ይሰጣችሁ ዘንድ ከሚችል ለጸጋው ቃል አደራ ሰጥቻችኋለሁ። ከማንም ብር ወይም ወርቅ ወይም ልብስ አልተመኘሁም፤ እነዚህ እጆቼ በሚያስፈልገኝ ነገር ለእኔና ከእኔ ጋር ላሉት እንዳገለገሉ እናንተ ታውቃላችሁ። እንዲሁ እየደከማችሁ ድውዶችን ልትረዱና እርሱ ራሱ ከሚቀበል ይልቅ የሚሰጥ ብፁዕ ነው እንዳለ የጌታን የኢየሱስን ቃል ልታስቡ ይገባችሁ ዘንድ በሁሉ አሳዩኋችሁ።" (የሐዋ. ፳:፳፫-፴፭) ብሎ የመጨረሻ የመሰናበቻ ምክር እንደሰጣቸው ይታወሳል።

የቅዱስ ሳዊርስ ተጋድሎም ይኸን የቅዱስ ጳውሎስ የምዕዳን ያገናዘበ ተልእኮ ነበር። ቅዱሳን አባቶች፣ እንደ ሳዊርስ ዘገብሎን ያሉት አበው ሐዋርያዊ ግዴታቸውን እንደጧፍ ተቃጥለው በማብራት፣ ለምዕመናን አብነት በመኾን አልፈዋል። ይህንን የቅዱሳንን ዜና በመክታተል መረዳት ይቻላል። ቅዱስ ሳዊርስ በሚኖርበት አገር የሚኖር ሰው በቅሰጠስ የተባለ አንድ አይሁዳዊ ነበር። እሱም ምሁረ አሪት ስለነበር የሙሴን ሕግ ጠንቅቆ በማወቅ ይመካ ነበር። ከዚህ ትምክህት የተነሳ፤ ቅዱስ ሳዊርስን ለመከራከር ተነሳ። ቅዱስ እስጢፋኖስን ቢጽ ሐሳውያን፤ ተሰፋ ያልደረሰውን ደረሰ፣ ሥጋ

ያልሰበሰቡን ሥጋን ተዋሕዶ መሲህ (ማሰያሰ) መጣ እያልክ የምታስተምረው ክምን አግኝተህ ነው በማለት የክርስቲያንን ትምህርት በማብጠል ጠልቦ ቢከራከሩት፤ እእምሮ ጠባይዎ የቀናለት፣ ጥበብ መንፈሳዊ የተሰጠው ሊቀ ዲያቆናት እስጢፋኖስ፤ ምላሽ አሳዋቶ ሱባዔ ትውልድ፤ የኒናኮን ሱባዔ ዕለት፣ የኤርም ያሰንና ሱባዔ ሰንበት፣ የዳንኤልን ጠቅሶ እንዳሳፈራቸው በሐዋ. ፮፡፮-፲ ተጽፎ ይገኛል። (ግዕዝና አማርኛ የአንድምታ ትርጓሜ ተመልከቱ) በዚህ አንጻር አይሁዳዊው ትምክህ ህተኛ ስትሰጠህም ለተቃውሞ ተነሳሳ። ቅዱስ ሳዊሮስን ተከራክሮ ለመርታት አልቻለም። በጊዜው ልቦናውን እንደ ድንጋይ አጽንቶ ክርክሩን ቀጠለ እንጂ። ከቅዱስ ሳዊሮስ የሚነገረውን ኃይለ ቃል ሊረዳ አልቻለም ነበር።

ይህ በዚህ እንዳለ እግዚአብሔር ለቅዱስ ሳዊሮስ በራእይ ተገልጾ "ወዳጅ ሳዊሮስ ለጊዜው አይሁዳዊው ባያምንም አትዘን፤ በክርስቶስ አምነው ካሉ ቅዱሳን፣ ብሩካን ምዕመናን ክርስቲያኖች እንደ አንዳቸው የሚሆንበት ጊዜ ሩቅ አይደለም ያምናል" አለው።

ከዕለታት በአንድ ቀን ተከራካሪው አይሁዳዊ ወደ ቤቱ ይገባል ተኝቶ ሳለ፣ ሊሊት በሕልሙ አሰጠናቱ የሆነ የኩነኔ ሥፍራዎችን አየ። የእግዚአብሔር መልእክም በሕልሙ "ሰቅሶሰሰ ሆይ እነሆ እይ፣ ተመልከት በክርስቶስ ያላመኑ ከሀዲዎች አይሁድ ዘመዶችህ፤ የሚኖሩት በዚህ ዘላለማዊ ስቃይ ውስጥ ነው" አለው። ይህንን ምሥጢር ግን በማግለቱ ወደ ቅዱስ ሳዊሮስ ዘንድ ሃይ፣ ከእግሩ በታች የጸጋ ሰጊድ በማቅረብ ወደቆ እንዲህ ሲል ተማግኝው። "ቅዱስ አባት ሆይ! የክርስቶስ አገልጋይ ሳዊሮስን ክርስቶስ የእግዚአብሔር የባሕርይ ልጅ እንደሆነ፣ በእውነትም ከድንግል ማርያም ያለ አባት በድንግልና ተጽንሶ እንደተወለደ እምናለሁ፤ ክርስቲያን እንደሆነ እሻለሁና የክርስቶስ ጥምቀት እባክህ አጥምቀኝ" በማለት ለመነፃ።

ቅዱስ ሳዊሮስም በፍጹም ማመኑን አይቶ፤ እሱንና ቤተሰቡን፣ በእርሱ ምክንያት የተመለሱትን የእገሩ ሰዎች ሁሉ የክርስቶስ ጥምቀት አጠመቃቸው። የተቀሩት አይሁድም መምህራቸው ክርስቲያን እንደሆነ በሰሙ ጊዜ በክርስቶስ ስም አምነው ተጠመቁ፤ ክርስቲያን ሆኑ። ከሐዋንነታቸው ጊዜ አንስተው ክርስቶስን በማመን እንደኖሩት ክር

ስቲያኖች መሰሉ። በክርስቶስ ሃይማኖት ማለትም በተዋሕዶ ሃይማኖት ጸንተው ናቸው ይህም ተግባር ሌላው ለቅዱስ ሳዊሮስ የተሰጠው ጸጋ ነበር። የሚያስክድ፣ የሚያጠራጥሰው ሰይጣን ድል አድርጎ ያጠፋውን ሰው፤ ለክርስቶስ ማብቃትና እንዲድን ማድረግ ለትዳ አባት የተሰጠው ተጋድሎና ጸጋ መሆኑን ማስተዋል ይገባል።

ሰይጣን እንደ እብብ ያለ ወይም ሀሳብ መሲህን የሚመስል ማደሪያ ባገኘ ጊዜ የክርስቲያንን ወገን ሁሉ ለማስካድ የማይፈነቅለው የተንኮላ ድንጋይ፣ የማይቆፍረረረ ቤተክርስቲያንን ይዋጋል። እግዚአብሔርን ይሳደባል ስሙንና የሰሙን ማደሪያ ታቦቱን ይቃወማል። የእግዚአብሔር ቤተመቅደስ ታቦት የሆኑ ማደሪያዎቹን ቅዱሳን ነቢያትን ሐዋርያትን በጠቅላላው ጸድቃን ሰማዕታትን ይሳደባል ይነቅፋል። ከሁሉ በላይም የአምላ ማደሪያ እናት የምትሆን፤ የኢየሱስ ክርስቶስ እናት እመቤታችን ድንግል ማርያም ይሳደባል። ሰድቦ እንዲሳደቡ ሀሊናቸው ለማነሳሳት የክርስቲያኖችን ልቦና ይፈትናል በሰማይ የሚኖሩ ሰማያውያን መላእክትን ይነቅፋል ይሳደባል። ወዘተ እንግዲህ ይህ ተሳዳሪ ጋኔን ድል አድርገው፣ ከሌሎችም ላይ የክህደቱን መንፈስ የአውራውን (የሀላ መሲህን) መልእክተኞች አጋንንትን፤ በተሰጣቸው የሃይማኖት ጸጋ የሚያርቁ እንደ ቅዱስ ሳዊሮስ ያሉ ቅዱሳን በእውነት ብፁዕን ንዑዳን ክቡራን መባል ይገባቸዋል። (ራ) ፲፫፡፮-፲፯፣ ራ. ፪፡፲፪-፲፫)

ለላው ቅዱስ ሳዊሮስ ያደረገው ተአምራት ለዝክረ ነገርና ለምስክርን የሚከተለውን ታሪክ እናቀርባለን። በማስተዋል ለመመልከት ያብቃን አሜን።

ቅዱስ ሳዊሮስ ኒምንጦስ ተብለው የሚጠሩ አስማተኞችን (ሰራዊቶችን) መጠጠጥ ግብራቸውን ትተው ወደ ክርስቲያን ሃይማኖት እንዲገቡ ለመናቸው። እነርሱ ግብራቸው ስለታበዩ ምክሩን አልሰሙትም። እነዚህ አስማተኞች ተንኮላቸውን ይቀጥሏቸዋል። ሰው ወደ እነሱ ሲሄድ፤ የበተነበት ማን እንደሆነ ሳይደብድ በመተት ሥራ አባራ፣ ትቢያ እንዲበተንበት ያደርጋል፤ ይህ ሁሉ የመተቃቸው ውጤት ነበር። ቅዱስ ሳዊሮስ እነዚህን አስማተኞች ወደ ተቀደሰቸው የክርስቶስ ሃይማኖት እንዲያስገባቸው፣ ከከንቶ ሥራቸው እንዲመልሳቸው ሰንባውን እያፈሰሰ በገዘን፣ በጸሎት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ለመነጋገር ማለደው። ጌታችንም ጸሎቱን ተቀብሎ በአስማተኞቹ ላይ ብጃ የመቅሰፍት ደዌ አዘዘባቸው። ክርስቲያኖችን ግን አልነካቸውም በሽታው የመጣው በአስማተኞች ላይ ብቻ ነበር። ከዚህ ቀደም በሙሴ ጸሎት በግብፅ አገር በፈርአንና በግብግሙያን በአስማተኞችም ላይ ብቻ ቸንፈር እንደመጣባቸው አይነት ያለ ደዌ ነበር። ፅብራውያንን ለይቶ ሳይነካ ቸንፈሩ ያጠቃው ግብግሙያንን ብቻ ነበር። እንደዚያው አይነት የሆነ ተመሳሳይ መቅሰፍት በአስማተኞች ላይ ተደረገ። (ዘፀ. ፱፡፮-፲፪)

ይህን ተአምራት ባዩ ጊዜ፤ አስማተኞቹ የቅዱስ ሳዊሮስን አባታዊ ምክርና ትእዛዝ ባለመቀበላቸው የወረደባቸው መቅሰፍት መሆኑን ተገንዝበው፤ ንስሐ በመግባትና በማመን፤ በቅዱስ ሳዊሮስ እጅ ተጠምቀው ክርስቲያን ለመሆን በቁ።

ቅዱስ ሳዊሮስ የተሾመበት ያቺ ሀገር የተባረከች ሆነች። ምዕመናንም ፍቅርና ሰላምን አግኝተው፤ አንድ የክርስቶስ መንጋ ለመሆን በቁ። በቅዱስ ሳዊሮስ ገድልና ትሩፋት የሃይማኖት ጽናት የተሰላጩ ሰይጣን፤ በምትሆኑ ልብሱ በተቀደሰበት ሽማግሌ ሰው ተመስሎ ተገልጾ ሲጮኽ ይሰማ ነበር። "ከአጥናፍ እስከ አጥናፈ ምድር በሁሉ ተጨነቅኩ፣ መከራዬን አየሁ ከግብፅ አገር ብሄድ ከዚያ በጸሎታቸው የሚያባርኩን መነሳት ሞልተውበታል። ወደ ሮሜ እንዳልሄድ ከዚያም ሊቀ ጳጳሱ የናክንዲኖስ አለ። ወደቁስጥንጥንያ እንዳልሸሸ የሐሰን አፈወርቅ የተባለ ቅዱስ ሰው አለ። የኔ ድርሻ የቀረኝ አገር ገብላናት ብዬ ተሰድጄ መጥቼ ነበር፤ አገሬን ሳዊሮስ ነጠቀኝ፣ ማርቲ ወሰደብኝ" እያለ ይጮኽ ነበር። የቅዱስ ሳዊሮስ ተአምራቱና አገልግሎቱ በዚህ ብቻ የተወሰነ አልነበረም። በኢልሳ ጸሎት እስራኤል ተጠብቃ እንደኖረች በዘመኑ የክርስቲያን ነገሥታት ግዛታቸው ሕዝቦቻቸው ተጠብቀው ይኖሩ ነበር። (ነገሐ. ፮፡፮-፳፫)

የፔርሽያ (የፋርስ) ሰዎች ጦርነት ለመግጠም ወደ አናሬዎስና አርቃዴዎስ ደብዳቤ ላኩ። "ኑ ግጠሙን እንዋጋ" እያሉ ደጋግ የሚኾኑ እኒህ ነገሥታት ግን የፋርስ ሰዎች የላኩትን የማስፈራሪያ ደብዳቤ ወደ ቅዱስ ሳዊሮስ ላኩ። ደብዳቤው እንደደረሰው ይህ ቅዱስ አባት መልእክት ላክላቸው።

የላከላቸውም "ለክርስቶስ ያደርን የምናምን ክርስቲያኖች፣ መንግሥታችንም፤ የክርስቶስ የሆነ ሰልፍን፣ ጦርንና የጦር መሣሪያን አንሻውም አንፈትደውም" በማለት ቀደም ያሉም ደጋግ ነገሥታት ያለ ሥጋዊ ጦር መሣሪያ በሃይማኖትና በተአምራት በጠላቶቻቸው ላይ የተቀዳጁትን ድል በማስታወስ የሚያሳስብ፣ የሚያስገንዝብ መልዕክት ነበር እውነትም እንዳለው ተደረገ። የአቢይ ጸም ከመድረሱ በፊት የፋርስ ጦረኞች ሊዋጉ መጡ ነገር ግን በተአምራት ድል ተነስተው አፍረው ተመለሱ። ይህም የድል

ወደ ገጽ ፱ ዘሯል

፫. በማስተማር ሙያ ላይ ያሉ የቤተክርስቲያን ሰዎች በማሰባሰብ መመካከር ቢቻል፤

፬. ምዕመናኑ ይህንን ጉዳይ በየቦታው እንዲወያዩበት ሁሉም የቻለውን ጥረት ቢያደርግ።

፭. ይህንን እና ሌሎችንም አላማዎች ተግባራዊ ለማድረግ በሥራ ግለሰብ ካሉ የቤተክርስቲያን ልጆች ፈቃደኛ ከሆኑት ከ፩ -፲ በመቶ ያህል ከገንዘባቸው ተቆርጦ ለቤተክርስቲያን ገቢ የሚደረግ ግቦትን መንገድ ቤተክርስቲያን በማስተዳደር ላይ ያሉ አባቶች ከምዕመናን ጋር ቢመክሩበት።

በመጨረሻ ሁላችንም በአንድነት በመሆን የልጆቻችንን ትምህርት ቤት በማገጸ ህሊናችን ያርፍ ዘንድ እግዚአብሔር አምላክ ይርዳን።

ክፍለ ግርምም
ከአፍሪካ አንድነት ድርጅት
አዲስ አበባ

የጋራ የውውይት መድረክ ቢመቻች

በመለክት መጽሔት እንወያይበት አምድ ልጆቻችንን የት እናስተምር በሚል የቀረበውን ሳነብ ለዚህ ችግር መጋለጣችን በጣም አሳዘኝ። ቤተክርስቲያን ዛሬ ብዙ ነገር አላት። የሃይማኖት አባቶች አሏት ዘመናዊ ትምህርት የተማሩም ልጆች አሏት የእኛ ተሰባስበን መወያየት አለመቻላችን ይህን ችግር አባብሶታል። ምናልባት የሚቻል ከሆነ ኃላፊነት ከሚሰጣቸው አካላት ጋር በመነጋገር የቤተክርስቲያን አባቶች መምህራን በዘመናዊ ትምህርት የተማሩ የቤተክርስቲያን ልጆች ወላጆች እንዲሁም ልጆች በተገኙበት የጋራ የውውይት መድረክ ቢዘጋጅና ሁላችንም እግዚአብሔርን ለመለመን ብንነሳሳ መልካም ይመስለኛል። ተቀራርቦን አለመነጋገራችን ምን ማድረግ እንደሚገባን ሁላችንንም ግራ አጋብተናል። እንደዚህ ግድነት ችግሮችን ለመፍታት የሚያመች መንገድ የተቀመጠ የለምና በተለይ ዛሬ ቤተክርስቲያን ዘመናዊ ትምህርት በተማሩ ልጆቿ አነሳሽነት ይህንን ችግር መፍታት ይገባታል።

ዛሬ በየቦታው ሁሉም ሰው ችግር እንዳለበት ስለሚያወራ እንዲህ ግድነቱን 'መፍትሔ ለመፈለግ በተቻለ መጠን በብሩህ ተስፋ ብንወያይ መፍትሔው ይገኛል እላለሁ።

ተ.ከ
ከአ/አ

ይህ መሠረታዊ ችግር መሆኑን ሁሉም ሰው ይረዳዋል ወይ?

የችግሩ መሠረታዊነት እያንዳንዱን እያሳለበ ከመጣ አመታትን አስቆጥሯል የአንዱን አገር ዕድገትና ብልጽግና የሚወስነው በሕብረተሰቡ የተስተካከለ አቋምና የጠራ አመለካከት ሲሆን የዚህም ሕብረተሰብ ዋናው መሠረቱ ቤተሰብ ነው። አብዛኛው ቤተሰብ በአ ሁኑ ጊዜ ጥሩ መልክ የላቸውም። ሥነ ምግባር በጎደላቸው ወጣቶች ሳቢያ ጤናማ ሕይወት እንዳይኖር ተደርጎ ባለበት ሁኔታ ወደፊት የሀገራችንን ዕድገት ማሰብና ታሪካዊነቷን ጠብቃ እንድትኖር ያደረገችውን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን የወደፊት ተረካቢዎች የሚያጋጥማቸውን ችግር ፈተና ላስበው በጣም ይጨንቀኛል።

ባለፈው ባቀረባችሁት ጽሑፍ ላይ ችግሮቻችንን በምን መልኩ መፍታት እንዳለብን ማሰብ ለነገ የሚባል አይደለም። እኔን ግን እያሳለበኝ ያለው ይህ ጉዳይ ነው። ነገር ግን አንዳንዶችን ለንመለከት የዚህ ግድነት ችግርን እንደ ቀላላ ሲቆጥሩት እናያለን። ዛሬ ቤተክርስቲያን ይህንን መፈጸም

እንዳትችል ያደረጋትም ከምዕመናን የሚጠበቀው አሥራ በኩራት መሰብሰብ ባለመቻሉ ነው። አምላካዊው የመጽሐ ቅዱስ ቃል የሚያዘውን ከአሥር አንድ የቤተክርስቲያን ድር በተገቢው መልኩ ሰዊና ተቀባይ የሚሰተናገዱበት ሁኔ. ማመቻቸት ተግባራዊውነት የሚያሻው የጊዜው ወቅታዊ ጥያ ነው።

አ/አ

ጋኔን የማውጣት ሀብት

ከገጽ ፮ የሆ

ተአምራት በኢሳይያስ ጸሎት ለነጉሥ ሕዝቅያስ የተደረገለት ይመስላል። (ኢሳ. ፴፮፡፩-፴፮)

ንግሥት አውደክስያ በቁስጥንጥንያው ሊቀ ጳጳሱ በቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ላይ አለ አግባብ ስደ፣ ብታመጣበትና ግብረ አበር ለማድረግ፤ ቅዱስ ሳዊሮስ በቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ላይ ግዝትህን አስተላልፍ ብትለፀ ተቃወማት እንጂ አልተቀበላትም። እንዲያውም ንግሥቷ ዘንድ ቀርቦ "በዮሐንስ አፈወርቅ ስደት መፍረድሽ ትክክሪ አይደለም። ጥፋት የለበትም" ብሎ ገሰጸት እንጂ ግብረ አበር አልሆነም። ተግላጽንና ምክሩን ንግሥቷ ባትቀበለውም፤ ወደ ሀገረ ስብከቱ ከተመለሰ በኋላ ብዙ ድርሳናትና ተግላጽ፣ ጽፏል። ሃይማኖታቸው በቀና አብያተ ክርስቲያት እስካሁን ድረስ ድርሳናቸው ተግላጽቺ ይነበባሉ፣ ይተረጎማሉ። ምንም ጻድቅ ቢሆኑ ማርጀትና መሞት የማይቀር ርስት በመሆኑ ቅዱስ ሳዊሮስም አጋንንትን በማውጣት ሀብቱ ምዕመናንን ሲረጋቅቁቱ አረጁ። ዕድሜውም የፋመት ሆነ። ነቢዩ ዳዊት በመዝሙሩ "በተኩላና በእባብ ላይ ትሚማለህ፣ እንበላውንና ዘንደውን ትረግጣለህ በእኔ ተማምኗልና አስጥለዋለሁ፣ ስሜንም አውቋልና እጋርደዋለሁ። ይጠራኛል እመልስለት ማለሁ። በመከራውም ጊዜ ከእርሱ ጋር እሆናለሁ። አድነዋለሁ፣ አከብረውማለሁ፣ ረጅምን ዕድሜ አጠግበዋለሁ፣ ማዳኔንም አሳየዋለሁ።" ያለው ቃል ትንቢት የተፈጸመለት ታላቅ አባት ነበር። (መዝ. ፲፯፡፲፮)

ቅዱስ ሳዊሮስ መስከረም ፯ተኛ ከቀኑ ፲፬ኛት ላይ ሲሆን የእግዚአብሔር መልአክ ተገለጸለት "ከዚህ ግለሰብ ዕረፍት ወደምታገኝበት ግለሰብ ትሄዳለህ፣ ዕረፍትህም ዛሬ ነው ወደ ሚሻለው ግለሰብ ለመሄድ ተዘጋጅ" የሚል ቃል ነገረው። ይህን ቃል ከመልአኩ ከተረዳ በኋላ፤ ቅዱስ ሳዊሮስ ሕዝብ ክርስቲያኑን አስጠርቶ የእግዚአብሔርን ሕግና ፈቃድ ጠብቀው በቃናች ሃይማኖት ጸንተው እንዲኖሩ መከራቸው አዘዛቸው። ከዚህ በኋላ ወዲያው ነፍሱ ከሥጋው ተለይታ በክብር አረፈ። ነፍሱንም በፈጣሪው እጅ አሳልፎ ሰጠ። ዕረፍቱም ዮሐንስ አፈወርቅ ባረፈ በሁለት ዓመት፣ ኢፒፋንዮስ የተባለው የቆዳሮሱ ኢጲስ ቆጶስ ባረፈ በዓመቱ ሆነ። ቅዱስ ሳዊሮስ ባረፈ ጊዜ ካሆናትና ምዕመናን እንደሚገባው ንጹሕ ሥጋውን ገንዘው በዝማሬ በምስጋና በመቃብር ውስጥ አናሩት፣ ቀበሩት።

ጸሎቱ በረከቱ ከወዳጆቹ ከምዕመናን ጋር ለዘላለም ይኑር አሚን።